

BOLESLAVSKÁ SOUKROMÁ STŘEDNÍ ŠKOLA A GYMNÁZIUM, s.r.o.,

Viničná 463, 293 01 Mladá Boleslav

Firma je zapsána u Městského soudu v Praze oddíl C, vložka 51477 IČ 251 21 367

Tel: 326 321 872

web: www.bossmb.cz

email: info@bossmb.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Gymnázium

Kód a název oboru vzdělání

79 – 41 – K/01 Gymnázium

ŠVP schválila ředitelka školy 27. 08. 2025, č.j. 2/24-25 s platností od 01. 09. 2025, počínaje 1. ročníkem

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1	VELIKOST ŠKOLY	5
2.2	VYBAVENOST ŠKOLY	5
2.3	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
2.4	TRADIČNÍ AKCE, DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	6
2.5	CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	6
2.6	SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	6
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	8
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	8
3.2	PROFIL ABSOLVENTA	8
3.3	ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ	9
3.4	ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY	9
3.5	VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE (KLÍČOVÉ KOMPETENCE)	10
3.6	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	12
3.7	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	14
4	PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ RVP DO ŠVP	16
5	UČEBNÍ PLÁN	17
5.1	Učební plán	17
5.2	Poznámky k učebnímu plánu	19
6	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	22
7	Učební osnovy	23
7.1	Český jazyk a literatura	23
7.2.	Anglický jazyk	31
7.3.	Německý jazyk	43
7.4.	Ruský jazyk	56
7.5.	Matematika	64
7.6.	Informatika	72
7.7.	Základy společenských věd	82
7.8.	Dějepis	95
7.9.	Fyzika	101
7.10.	Chemie	108
7.11.	Biologie	123
7.12.	Geografie	130
7.13.	Praktická a laboratorní cvičení	139
7.14.	Tělesná výchova	143
7.15.	Výtvarná výchova	152
7.16.	Hudební výchova	156

7.17.	Seminář z anglického jazyka.....	165
7.18.	Seminář z německého jazyka	172
7.19.	Seminář z matematiky	180
7.20.	Aktuální témata světového dění.....	186
7.21.	Dějiny filmu – filmy – etika.....	189
7.22.	Seminář finanční gramotnost	194
7.23.	Laboratoř dobrých skutků	202
7.24.	Lingvistický seminář a rétorika	206
7.25.	Seminář média a politika	210
7.26.	Science.....	216
7.27.	Vylad' se pro život	219
7.28.	Seminář z biologie	224
7.29.	Seminář dějepis	229
7.30.	Seminář z ekonomie	236
7.31.	Seminář z fyziky	239
7.32.	Seminář z geografie	244
7.33.	Seminář z chemie	248
7.34.	Seminář z pedagogiky.....	257
7.35.	Seminář z psychologie	259
7.36.	Seminář ze ZSV	262
8	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	265
8.1	HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	265
8.1.1	Způsoby hodnocení Klasifikace dle klasifikačního řádu.a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků	265
8.2	AUTOEVALUACE ŠKOLY	267
8.2.1	OBLASTI AUTOEVALUACE, CÍLE, KRITÉRIA A NÁSTROJE PRO JEDNOTLIVÉ OBLASTI AUTOEVALUACE, ČASOVÉ ROZVRŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ.....	267

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: GYMNÁZIUM
Kód studia: 79-41-K/41
Vzdělávací program: 4letý vzdělávací program
Forma vzdělávání: denní forma vzdělávání
Předkladatel:

Název školy: Boleslavská soukromá střední odborná škola a Gymnázium s.r.o.
Adresa školy: Viničná 463, 293 01 Mladá Boleslav
IČO: 251 21 367
IZO: 108 022 650
REDIZO: 600007464
Jméno ředitele: Mgr. Kateřina Suchá
Kontakty

Zřizovatel:

Název: Mgr. Jana Dyršmíková
Adresa: Pospíchalova 1130, 198 00 Praha 9, Černý Most
Kontakty:

Platnost dokumentu: od 01. 09. 2025 počínaje 1. ročníkem

podpis ředitele školy, stvrzující platnost ŠVP

razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 VELIKOST ŠKOLY

Škola je situovaná ve třech budovách v centru města Mladá Boleslav, a to v budově ve Viničné ulici č. 463, v budově na náměstí Míru č. 48 a v budově v Železné ulici č. 107. Budovy jsou v blízkosti zastávek MHD i meziměstské dopravy a rovněž v blízkosti lesoparku Štěpánka, kde v případě příznivého počasí probíhají hodiny tělesné výchovy.

Škola poskytuje vzdělávání žákům oborů Gymnázium, Předškolní a mimoškolní pedagogika, Kosmetické služby, Kadeřník.

V Železné ulici je kancelář vedení školy, 8 klasických učeben, 4 odborné učebny, 4 kabinety, studovna.

Ve Viničné ulici jsou učebny pro odborný výcvik oborů Kadeřník a Kosmetické služby a kancelář, cvičná laboratoř (učebna pro praktická cvičení) a 3 kabinety.

Na náměstí Míru je ředitelna, sekretariát, 8 klasických učeben, 4 odborné učebny, 3 kabinety, studovna, konzultační místnost.

2.2 VYBAVENOST ŠKOLY

V budovách v Železné ulici a na náměstí Míru je vytvořené zázemí pro výuku všeobecně vzdělávacích předmětů, jsou zde učebny pro výuku jazyků, informatiky, hudební výchovy a ateliér pro výuku výtvarné výchovy a dalších kreativních aktivit.

Každá třída má svoji kmenovou učebnu. Všechny klasické i odborné učebny jsou vybaveny digitálními zařízeními a technologiemi (PC, dataprojektor, reproduktory) a jsou napojeny na internet. Pro žáky je k dispozici WI-FI pokrytí, kde se mohou bezplatně připojit na internet. Kabinety pedagogů jsou rovněž vybaveny digitálními zařízeními a technologiemi (PC, kopírky-scanner-tiskárny...) Škola disponuje také výukovou sadou ClassVR umožňující žákům zážitkové učení prostřednictvím virtuální reality ve velkém spektru předmětů.

Každý žák má uzamykatelnou šatní skříňku, studenti dojíždějící na kole si mohou odložit a uzamknout kolo v atriu budovy.

Škola nemá vlastní tělocvičnu, na hodiny tělesné výchovy využívá tělocvičnu Základní školy T.G. Masaryka a Mateřské školy, Svatovítská 574, 293 01 Mladá Boleslav a na Zimním stadionu, Viničná 31 293 01 Mladá Boleslav.

2.3 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor tvoří stabilní kvalifikované jádro obměňované a doplňované dle aktuálních potřeb (odchody do důchodu, rodičovské dovolené, změny zaměstnání). Ve škole působí

vysoce kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci (všichni splňují kvalifikační předpoklady). Většina pracovníků pracuje na plný úvazek. Pracovníci na zkrácený úvazek jsou zpravidla vázáni u jiných školských subjektů. Někteří členové absolvovali doktorandské studium nebo studium na zahraničních univerzitách. Dle možností se zúčastňují odborných a metodických školení, případně své vzdělání doplňují formou samostudia.

2.4 TRADIČNÍ AKCE, DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

Škola je dlouhodobě zapojena do projektu Erasmus, díky kterému zajišťuje studijní pobyty v zahraničí. Žáci tak získávají především komunikační kompetence v cizím jazyce. Podle zájmu žáků škola pořádá zahraniční zájezdy, spojené s poznáváním kultury a rozvojem multikulturních vztahů.

Nedílnou součástí života školy je maturitní ples, na jehož přípravě i programu se zcela přirozeně podílejí i žáci. Tradiční jsou též imatrikulace, respektive rozlučkové studentské akce.

Naši studenti se podílí na organizaci řady dobročinných akcí, které pořádají neziskové organizace v našem městě (Bílá pastelka, Český den proti rakovině ...). Ve škole pořádáme pro žáky besedy s významnými osobnostmi společenského a kulturního života.

2.5 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Žáci procházejí přijímacím řízením. Naši školu navštěvují zejména žáci ze základních škol v Mladé Boleslavi, ale i z blízkého okolí. Podchycujeme řadu dětí nadaných, nečítají zapojených do sportovních aktivit. Učitelé s těmito jednotlivci pracují individuálně. Pro děti mimořádně talentované je možné vypracovat individuální vzdělávací plán. Další děti se zapojují do předmětových olympiád a dalších soutěží. Díky vstřícnosti pedagogů má škola dobrou pověst i v práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – učitelé k nim přistupují se zvýšenou péčí, aby mohli náročné gymnaziální studium zvládnout. Vyučující úzce spolupracují s výchovnou poradkyní a metodickou prevencí. Začleňování žáků-cizinců probíhá bez větších komplikací, ostatně i oni úspěšně splnili kritéria přijímacího řízení. V hodinách českého jazyka jsou jim poskytovány četné konzultace, na počátku jejich studia zohledňujeme jazykový handicap. Z našich poznatků vyplývá, že jde nečítají o velice pilné žáky, soustavně se na výuku připravující, se zájmem o dobré studijní výsledky.

Na škole pracuje Studentský parlament pojímaný široce – též jako vzdělávací aktivita. TU i vedení školy se pravidelně setkává se zástupci tříd, kteří tlumočí dotazy a připomínky za celou svoji třídu. Žáci jsou zpětně informováni o novinkách, akcích i problémech školy.

2.6 SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY

Komunikace školy s rodiči a veřejností je na velmi dobré úrovni a je neustále rozvíjena. Rodiče mají možnost ovlivňovat chod školy prostřednictvím školské rady. Při škole působí Školská rada, která má tři členy. Školská rada úzce spolupracuje s vedením školy.

Škola pořádá dvakrát ročně prezenční třídní schůzky pro všechny rodiče a zákonné zástupce. (V případě distanční výuky se využívá program Teams.) Na třídních schůzkách jsou rodičům podávány základní informace o prospěchu a chování v daném pololetí, o absolvovaných či připravovaných aktivitách. V případě potřeby a zájmu poskytuje škola informace i individuálně. V rámci využití digitálních technologií používáme k informovanosti rodičů a zákonných zástupců i program Bakaláři, elektronickou žákovskou knížku.

Významným partnerem školy v procesu vzdělávání je pedagogicko-psychologická poradna. Naše škola úzce spolupracuje se zaměstnanci pracoviště Pedagogicko-psychologické poradny Mladá Boleslav. Výchovný poradce s odborníky konzultuje především specifické problémy žáků v rámci inkluze. Prostřednictvím školy poradna nabízí žákům také testy profesní orientace a následné individuální konzultace jejich výsledků.

Přirozená je součinnost s Knihovnou města Mladá Boleslav, neboť ta je tradičním informačním centrem pro studenty. Škola dále spolupracuje s Městským divadlem Mladá Boleslav, Informačním centrem Mladá Boleslav, to žákům zprostředkovává přehled o kulturním, společenském i vzdělávacím dění ve městě a nabízí zdroje využitelné při studiu i mimoškolních aktivitách. Účelná je rovněž kooperace s pobočkou České spořitelny. Pravidelná je spolupráce s Úřadem práce. Společně sledujeme umístění našich absolventů. Zúčastňujeme se schůzek výchovných poradců ze základních škol.

Vzhledem k odborné přípravě žáků oboru Předškolní a mimoškolní pedagogika škola úzce spolupracuje s mateřskými a základními školami především v okrese Mladá Boleslav.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Škola poskytuje všeobecné vzdělání bez specifického oborového zaměření. Žáci se profilují zejména volbou volitelných předmětů ve třetím a čtvrtém ročníku, a to společensko-vědním, přírodovědným nebo ekonomickým směrem.

Základním cílem školy je poskytnout žákům co nejširší spektrum znalostí a dovedností, aby si osvojili klíčové kompetence umožňující pokračování v terciálním studiu na vyšších odborných a vysokých školách všech směrů i uplatnění v praktickém životě.

Při výuce klademe důraz na moderní metody práce a využívání digitálních technologií, včetně prostředí virtuální reality ClassVR, které žákům umožňuje aktivně objevovat učivo a prohlubovat zážitek z poznávání.

3.2 PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent našeho gymnázia je fyzicky, psychicky i sociálně vyzrálá osobnost, která ctí právní normy, respektuje zásady slušného chování a zná nejen svá práva, ale i povinnosti. Umí se orientovat ve společenském dění a je připraven aktivně se zapojit do života společnosti – ať už na úrovni regionu, nebo celé země.

Má široké všeobecné vzdělání v humanitní, přírodovědné, společenskovědní i jazykové oblasti, které mu otevírá cestu ke studiu na vysokých školách všech směrů. Ovládá principy logického a kritického myšlení, umí samostatně vyhledávat, třídit a analyzovat informace z různých zdrojů, formulovat vlastní názory a prezentovat je kultivovaně v mluvené i psané podobě.

Disponuje vyspělými komunikačními dovednostmi v mateřském jazyce a ovládá alespoň jeden cizí jazyk na úrovni umožňující studium a pracovní uplatnění i v mezinárodním prostředí. Efektivně využívá digitální technologie při získávání, zpracovávání, tvorbě a sdílení informací a digitálního obsahu.

Je připraven spolupracovat v týmu, respektovat dohodnutá pravidla a přispívat k řešení společných úkolů. Chápe význam celoživotního vzdělávání a aktivně usiluje o svůj odborný i osobnostní rozvoj. Respektuje lidská práva, kulturní rozmanitost a principy demokratické společnosti, jedná zodpovědně vůči sobě, ostatním lidem i životnímu prostředí.

Díky univerzálnímu vzdělání a rozvinutým klíčovým kompetencím se dokáže pružně přizpůsobit měnícím se podmínkám, samostatně se rozhodovat a nést odpovědnost za svá rozhodnutí.

3.3 ORGANIZACE PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ

Aktuální informace o přijímacím řízení jsou vždy zveřejněny na webových stránkách školy.

Přijímací řízení do prvního ročníku čtyřletého studia se každý rok koná v souladu s předpisy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, podle § 59 až 61, § 63 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), který stanovuje podrobnosti přijímacího řízení ke vzdělávání na středních školách, ve znění pozdějších předpisů.

Předpokladem pro přijetí ke studiu je splnění povinné školní docházky. Uchazeč o studium musí splňovat zdravotní požadavky pro tento obor vzdělání. Při přijímání ke studiu se zohledňují výsledky jednotné přijímací zkoušky, dále se hodnotí dosažené studijní výsledky, zájem uchazečů o obor a předpoklady pro jeho vykonávání po stránce fyzické a osobnostní, zdravotní způsobilost potvrzená lékařem.

3.4 ORGANIZACE MATURITNÍ ZKOUŠKY

Aktuální informace o maturitní zkoušce jsou vždy zveřejněny na webových stránkách školy.

Podmínky organizace maturitní zkoušky se řídí platnými předpisy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (§77 a následující zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláška č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák úspěšně vykoná část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, ze kterých se tato část skládá. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky:

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou:

Český jazyk – zkouška konaná formou didaktického testu
Cizí jazyk nebo matematika – zkouška konaná formou didaktického testu

Nepovinná zkouška

Žák se může ve společné části přihlásit k nepovinným zkouškám (volba a počet zkoušek se řídí aktuálními ustanoveními k §78 ods. 4 zákona č. 561/2004 Sb.)

Profilová část maturitní zkoušky:

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou:

Český jazyk - zkouška konaná formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí

Cizí jazyk (pokud si žák ve společné části zvolil cizí jazyk) - konaná formou písemné práce a formou ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí

Profilová **část** maturitní zkoušky se skládá z dalších **3 povinných zkoušek** (§79 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb.).

Nepovinná zkouška

Žák může v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem. Zvolené nepovinné zkoušky se uvedou v přihlášce k maturitní zkoušce.

Nepovinné zkoušky se konají podle stejných pravidel jako zkoušky povinné.

3.5 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE (KLÍČOVÉ KOMPETENCE)

Kompetence k učení

Žák

- si sám plánuje a organizuje své učení a pracovní činnost, využívá je jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu a rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky a zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů a nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Žák

- efektivně využívá digitální technologie;
- se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;

- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění;
- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu.

Kompetence sociální a personální

Žák

- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů, rozhoduje se na základě vlastního úsudku a odolává společenským i mediálním tlakům;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- si stanovuje cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti a je schopen sebereflexe;
- se přizpůsobuje měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích a své jednání a chování podle toho koriguje;
- se zapojuje do aktivit organizovaných studentským parlamentem, kde se učí spolupráci, vyjednávání a prosazování společných cílů.

Kompetence občanská

Žák

- se chová informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí;
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života a rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- vnímá studentský parlament jako nástroj pro zapojení a občanskou aktivitu;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí.

Kompetence k podnikavosti

Žák

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory;

- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech a využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl, dokončuje zahájené aktivity a motivuje se k dosahování úspěchu;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření.

Kompetence digitální

Žák

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

3.6 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ) Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola nebo školské zařízení uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. (dále jen vyhláška). Různé druhy nebo stupně podpůrných opatření lze kombinovat za podmínek daných ŠZ a vyhláškou.

Ve škole pracuje školní poradenské pracoviště (ŠPP), které je tvořeno výchovným poradcem, metodikem prevence, učiteli výchov a třídním učitelem. Komunikaci se školským poradenským zařízením (ŠPZ) zajišťuje výchovný poradce.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb. a vyhláškou MŠMT č. 27/2016 o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů nadaných.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělávají v běžné třídě v souladu s doporučením školského poradenského zařízení, případně podle zpracovaného plánu pedagogické podpory. Práce s nimi spočívá především ve volbě vhodných výukových prostředků.

Pro žáky, jejichž handicap dosahuje takového stupně, že je opravňuje k zařazení do speciálního vzdělávacího režimu, je na žádost rodičů a na základě doporučení školského poradenského zařízení vypracován individuální vzdělávací plán (IVP). Cíl vzdělávání těchto žáků zůstává zachován, rozsah učiva může být přizpůsoben s ohledem na druh postižení žáka. Pro každého žáka volíme vhodné metody vzdělávání a speciální formy ověřování osvojeného učiva. Výuka těchto žáků směřuje k tomu, aby si i přes svůj handicap osvojili potřebné občanské, klíčové i odborné kompetence. Podle IVP mohou být vzdělávání i žáci dlouhodobě nemocní.

Podklady pro posouzení zohlednění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami shromažďuje výchovný poradce a závěry v podobě doporučení způsobu práce s těmito žáky postupuje třídním učitelům. O žácích se speciálními poruchami učení jsou informováni všichni vyučující.

Při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje škola s následujícími institucemi a organizacemi:

- pedagogicko-psychologickou poradnou v místě bydliště dítěte a v Mladé Boleslavi;
- speciálně pedagogickým centrem v místě bydliště dítěte a v Mladé Boleslavi;
- oddělení sociálně-právní ochrany dětí v místě bydliště dítěte a na Magistrátu statutárního města Mladá Boleslav;
- výchovnými poradci základních škol, ze kterých děti přicházejí;
- praktickými lékaři pro děti a dorost, specialisty, dětským klinickým psychologem;
- střediskem výchovné péče, diagnostickými ústavy a výchovnými ústavy v případě žáků s poruchami chování.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, u kterých se projevují studijní obtíže (důvody zdravotní, jazyková bariéra, zaostávání ve výuce...) které prozatím nevyžadují návštěvu školského poradenského zařízení (ŠPZ) nebo kterým byla ŠPZ přiznána podpůrná opatření 1. stupně, sestaví vyučující daných předmětů spolu s výchovným poradcem plán pedagogické podpory (PLPP). PLPP má písemnou podobu a před jeho zpracováním probíhají konzultace jednotlivých vyučujících, zákonných zástupců i žáka. PLPP jsou vyhodnocovány 1x za 3 měsíce. Vyhodnocení se účastní výchovný poradce, třídní učitel, učitelé jednotlivých předmětů, zákonný zástupce, žák. Výstupem je konstatování efektivnosti metod a forem či podpůrných opatření, která jsou nastavena v PLPP. V případě pozitivního hodnocení efektivnosti se v nastavených podmínkách výuky pokračuje, v případě negativního hodnocení jsou opatření doplněna nebo změněna nebo je zákonným zástupcům doporučena návštěva ŠPZ.

Je-li žákovi přiznáno podpůrné opatření 2. - 5. stupně s IVP na základě vyšetření ŠPZ, je pro něj na základě žádosti rodiče vypracován individuální vzdělávací plán (IVP). IVP

vypracují učitelé příslušných předmětů (v první řadě těch, ve kterých se problémy promítají větší měrou) pod dohledem výchovného poradce. V IVP jsou konstatovány výukové obtíže žáka a výčet předmětů, do kterých se obtíže promítají. V další části je výčet podpůrných opatření, metod, forem výuky, které se budou uplatňovat ve výuce jednotlivých předmětů. Žák je dále vzděláván a hodnocen na základě IVP. Pro žáky s přiznaným podpůrným opatřením, kdy dojde k úpravě vzdělávacích obsahů, může být do IVP na doporučení ŠPZ zařazována speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Jedná se především o uplatnění vhodnějších metod, které by tomuto žákovi pomohly lépe naplnit očekávané výstupy ŠVP v závislosti na konkrétní speciální potřebě (důraz na motivaci, doplňovací cvičení, přiměřené množství úkolů, úlevy v písemném projevu, řečové výchovy, možnost kompenzace nedostatečné domácí přípravy, apod.). Osnovy předmětů speciálně pedagogické péče jsou vytvářeny podle specifík obtíží žáků. Dle možností a na základě speciálních vyšetření a doporučení u závažnějšího handicapu (zdravotní nebo jazyková bariéra) je v IVP zohledněna možnost domácí přípravy. V obsahu IVP je rovněž stanovena četnost konzultací, způsoby hodnocení, případně nabídka doučování. IVP je vyhodnocován zpravidla 1x za pololetí, v případě nutnosti i častěji. Vyhodnocení se účastní výchovný poradce, třídní učitel, učitelé jednotlivých předmětů, zákonný zástupce, žák. Výstupem je konstatování efektivity metod a forem či podpůrných opatření, která jsou nastavena v PLPP. V případě pozitivního hodnocení efektivity se v nastavených podmínkách výuky pokračuje, v případě negativního hodnocení jsou opatření doplněna nebo změněna nebo je zákonným zástupcům doporučena návštěva ŠPZ.

3.7 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

V souladu se zněním §17 zákona č. 561/2004Sb., je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a být zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet.

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Podpora nadaných žáků má zásadní význam nejen pro žáky samotné, ale i pro společnost, a proto těmto žákům věnujeme zvýšenou pozornost. Tyto žáky je nutno včas identifikovat, podchytit a individuálně s nimi pracovat. Pro výuku nadaných žáků používáme především formu samostudia a individuálních konzultací. Nadaní žáci se mohou zapojit do odborných a jazykových soutěží, jejichž vítězové mohou postoupit do krajských a celostátních kol. Při přípravě na tyto soutěže se jim jejich vyučující nadstandardně věnují po vyučování formou konzultací.

Žáci nadaní jsou vzděláváni obdobným způsobem jako žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. I v tomto případě škola sestaví PLPP, případně IVP. PLPP, IVP sestavuje

výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a učiteli předmětů, ve kterých se mimořádné nadání projevuje. Na základě osobního zjištění učitelů mohou být žáci vzdělávání specifickým způsobem i bez IVP. Může se jednat o složitější zadání a úlohy, samostatnější činnost ve vhodných situacích, rozšiřující učivo (nad rámec výstupů v ŠVP), účast žáka na výuce jednoho nebo více předmětů ve vyšších ročnících školy, příprava a účast na soutěžích, aj. IVP je sestaven ihned po obdržení doporučení ŠPZ a podání žádosti zákonným zástupcem. Součástí IVP je také termín vyhodnocení naplňování IVP. V průběhu školního roku může být upravován podle potřeby žáka, vyučujícího, rodiče. Všechny strany musí být o změně informovány.

Ve výuce těchto žáků je vhodné využívat náročnější metody a postupy, problémové a projektové vyučování, samostudium, práci s informačními a komunikačními technologiemi aj. Žáci by měli být také vhodně zapojováni do skupinové výuky a týmové práce (jako vedoucí i jako členové), vedeni k co nejlepším výkonům i v předmětech, na které nejsou orientováni.

Škola může umožnit těmto žákům rozšířenou výuku některých předmětů, vytvářet skupiny těchto žáků s přizpůsobeným tempem a metodami výuky, popř. umožnit vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy může, za podmínek daných školským zákonem, přeřadit nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

4 PŘEHLED ROZPRACOVÁNÍ OBSAHU VZDĚLÁVÁNÍ RVP DO ŠVP

Škola:	Boleslavská soukromá střední odborná škola a Gymnázium, s.r.o., Viničná 463, Mladá Boleslav				
Kód a název RVP:	79-41-K/41 Gymnázium				
Název ŠVP:	Gymnázium				
RVP			ŠVP		
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání		Vyučovací předmět	Počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání	
	týdenních			týdenních	celkový
Jazyk a jazyková komunikace					
Český jazyk	12		Český jazyk a literatura	12+3DH	480
			Seminář z ČJL	2DH	60
Cizí jazyk	12		Anglický jazyk	12+2DH	448
Další cizí jazyk	12		Německý /Ruský jazyk	12	384
Matematika a její aplikace	10		Matematika	10+2DH	384
Člověk a společnost	36		Základy společenských věd	6+1DH	224
			Dějepis	6+2DH	256
			Geografie	6+2DH	256
Člověk a příroda			Fyzika	6+1DH	224
			Chemie	6+2DH	256
			Biologie a ekologie	6+2DH	256
Umění a kultura	4		Hudební výchova / výtvarná výchova	4	128
Člověk a zdraví	8		Tělesná výchova	8	256
Informatika	4		Informatika	4+3DH	224
Povinně volitelné předměty			Seminář z cizího jazyka/seminář z matematiky	2DH	60
Volitelné vzdělávací aktivity	8		Seminář 1 (3. ročník)	2	64
			Seminář 2 (3. ročník)	2	64
			Seminář 3 (4. ročník)	2	60
			Seminář 4 (4. ročník)	1+1DH	60
Disponibilní časová dotace	26		Disponibilní hodiny	26	
Celková povinná časová dotace	132			132	4204
Kurzy	4 týdny		Adaptační kurz	1 týden	
			Outdoorové aktivity v přírodě	1 týden	
			Terénní cvičení	1 týden	
			Pohyb, orientace a přežití v t.	1 týden	

DH – disponibilní hodiny

Žáci si ve 3. ročníku vybírají dva dvouhodinové semináře, viz nabídka v učebním plánu.

Žáci si ve 4. ročníku vybírají dva dvouhodinové semináře, viz nabídka v učebním plánu.

5 UČEBNÍ PLÁN

5.1 Učební plán

Studijní obor:	Gymnázium
Kód:	79-41-K/41
Školní vzdělávací program:	Gymnázium
Studium:	čtyřleté, denní
Platnost ŠVP:	od 1. 9. 2021, počínaje 1. ročníkem

Název vyučovacího předmětu	zkratka	počet vyučovacích hodin za týden celkem v jednotlivých ročnících				Celkem
		I.	II.	III.	IV.	
Jazyk a jazyková komunikace						
Český jazyk a literatura	CJL	4	4	4	3	15
Seminář z českého jazyka	SCJL	0	0	0	2	2
1. cizí jazyk	ANJ	4	4	3	3	14
2. cizí jazyk	NEJ/RUJ	3	3	3	3	12
Matematika a její aplikace						
Matematika	MAT	3	3	3	3	12
Člověk a příroda						
Fyzika	FYZ	2	2	2	1	7
Chemie	CHE	2	2	2	1	8
Biologie	BIO	2	2	2	1	8
Geografie	GEO	2	2	2	2	8
Praktická a laboratorní cvičení	PLC	1	1	1	0	1
Člověk a společnost						
Základy společenských věd	ZSV	2	2	2	2	8
Dějepis	DEJ	2	2	2	2	8
Umění a kultura						
Hudební výchova/Výtvarná výchova	HUV/VYV	2	2	0	0	4
Člověk a zdraví						
Tělesná výchova	TEV	2	2	2	2	8
Informatika						
Informatika	INF	2	2	1	2	7
Povinně volitelné předměty (žák si ve 4. ročníku povinně volí 1 dvouhodinový seminář podle volby maturitního předmětu ve společné části maturitní zkoušky)						

Seminář z anglického jazyka	SANJ	0	0	0	2	2
Seminář z 2. cizího jazyka	SNEJ, SRUJ	0	0	0	2	2
Seminář z matematiky	SMAT	0	0	0	2	2
Volitelné vzdělávací aktivity (ve 3. ročníku žáci volí 2 předměty, ve 4. ročníku volí 2 předměty)						
Aktuální témata světového dění	ATSD	0	0	2	0	2
Dějiny filmu – filmy – etika	DFE	0	0	2	0	2
Finanční gramotnost	FIG	0	0	2	0	2
Laboratoř dobrých skutků	LDS	0	0	2	0	2
Lingvistický seminář a rétorika	LSR	0	0	2	0	2
Média a politika	MPO	0	0	2	0	2
Science	SCI	0	0	2	0	2
Vylad' se pro život	VSŽ	0	0	2	0	2
Seminář z biologie	SEB	0	0	0	2	2
Seminář z dějepisu	SED	0	0	0	2	2
Seminář z ekonomiky	SEE	0	0	0	2	2
Seminář z fyziky	SEF	0	0	0	2	2
Seminář z geografie	SEG	0	0	0	2	2
Seminář z chemie	SCH	0	0	0	2	2
Seminář z pedagogiky	SPE	0	0	0	2	2
Seminář z psychologie	SPS	0	0	0	2	2
Seminář z ZSV	SSV	0	0	0	2	2
Celkem		33	33	33	33	132

Přehled využití týdnů ve školním roce

Učivo v ročnících 1-3 je rozvrženo do 33 týdnů, ve 4. ročníku do 30 týdnů. Zbývající doba je rozvržena dle uvedené tabulky.

	1.	2.	3.	4.
Činnost	počet týdnů v ročníku			
Vyučování podle rozpisu učiva	33	33	33	30
Časová rezerva, opakování učiva	6	5	6	5
Maturitní zkouška	0	0	0	2
Adaptační kurz	1	0	0	0
Pohyb, orientace a přežití v terénu	0	1	0	0
Terénní cvičení	0	1	0	0
Outdoorové aktivity v přírodě	0	0	1	0
Celkem	40	40	40	37

Maturitní zkouška:

Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák úspěšně vykoná část maturitní zkoušky, pokud úspěšně vykoná všechny povinné zkoušky, ze kterých se tato část skládá. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Společná část maturitní zkoušky:

Povinná zkouška:

Zkušebními předměty společné části maturitní zkoušky jsou

Český jazyk - didaktický test

Cizí jazyk - didaktický test nebo

Matematika - didaktický test

Nepovinná zkouška

Žák se může ve společné části přihlásit k nepovinným zkouškám (volba a počet zkoušek se řídí aktuálními ustanoveními k §78 ods.. 4 zákona č. 561/2004 Sb.)

Profilová část maturitní zkoušky:

Povinná zkouška:

Český jazyk (ústní zkouška, písemná práce)

Cizí jazyk (ústní zkouška, písemná práce)

Profilová část maturitní zkoušky se skládá z dalších 3 povinných zkoušek (§79 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb.).

Nepovinná zkouška

Žák může v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem. Zvolené nepovinné zkoušky se uvedou v přihlášce k maturitní zkoušce.

5.2 Poznámky k učebnímu plánu

První cizí jazyk – jedná se vždy o jazyk anglický.

Druhý cizí jazyk - žáci si volí mezi německým a ruským jazykem.

Fyzika a Chemie - součástí výuky těchto předmětů jsou laboratorní cvičení.

Biologie zahrnuje také část vzdělávacího oboru Geologie a Výchova ke zdraví podle RVP G.

Geografie vznikl rozpracováním vzdělávacích oborů Geografie a Geologie podle RVP G.

Dějepis vznikl rozpracováním vzdělávacího oboru Dějepis podle RVP G.

Předmět **Základy společenských věd** vychází ze vzdělávacích oblastí a oborů Občanský a společenskovědní základ, Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví podle kritérií uvedených v RVP G.

Hudební výchova a Výtvarná výchova jsou předměty se společnou hodinovou dotací, žáci si v prvním ročníku volí jeden z nich, a to na dva roky. Oba předměty vznikly rozpracováním vzdělávací oblasti Umění a kultura podle RVP G včetně společného vzdělávacího obsahu hudebního i výtvarného oboru.

Tělesná výchova je povinný předmět po celou dobu studia a vznikl rozpracováním oborů Tělesná výchova a Výchova ke zdraví podle RVP G. Jeho součástí **je Adaptační kurz na začátku prvního ročníku a sportovně-branné kurzy ve druhém a třetím ročníku.**

Informatika jako vyučovací předmět vznikl rozpracováním oboru Informatika podle RVP G a učí se ve všech ročnících. Obsah předmětu rozvíjí digitální gramotnost, algoritmické a informatické myšlení, vede je k práci s daty a poskytuje žákům dovednosti pro bezpečné, etické kreativní a efektivní využívání digitálních technologií. Výuka je obohacena o využívání moderních digitálních technologií, například systému ClassVR, který umožňuje žákům zážitkové poznávání prostřednictvím virtuální reality.

Volitelné předměty – jsou nabízeny v předposledním a posledním ročníku tak, aby doplňovaly a rozšiřovaly výuku povinných předmětů a umožnily žákům zaměřit se více na oblast jejich zájmu. Předpokladem je výběr předmětů, konkrétní nabídka se může každý rok lišit podle možností školy. Otevřeny však mohou být v daném roce jen ty předměty, které se dostatečně naplní zájemci; kritéria naplnění stanoví každý rok vedení školy.

Žáci si ve třetím ročníku vybírají dva dvouhodinové předměty z těchto možností:

- Aktuální témata světového dění
- Dějiny filmu – filmy – etika
- Finanční gramotnost
- Laboratoř dobrých skutků
- Lingvistický seminář a rétorika
- Média a politika
- Science
- Vylad' se pro život

Ve čtvrtém ročníku mají žáci povinný seminář (1x 2 hodiny/týden)

- Seminář z českého jazyka

Dále si žáci vybírají 8 hodin volitelných aktivit:

Volba je podmíněna splněním podmínky celkového počtu hodin a škola si vyhrazuje právo z organizačních důvodů omezit výběr volitelných aktivit. Žáci vybírají z těchto předmětů, u kterých je zároveň uvedena jejich hodinová dotace.

Volitelné semináře (výběr 1 x 2 hodiny/týden):

- Seminář z matematiky nebo
- Seminář z cizího jazyka

Volitelné předměty (výběr 2 x 2 hodiny/týden):

- Seminář z biologie
- Seminář z dějepisu
- Seminář z ekonomiky
- Seminář z fyziky
- Seminář z geografie
- Seminář z chemie
- Seminář z pedagogiky
- Seminář z psychologie
- Seminář z ZSV

6 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Všechna průřezová témata dle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia (RVP G) jsou začleněna do obsahu povinných i volitelných předmětů (viz přehledová tabulka).

Průřezové téma	Tematický okruh	Zařazení do předmětů
PT1 Osobnostní a sociální výchova	PT1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	CJL, CIJ, BIO, CHE, INF, TEV, VYV, HUV, ZSV
	PT1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	CJL, CIJ, BIO, CHE, INF, TEV, VYV, HUV, ZSV
	PT1.3 Sociální komunikace	CJL, CIJ, BIO, CHE, INF, TEV, VYV, HUV, ZSV
	PT1.4 Morálka všedního dne	CJL, CIJ, BIO, CHE, INF, TEV, VYV, HUV, ZSV
	PT1.5 Spolupráce a soutěž	CJL, CIJ, BIO, CHE, INF, TEV, VYV, HUV, ZSV
PT2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	PT2.1 Globalizační a rozvojové procesy	CJL, CIJ, GEO, ZSV, DEJ
	PT2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	CJL, CIJ, GEO, ZSV, DEJ
	PT2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	CJL, CIJ, GEO, ZSV, DEJ
	PT2.4 Žijeme v Evropě	CJL, CIJ, GEO, ZSV, DEJ
	PT2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě	CJL, CIJ, GEO, ZSV, DEJ
PT3 Multikulturní výchova	PT3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů	CJL, CIJ, ZSV, DEJ, VYV, HUV, GEO
	PT3.2 Psychosociální aspekty interkulturality	CJL, CIJ, ZSV, DEJ, VYV, HUV, GEO
	PT3.3 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	CJL, CIJ, ZSV, DEJ, VYV, HUV, GEO
PT4 Environmentální výchova	PT4.1 Problematika vztahu organismu a prostředí	CJL, CIJ, BIO, CHE
	PT4.2 Člověk a životní prostředí	CJL, CIJ, BIO, CHE
	PT4.3 Životní prostředí ČR	CJL, CIJ, BIO, CHE
PT5 Mediální výchova	PT5.1 Média a mediální produkce	CJL, CIJ, INF, VYV, HUV
	PT5.2 Mediální produkty a jejich významy	CJL, CIJ, INF, VYV, HUV
	PT5.3 Uživatelé	CJL, CIJ, INF, VYV, HUV
	PT5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií	CJL, CIJ, INF, VYV, HUV
	PT5.5 Role médií v moderních dějinách	CJL, CIJ, INF, VYV, HUV

7 Učební osnovy

7.1 Český jazyk a literatura

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	4	4	4	3	15

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vymezeného v RVP GV a částečně integruje průřezová témata: Mediální výchova, Osobnostní výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech. Tento předmět představuje v rámci vzdělávání na čtyřletých gymnáziích součást vzdělávací oblasti JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE a zaujímá jako součást této oblasti stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu, neboť jsou získané dovednosti potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Předmět rozvíjí klíčové kompetence gymnaziálního vzdělávání, vede žáka k vnímání a adekvátnímu užívání českého jazyka v konkrétních komunikačních situacích, k rozeznání jazykové dezinterpretace a manipulace, k orientaci v různých kontextech komunikace psané i mluvené, veřejné i soukromé. Zásadní důraz je kladen na pěstování čtenářských dovedností a na analýzu textů – žák je veden k porozumění textu, je kultivována jeho schopnost vnímání souvislostí i různých interpretačních rámců; ve výchově ke čtenářství je důraz kladen jak na schopnost kritického čtení, tak na formování osobního čtenářského prožitku. Výuka přirozeně využívá AV a digitální technologie, exkurze a návštěvy kulturních institucí a zapojuje žáky do soutěží a projektové práce.

Časové a organizační vymezení

Hodinová dotace: 1. ročník – 4 hodiny týdně (33 týdnů), 2. ročník – 4 hodiny týdně (33 týdnů), 3. ročník – 4 hodiny týdně (33 týdnů), 4. ročník – 3 hodiny týdně (30 týdnů). Ve 4. ročníku je povinný Seminář z českého jazyka, který rozšiřuje prostor pro nadstandardní učivo, hlubší literární a jazykovou analýzu a přípravu k maturitní zkoušce.

Výchovně vzdělávací strategie

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je členěn do dvou vzájemně propojených oblastí: **jazykové a stylistické komunikace** a **literární komunikace**. Jazyková a stylistická část se zaměřuje především na osvojování pravidel spisovné češtiny, rozvoj komunikačních dovedností, kultivaci písemného i ústního projevu a schopnost argumentace. Literární část poskytuje žákům kulturní a hodnotový rámec – seznamuje je s vývojem české a světové literatury, rozvíjí jejich čtenářskou gramotnost, interpretační schopnosti a kritické myšlení. Obě složky se navzájem doplňují: jazyková část dává nástroje pro práci s textem a literární část poskytuje obsah a kontext, v němž se jazykové dovednosti uplatňují. Tento dvojí přístup podporuje komplexní rozvoj osobnosti žáka – od přesného vyjadřování po hlubší porozumění kulturnímu a společenskému dění.

V předmětu Český jazyk a literatura používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

→ **kompetence k učení:**

Učitel vede žáka k tomu, aby sám v učebnicích (textových a jiných pomůckách) vyhledal příklady zkoumaného jevu, sám stanovil pravidla pro tento jev typická a následně aby se sám pokusil vytvořit příklady vlastní, kde by právě získané vědomosti uplatnil. Jiným způsobem je rozdělení zkoumaných jevů mezi žáky do několika skupin (skupinové učení). Procvičujeme se žáky rovněž práci s textem, techniky pozorného, plynulého a věcného čtení a vedeme je k chápání významu klíčových slov. Nezbytností je, aby žák poznával smysl a cíl učení, chápal důležitost a praktickou využitelnost poznávaného a uvědomoval si možnosti svého dalšího zdokonalování. Toho lze dosáhnout například předkládáním složitějších a rozsáhlejších textů s různými úkoly na vyhledávání klíčových slov, vět apod. Žák je veden ke kritickému přístupu ke zdrojům informací, informace se učí tvořivě zpracovávat a využívat ke svému studiu.

→ **kompetence k řešení problémů:**

V předmětu ČJL klademe důraz na aplikaci poznatků z morfologie, lexikologie, syntaxe, stylistiky, literární vědy a literární historie. Zadáváme diktáty, pravopisná cvičení, testy na prověřování znalostí z literatury (včetně analýzy uměleckých textů) a samostatné slohové práce. Především v nich se projeví žákova schopnost využít osvojené jazykové jevy, tj. v textu, který se nezaměřuje na konkrétní jev, a navíc v textu, jehož autorem je sám žák. Schopnost řešení problémů lze cvičit na literárních ukázkách a při práci s nimi. Žák je veden ke správnému použití jazykových jevů, např. při vysvětlování odchylek od jazykové normy, vyhledávání gramatických výjimek apod. Žák má rovněž možnost přečtený text reprodukovat nebo vytvářet další texty vlastní.

→ **kompetence komunikativní:**

Vyžadujeme logické formulace, přesné vyjadřování vlastních myšlenek a názorů. Vedeme žáky k odpovědím na doplňovací otázky „proč“, „co by se stalo, kdyby...“, „co musíme udělat, aby...“. Učitel vede cvičeními žáka k tomu, aby rozpoznal nejen, o jaké jazykové vrstvy se v daných projevech jedná, ale také aby dokázal zhodnotit vhodnost dané vrstvy pro různé společenské/komunikační situace. Nabízí se využití příkladů z médií i běžné komunikace. Simulací různých prostředí vede učitel žáka ke správnému užívání ustálených forem (oslovení, omluva, prosba...) i ovládání mimojazykových prostředků řeči (mimika, gesta). Učitel vybírá vhodné texty, tím je motivuje k četbě a k následné analýze a společné diskusi. Rovněž zadávání referátů, prezentací, slohových aj. prací k aktuálnímu kulturnímu i společenskému dění vede učitel žáky k tomu, aby vyslovovali své názory, zaujímal postoje, obhajovali je, byli schopni akceptovat protiargumenty a vzájemně tolerovali názory jiných.

→ **kompetence sociální a personální:**

Se závěrem uvedeným výše v oblasti rozvoje komunikativních kompetencí souvisí rozvoj kompetence sociální a personální. Učitel vede žáky ke komunikaci nejen mezi ním a jimi, ale také mezi žáky navzájem (diskuze, kolektivní práce). Žáci musí reagovat na své vlastní projevy i na projevy druhých a pod vedením učitele kontrolovat, opravovat a hodnotit své výkony (písemné i ústní). Učí se tak nejen aplikovat své znalosti, řešit odborné problémy v daném předmětu, ale také vhodně a citlivě sdělovat výtky a pochvaly, navrhnout jiná další možná, lepší řešení apod. Žáci se tak zároveň učí přijímat kritiku ze strany vrstevníků, reagovat na ni a příště se nedostatků vyvarovat.

→ **kompetence občanské:**

Učitel vede v diskusích žáky k tomu, aby respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot a byli schopni vcítit se do situace ostatních lidí. Předmět ČJL spolupůsobí s ostatními předměty na celkovém rozvoji občanských kompetencí. Zároveň tím, že učitel organizuje

pro žáky návštěvy filmových a divadelních představení, výstav, exkurzí do knihoven, galerií, muzeí apod., rozvíjí jejich estetické cítění a vytváří prostor pro diskuzi, analýzu a formování závěrů a hodnocení.

kompetence k podnikavosti:

V rámci předmětu seznamujeme žáky s vývojem technologií a nových přístupů a postupů, např. vývoj písma, využití grafické stránky jazyka, vynález knihtisku a praktická využitelnost tisku, práce s audiovizuálními médii, tvorba reklam, novin apod. Žáci jsou vedeni k poznání, že znalost mateřského i cizích jazyků hraje nezastupitelnou roli při efektivní komunikaci na trhu práce i v globálním světě.

→ **kompetence digitální:**

Žák vyhledává, hodnotí a porovnává digitální textové i multimediální zdroje pro studium literatury, jazyka a komunikace a využívá je při přípravě a realizaci své práce. Tvoří a upravuje vlastní texty s využitím textových editorů, prezentačních nástrojů a online publikačních platforem a volí vhodné formáty a způsoby sdílení podle účelu a cílové skupiny. Při práci s digitálním obsahem respektuje autorská práva, zásady citace a etické normy online komunikace, rozpoznává manipulativní či nepravdivý obsah a uplatňuje kritické čtení digitálních zdrojů. Digitální technologie zapojuje do tvůrčích a projektových aktivit (např. vedení digitálního portfolio) a dbá na zásady bezpečnosti a etiky při využívání digitálních nástrojů.

Při tvorbě vlastního vzdělávacího obsahu vycházíme nejen z požadavků Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia. Využíváme zkušenosti, které se osvědčily v praxi a potvrzují např. vhodnost rozdělení obsahu na literární komunikaci a jazykovou a stylistickou komunikaci, postupné prohlubování jazykových disciplín a využívání aplikací ve vyšších ročnících namísto opakované teorie. Inspirativní jsou i projekty podporující tvořivou práci s textem (např. tvorba školního časopisu, zapojení do literárních soutěží, multimediální prezentace, literární semináře ve vyšších ročnících). Všechny tyto prvky rozvíjejí čtenářskou gramotnost, kritické myšlení a schopnost samostatné i týmové práce, a proto jsou v našem ŠVP obsaženy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je členěn do dvou částí: Literární komunikace a Jazyková a stylistická komunikace.

Literární komunikace

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Úvod do literární komunikace a teorie: literární druhy (lyrika, epika, drama), formy (próza, poezie), základní žánry, vztah autor – text – čtenář	- opakuje a upevňuje základní pojmy literární teorie - rozlišuje druhy a formy literatury na ukázkách - interpretuje poezii také formou recitace – tvoří jednoduché vlastní literární texty (básně, miniatury) - orientuje se ve školním literárním kánonu, představí vybrané dílo formou referátu či prezentace	ČJL – jazyková část; VYV – výtvarné zpracování literárních motivů PT: MV 5.1, OSV 1.3

Starověká literatura: epos, tragédie, mýty	- charakterizuje základní žánry starověké literatury - interpretuje vybrané ukázky (Homér, Sofoklés, Ovidius) - porovnává hodnoty antické a současné kultury	DEJ – starověk; ZSV – filozofie; HV – hudební drama PT: VMEGS 2.1
Středověká literatura: evropská a česká (legendy, rytířská epika, duchovní lyrika)	- uvádí znaky středověké literatury - interpretuje ukázky (legendy, rytířské eposy, duchovní píseň) - chápe symboliku a alegorii - uvědomuje si kontinuitu evropské kultury	DEJ – středověk; VV, HV – středověké umění PT: MKV 3.1
Renesance a humanismus: Shakespeare, Cervantes, Komenský	- charakterizuje principy renesanční a humanistické literatury - interpretuje Shakespearovu tragédii/komedii - uvědomuje si význam Komenského pro českou kulturu	DEJ – renesance; VV – výtvarné umění PT: VMEGS 2.3

Jazyková a stylistická komunikace

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Úvod do studia českého jazyka: jazyk a řeč, národní jazyk a jeho útvary, vývoj češtiny, jazyková kultura.	- rozlišuje variety národního jazyka a vhodně je používá v komunikačních situacích - popisuje základní rysy češtiny a vysvětluje zákonitosti jejího vývoje - vyhledává informace v jazykových příručkách a databázích - uvědomuje si význam jazykové kultury a vztahu jazyka k identitě	DEJ, GEO, ZSV; PT: MKV 3.2, MKV 3.3, MV 5.1, MV 5.3
Práce s textem a informačními zdroji: výpisky, konspekt, anotace, resumé.	- pořizuje výpisky a výtahy z textu - tvoří konspekt, anotaci a resumé - porovnává a hodnotí různé informační zdroje - uvědomuje si význam pečlivé práce s informacemi	OSV 1.2, MV 5.1, MV 5.3
Základy stylistiky: funkční styly, prostě sdělovací styl.	- vysvětluje znaky základních funkčních stylů - vytváří krátké texty prostě sdělovacího stylu - usiluje o srozumitelnost a přiměřenost vlastního projevu	MV 5.1, OSV 1.3
Ortoepie a ortografie: výslovnostní normy, pravopis.	- správně vyslovuje a píše podle pravidel spisovné češtiny - používá jazykové příručky - ovládá grafické členění textu - chápe význam kultivovaného projevu - pravidelně procvičuje pravopisná pravidla a upevňuje základní ortografické a ortoepické dovednosti při psaní i mluveném projevu - samostatně opravuje vlastní pravopisné chyby a využívá jazykové příručky k jejich nápravě	Všechny předměty vyžadující písemný/ústní projev; PT: MV 5.1, MV 5.3

Literární komunikace

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Baroko: duchovní lyrika, kázání, Komenský	- popisuje znaky barokní literatury - interpretuje ukázky (Bridel, Komenský) - porovnává duchovní rozměr baroka se současným uměním	DEJ – barokní kultura; HV – duchovní hudba PT: MKV 3.1
Klasicismus, osvícenství, preromantismus: Molière, Voltaire, Rousseau, Goethe	- uvádí znaky jednotlivých směrů - interpretuje ukázky dramát a filozofických textů - rozpoznává osvícenské myšlenky v literatuře	DEJ – osvícenství; ZSV – filozofie PT: VMEGS 2.4
Romantismus: světový (Byron, Puškin), český (Mácha, Erben)	- vysvětluje znaky romantismu - interpretuje vybrané básně a prózu - recituje úryvky z romantické poezie - tvoří vlastní text inspirovaný romantickou poetikou	DEJ – romantismus; VV, HV – romantické umění PT: MKV 3.2
Národní obrození (etapizace): Dobrovský, Jungmann, Kollár, Čelakovský, Tyl, Rukopisy královédvorský a zelenohorský	- vysvětluje etapy NO a jejich význam - uvádí klíčové představitele - interpretuje ukázky (národní píseň, Tylovo drama) - objasní kulturní význam RKZ a diskutuje jejich hodnotu jako falza (mravní dilema mezi národní ideou a pravdivostí) - uvědomuje si význam obrození pro českou kulturu	DEJ – české dějiny 18.–19. stol. PT: VMEGS 2.5, OSV 1.1
Realismus: Němcová, Havlíček, světový realismus (Dickens, Tolstoj)	- stručně charakterizuje realistické postupy - interpretuje ukázky z realistické prózy - orientuje se ve školním kánonu, připraví referát/prezentaci	DEJ – 19. století; ZSV – sociální otázky PT: MV 5.1
Literatura pro děti a mládež: Erben, Němcová, pohádky a pověsti	- popisuje znaky pohádek a pověstí - interpretuje vybrané ukázky - uvědomuje si význam lidové slovesnosti - tvoří vlastní text pro dětského adresáta	ČJL – sloh; VV – ilustrace pohádek PT: MKV 3.1

Jazyková a stylistická komunikace

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Lexikologie a sémantika: slovní zásoba a její vrstvy, tvoření slov, významové vztahy slov, práce se slovníky.	- vysvětluje principy tvoření slov a významové vztahy - třídí slovní zásobu a tvoří nová slova - používá různé vrstvy slovní zásoby v kontextu - pracuje se slovníky a databázemi - kriticky hodnotí užívání jazykových prostředků v médiích - procvičuje pravopisné a tvaroslovné jevy, zejména shodu přísudku s podmětem, psaní velkých písmen a pravopis přejatých slov	BIO, CHE, FYZ, GEO; PT: OSV 1.2, MV 5.1

Morfologie: slovní druhy, mluvnické kategorie jmen a sloves, funkce a stylové využití.	- vyjmenuje slovní druhy a jejich kategorie - správně užívá tvary slov ve vlastním projevu - chápe význam gramatické správnosti pro kultivovaný projev - upevňuje pravopisné dovednosti při práci s tvary slov	Všechny předměty využívající jazyk; PT: OSV 1.2
Publicistický styl: kritika, recenze, reportáž, interview, fejeton, esej.	- charakterizuje základní publicistické útvary - tvoří recenzi, reportáž, fejeton nebo esej - uvědomuje si roli médií a jejich vliv - rozpoznává manipulativní komunikaci - uplatňuje pravopisnou normu při tvorbě vlastních publicistických útvarů	VYV, INF; PT: MV 5.1, MV 5.2, OSV 1.5
Rétorika: zásady praktické rétoriky, řečnické útvary.	- popisuje principy rétoriky - připraví a přednese řečnický projev - používá techniky kultivovaného ústního projevu - oceňuje význam argumentace a diskuse	ZSV, MAT, FYZ; PT: MV 5.1

Literární komunikace

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Česká literatura 2. pol. 19. stol.: májovci, ruchovci, lumírovci; Neruda, Světlá, Jirásek	- uvádí význam těchto skupin a představitelů - interpretuje ukázky (Neruda, Jirásek) - diskutuje souvislost literatury a národního hnutí	DEJ – české dějiny 19. stol. PT: VMEGS 2.5
Světový realismus a naturalismus: Flaubert, Zola, Ibsen, Dostojevskij	- popisuje realistické a naturalistické postupy - interpretuje ukázky - hodnotí společenský kontext	DEJ – moderní společnost PT: MKV 3.1
Literární moderna: symbolismus, impresionismus, dekadence; Machar, Březina, Sova	- charakterizuje směry moderny - interpretuje básnické texty - tvoří vlastní experimentální text inspirovaný modernou	VV, HV – moderna PT: MV 5.1
Česká avantgarda: Devětsil, Poetismus, Osvobozené divadlo (Voskovec, Werich, Nezval, Teige)	- vysvětluje podstatu poetismu a avantgardy - interpretuje ukázky z české avantgardy - uvědomuje si propojení literatury, divadla a výtvarného umění - připravuje prezentaci/referát o díle z avantgardy	DEJ – meziválečná kultura; VV, HV – avantgarda PT: MV 5.1, VMEGS 2.5
Meziválečná literatura: Čapek, Vančura, Seifert; světová (Kafka, Joyce, Brecht, Hemingway)	- vysvětluje hlavní směry meziválečné literatury - interpretuje ukázky avantgardy a meziválečné prózy - chápe Čapkovo pojetí humanity a demokracie - účastní se literární/recitační soutěže	DEJ – 1. sv. válka, meziválečné období PT: VMEGS 2.5, MV 5.2

Jazyková a stylistická komunikace

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy
-------	-------------------	-----------------------

	Žák:	Průřezová témata
Aplikace lexikologie a morfologie v literárním kontextu: poetismy, slang, vulgarismy, jazykové vrstvy v moderní literatuře.	- rozpoznává různé jazykové vrstvy v literárních textech - hodnotí jejich funkci v uměleckém kontextu - využívá jazykové vrstvy v tvůrčích cvičeních - uvědomuje si estetické a etické aspekty užívání jazykových prostředků	ČJL – literární komunikace; PT: MKV 3.1, MKV 3.2
Stylistické dovednosti: charakteristika, úvaha, populárně-naučný styl.	- popisuje znaky slohových útvarů - tvoří charakteristiku a úvahu - připraví populárně-naučný text - respektuje adresáta a komunikační situaci - systematicky opakuje a upevňuje pravopisnou normu v písemných slohových útvarech - dokáže vysvětlit a zdůvodnit použití pravopisného jevu v konkrétním textu - věnuje se cílenému nácviku problematických jevů (i/y, shoda přísudku, čárka ve větě, psaní složených přídavných jmen)	OSV 1.3, OSV 1.5, MV 5.1
Pokročilá práce s odborným a uměleckým textem: interpretace, porovnání, argumentace.	- analyzuje a interpretuje odborné i umělecké texty - porovnává různé texty a jejich sdělení - samostatně argumentuje a obhájí vlastní stanovisko - kriticky hodnotí přesvědčovací strategie textů	DEJ, ZSV, BIO, CHE; PT: MV 5.4, VMEGS 2.5

Literární komunikace

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Česká a světová literatura po r. 1945: Hrabal, Kundera, Havel; Camus, Orwell, Beckett, beatnici	- charakterizuje směry 2. pol. 20. století - interpretuje ukázky (próza, drama) - diskutuje společenský a kulturní kontext - uvědomuje si funkci literatury v období nesvobody	DEJ – poválečné dějiny, totalita PT: VMEGS 2.6
Literatura a válka: Remarque, Lustig, Škvorecký, Wiesel	- interpretuje literární zobrazení války - porovnává různé pohledy na válku a totalitu - diskutuje etické otázky spojené s literaturou	DEJ – 2. sv. válka PT: MKV 3.1
Česká exilová a samizdatová literatura: Škvorecký, Vaculík, Kohout, Havel	- uvádí významné představitele - interpretuje ukázky, hodnotí dobový kontext - diskutuje vztah literatury, politiky a svobody slova	DEJ, ZSV – moderní dějiny PT: VMEGS 2.5
Současná česká literatura: próza a poezie po r. 1989	- orientuje se v současné literatuře - interpretuje ukázky - kriticky hodnotí literární trendy - tvoří vlastní literární text (báseň, povídka) - prezentuje dílo z literárního kánonu	ČJL – maturitní četba; MV – média PT: MV 5.1
Opakování a maturitní příprava: literární teorie, práce s maturitním seznamem	- shrnuje vývoj literatury - připravuje se na maturitní zkoušku (ústní i písemnou formou) - recituje a prezentuje dílo z kánonu - analyzuje a hodnotí literární text z hlediska jazyka i obsahu	ČJL – maturitní seminář PT: OSV 1.3, MV 5.1

Jazyková a stylistická komunikace

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Opakování a syntéza jazykových disciplín: shrnutí lexikologie a morfologie, maturitní slohové útvary (esej, úvaha, fejeton). Práce s digitálními texty a zdroji: ověřování pravdivosti informací, rozpoznávání manipulativních technik v médiích a na sociálních sítích.	- shrnuje hlavní poznatky z jazykových disciplín - tvoří slohové útvary maturitního typu - prezentuje výsledky své práce před publikem - chápe význam kultivovaného vyjadřování pro maturitu i další studium - provádí komplexní opakování a upevňování pravopisných jevů v souvislosti s maturitní přípravou - samostatně analyzuje a opravuje texty z hlediska jazykové a pravopisné správnosti - kriticky hodnotí a ověřuje zdroje informací, zejména v digitálním prostředí a mediální komunikaci - respektuje etické a právní normy při práci s cizími texty a informacemi z digitálního prostředí (plagiátorství, autorská práva) - dbá na kultivovanost a normovanost písemného i ústního projevu při maturitních slohových útvarech	OSV 1.3, OSV 1.5; PT: MV 5.1, MV 5.2
Praktické aplikace rétoriky a stylistiky: ústní prezentace, maturitní trénink.	- využívá zásady kultivovaného ústního projevu - prezentuje výsledky své práce s ohledem na adresáta - vede diskusi a reaguje na protiargumenty - chápe význam otevřené komunikace a argumentace	ZSV – společenské debaty; ČJL seminář; PT: OSV 1.3, MV 5.1

7.2. Anglický jazyk

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	4	4	3	3	14

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP GV. Obsahovou náplní výuky angličtiny je postupný rozvoj a rozšiřování jednotlivých jazykových dovedností, postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence.

Předmět je koncipován tak, aby žáka připravil na úspěšné zvládnutí maturitní zkoušky (didaktický test z jazyka, poslechový subtest, četba a ústní zkouška). Proto je výuka v jednotlivých ročnících zaměřena na trénink jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně – jak je stanoveno v RVP G. Cílovou úrovní na konci 4. ročníku je B2 dle SERR. Tomu odpovídají průběžné výstupy po ročnících a výběr komunikativních aktivit. Náplň učiva obsahuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury. V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů všech průřezových témat.

Ve výuce jsou dále studenti seznamováni s reáliemi anglicky mluvících zemí a České republiky. Jsou vedeni k pochopení jiných kultur, učí se toleranci k nim a schopnosti s nimi komunikovat. Pozornost je také věnována literatuře, žáci beletrii čtou společně i individuálně. Na jazyk je nahlíženo především jako na prostředek komunikace.

Metody a organizační formy výuky

Výuka probíhá často párovou a skupinovou prací, systematicky využívá autentické materiály a rozvíjí funkční komunikaci.

- Autentické zdroje (zpravidla 1× měsíčně): je zařazen 1 tematický blok s autentickým vstupem (článek, podcast 10–15 min, krátké video/TV reportáž). Na vstup navazují komunikační úlohy (shrnutí, interpretace, argumentace, porovnání zdrojů).
- Aktivizační metody a komunikace: Pravidelně využíváme role-play, simulace a debaty (Oxford-style); důraz je na funkční komunikaci v reálných situacích, plynulost, interakci a argumentaci.
- Projektové učení a týmová práce: Každé pololetí 1 týmový projekt (prezentace, plakát/infografika, krátké video/podcast) včetně rozdělení rolí a veřejné prezentace výstupu.
- Čtenářské a poslechové portfolio: Průběžně žáci vedou portfolio: minimálně 2 kratší autentické texty + 2–3 poslechy (podcast/video) za čtvrtletí s krátkou reflexí.
- Diferenciace a organizace: Výuka probíhá dle možností školy v dělených skupinách; úkoly zadáváme úrovnově (good/better/best) s rozšiřujícími aktivitami. U žáků se SVP uplatňujeme přiměřené úpravy (jasné instrukce, delší čas, alternativní forma výstupu).
- Digitální kompetence a práce se zdroji: Při práci s online materiály žáci uvádějí zdroje a respektují autorské právo; dbají na bezpečné a etické chování v digitálním prostředí.

Do předmětu jsou integrována zejména tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** obsahuje tematické okruhy:
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Morálka všedního dne
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** obsahuje tematické okruhy:
 - Globalizační a rozvojové procesy
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
 - Žijeme v Evropě
 - Vzdělávání v Evropě a ve světě
- průřezové téma **Multikulturní výchova** obsahuje tematické okruhy:
 - Základní problémy sociokulturních rozdílů
 - Psychosociální aspekty interkulturality
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- průřezové téma **Environmentální výchova** obsahuje tematické okruhy:
 - Problematika vztahů organismů a prostředí
 - Člověk a životní prostředí
 - Životní prostředí regionu a České republiky
- průřezové téma **Mediální výchova** obsahuje tematické okruhy:
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich významy
 - Uživatelé
 - Účinky mediální produkce a vliv médií

Časové a organizační vymezení:

Čtyřleté gymnaziální studium je organizováno s následující hodinovou dotací: 4 – 4 – 3 – 3. Ve čtvrtém ročníku je pro žáky povinně volitelný předmět Seminář z anglického jazyka (SANJ), jenž poskytuje prostor jak nadstandardnímu učivu, tak hlubšímu zpracování jazykových a komunikačních témat, popř. přípravě k maturitní zkoušce. Výuka je obohacena o eTwinning projekty a mezinárodní online spolupráce, které umožňují žákům komunikovat s vrstevníky ze škol v Evropě. Tím je podporován jejich jazykový i interkulturní rozvoj. Při vyšším počtu žáků ve třídě výuka probíhá dle možností v dělených skupinách, aby byla podpořena komunikace, diferenciací a zpětná vazba.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu **Anglický jazyk** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

→ kompetence k řešení problémů:

Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívají příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vedou žáky k jeho respektování.

Žáci neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, či obsahují neúplné věty i odstavce, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu. Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.) Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru. V rámci konverzace na různá témata je po žácích vyžadována zřetelná argumentace při vyjadřování názorů. Žáci se zúčastňují soutěží v anglickém jazyce.

→ **kompetence komunikativní:**

Učitelé rozvíjejí komunikativní kompetence, které jsou obsažené v samé podstatě předmětu. Dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjejí učitelé u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka. Ke komunikaci s rodilými mluvčími a anglicky mluvícími cizinci dostávají žáci příležitost v rámci poznávacích zájezdů a ve čtvrtém ročníku v předmětech Seminář z anglického jazyka a Konverzace v anglickém jazyce.

Žáci pravidelně pracují s autentickými texty a poslechy a využívají digitální zdroje (noviny, podcasty, online média). Prostřednictvím debat, rolových her a simulací se učí reagovat v různých komunikačních situacích, obhajovat své názory a respektovat názor partnera a tolerovat odlišnosti. Žáci se vyjadřují přesně, identifikují podstatné i vedlejší informace a rozvíjejí své interpretační schopnosti.

→ **kompetence sociální a personální:**

Učitel vede žáky ke komunikaci nejen mezi ním a jimi, ale také mezi žáky navzájem v rámci diskuze a kolektivní práce. Žáci musí reagovat na své vlastní projevy i na projevy druhých a pod vedením učitele kontrolovat, opravovat a hodnotit své výkony (písemné i ústní). Učí se tak nejen aplikovat své znalosti, řešit odborné problémy v daném předmětu, ale také vhodně a citlivě sdělovat výtky a pochvaly, navrhnout jiná další možná, lepší řešení apod. Žáci se tak zároveň učí přijímat kritiku ze strany vrstevníků, reagovat na ni a příště se nedostatků vyvarovat.

Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli. Žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat ve dvojicích a skupinách.

→ **kompetence k učení:**

Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali. Využívají frontální, skupinovou a individuální výuku žáků.

Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Učitelé často využívají srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, tedy i s jazykem mateřským. Dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů. Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem. Důvěru ve své jazykové schopnosti i návyky nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci extenzivní četbou upravených i autentických textů. Jsou vedeni k projektovému zpracování témat – vyhledávají, kriticky posuzují a prezentují informace z cizojazyčných zdrojů. Využívají týmovou práci (skupinové projekty, prezentace, diskuze) k rozvíjení schopnosti spolupracovat a sdílet odpovědnost za společný výsledek.

→ **kompetence občanské:**

V rámci konverzace vede učitel žáky k tomu, aby zaujali vlastní stanovisko k problémům společenským, sociálním, kulturním i k otázkám životního prostředí. Žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností vůči sobě i jiným. Učitel také využívá nabídky filmových či divadelních představení v cizím jazyce. Zapojuje podle možností žáky do mezinárodních jazykových i jiných projektů. Učitel poukazuje na nutnost tolerance v multikulturní společnosti.

→ **kompetence k podnikavosti:**

Učitel vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím studiu a povolání. Učitel je vhodně motivuje k zdokonalování jazykových dovedností, doporučuje zahraniční stáže, jazykové kurzy v zahraničí i jiné, např. prázdninové pracovní pobyty. Žáci si uvědomí nutnost aktivní znalosti alespoň dvou cizích jazyků pro lepší uplatnění na trhu práce i v budoucím životě.

→ **kompetence digitální:**

Žák v předmětu Anglický jazyk používá digitální technologie k vyhledávání, zpracování a sdílení informací v anglickém jazyce a k rozvoji jazykových dovedností. Aktivně využívá online slovníky, korpusy, výukové aplikace a multimediální materiály, vytváří a upravuje digitální texty, prezentace, audio i video obsah v angličtině a zapojuje se do online komunikace, například prostřednictvím eTwinning projektů a mezinárodních online spoluprací, vždy s ohledem na pravidla bezpečnosti a netikety. U každého projektu uvádí zdroje (citace/URL), ověřuje je v dalších 2 nezávislých zdrojích a respektují autorské právo (licence CC), dále kriticky posuzuje cizojazyčné digitální zdroje a ověřuje jejich důvěryhodnost, spolupracuje na školních i mezinárodních projektech v digitálním prostředí a volí přitom vhodné nástroje a formy prezentace výsledků. Respektuje zásady bezpečnosti a etiky při využívání digitálních nástrojů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky - Fonetika – správná výslovnost hlásek, přízvuk slovní, intonace oznamovacích vět a otázek - Pravopis – pravopisná pravidla, pravidla pravopisných změn – 3. os., nepravidelné tvary podstatných jmen jednotného čísla, základy, interpunkce Gramatika - jmenné fráze, verbální fráze - přítomný čas prostý x průběhový - minulý čas prostý x průběhový - předpřítomný čas - budoucí čas – will x be going to - modální slovesa a jejich záporné a opisové – can, must, need	- Perceptivní řeč. dovednosti - Porozumění a poslech - porozumí stěžejním myšlenkám poslechu na známé téma - rozumí hlavním myšlenkám autentické konverzace o každodenním životě a běžných neformálních tématech, pomalu a zřetelně vyslovované - porozumí hlavnímu smyslu populárně-naučným textům v učebnici, chápe hlavní smysl - jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální nebo slovníkové podpory) - osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků	MV <u>Český jazyk</u> průběžné srovnávání anglického a českého jazyka <u>ZSV</u> společnost, mezilidské vztahy <u>Hudební výchova</u> práce s anglickými písňovými texty <u>Informatika</u> průběžné využití počítačových a technických dovedností

- přídavná jména a jejich stupňování, porovnávání přídavných jmen, too a enough - členy a jejich použití - počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen - výrazy pro množství - kvantifikátory – some, any, a few, a little, much, many - předložky času, místa - slučovací spojky Lexikologie - tematická slovní zásoba (viz tematické okruhy – uvedeny níže) - slovtvorba - synonyma, antonyma - frázová slovesa - ustálené kolokace - jednoduché idiomy - předpony, přípony Mluvený projev - popíše osobu - popíše svoje pocity - mluví o rodině a popíše vzájemné rodinné vztahy - popis každodenní činnosti - vypráví o volnočasových aktivitách a prázdninách či dovolené - krátce shrne výlet či návštěvu vybraného místa - vyjádří libost či nelibost - shrne události uplynulého dne - popíše obrázek či fotografii - s vizuální oporou popíše město či venkov - stručně popíše děj shlédnutého filmu a vyjádří svůj názor na něj pohovoří na téma počasí - mluví o vzdělávacích a pracovních aktivitách - dokáže formulovat pozvání na nadcházející událost Tematické konverzační okruhy - Rodina a vztahy - Volný čas a každodenní rutina, životní styl - Město a venkov - Kultura a film - Počasí, roční období - Osobnosti	- rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace vyučování - rozliší nekomplikovaný formální a neformální text Čtení - čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či informace (novinový článek, informační text, literární text) - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu konkrétní detailní informaci - orientuje se v textech z učebnice - přečte jazykové úrovni přizpůsobené dílo z angloamerické literatury Produktivní řeč. dovednosti Mluvený projev - stručně vyjádří svůj názor na předem určené téma nebo téma s jednodušší problematikou - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba - sestaví souvislé a jednoduše členěné sdělení, které souvisí s probíranými tematickými okruhy - jednoduchou formou vyjádří svoje myšlenky - adekvátně, jednoduchou formou a gramaticky správně okomentuje odlišné názoru populárně-naučných textů Psaný projev - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se předem známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - osvojí si základní rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky - osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování Interaktivní řeč. dovednosti	<u>Dějepis</u> historické události v anglicky mluvících zemích PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí - PT4.1 MV Média a mediální produkce - PT5.1 Uživatelé - PT5.3
--	---	---

- Turismus a ubytování - Literatura - Realie Velká Británie a Irská republika - alespoň 1 aktuální „hot topic“ za pololetí Slohové útvary - neformální dopis - emailový vzkaz - vyprávění příběhu - popis věci, osoby - dopis z dovolené - krátký životopis vybrané anglofonní slavné osobnosti - blahopřání Situační rozhovory - vede situační rozhovory s tematikou každodenního života - jednoduše a stručně vyjádří a obhájí jednoduchou myšlenku či stanovisko - spontánně reaguje na prosbu či žádost - vede krátkou spontánní zdvořilostní konverzaci o počasí	- adekvátně reaguje v běžných či každodenních komunikačních situacích - zapojí se do jednoduché konverzace a dokáže ji bez problémů udržovat - dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní tematikou	
---	---	--

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky - Fonetika – správná výslovnost hlásek, intonace oznamovacích vět, tázacích vět a dovětek, - redukovaná výslovnost, nepřízvučná slova; zdůraznění - nové informace, fonologický systém jazyka - Pravopis – správné psaní jednotlivých slov, pravidla pro psaní velkých písmen - interpunkce; psaní apostrofu; čárka u výčtu, u vsuvky, v souvětí; pravopisné změny u odvozených slov Gramatika - zájmena osobní, přivlastňovací samostatná a nesamostatná - nultý, 1. a 2. kondicionál - předpřítomný čas - trpný rod (přítomný a minulý čas) - used to - sloveso + infinitiv / ing - dynamická a stavová slovesa - vztažná zájmena, vztažné věty	Perceptivní řeč. dovednosti Porozumění a poslech - rozumí stěžejním myšlenkám poslechu na známé téma - chápe hlavní smysl autentické konverzace, a to v přiměřeném konverzačním tempu a zřetelně vyslovované - chápe hlavní smysl populárně naučných textů v učebnici - pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (novinový článek, časopisový článek, kniha) - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace vyučování - adekvátně a gramaticky správně - správně reaguje v běžných komunikačních situacích - pro svou práci využívá dvojazyčný i výkladový slovník Čtení	MV <u>Český jazyk</u> průběžné srovnávání anglického a českého jazyka <u>ZSV</u> společnost, mezilidské vztahy <u>Hudební výchova</u> práce s anglickými písňovými texty <u>Informatika</u> průběžně využití počítačových a technických dovedností <u>Dějepis</u> historické události v anglicky mluvících zemích

- nepřímá řeč = nepřímá žádost a rozkaz - předložky místa - spojky příčinné a důsledkové - be going to – vyjádření úmyslu - předminulý čas Lexikologie - tematická slovní zásoba (viz tematické okruhy – uvedeny níže) - frázová slovesa - odvozování slov - ustálené kolokace s make a do - synonyma a opozita - příslovce - přídavná jména končící ed/ing - americká x britská angličtina Mluvený projev - popis denních činností a způsobu života - popis fotografie a obrázku - vyprávění příběhu - shrnutí průzkumu - vyjádří názor, žádost či získá informace - představí jednoduchou prezentaci na vybrané téma z tematických okruhů - domluví se v obchodě - jednoduše popíše technologický vynález a zmíní jeho přínos pro lidstvo - shrne události uplynulého týdne Tematické konverzační okruhy - Rodina a vztahy - Společenské vztahy - Volný čas a četba - Obchody a nakupování - Kultura, divadlo, kino, hudba - Zločin a kriminalita - Věda a technologie - Móda a oblečení - Zdraví a rizikové chování, nehody - Důležité svátky a tradice - Česká republika - Realie Austrálie, Nový Zéland - alespoň 1 aktuální „hot topic“ za pololetí Slohové útvary - osobní dopis - emailový vzkaz - inzerát	- čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu obsáhlejší hlavní myšlenky a dále s nimi pracuje - vyhledá v textu detailní stěžejní informace - identifikuje strukturu jednoduchého textu - orientuje se v textech z učebnice a dokáže shrnout jejich obsah - přečte text v časopise, novinový článek, vyhledá anebo odvodí neznámé a nové výrazy - využívá dvojazyčný slovník - přečte jazykové úrovni přizpůsobené dílo z angloamerické literatury Produktivní řeč. dovednosti Mluvený projev - vyjádří svůj názor na předem známé téma či téma, které ho zajímá - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba - zná pravidla pro telefonický hovor a dokáže je použít při konverzaci - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - přiměřeně reaguje v běžných komunikačních situacích - zapojí se do konverzace a udržuje ji - dbá o gramatickou správnost - cítí jistá jazyková omezení, ale kompenzuje je (i s určitou dopomocí) Písemný projev - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - rozliší formální a neformální jazykové prostředky - popíše objekt	PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT3.1 MV Mediální produkty a jejich významy - PT5.2 Uživatelé - PT5.3
---	--	---

- vypravování příběhu, - popis místnosti - popis události - kratší životopis - článek do novin - vzkaz a poznámky - přání, plány, ambice - jednoduchý životopis Situační rozhovory - formální i neformální rozhovor - skupinový průzkum - diskuse na předem známé téma - náhodné situace na běžné téma - telefonický rozhovor - pohotově a gramaticky správně reaguje v každodenních situacích - hovoří na téma počasí, filmy a TV, hudba a umění - dokáže vyžádat potřebné informace, domluví si schůzku	- popíše zážitek, jednoduchou příhodu - vyplní jednodušší formuláře Interaktivní řeč. dovednosti - adekvátně reaguje v běžných, každodenních i méně častých komunikačních situacích - zapojí se do konverzace a dokáže ji bez problémů udržovat - spontánně vyjádří souhlas/nesouhlas, prosbu, svolení, odmítnutí, potřebu, zákaz, příkaz - dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní i méně častou tematikou	
---	--	--

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky - Fonetika - druhy intonace a jejich význam, přízvuk, složitější fonetické jevy a struktury, fonologický systém jazyka - Pravopis - správné psaní jednotlivých slov, pravidla pro psaní velkých písmen; - interpunkce; psaní apostrofu; čárka u výčtu, u vsuvky, v souvětí; pravopisné změny u odvozených slov Gramatika - podstatná jména - specifická užití členu - počitatelnost (specifická užití) - slovesné časy - tázací dovětky (specifické užití) – otázka zjišťovací a doplňovací - otázka podmětná a předmětná - věta jednoduchá a pořádek slov - souslednost časů - podmínkové a časové věty - trpný a činný rod - porovnávání přídavných jmen - vyjádření budoucnosti – předbudoucí čas prostý a Průběhový - kondicionály	Perceptivní řeč. dovednosti Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám a smyslu obsáhlejšího poslechu - chápe hlavní smysl autentické konverzace - rozlišuje různé mluvčí a jejich rozdílné akcenty - postihne různé názory a stanoviska a dokáže je vyjádřit a obhájit - chápe hlavní smysl autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace výuky - adekvátně a gramaticky správně reaguje v běžných i méně obvyklých komunikačních situacích - využívá různé typy slovníků Čtení - čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či hlavní i vedlejší informace	MV <u>Český jazyk</u> průběžné srovnávání anglického a českého jazyka <u>ZSV</u> společnost, mezilidské vztahy <u>Hudební výchova</u> práce s anglickými písňovými texty <u>Informatika</u> průběžně využití počítačových a technických dovedností <u>Dějepis</u> historické události v anglicky mluvících zemích

- rozvité věty vedlejší a složitá souvětí (podmínková souvětí, nepřímé otázky, věty časové a práci), transpozice, - transformace, valence - (předložky po některých slovesech) Lexikologie - tematická slovní zásoba (viz tematické okruhy – uvedeny níže) - ustálené kolokace, frázová slovesa, ustálené větné rámce (větné vzorce), odborné výrazy a fráze týkající se známých témat - synonyma, opozita Mluvený projev - popis denních činností a způsobu života - popis fotografie a obrázku - vyprávění příběhu - shrnutí průzkumu, události, děje filmu - vyjádří názor, žádost či získá informace - představí náročnosti přiměřenou prezentaci na vybrané téma z tematických okruhů - domluví se v obchodě - jednoduše popíše technologický vynález a zmíní jeho přínos pro lidstvo - pojmenuje a diskutuje o globálních problémech a životním prostředí - reaguje na otázky posluchačů - omluví se, reaguje na omluvu - vyjádří, co má rád a co ne - reaguje na návrh, sám návrh podá Tematické konverzační okruhy - Rodina, přátelé a sociální vazby - Volný čas, dovolená - Cestování - Obchody a nakupování - Kultura, divadlo, kino - Zločin a kriminalita - Věda a technologie - Návštěva lékaře - Sdělovací prostředky (internet, noviny, časopisy, rádio) - Místo, kde žijeme - Bydlení, typy bydlení - Vzdělávací systém anglicky mluvících zemí a České republiky - Kanada, USA, Česká Republika a EU	- vyhledá v textu hlavní i vedlejší myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - postihne strukturu složitějšího textu - orientuje se v textu z učebnice - přečte jazykové úrovni přizpůsobené dílo z angloamerické literatury - k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků Produktivní řeč. dovednosti Mluvený projev - podrobně vyjádří svůj názor na známé i méně obvyklé téma - podrobněji reprodukuje přečtený či vyslechnutý text - sestaví přiměřeně dlouhé souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných i méně běžných komunikačních situacích - v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci - zapojí se do obsáhlejší konverzace; aktivně ji udržuje - v případě potřeby prosadí svá stanoviska Písemný projev - sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu - kratší úseky logicky propojí pomocí vhodných prostředků - ovládne složitější spojovací výrazy - logicky strukturuje text - bezpečně rozlišuje formální a neformální styl - podrobně popíše událost či zážitek - popíše své pocity - napíše úvahu na známé téma (příp. téma z okruhu jeho zájmů) Interaktivní řeč. dovednosti - adekvátně reaguje v běžných, každodenních i méně častých komunikačních situacích	PT: OSV Morálka všedního dne - PT1.4 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 Žijeme v Evropě - PT2.4 Vzdělávání v Evropě a ve světě - PT2.5 MKV Psychosociální aspekty interkulturality - PT3.2 EVV Člověk a životní prostředí - PT4.2 Životní prostředí ČR - PT4.3 MV Účinky mediální produkce a vliv médií - PT5.4
--	---	---

Slohové útvary - vyprávění - popis - dopis - úvaha - článek - formální dopis – žádost - essay – pro a proti Situační rozhovory - vyjádří a obhájí své kritické názory a stanoviska na běžná i méně běžná témata - vyjádří varování či obavy - poskytne radu, doporučí atd. - přesvědčí o výhodách svého návrhu a dokáže ho prosadit	- zapojí se do konverzace a dokáže ji bez problémů udržovat - spontánně vyjádří souhlas/nesouhlas, prosbu, svolení, - odmítnutí, potřebu, zákaz, příkaz - dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní i méně častou tematikou	
--	---	--

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky - Fonetika - druhy intonace a jejich význam, přízvuk, složitější fonetické jevy a struktury, fonologický systém jazyka - Pravopis - správné psaní jednotlivých slov, pravidla pro psaní velkých písmen; - interpunkce; psaní apostrofu; čárka u výčtu, u vsuvky, v souvětí; pravopisné změny u odvozených slov Gramatika - podstatná jména - specifická užití členu - počitatelnost (specifická užití) - slovesné časy - tážací dovětky (specifické užití) – otázka zjišťovací a doplňovací - otázka podmíněná a předmětná - věta jednoduchá a pořádek slov - souslednost časů - podmínkové a časové věty - trpný a činný rod - porovnávání přídavných jmen - vyjádření budoucnosti – předbudoucí čas prostý a průběhový - kondicionály (1,2,3) - rozvitě věty vedlejší a složitá souvětí (podmínková souvětí, nepřímé otázky, věty časové a práci), transpozice,	Perceptivní řeč. dovednosti Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu s běžnými a méně běžnými tématy - rozumí smyslu autentické konverzace - identifikuje citové zabarvení - rozlišuje různé mluvčí a jejich akcent - postihne různé názory a stanoviska - rozumí obsáhlým textům v učebnici - rozumí smyslu autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - chápe hlavní smysl textu, který obsahuje novou slovní zásobu - odvodí význam méně známých slov z kontextu - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - využívá různé typy slovníků Čtení - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné,	MV <u>Český jazyk</u> průběžné srovnávání anglického a českého jazyka <u>ZSV</u> společnost, mezilidské vztahy <u>Hudební výchova</u> práce s anglickými písňovými texty <u>Informatika</u> průběžně využití počítačových a technických dovedností <u>Dějepis</u> historické události v anglicky mluvících zemích PT: OSV Sociální komunikace - PT1.3 Spolupráce a soutěž - PT1.5

transformace, valence (předložky po některých slovesech) Lexikologie - tematická slovní zásoba (viz tematické okruhy – uvedeny níže) - ustálené kolokace, frázová slovesa, ustálené větné rámce (větné vzorce), odborné výrazy a fráze týkající se známých témat - synonyma, opozita Mluvený projev - popis denních činností a způsobu života - popis fotografie a obrázku - vyprávění příběhu - shrnutí průzkumu, události, děje filmu, názoru - vyjádří názor, žádost či získá informace - představí náročnosti přiměřenou prezentaci na vybrané téma z tematických okruhů - hovoří na tato témata: · oblast veřejná – průmysl, zemědělství, veřejné instituce, úřady, veřejná jednání, veřejné služby, vystoupení · oblast pracovní – nástroje a zařízení, pracovní události popis práce, bezpečnost práce · oblast osobní – krajina, vybavení pro sport a zábavu, zdraví a nehody, cestování a dovolená, romány, časopisy, kultura a volný čas · oblast společenská – příroda, životní prostředí, ekologie, problémy současného světa a globální problémy, věda a technika/ pokrok Tematické konverzační okruhy - Rodina, přátelé a sociální vazby - Volný čas, dovolená - Cestování - Obchody a nakupování - Kultura a zábava - Móda a oblékání - Věda a technologie a vynálezy - Sdělovací prostředky (internet, noviny, časopisy, rádio) - Zdraví a nemoci	konkrétní téma a se získanými informacemi dále pracuje - čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - postihne zápletku i sled událostí ve filmu či hře - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu či média - odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé techniky čtení - přečte jazykové úrovni přizpůsobené dílo z angloamerické literatury Produktivní řeč. dovednosti Mluvený projev - formuluje a vyjádří srozumitelně svůj názor s přihlédnutím na gramatickou správnost - hovoří spontánně, plynule reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý strukturou a slovní zásobou náročnější autentický text - přednese souvislý projev na zadané téma - používá náročnější všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval obsah sdělení - sestaví souvislý text na širokou škálu témat a vyjádří své stanovisko - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - plynule komunikuje s rodilým mluvčím Písemný projev - sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu - logicky a jasně strukturuje formální i neformální písemný projev různých slohových stylů - využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného projevu na neznámé téma	VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - PT2.3 EVV Životní prostředí ČR - PT4.3 MV Účinky mediální produkce a vliv médií - PT5.4 Role médií v moderních dějinách -PT5.5
--	---	--

- Vzdělání, škola, studium - Místo, kde žijeme - Česká Republika a Praha - Anglicky mluvící země Písemný projev - postoj, názor, stanovisko - úřední dopis - strukturovaný – podrobný životopis - vypravování, esej - podrobný popis (restaurace, sportovní události) - odborný popis (recenze filmu) - návod Situační rozhovory - vyjádří a obhájí své kritické názory a stanoviska na běžná i méně běžná témata - vyjádří varování či obavy - poskytne radu, doporučí atd. - přesvědčí o výhodách svého návrhu a dokáže ho prosadit	- zná pravidla a strukturu slohových útvarů (popis a vypravování) - vyjádří podstatu myšlenky nebo problematiky a srovná různé alternativy - vysvětlí problém a navrhne řešení - používá i složitější spojovací výrazy pro strukturování textu - napíše podrobný strukturovaný životopis - napíše cizojazyčné resumé pro svoji závěrečnou maturitní práci Interaktivní řeč. dovednosti - adekvátně reaguje v běžných, každodenních i méně častých komunikačních situacích a orientuje se v tématech z určených tematických okruhů - zapojí se do konverzace s rodilým mluvčím a dokáže ji bez problémů udržovat - spontánně vyjádří souhlas/nesouhlas, prosbu, svolení, odmítnutí, potřebu, zákaz, příkaz - dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní i méně častou tematikou - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, vede a zakončí dialog a zapojí se do živé diskuse na různá témata týkající se odbornějších zájmů	
---	--	--

7.3. Německý jazyk

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	3	3	3	3	12

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět svým obsahem navazuje na učivo předmětu německý jazyk na druhém stupni ZŠ a vychází z očekávaných výstupů RVP. Výuka německého jazyka jako druhého cizího jazyka navazuje na jazykové znalosti a dovednosti žáků na vstupní úrovni A1 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky (SERR) a směřuje k dosažení úrovně B1. Tato úroveň umožní žákům samostatně komunikovat v běžných životních i studijních situacích, číst s porozuměním delší texty a písemně i ústně se vyjadřovat k širší škále témat. Proto je kladen důraz na dialogy, čtení a poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Od počátku dbáme na komunikaci ve větných a větších celcích. Výuka je v 1. ročníku uvedena vstupním fonetickým kurzem. Při výuce jsou pravidelně využívány autentické materiály (časopisy, literární a publicistické texty, filmy, podcasty, audionahrávky, videonahrávky) a žáci jsou aktivizováni hrami, dramatizací apod.

Časové a organizační vymezení:

Ve vyučovacích hodinách jsou zastoupeny dle situace různé formy práce – frontální vyučování (výklad, shrnutí učiva), skupinová a partnerská práce (práce s texty, řešení zadaných úkolů, rozhovory, různé formy her, procvičování učiva, práce se slovníky) a samostatná práce. Vyučování je systematicky obohacováno o práci s autentickými materiály (novinové články, filmy, podcasty, ukázky z médií či reálné dokumenty), které přispívají k reálnému jazykovému kontaktu a vedou žáky k využívání cizího jazyka v přirozených komunikačních situacích. Tyto materiály jsou začleňovány jak do poslechu a čtení s porozuměním, tak do produktivních dovedností, a žáci se učí kriticky s nimi pracovat. Výchové a vzdělávací postupy v tomto předmětu zároveň směřují k utváření klíčových kompetencí.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Žák:

- seznamuje se se strategiemi učení cizího jazyka (slovní zásoba, gramatika, práce s texty, audionahrávkami),
- vede si přehledné zápisy a pracuje s různými typy slovníků,
- využívá portfolio k sebehodnocení a uvědomuje si vlastní pokrok,
- chápe základní jazykovou terminologii a orientuje se v systému jazyka.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- uplatňuje jazykové dovednosti v simulovaných situacích (orientace ve městě, dopravní spoj, dovolená, u lékaře),
- využívá intuici, improvizaci, fantazii a kreativitu,

- vyjadřuje souhlas i nesouhlas při kolektivním řešení problémů,
- zpracovává projekty.

Kompetence komunikativní

Žák:

- nacvičuje mluvené projevy (vyprávění, diskuse, referát, dialog) i písemné formy (dopis, e-mail, motivační dopis, životopis, žádost, formulář),
- pružně reaguje na slyšený i psaný projev, pokyny a úkoly,
- rozvíjí poslech a čtení s porozuměním (Globalverstehen, otázky–odpovědi, vyjádření stanoviska),
- argumentuje a obhájí vlastní názor,
- komunikuje s lidmi z německého jazykového prostředí,
- pracuje s autentickými texty a multimédií (noviny, podcasty, filmy, ukázky z médií).

Kompetence občanská

Žák:

- na jazykových materiálech si osvojuje toleranci k odlišnostem a empatii,
- respektuje pravidla kulturního a společenského chování,
- projevuje úctu k přírodě a zodpovědnost za životní prostředí,
- seznamuje se s osobnostmi a událostmi, které posilují pocit identity a vlastenectví.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve dvojicích a skupinách,
- naslouchá druhým a respektuje jejich názory,
- obhájí vlastní stanovisko a pozici v kolektivu,
- rozvíjí dovednosti týmové práce.

Kompetence k podnikavosti

Žák:

- rozvíjí pracovní návyky a respektuje stanovená pravidla,
- pracuje s různými materiály (mapa, graf, schéma),
- prezentuje výsledky své práce a vhodně je hodnotí,
- propojuje jazykové dovednosti s potřebami budoucího povolání a trhu práce,
- spolupracuje s partnery z praxe nebo zahraničními subjekty,
- chápe jazykové vzdělávání jako celoživotní proces.

Kompetence digitální

Žák:

- vyhledává a zpracovává informace v němčině prostřednictvím digitálních technologií,
- využívá online slovníky, aplikace a překladové nástroje,
- tvoří a sdílí digitální obsah v němčině (prezentace, eTwinning projekty, virtuální výměny),
- využívá autentické online zdroje (zpravodajské portály, videa, podcasty),

- prezentuje výsledky pomocí digitálních nástrojů,
- dbá na bezpečnou a etickou komunikaci v online prostředí a hodnotí spolehlivost zdrojů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Pozdravy, jména Abeceda, výslovnost Stavba věty oznamovací a tázací Seznámení s grafickou podobou jazyka Pády podstatných jmen	komunikuje – představuje se, řekne, kde bydlí, pozdraví rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova používá abecední slovník učebnice i cizojazyčný slovník vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	MV: VYV, HUV, CJL PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Sociální komunikace PT1.3
Moje rodina, povolání Dům, náš byt Zájmena- osobní přivlastňovací, tázací Předložky se 3., 4. pádem Časování sloves Rozkazovací způsob	umí představit jednotlivé členy rodiny řekne, co kdo dělá krátce jednoduchými větami vypráví o své rodině rozlišuje význam německých slov dům a byt, popisuje podle obrázků umí vyjmenovat některé místnosti bytu	MV: VYV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Sociální komunikace PT1.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1
Domácí zvířata Vlastnosti a protiklady Činnosti Přídavná jména	umí pojmenovat některá zvířata, popíše jednoduše jejich vlastnosti zvládá antonyma a synonyma vlastností zvířat dokáže popsat činnost lidí i zvířat	MV: VYV, BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Životní prostředí ČRPT4.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1
Čísla a počítání Určování času Číslovky Zápor nein a kein	vyslovuje a píše číslice, umí tvořit číslice vyjmenovává číselnou řadu až do 1000 zvládá početní úkony doplňuje počty předmětů do obrázků čte telefonní čísla, zapisuje diktovaná čísla umí určit celé hodiny	MV: MAT PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Sociální komunikace PT1.3 Spolupráce a soutěž PT1.5 MKV

	odpovídá na otázky Wie viel Uhr? Wie spät ist es? podle obrázků určuje čas	Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1
Škola, školní potřeby, předměty, rozvrh hodin Barvy	umí rozeznat jednotlivé školní potřeby, udává jejich počet a polohu orientuje se v rozvrhu hodin, umí pojmenovat jednotlivé vyučovací předměty umí sestavit rozvrh jednoduché dialogy umí barvy vyjmenovat, napsat a přeložit	MV: CJL, VYV, PED, PSY PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 VMRGS Vzdělávání v Evropě a ve světě PT2.5 MKV Psychosociální aspekty interkulturality PT3.2
Vánoce Hračky	umí napsat a ústně vyjádřit vánoční přání zpívá ván. Koledy zvládá základní slovní zásobu daného tématu píše jednoduché blahopřání pojmenovává základní hračky, určuje jejich barvu	MV: VYV, HUV, GEO PT: OSV Sociální komunikace PT1.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1
Dny v týdnu Části dne, hodiny Rok, měsíc	ústní a grafické zvládnutí dnů v týdnu jednoduše vypráví, co dělá používá tázací zájmeno wann ví, co dělá dnes a co bude dělat zítra dokáže vyjádřit, co během dne dělá aktivně používá měsíce v roce, umí je napsat i vyjmenovat zapisuje datum, letopočty – číslem i slovem umí používat předložku IM	MV: ZSV, GEO PT: VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1
Můj obličej Oblečení	pojmenuje základní části lidského těla zvládá základní slovní zásobu týkající se obličeje orientuje se v jednotlivých částech oblečení, zvládá je graficky i ústně tvoří jednoduché věty oznamovací i tázací krátké dialogy práce s obrázky	MV: VYV, BIO PT: MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Praha, Berlín, Vídeň, Frankfurt, Mnichov, Kolín, Salzburg	umí ukázat města na mapě, aktivně je používá v dialogu přirazuje města ke státům	MV: VYV, GEO

	ví, jakým jazykem se daných státech mluví	PT: VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Žijeme v Evropě PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3
GRAMATIKA		
Stavba věty oznamovací a tázací	pořádek slov v jednoduché, oznamovací a tázací větě, tvoří otázky k obrázkům, odpovídá podle obrázků nebo skutečnosti,	
Seznámení s grafickou podobou jazyka	po předchozím poslechu čte a překládá jednoduché rozhovory, soustředí se na správnou výslovnost, seznamuje se s německou psací abecedou, zapisuje slovíčka do slovníku	
Pády podstatných jmen	seznamuje s tvarem členu určitého a neurčitého ve všech pádech podstatných jmen, používá je ve spojeních a větách	
Zájmena- osobní přivlastňovací, tázací	používá je ve větách, rozumí a spojuje s tvary základních sloves, sestavuje jednoduché věty s přivlastňovacími zájmeny, rozumí rozdílu jednotlivých přivlastňovacích zájmen, používá tázací zájmena WAS, WIE, WO, WER ve větě	
Přídavná jména	používá přídavných jmen při popisování věcí a obrázků	
Číslovky	tvoří číslovky do 1000, správně je čte a píše, zvládá početní úkony	
Zápor nein a kein	vyjmenuje předložky se 3., 4. a 3. a 4. pádem, používá je ve slovních spojeních a větách	
Časování sloves	časuje slovesa v čísle jednotném i množném včetně pomocných sloves SEIN, HABEN a dalších sloves a správně používá slovesa ve větách	
Stavba věty oznamovací a tázací	porovná pořádek slov ve větách oznamovacích a tázacích a ve větách oznamovacích s přímým a nepřímým pořádkem slov.	

	Tvoří otázky a odpovědi, ve větách tázacích používá tázací zájmena WANN, WER, WAS, WO, WIE, WIE VIEL	
Rozkazovací způsob	sestavuje rozkazovací věty, porovnává koncovky sloves způsobu rozkazovacího se způsobem oznamovacím	
Některá silná slovesa	časuje silná slovesa typu geben, fahren v jednotném i množném čísle, rozkazovacím způsobu a používá slovesa ve větách	
Sloveso MÖCHTE	používá časované sloveso möchten v jednotném i množném čísle, ve větách i ve spojení s infinitivem jiného slovesa	

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Sport a volný čas	vyjmenuje druhy sportů, dokáže vést dialog na téma popíše, co dělá ve volném čase on, jeho rodiče, sourozenci, kamarádi slovní zásoba zaměřená na aktivity rodiny popíše, co dělal o prázdninách, kam se chystá	MV: ČJL, CIJ, VYV, TEV PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Péče o zdraví Části těla Nemoci U lékaře	zvládá bez problémů slovní zásobu v psané i mluvené formě čte nahlas a plynule správně foneticky texty týkající se zdraví popisuje, co vidí na obrázcích obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu používá dvojjazyčný slovník, vyhledává informaci nebo význam slova sestaví krátký text, sdělení týkající se situace probíraného tématu domluví se u lékaře, poradí si v lékárně při nákupu léků	MV: ICT, BIO PT: EVV Problematika vztahu organizmu a prostředí PT4.1 MV Mediální produkty a jejich významy PT5.2
Stravování Jídlo a pití	dokáže vyjmenovat druhy potravin a nápojů umí popsat nákup, zaplacení	MV: ICT, BIO, GEO

Nákupy Restaurace	ví, jakou měnu používá v obchodě umí požádat o vybrané výrobky – boty, oblečení, jídlo, nápoje... umí se zeptat na cenu poděkuje, pozdraví umí sestavit jídelníček vyjádří pocit hladu dialog - objednává v restauraci jídlo a pití, platí umí sestavit jednoduchý recept rozumí jídelnímu lístku zvládá jednoduché i složitější dialogy dokáže poradit, kde ve městě požadovanou věc koupit orientace na mapě města	PT: VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 MV Uživatelé PT5.3
Město Dopravní prostředky	umí říct, ve kterém státu leží, kolik má přibližně obyvatel a jakým jazykem se ve státě mluví dokáže se orientovat na mapě města vysvětluje v dialogu cestu vyjádří, kde bydlí, zná svoji adresu, telefonní číslo zvládá se dopravit přes město a cestu popsat vyjmenuje důležité turistické zajímavosti a cíle ve městě vyjmenuje běžné dopravní prostředky používá vazbu fahrenheit ... popíše, jakým způsobem a odkud jezdí do školy i ze školy	MV: ICT, MAT PT: EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3 MKV
Oblékání	písemně i ústně zvládá základní slovní zásobu dokáže rozlišit, jaké oblečení se nosí ve kterých ročních obdobích v dialogu nakupuje oblečení v obchodě popíše, co nosí nejraději do školy, ve volném čase... opakuje barvy, popisuje podle obrázků oblečení a popisuje nebo přiřazuje jejich barvy	MV: ICT, BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.1
Kulturní život	naváže na téma volného času řekne, jaká kulturní zařízení navštěvuje a jak často ví, jaká kulturní zařízení existují popíše cestu městem např. např. ke kinu	MV: ICT, HUV, VYV PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4

		MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 MV Mediální produkty a jejich významy PT5.4
Dopis	je schopen napsat osobní dopis např. kamarádovi, rodičům nebo prarodičům ví, co vše dopis obsahuje	MV: ICT, ČJL, CIJ PT: MV Média a mediální produkce PT5.1 Uživatelé PT5.3
GRAMATIKA		
Způsobová slovesa	zvládá význam způsobových sloves, používá ve větách s plnovýznamovým slovesem	
Věty se souřadícími spojkami	zvládá slovosled v souvětí souřadném	
Předložky se 3. a 4. pádem	vyjmenuje předložky a aktivně je používá uvědomuje si význam a použití předložek při běžné řeči	
Vazba es gibt	chápe dané pravidlo, používá tuto vazbu ve spojení s podstatným jménem ve správném pádu	
Stupňování přídavných jmen a příslovcí	používá pravidelně i nepravidelně stupňované tvary v mluvené i psané podobě	
Slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami	rozumí používání skupiny těchto sloves, umí je časovat, tvoří	
Préteritum	umí tvořit a používat slovesné tvary préterita, pracuje s préteritem sloves sein a haben i jiných základních nebo známých sloves	
Perfektum	chápe slovesa pomocná a tvoření perfekta vidí rozdíl mezi předponami odlučitelnými a neodlučitelnými z hlediska tvoření perfekta aktivně používá minulého času při konverzaci	
Věty se podřadícími spojkami	zvládá slovosled v souvětí podřadném	

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Věda a technika Vynálezy	pojmenuje některé vynálezy vědy a techniky pojmenuje technické věci ve své domácnosti vyjádří, co lze od vědy a techniky očekávat hovoří o své budoucnosti pojmenuje funkce mobilního telefonu a jeho využití	MV: ICT, ostatní CIJ, FYZ, CHE PT: OSV Spolupráce a soutěž PT1.5 VMEGS Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce PT2.3 MV Uživatelé PT5.3
Počítačová generace	pojmenuje základní části počítače řekne, k čemu se počítač používá vysvětlí pojem „chatování“ využívá moderní technické prostředky při výuce	MV: ICT, MAT PT: MV Mediální produkty a jejich významy PT5.2 Uživatelé PT5.3 Role médií v moderních dějinách PT5.5
Vzdělání a práce Životopis a vyhlídky do budoucna Činnosti	umí napsat oficiální životopis, např. pro potřeby získání zaměstnání vypráví o svém budoucím povolání čte s porozuměním inzeráty s nabídkami práce vypráví o svých brigádách o prázdninách	MV: ZSV, ČJL PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 VMEGS Vzdělávání v Evropě a ve světě PT2.5
Učení	pojmenuje pomůcky při učení popíše, jak se může učit pomocí počítače charakterizuje jednotlivé předměty	MV: ostatní předměty PT: OSV Sociální komunikace PT1.3 MV Uživatelé PT5.3
Osobnost Péče o zevnějšek Zdravý životní styl	Dokáže popsat vzhled a vlastnosti svých přátel a rodiny pojmenuje činnosti spojené s péčí o zevnějšek	MV: ZSV, BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 EVV

		Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1
Životní prostředí	zvládá základní slovní zásobu zná, jaké problémy jsou spojené s ŽP ví, co může udělat pro udržení dobrého ŽP	MV: BIO, GEO, ICT PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3
Příroda a počasí	zvládá slovní zásobu na dané téma čte obtížnější texty reprodukuje přečtený text vyhledá v textu neznámá slova a jejich význam hledá v překladových slovnících popisuje jednotlivá roční období a typické činnosti s nimi spojené	MV: BIO, GEO PT: VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3
Berlín	umí vyprávět o školním výletě sestaví týdenní exkurzi do Berlína dokáže vyjmenovat památky Berlína	MV: GEO, ČJL, ICT PT: MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 OSV Sociální komunikace PT1.3
Cestování a turistika	komunikuje pomocí dialogů, reprodukuje text, snaží se odvodit podle smyslu novou slovní zásobu, zná evropské i mimoevropské státy názvy států a měst bez problémů používá v projevu psaném i mluveném dokáže vyjmenovat turistické zajímavosti např. míst, kde žák byl, kam chce jet popíše kam, jak, kdy a na jak dlouhou dobu pojede s rodiči na dovolenou	MV: GEO, ICT, DEJ PT: MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 OSV Sociální komunikace PT1.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Reálie německy mluvících zemí	orientuje se v základních zeměpisných reáliích v porovnání s reáliemi mateřské země vyjmenuje všechny země německy mluvící, jejich hlavní města, spolkové země, další větší města, hory, řeky	MV: GEO, ICT, DEJ MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 OSV

		Sociální komunikace PT1.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
GRAMATIKA		
Budoucí čas	Odhadne význam neznámých slov, slovních spojení a frazeologismů ve složitějším textu na základě kontextu a obsahu předcházejícího textu. Vytváří věty v budoucím čase	
Řadové číslovky, letopočet, datum	procvičuje a opakuje tvary číslovek, umí používat u data řadové číslovky	
Skloňování přídavných jmen po členu určitém, neurčitém a nulovém	pomocí tabulky v učebnici si uvědomuje odlišnosti mezi těmito druhy skloňování tvary přídavných jmen používá v dialogu či v písemném projevu	
Účelové věty s DAMIT a jejich zkracování	Seznamuje se s účelovými větami, srovnává vedlejší věty s DASS a DAMIT	
Způsobové sloveso BRAUCHEN	Umí vyjmenovat všechna způsobová slovesa, vytváří všechny jejich slovesné tvary	
Vztažné věty a vztažná zájmena	používá vztažná zájmena a vztažné věty rozumí tvoření vedlejších vět a aktivně je používá	
Infinitiv s ZU	tvoří infinitiv s ZU po podstatných, přídavných jménech a slovesech	
Předložky WÄHREND, BIS, BIS ZU	používá časové předložek	
Předložky WEGEN, TROTZ	seznamuje se s předložkami se 2. pádem a srovnává je s ostatními	
Konjunktiv préterita	vyjadřuje přání, vytváří podmínkové věty	

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Svět médií	Uvědomí si, k čemu slouží jednotlivá média vysvětlí výhody a nevýhody čtení novin seznamuje se s německým tiskem vysvětlí rozdíl mezi novinami, televizí a rozhlasem	MV: ICT, ČJL, CIJ PT: MV Média a mediální produkce PT5.1 Mediální produkty a jejich významy PT5.2 Uživatelé PT 5.3

		Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4 Role médií v moderních dějinách PT5.5
Mezilidské vztahy Generační problémy Rodina nebo kariéra	Pojmenuje charakterové vlastnosti vyjádří své pocity dokáže charakterizovat sebe, svoji rodinu a přátele vysvětlí, jakou roli hraje rodina v jeho životě vypráví, zda je pro něj důležitější rodina nebo kariéra učí se úctě a sebeúctě	MV: ZSV, ČJL PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 Sociální komunikace PT1.3
Všední den Česká republika	Popíše své bydlení a obec, kde žije umí hovořit o České republice připraví týdenní exkurzi po ČR srovnává život ve městě a na vesnici dokáže popsat činnost lidí ve městě a na vesnici zeptá se na cestu	MV: GEO, DEJ, ZSV PT: VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Německy mluvící země	Seznámí se se zeměpisnými informacemi o Rakousku, Německu, Švýcarsku, Lucembursku a Lichtenštejnsku a dokáže o nich hovořit naplánuje zájezd do těchto zemí	MV: GEO, DEJ, ZSV PT: MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 OSV Sociální komunikace PT1.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.3
Svátky a slavnosti Vánoce, karneval, Velikonoce	Vypráví o zvycích spjatých s jednotlivými svátky napíše dopis o zvycích v rodině srovnává zvyky v ČR se zvyky v německy mluvící oblasti zvládá slovní zásobu k tomuto tématu	MV: GEO, DEJ, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 VMEGS Žijeme v Evropě
Evropa Objevujeme Evropu	Získává praktické dovednosti pro osobní a pracovní život v Evropě seznamuje se s historií	MV: GEO, DEJ, ZSV PT:

Evropská unie	vypráví o zkušenostech z pobytu v zahraničí seznamuje se s jednotlivými orgány a institucemi EU	MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 OSV Sociální komunikace PT1.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.3
Ochrana životního prostředí Skleníkový efekt	Pojmenuje děje, které jsou v přírodě rozumí předpovědi počasí hovoří o přírodních katastrofách	MV: GEO, BIO, CHE PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3
GRAMATIKA		
Zkracování vět vazbou STAT...ZU, OHNE...ZU	Užívá STAT jako předložku a jako spojku ve vedlejších větách způsobových pochopí zkracování vět pomocí STAT...ZU, OHNE...ZU	
Tvoření zlomků	Tvoří zlomky	
Trpný rod	Tvoří trpný rod ve všech časech, nahrazuje zájmenem MAN	
Podvojně spojky	Používá je ve větách, rozumí jim, rozlišuje je od ostatních spojek	
Slovesné vazby a vazby podstatných a přídavných jmen s předložkami	používá vazby a zájmenná příslovce v otázce a odpovědi	
Časové věty	Tvoří vedlejší věty časové se spojkami ALS, WENN, SEIT, BIS rozlišuje děj současný a předčasný	
Plusquamperfektum	tvoří předminulý čas používá předminulý čas ve vedlejších větách se spojkami NACHDEM, BEVOR	
Vedlejší věty s JE...DESTO	Používá vedlejší věta uvozené JE...DESTO	
Konjunktiv plusquamperfekta	Vytváří konjunktiv plusquamperfekta a tvoří podmínkové věty	
Přídavná jména odvozená od zeměpisných názvů	Vytváří přídavná jména od zeměpisných názvů a skloňuje je	
Obyvatelská jména	Dokáže pojmenovat příslušníky jednotlivých států v Evropě i mimo ni	

7.4. Ruský jazyk

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	3	3	3	3	12

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět Ruský jazyk rozvíjí komunikativní kompetenci žáka s ohledem na jeho budoucí profesní směřování. Osvojuje si jazykové kompetence vedoucí k dorozumívání v běžných situacích osobního i pracovního života, včetně schopnosti pracovat s informačními zdroji a technologiemi. Hlavní důraz je kladen na uplatňování principů Evropského jazykového portfolio (EJP)

Časové a organizační vymezení:

Výuka probíhá v každém ročníku s dotací 3 hodiny týdně. Celková dotace je 12 hodin týdně za celou dobu studia.

Výchovně vzdělávací strategie

Učivo je zařazeno v RVP do vzdělávací oblasti: Vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Žák si osvojuje řečové dovednosti s návazností na základní vzdělávání (A2) na úrovni (B1) podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Poslech – žák je schopen rozumět hlavním myšlenkám vysloveným spisovným jazykem o běžných tématech, rozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se současných událostí a témat souvisejících s oblastmi osobního či profesního zájmu, pokud jsou vysloveny pomalu a zřetelně.

Čtení – žák rozumí textům, které obsahují slovní zásobu užívanou v každodenním životě nebo vztahující se k jeho práci, rozumí popisům události, pocitům a přáním v osobním dopise

Ústní interakce - žák je schopen zvládnout většinu situací, které mohou nastat při cestování do dané jazykové oblasti, bez přípravy se zapojí do hovoru o tématech, o něž se zajímá nebo která se týkají běžného života

Samostatný ústní projev – žák je schopen jednoduše spojovat fráze, popíše své zážitky, události, přání, stručně odůvodní své názory a plány, vypráví příběh (např. obsah knihy či filmu)

Písemný projev – žák je schopen napsat jednoduché souvislé texty na dobře známá témata, píše osobní dopisy popisující zážitky a dojmy, obchodní dopis.

Ve výuce jsou využívány frontální, skupinové a párové metody výuky.

Žáci jsou hodnoceni průběžně v souladu s klasifikačním řádem školy. Při hodnocení se uplatňuje sebehodnocení, kolektivní hodnocení a individuální přístup k žákům. K žákům se specifickými vzdělávacími potřebami se přistupuje individuálně. Vyučující využívá ústního zkoušení (formou konverzace na probrané téma).

V předmětu Ruský jazyk používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení

Kompetence k učení
Žák je veden k samostatnému plánování a organizaci vlastního učení – využívá učební materiály, jazykové příručky, slovníky, online zdroje i interaktivní platformy. Pravidelně reflektuje svůj pokrok (i formou sebehodnocení), využívá zpětnou vazbu od učitele, a integruje získané znalosti do mezipředmětových souvislostí. Učitel podporuje učební strategii adaptaci na individuální potřeby a cíle žáka.

Kompetence k řešení problémů
Žák hledá řešení neznámých situací v cizojazyčné komunikaci aktivně využívá kontext, slovníky, logiku a vyhledávací nástroje. V diskusích se nebojí navrhnout alternativu, překonává jazykové bariéry dotazem a ověřováním. Učitel podporuje vytváření modelových situací, simulací a projektů, kde žáci adaptují jazyk k potřebě, čímž rozvíjí pružnost a kreativitu.

Kompetence komunikativní
Žák rozvíjí všechny jazykové dovednosti (poslech, čtení, mluvení, psaní), komunikuje v ústní, písemné i digitální formě. Zapojení do debat, diskuzí, rolových her, prezentací a online komunikace je podporováno jako prostředek k praktickému osvojení jazyka. Učitel vytváří autentické jazykové situace (např. projekty, partnerství, workshopy), které citlivě modelují reálné interakce.

Kompetence sociální a personální
Prostřednictvím skupinových projektů, týmové práce a hodnocení spolužáka je žák veden k respektu, spolupráci a sebereflexi. Sdílení úkolů, prezentace výsledků, peer-feedback i kolektivní tvorba projektů podporují rozvoj osobních i sociálních dovedností. Učitel připravuje úkoly s jasně vymezenými rolmi, podporuje dialog, úspěšné řešení konfliktu a schopnost převzít odpovědnost.

Kompetence občanské
Žák srovnává kulturní, společenské a ekologické rozdíly mezi Českou republikou a ruský mluvícím světem, uvědomuje si hodnotové rozpoznání, kulturní identitu, a přispívá k tolerantním postojům. Aktivita jako projekty na téma tradice, environmentální problémy, mládež v různých kulturách a společenské dialogy podporují občanské cítění. Učitel inklinuje k otevřenému dialogu, zapojení žáků do komunitních nebo výměnných aktivit, eventů a diskuse o globálních tématech.

Kompetence digitální
Žák využívá digitální technologie při učení ruského jazyka – online slovníky, výukové aplikace, audiovizuální materiály a interaktivní platformy, webové materiály i sociální sítě. Vytváří a upravuje digitální texty, prezentace, audio/video výstupy, komunikuje online s ohledem na bezpečnost, autorská práva a netiketu. Kriticky posuzuje zdroje, ověřuje pravdivost informací a podílí se na mezinárodních online projektech a spolupracích. Učitel modeluje přístup k digitálním nástrojům jako etickým, analytickým a evropsky relevantním.

Kompetence k podnikavosti
Žák si uvědomuje význam ruského jazyka pro životní a profesní uplatnění, využívá jazyk v

praktických i profesních situacích (např. cestování, stáže, kulturní výměny). Učitel podporuje samostatné projekty, prezentace, účast na soutěžích, talentových aktivitách, spojení s rodilými mluvčími, která rozvíjí iniciativu, tvořivost a podnikavý přístup.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Fonetika - přízvuk stálý, pohyblivý - výslovnost nepřízvučných samohlásek - výslovnost párových měkkých a tvrdých souhlásek - základní druhy intonace (oznamovací věta, otázka, zvolací věty) - výslovnost jen tvrdých souhlásek Gramatika - slovní druhy - číslovky 1-10 - pravopis přísl. národů - číslovky 11-20 - číslovky 2, 3, 4, + podstatné jméno - I. a II. časování sloves - být, učit se, podívat se - věty se slovesem mít - skloňování osobních zájmen - přivlastňovací zájmena v 1. pádě čísla jednotného i množného - časování slovesa mít - časování zvrtných sloves Slovní zásoba Slohové útvary - vyprávění - reprodukce - dopis - popis Tematické okruhy seznámení s jazykem: - azbuka - představování se - vyjádření protikladu Pozdravy, seznámení se - telefonní domluva Osobní informace	Porozumění a poslech - rozumí jednoduché a zřetelné mluvě - rozumí instrukcím a požadavkům ve vztahu k organizaci jazykového vyučování - běžně rozumí osvojovaným výrazům a větám se vztahem k probíraným tématům - využívá aktivně dvojazyčný slovník Čtení - čte foneticky správně překládané texty - rozumí obsahu textů v učebnici a přiměřeně náročným autenticky psaným textům - identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace - vytvoří odpovědi na otázky k textu - vyhledá požadované výrazy a ustálená slovní spojení - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá aktivně dvojazyčný slovník - rozumí přiměřeně náročnému textu v tisku Mluvení - aktivně používá slovní zásobu daných témat - dbá na jazykovou správnost - tlumočí obsah jednoduchého textu - účastní se dialogu na probraná témata	MV: ZSV: - etika, přátelství, partnerství, život v rodině, vztahy rodičů a dětí - orientace na trhu práce - volnočasové aktivity BIO: - pitný režim GEO: - místní region Z: - realie: současný život ruských studentů PT: OSV: - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, představování a seznamování se PT1.1 - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 - sociální komunikace, kontaktní repliky PT1.3 - spolupráce a soutěž, jazykové hry PT1.5 MV: - média a mediální produkce - práce s internetem PT5.1 VMEGS: - žijeme v Evropě PT2.4

- informace o vlastní osobě - pozvání na návštěvu - poděkování, omluva - názvy dnů v týdnu Na návštěvě - zdvořilostní obraty - telefonování Naše rodina - informace o rodině, jejich členech - vyjádření profese (povolání) Komunikační situace - pozdravy, představování, rozloučení - telefonický rozhovor - prosba a žádost, poděkování, omluva - souhlas, nesouhlas, vyjádření názoru - život mladých lidí – volný čas, zájmy, komunikace na internetu	- odpovídajícím způsobem reaguje - vytvoří sdělení na přiměřené úrovni v rámci známých témat Psaní - napíše krátký monolog - napíše dopis přiměřeného rozsahu - vytvoří jednoduchý popis - sestaví jednoduché sdělení týkající se osvojených témat	
--	--	--

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky Fonetika - pohyblivý přízvuk u sloves - výslovnost jen měkkých souhlásek - výslovnost předložkových spojení - intonace souvětí - složitější fonetické jevy Pravopis - správnost psaného projevu v osvojených výrazech Gramatika - slovesa se skupinou -ova-, -eva- - řadové číslovky - minulý čas a slovesa - předložkové vazby odlišné od českého jazyka - skloňování podstatných jmen rodu mužského - časování sloves moci, pomoci - infinitivní věty typu „Jak se dostat?, Co koupit,“ - časování sloves koupit, zeptat se, vzít	Porozumění a poslech - rozumí zřetelně formulované promluvě - rozumí instrukcím a požadavkům s ohledem na organizaci jazykové výuky - identifikuje strukturu slyšeného textu - rozlišuje hlavní informace - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá dvojjazyčný slovník Čtení - čte výslovnostně a intonačně správně překládá texty - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům - abstrahuje hlavní body a myšlenky autentického textu - pracuje dále s vyhledanými informacemi z textu	MV: ZSV: - psychologie osobnosti - orientace na trhu práce - volnočasové aktivity BIO: - příroda, ekologie Z: - realie rusky mluvících zemí PT: OSV: - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - skupinová práce PT1.2 - sociální komunikace - kontaktní repliky PT1.3 - spolupráce a soutěž, jazykové hry PT1.5 MV: - média a mediální produkce PT5.1 - práce s internetem

- skloňování podstatných jmen rodu ženského - skloňování podstatných jmen rodu středního Slovní zásoba Slohové útvary - popis, dopis, dotazník - monolog Tematické okruhy Škola - zápis do jazykového kurzu - orientace ve školní budově - rozvrh hodin - vyjádření data - vykání/tykání Při a po vyučování - známky ve škole - oblíbené/neoblíbené předměty Rusko - základní informace o městě - jejich památky - Současná ruská kultura – hudba, film, média Orientace ve městě - dotazy a odpovědi na cestu a dopravu Nakupování - komunikace s prodávčem - dotazy na cenu zboží Moskva, Sankt Petěrburg, Praha Komunikační situace - komunikace na sociálních sítích - vyjádření možnosti, nemožnosti a zákazu - vyjádření příčiny, radosti a lítosti - vyjádření srovnání, vyjádření dojmů - omluva a reakce na ni, prosba, poděkování - žádost o informaci, pomoc, službu - souhlas, nesouhlas - vyjádření názorů, vyjádření příčiny	- využívá dvojjazyčný slovník - seznámí se s různými technikami čtení - odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu - rozumí textu při četbě časopisů a identifikuje základní informace Mluvení - aktivně používá slovní zásobu na požadované úrovni, která se týká probíraných témat - dbá na jazykovou správnost - srozumitelně reprodukuje jednoduchý slyšený nebo přečtený text - sestaví ústně souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek - zapojí se do rozhovoru na známé téma - odpovídajícím způsobem reaguje v komunikačních situacích - jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související - vyžádá si potřebnou informaci Psaní - vyplní dotazník - napíše krátký dopis - sestaví jednoduchý popis - napíše vyprávění rozsahu přiměřeného osvojeným znalostem - sestaví jednoduchá sdělení na základě osvojených témat	-mediální produkty a jejich významy - četba cizojazyčného tisku PT5.2 VMEGS: - vzdělávání v Evropě a ve světě - školské systémy PT2.5 EVV: -Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 -člověk a životní prostředí PT4.2
---	---	---

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky Fonetika - složitější fonetické jevy Pravopis - správnost psaného projevu v nově osvojovaných výrazech Gramatika - časování slovesa vrátit se - sloveso platit x plakat - časování některých zvrtných sloves - zajímat se - genitiv záporný v ruštině - skloňování tvrdých přídavných jmen - skloňování číslovek řadových - tázací zájmena jaký, který - slovesa obléknout se, oblékat se, svléknout se, svlékat se - vyjádření potřebností - vyjádření souhlasu/nesouhlasu Slovní zásoba - homonymie, antonymie, synonymie - vyjadřování opisem Slohové útvary - dopis, vyprávění, telegram popis Tematické okruhy Setkání - jak se máš? Jak kdo vypadá? - vzhled člověka, jeho zevnějšek - charakterové vlastnosti - vyjádření barevných odstínů Umělecký portrét v malířství – Serov aj. Oblečení, móda - jak se kdo obléká - co rád nosí Jsme různí - kdo má jaké povahové vlastnosti - komu lze/nelze důvěřovat Umělecký portrét v literatuře - A. S. Puškin, A. P. Čechov, M. A. Šolochov; součástí je také přehled vybraných současných autorů a kluturní	Porozumění a poslech - rozumí instrukcím a požadavkům se zřetelem k organizaci jazykové výuky - rozumí hlavním bodům či myšlenkám dalšího poslechu - pochopí hlavní smysl autentického slyšeného projevu - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí -postihne různá stanoviska a názory - odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé typy slovníků Čtení - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - postihne strukturu textu - identifikuje hlavní myšlenky - vyhledá detailní informace - orientuje se v učebnicovém textu - seznámí se s různými technikami čtení Mluvení - aktivně využívá slovní zásobu vztahující se k osvojovaným tématům - dbá na jazykovou správnost - adekvátně reaguje v komunikačních situacích - reprodukuje slyšený nebo přečtený text, ve kterém je použita známá slovní zásoba - vyjádří své stanovisko v rámci probíraných téma	MV: ZSV: - etika, přátelství, partnerství, život v rodině, vztahy rodičů a dětí - volnočasové aktivity Bi: počasí Z: místní region ČJ: ruská literatura VYV: umění v Rusku PT: OSV: - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, představování a seznamování se PT1.1 - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, skupinová práce PT1.2 - morálka všedního dne PT1.3 - spolupráce a soutěž, jazykové hry MV: Média a mediální produkce - práce s internetem Mediální produkty a jejich významy - četba cizojazyčného tisku VMEGS: Žijeme v Evropě - realie ruský mluvících zemí VDO: Občanská společnost a škola PT6.1 Formy participace občanů v politickém životě PT6.3

scény (moderní literatura, film hudba) Počasí, roční období - předpověď počasí - oblíbená roční doba - názvy měsíců v roce Krajina v ruském malířství – I. Levitan, aj. Média a sociální sítě - komunikace mladých lidí v digitálním prostředí Komunikační situace - vyjadřování pocitů - vyjadřování podmínky - vyjadřování srovnání a neurčitosti - vyjadřování názoru, obhajování názoru		
--	--	--

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Jazykové prostředky Fonetika - náročnější fonetické jevy Pravopis - správnost písemného projevu v nově osvojovaných výrazech Gramatika - skloňování měkkých přídavných jmen - skloňování číslovek - tvoření 2. stupně přídavných jmen - tvoření 3. stupně přídavných jmen - sloveso děkovat komu za co - sloveso blahopřát komu k čemu - tvoření rozkazovacího způsobu u sloves - sloveso jíst/pít - časování - záporná zájmena - vidové dvojice - větný a členský rozbor Slovní zásoba - vyjadřování opisem - rozlišování významově blízkých slov Slohové útvary - obchodní dopis, formulář - popis, vyprávění - životopis	Porozumění a poslech - rozumí instrukcím a požadavkům se zřetelem k organizaci jazykové výuky - identifikuje strukturu delšího poslechu - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu nebo slyšeného projevu - identifikuje různé styly - rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí - identifikuje citově zabarvené promluvy - odhadne význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé typy slovníků Čtení - čte výslovnostně a intonačně správně texty odpovídající náročnosti - užívá různé techniky čtení podle typu textu a účelu čtení - identifikuje strukturu a hlavní myšlenky textu - vyhledává v textu detailní informace	MV: ZSV: - psychologie osobnosti - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - skupinová práce - volnočasové aktivity Bi: - jídlo, zdravý způsob života Z: - cestovní ruch ČJ: - ruská literatura PT: OSV: - poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, představování a seznamování se - seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, skupinová práce - sociální komunikace, kontaktní repliky - životopis - orientace na trhu práce

Tematické okruhy Sibiř a její krásy - Transsibiřská magistrála - místa vyhnanství Ekologie - udržitelnost a environmentální problémy v Rusku i v Evropě Zařízení bytu, domu Kde se naobědváme? - v restauraci - nákup potravin - česká a ruská kuchyně Každodenní život v současném Rusku - studium, práce, cestování, média Tradice a svátky v ČR a Rusku Literatura - klasická díla jsou představena formou přehledu (N. V. Gogol, K. M. Simonov, V. S. Vysockij, A. I. Solženicyn), pozornost je věnována současným autorům Komunikační situace - pozdravy, rozloučení, představování - prosba, žádost, odmítnutí, poděkování - omluva a reakce na ni, politování - telefonický rozhovor - vyjadřování názoru, obhajování názoru - zjišťování názoru, vyjádření porozumění - argumentace, přesvědčování - blahopřání (různé životní situace) - orientace ve městě, adresa	- využívá různé typy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů Mluvení - formuluje svůj názor srozumitelně a gramaticky správně - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - zapojí se do běžné konverzace - na základě osvojených tematických okruhů sestaví souvislé sdělení - volně a srozumitelně reprodukuje vyslechnutý nebo přečtený text - formuluje svůj názor na běžná témata - popíše své pocity - využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma Psaní - sestaví souvislé texty na škálu probíraných témat - sestaví písemně souvislý text jako plynulý sled myšlenek - logicky a jasně strukturuje písemný projev - užívá složitější spojovací výrazy - osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem	- spolupráce a soutěž MKV: - psychosociální aspekty multikulturality PT3.2 - vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 MV: - média a mediální produkce - práce s internetem VMEGS: - globalizační a rozvojové procesy PT2.1
--	---	---

Poznámka:

Vzdělávací obsah zahrnuje nejen klasickou literaturu a kulturní tradice, ale i současné reálie a aktuální témata života v rusky mluvících zemích. Těžištěm je rozvoj mezikulturní komunikace – porovnávání života mladých lidí, využívání médií a sociálních sítí, environmentálních otázek a moderní kultury. Klasické literární a kulturní osobnosti jsou žákům představovány především jako součást kulturního přehledu, hlavní důraz je však kladen na praktickou komunikaci a porozumění současnému světu.

7.5. Matematika

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	3	3	3	3	12

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Matematika a její aplikace realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace podle RVP G. Výuka předmětu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a jejich schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, dovednosti matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivních úvah je prostředkem pro nové, hlubší poznání a předpokladem dalšího úspěšného studia.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít objektivní pravdu, ne pouze uhájit vlastní názor. Výuka je orientována na osvojení schopnosti formulace problému a nalezení strategie jeho řešení a na rozvoj schopnosti hodnotit správnost postupu a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Vzdělávání v předmětu Matematika a její aplikace vede žáka k:

osvojování základních matematických pojmů a vztahů na základě poznávání jejich charakteristických vlastností;

vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k jejich aktivnímu využívání;

analýzy problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k vstupním podmínkám;

práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby;

rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvracení;

pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech;

přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu;

schopnosti zdůvodnění a obhajoby zvolených matematických postupů;

užívání moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci jejich výsledků;

rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činnostem, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití, k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely);

rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti;

pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu vnímání světa.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Matematika a její aplikace je realizován v časovém rozsahu dle výše uvedené časové dotace, hodiny nejsou děleny.

Výuka probíhá většinou v běžných učebnách vybavených potřebnou didaktickou technikou (datapojektorem); k dispozici je také učebna s počítači. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním pojmům, jejich vzájemným vztahům a myšlenkovým postupům v oblasti matematiky. Žáci si postupně osvojují matematickou terminologii, symboliku a algoritmy a způsoby jejich užití.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou úlohy, při jejichž řešení se uplatňuje logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace – pochopit problém, utřídit vstupní údaje a podmínky, provést analýzu dostupných informací a zvolit postup pro správné řešení. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost odpovídá míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, počítačový software, výukový program), což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné kritické práci se zdroji informací.

Výchovně vzdělávací strategie:

V předmětu Matematika a její aplikace používáme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí zejména tyto postupy:

důraz na aplikaci deduktivních a induktivních postupů, které vedou žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest;

vedení žáků k rozborům, hledáním možností vlastního postupu a prezentaci výsledků práce;

důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého;

podporu účasti žáků v matematických soutěžích.

V předmětu Matematika a její aplikace používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové

→ kompetence k učení:

své učení a pracovní činnost si žák sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;

žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;

žák kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;

žák kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

→ kompetence k řešení problémů:

žák rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;

žák vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;

žák uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;

žák kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;

žák je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;

žák zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

→ **kompetence komunikativní:**

žák s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;

žák používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;

žák efektivně využívá moderní informační technologie;

žák se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;

žák prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;

žák rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

→ **kompetence sociálně personální:**

žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;

žák si stanovuje cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;

žák odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;

žák se přizpůsobuje měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;

žák aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;

žák přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

žák se rozhoduje na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

→ **kompetence občanské:**

žák informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;

žák respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;

žák rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;

žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;

žák se chová informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;

žák posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

→ **kompetence k podnikavosti:**

žák se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhoduje o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;

žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;

žák uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;

žák získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;

žák usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;

žák posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;

žák chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

→ kompetence digitální

Žák:

- používá digitální technologie pro řešení matematických úloh a modelování problémů; využívá digitální simulace, vizualizace a specializované aplikace zavedené na gymnáziích;
- pracuje s tabulkovými procesory, matematickými aplikacemi a nástroji pro vizualizaci dat; využívá matematický software a online kalkulačky pro ověřování výpočtů a simulace;
- zpracovává a prezentuje matematická data v digitální podobě; při sdílení výsledků dbá na přesnost, srozumitelnost a volbu vhodného formátu;
- respektuje zásady bezpečnosti a etiky při využívání digitálních nástrojů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Číselné obory Obory čísel – přirozená, celá racionální a reálná čísla. Absolutní hodnota. Práce s kalkulačkou. Algebraické výrazy a jejich úpravy Mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem. Odmocniny – usměrnění zlomku, částečné odmocňování. Teorie množin Množiny, podmnožina, rovnost. Intervaly. Vennovy diagramy, řešení úloh o počtu prvků množin. Mnohočleny a operace s nimi. Lomené algebraické výrazy, úprava výrazů s mocninami a odmocninami. Vyjádření neznámé ze vzorce. Výroková logika Operace s výroky – negace, konjunkce, disjunkce, implikace a ekvivalence. Složená výroková formule, tautologie. Definice, věta.	- užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel - odhaduje výsledky numerických výpočtů - provádí operace s mocninami a odmocninami - upravuje výrazy s proměnnými a užívá vzorce pro rozklad mnohočlenů - čte a zapisuje v symbolickém jazyce matematiky - užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší správný a nesprávný úsudek - umí správně operovat s výroky	MV: FYZ, CHE, ICT, ZSV PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3

Důkazy – přímý, nepřímý, sporem, matematická indukce.	- rozezná druhy důkazů, dokáže aplikovat matematickou indukci	
Rovnice a nerovnice a jejich soustavy Ekvivalentní úpravy rovnic a jejich soustav. Lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou, s neznámou ve jmenovateli, v součinném a podílovém tvaru a s absolutní hodnotou. Rovnice a nerovnice s neznámou pod odmocninou.	- rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy rovnic a nerovnic - řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice	MV: FYZ, CHE, ICT PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5
Soustavy lineárních rovnic se dvěma a třemi neznámými. Řešení kvadratické rovnice. Vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice. Kvadratické nerovnice. Soustavy lineární a kvadratické rovnice. Lineární a kvadratické rovnice s parametrem, diskuse řešení.	- řeší soustavy rovnic - řeší rovnice a diskutuje řešitelnost a počet řešení	MV: FYZ, CHE, ICT PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5

2.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Funkce Pojem funkce, definiční obor, obor hodnot funkce, graf funkce. Vlastnosti funkcí. Funkce lineární, přímá úměrnost. Graf lineární funkce s absolutní hodnotou. Kvadratická funkce. Souřadnice vrcholu. Vlastnosti funkce. Graf kvadratické funkce s absolutní hodnotou. Lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost. Mocninné funkce s přirozeným a celým mocnitelem. Inverzní funkce. Exponenciální funkce. Exponenciální rovnice. Logaritmická funkce. Logaritmické rovnice. Velikost úhlu v obloukové a stupňové míře. Orientovaný úhel. Funkce periodická. Funkce sin, cos, tg, cotg.	- načrtne grafy zadaných funkcí a určí jejich vlastnosti - aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí - využívá poznatky o funkcích při řešení úloh - modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - dokáže graficky znázornit goniometrickou situaci	MV: FYZ, ICT PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3

Grafy funkcí. Vztahy mezi goniometrickými funkcemi. Logaritmus, věty o logaritmech. Logaritmy o různých základech, přirozený logaritmus. Logaritmické rovnice. Goniometrie Goniometrické vzorce. Úpravy goniometrických výrazů. Goniometrické rovnice. Řešení obecného trojúhelníku, aplikace.		
--	--	--

3.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Planimetrie Přímka, polopřímka, úsečka. Trojúhelník, shodnost a podobnost trojúhelníků. Euklidovy věty a Pythagorova věta. Sinová a kosinová věta. Čtyřúhelníky a pravidelné mnohoúhelníky. Kružnice, kruh a jejich části. Středový a obloukový úhel. Oblouky a obsahy rovinných obrazců. Množiny bodů dané vlastností, užití. Shodná a podobná zobrazení – osová a středová souměrnost, posunutí, otočení, stejnoolehlost.	používá geometrické pojmy v rovině určuje vzájemnou polohu útvarů v rovině určuje obvod a obsah útvarů v rovině řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy řeší planimetrické úlohy motivované praxí	MV: GEO, FYZ, VYV PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 MV Uživatelé PT5.3
Stereometrie Základní pojmy – bod, přímka, rovina. Polohové vlastnosti bodů, přímek a rovin v prostoru. Rovnoběžnost a kolmost přímek a rovin. Zobrazení těles ve volném rovnoběžném promítání. Rovinné řezy hranolu a jehlanu. Průnik přímky tělesem. Metrické vztahy v prostoru – vzdálenosti a odchylky. Objemy a povrchy těles – hranol, válec, jehlan, čtyřstěn, kužel, komolý jehlan a kužel, koule a její části.	používá geometrické pojmy a využívá vlastností u geometrických útvarů v prostoru zobrazí ve volném rovnoběžném promítání hranol a jehlan sestojí a zobrazí rovinný řez těchto těles řeší metrické úlohy v prostoru řeší stereometrické problémy motivované praxí	MV: GEO, FYZ, VYV PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3

4.ročník

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy
-------	-------------------	-----------------------

	Žák:	Průřezová témata
Kombinatorika Základní kombinatorická pravidla. Variace, permutace, kombinace bez opakování a s opakováním. Faktoriál. Kombinační čísla a jejich vlastnosti. Pascalův trojúhelník. Binomická věta. Pravděpodobnost Náhodný jev a jeho pravděpodobnost. Pravděpodobnost sjednocení a průniku dvou náhodných jevů. Nezávislé jevy. Binomické rozdělení. Statistika Statistický soubor, jednotka, znak. Absolutní a relativní četnost. Rozdělení četností, grafické znázornění. Charakteristiky polohy a variability. Aritmetický, geometrický, harmonický a vážený průměr, modus, medián, rozptyl, percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka.	upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy	MV: FYZ, ICT, ZSV PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3
Soustava souřadnic v rovině a v prostoru Orientovaná úsečka a vektor, velikost vektoru. Sčítání vektorů a násobení vektoru reálným číslem. Lineární kombinace vektorů. Skalární součin vektorů. Odchylka vektorů. Vektorový součin vektorů. Smíšený součin vektorů a jeho aplikace. Parametrické vyjádření přímky, polopřímky a úsečky. Obecná rovnice přímky. Směrnice tvar rovnice přímky. Vzájemná poloha přímek, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky. Rovnice roviny v prostoru. Polohové a metrické úlohy v prostoru. Analytické vyjádření kružnice. Vrcholová rovnice paraboly, středová rovnice elipsy a hyperboly. Vzájemná poloha přímky a kuželosečky. Tečny kuželosečky. Určení	umí operovat s vektory užívá analytického vyjádření přímky a roviny využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	MV: FYZ, GEO, ICT, VYV PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3

kuželosečky z jejího analytického vyjádření. Kulová plocha. Analytické určení množiny bodů dané vlastnosti.		
Posloupnosti Určení posloupnosti vzorcem pro n-tý člen a rekurentně, součet prvních n-členů posloupnosti. Graf posloupnosti. Vlastnosti posloupností. Posloupnost aritmetická a geometrická, aplikace (finanční matematika). Limita posloupnosti. Nevlastní limita. Posloupnost konvergentní a divergentní. Nekonečná geometrická řada.	seznámí se s pojmem limita posloupnosti a využívá při řešení příkladů řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech řeší slovní úlohy s využitím nekonečné geometrické řady	MV: FYZ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Spolupráce a soutěž PT1.5 MV Uživatelé PT5.3

7.6. Informatika

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	1	2	7

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vzdělávací oblast Informatika na gymnáziu navazuje na stejnojmennou oblast v základním vzdělávání. Dále rozvíjí informatické myšlení žáků a prohlubuje jejich porozumění principům digitálních technologií.

Studium informatiky žákům zpřístupňuje pojmy, nástroje a metody oboru, který se zaměřuje na efektivní, zejména automatizované zpracování informací. Tím, že dokážou pomocí informatických nástrojů automatizovat rutinní a opakující se činnosti, získávají prostor pro tvořivější a náročnější úkoly.

Postupy a postoje získané v informatice uplatňují i v jiných oblastech. Pozorně vybírají cíle, kterých mají či chtějí dosáhnout, a volí systematické postupy optimální vzhledem ke stanoveným cílům. Učí se zobecňovat řešení konkrétního problému pro využití v obdobných situacích.

Pochopení principů fungování všudypřítomných digitálních technologií jim pomáhá lépe porozumět světu kolem sebe. Díky tomu dokážou rozpoznávat problémy, nacházet jejich řešení, předcházet jim, inovovat a aktivně se zapojovat do společnosti a její proměny. Informatika je zároveň učí rozpoznávat situace, kdy je k řešení problému výhodné uplatnit algoritmický přístup. Žáci shromažďují přiměřené množství relevantních informací, vytvářejí a testují různé modely, přičemž uvážlivě volí mezi přesností a zjednodušením.

Učí se analyzovat a porovnávat různá řešení a jejich části. Hodnotí mimo jiné jejich efektivitu, náročnost i omezení vyplývající ze zvoleného nebo zadaného nástroje. Plánují vývoj svých řešení po jednotlivých krocích, průběžně je testují a vylepšují. Zvažují význam problémů pro cílovou skupinu i dopady jejich (ne)řešení – ať už na tuto skupinu, širší společnost nebo životní prostředí.

Při navrhování informačních systémů pro konkrétní účely se žáci učí rozumět organizaci velkého množství dat, vztahům mezi nimi a procesům, které při práci s daty realizuje jak počítač, tak člověk. Zabývají se také otázkami zabezpečení těchto dat. Pomocí digitálních technologií data získávají, zpracovávají a vytvářejí z nich nové informace. Zároveň si rozvíjejí schopnost odolávat dezinformacím.

Od počátku formálního vzdělávání je v informatice kladen důraz na aktivní přístup žáků k řešení praktických problémů. Postupně roste jejich obtížnost, rozsah a složitost. Žáci řeší úlohy s otevřeným zadáním, více možnými přístupy a bez jednoznačného výsledku. Zvyšuje se také jejich ochota experimentovat a konstruktivně pracovat s chybou. Alespoň některá jejich navržená a realizovaná řešení jsou funkční a přinášejí odpovědi na reálné problémy.

Učitelé do výuky důsledně vnášejí reálný kontext a vytvářejí prostor pro iniciativu žáků při objevování vlastních řešení i objevování nových témat.

Vzdělávací obsah v předmětu *Informatika* vychází z rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia (RVP G, platného od 1. 9. 2025). Kromě závazných tematických okruhů (*Data, informace a modelování; Informační systémy; Algoritmizace a programování*) je obsah rozšířen o **doplňující témata dle profilu školy**, zejména problematiku digitálních technologií, umělé inteligence, digitální identity a kybernetické bezpečnosti. Tato rozšíření představují nadstavbu nad rámec RVP a jsou součástí profilace školy, která reflektuje současné trendy v informatice a podporuje hlubší propojení výuky s praxí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k systémovému přístupu při analýze situací a dějů a k odhadování dopadů změn způsobených v systému. Žák je veden k nacházení různých řešení, jejich ověřování na modelech či simulacích, porovnávání z různých, i protichůdných hledisek a k výběru optimálního řešení. Dále se rozvíjí schopnost týmového vývoje řešení, analýzy chyb a nedostatků zvoleného postupu, průběžného ověřování jeho smyslu a účinnosti a jeho vylepšování.

Žák získává porozumění různým přístupům ke kódování informací a způsobům jejich organizace, což vede k opodstatněným očekáváním od informatických řešení. Důležitá je také tvorba úsudku či změna názoru na základě vlastní analýzy i velkého množství dat. V rámci komunikace je žák veden k používání formálních jazyků, kterým rozumějí i stroje, a k přizpůsobení postupů a formulací zvolenému nástroji.

Součástí vzdělávání je také dokumentace a standardizace postupů tak, aby bylo možné je snadno zhodnotit a přizpůsobit změněným podmínkám nebo použití ve větším měřítku. Žák se učí posuzovat technická řešení z pohledu druhých lidí a vyhodnocovat je v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech. Zvláštní pozornost je věnována analýze důsledků vlastních kroků v každé fázi řešení problému.

Vzdělávání podporuje sebejistotu a vytrvalost při řešení složitých a náročných problémů, zvládání nejednoznačnosti a schopnost vypořádat se s problémy s otevřeným koncem. Žák je také veden k adaptaci na nové nástroje ve chvíli, kdy je potřebuje, k experimentování, iniciativě a hledání prostoru pro inovace.

Časové a organizační vymezení:

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené počítači a počítačovou sítí. Z hlediska afektivních cílů směřuje k posílení samostatnosti, svědomitosti a přesnosti při práci v dalším zaměstnání. Výuka je organizována ve skupinách, přičemž při psaní písemností převažuje samostatná práce žáků.

Žáci pracují s aplikačním programovým vybavením (např. textový editor, tabulkový procesor, prezentační software, grafický editor). Do výuky je také zařazena skupinová práce, například při zpracování propagačních písemností. Žáci jsou vedeni k praktickému využívání osvojených poznatků řešením konkrétních příkladů z praxe.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené potřebným hardwarem a softwarem. Žáci a žákyně se seznamují s běžně užívaným hardwarem a softwarem. Předmět „Informatika“ naplňuje

vzdělávací cíle průřezového tématu Informační a komunikační technologie, zejména v oblasti efektivního využívání informačních a komunikačních technologií během vzdělávání, při výkonu povolání i v občanském a osobním životě. Získané kompetence se široce upevňují a rozvíjejí při vzdělávacích aktivitách ostatních předmětů, zapojením do konkrétních školních projektů a aktivit a také při běžných činnostech spojených se životem školy.

Výchovně vzdělávací postupy směřují k vytváření klíčových kompetencí. Kromě ústřední kompetence k efektivnímu využívání informačních a komunikačních technologií a efektivní práci s informacemi se v předmětu „Informatika“ nejčastěji uplatňují další klíčové kompetence.

V předmětu Informatika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

→ **kompetence k učení:**

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

→ **kompetence k řešení problémů:**

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěr;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

→ **kompetence komunikativní:**

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívá moderní informační technologie; vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje;

- je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci; prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje;
- v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

→ **kompetence sociálně personální:**

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

→ **kompetence občanské:**

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností;
- k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

→ **kompetence k podnikavosti:**

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl;
- dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;

- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést.

→ **kompetence digitální:**

Žák

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje různé aspekty života jedince a společnosti a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE hardware a software - technické schéma současného počítače, sledované parametry základních dílů a jejich vliv na jeho rychlost, kapacitu, možné využití a na ergonomii práce s počítačem, typy počítačů; - fungování operačního systému, současné operační systémy a jejich využití; - zlomové události vývoje hardwaru a softwaru, nové počítačové technologie, jejich využití a vliv na společnost Umělá inteligence - princip strojového učení; - aplikace umělé inteligence; limity, přínosy a rizika umělé inteligence Počítačové sítě	- rozlišuje jednotlivé operační systémy a vysvětlí rozdíly mezi nimi z uživatelského hlediska - porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je zajištěna komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti - identifikuje a řeší problémy a výzvy vznikající při práci s digitálními zařízeními a poradí s nimi druhým - chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje před poškozením či zneužitím s vědomím změn v technologiích, které ovlivňují bezpečnost	MV: FYZ PT: OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 jak ovládám myšlenkové postupy řešení problémů a co se v této oblasti mohu dále učit jak sem schopen/schopna si organizovat čas Média a mediální produkce (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace) PT5.1 vývoj médií po internetu, vznik a typy masových médií Uživatelé PT5.3 Role médií v moderních dějinách PT5.5

- lokální počítačové sítě a internet – paketový přenos dat, firewall; - zabezpečený přenos dat; - principy fungování webu a cloudových služeb; - typy, vlastnosti bezdrátových sítí, internet věcí Bezpečnost počítačových zařízení a dat - způsoby útoků na počítačová zařízení; - cíle a sociotechnické metody útočníků; - zabezpečení zařízení a dat – aktualizace softwaru, antivir, bezpečná práce s hesly, vícefaktorová autentizace a biometrika; - metody zálohování dat; - systémový přístup k zabezpečení bezpečné digitální prostředí – fyzická identita člověka jako spojení jeho biologické a právní identity; - digitální identita a její vazby s fyzickou identitou – datová schránka, elektronický podpis, token; - neověřená a falešná digitální identita; nevědomá digitální stopa – logy, metadata, cookies, sledování uživatele a narušení soukromí při využívání internetu; - vědomá digitální stopa – virtuální osobnosti a jejich cílené vytváření; - fungování a algoritmy sociálních sítí		
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Data, informace - získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; - data a jejich význam, pojem informace - kódování a přenos dat - kódování dat v počítačích obecně, binární soustava, bity a bajty;	- interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; posuzuje množství informace podle počtu možností, které jsou díky informaci vyloučeny; odhaluje chyby a manipulace v cizích interpretacích a závěrech	MV: MAT, FYZ PT: PT2.1 Globalizační a rozvojové procesy PT5.3 Uživatelé

- kódování čísel, vliv množství informace (počtu bitů) na možný rozsah a dostupnou přesnost; - kódování textů; kódování obrazu, zvuku, videa, principy bezztrátové a ztrátové komprese; - přenos dat, kódování a dekódování zprávy, komunikační kanál, kontrolní součty Modelování - model jako zjednodušení reality, schéma, diagram, pojmová a myšlenková mapa; graf, vrcholy, hrany, orientovaný graf, ohodnocený graf, kritická cesta Interpretace dat - kvalita informačního zdroje; - chyby a manipulace v interpretacích dat; kritické myšlení a kognitivní zkreslení	- rozlišuje a používá různé datové typy; navrhuje a porovnává různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model, simulaci - převede data z jednoho modelu do jiného; najde chyby daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému	
---	--	--

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
- Práce se standardním aplikačním programovým vybavením - textový editor – Word - tabulkový procesor – Excel - software pro tvorbu prezentací - zásady správné prezentace	- vytváří databázi kontaktů - vytvoří dokument hromadné korespondence - vkládá grafiku do dokumentu - tvoří seznam obrázků, rejstřík a obsah dokumentu - aplikuje filtry na data - třídí data dle nastavených kritérií - vytvoří kontingenční tabulku a dokáže s ní pracovat - záhlaví a zápatí dokumentu - samostatně vytvoří prezentaci na libovolné téma - zpracovává - prezentuje zpracovaná data	MV: CJL, CIJ, FYZ PT: OSV: Sociální komunikace PT1.3 lidská komunikace a jak ji rozumím přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování argumentace) účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky Média a mediální produkce (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace) PT5.1 vnější vlivy chování médií: institucionální (mediální legislativa, regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.)
Informační systémy Informační systémy	- rozpozná informační toky v systémech; analyzuje a hodnotí informační systémy z	MV: FYZ, MAT

- informační systém data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů, technické řešení informačních systémů; veřejné informační systémy Hromadné zpracování dat - tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; - řazení a filtrování dat, rozpoznávání vzorů a trendů v datech, vizualizace dat; - velká data – zdroje, metody zpracování, využití	různých hledisek; zvažuje i nepřímé a nezamýšlené dopady informačního systému na různé skupiny - nastavuje účelné zobrazení dat, filtruje a řadí data úpravou databázového dotazu - určí cílovou skupinu, formuluje problém, validuje potřeby, určí a nastavuje priority v požadavcích na řešení	PT: PT1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě
---	--	---

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Vývoj informačního systému - postup tvorby informačního systému; - návrh uživatelského rozhraní, datového modelu a procesů; - návrh databázové tabulky, atributy polí, primární klíč; - návrh struktury a propojení více tabulek – cizí klíč, relace	- určí jednotlivé uživatelské role, specifikuje jejich činnosti, navrhne, otestuje a přizpůsobí rozhraní uživatelům - navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; navrhne procesy zpracování dat - otestuje správnost a použitelnost svého řešení, navrhne a realizuje potřebná vylepšení; - během provozu informačního systému rozpozná funkčně či věcně nesprávný stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění	MV MAT, FYZ, VYV
Informační etika, legislativa - ochrana autorských práv a osobních údajů - citace	- posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací - využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	MV: CJL, CIJ PT: OSV: Morálka všedního dne PT1.4 Jak morálně jednat v praktických situacích všedního dne Jak mohou rozvíjet dobré vztahy k lidem
Grafický software	- zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy
-------	-------------------	-----------------------

	Žák:	Průřezová témata
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Algoritmizace - zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; - rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; - pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, přirozené a formální jazyky, různé zápisy algoritmů Programovací koncepty - programovací jazyk; proměnné, datové typy a jejich vlastnosti, vstup a výstup dat; - podprogramy s parametry a s návratovými hodnotami; - větvení programu se složenými podmínkami, cykly, seznamy Testování, optimalizace - syntaktické, běhové a logické (funkční) chyby, krokování a ladění programu; - vliv vstupních dat na spotřebované výpočetní zdroje Vývoj programu - volba nástroje podle zadání úlohy; - návrh přehledného uživatelského rozhraní programu; - nápověda a dokumentace k programu; - autorství a licence programu; etika programátora	- vysvětlí daný algoritmus, program; určí, zda je daný postup algoritmem - analyzuje problém, rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; - sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému - ve vztahu k charakteru a velikosti vstupu hodnotí nároky algoritmů; - porovná algoritmy podle různých hledisek, vybere pro řešený problém ten nejvhodnější; - vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska; - zobecní řešení pro širší třídu problémů - vytvoří přehledný program pro vyřešení konkrétního problému s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; - používá opakování, větvení programu se složenými podmínkami, proměnné, seznamy, podprogramy s parametry a návratovými hodnotami; - ve snaze o vyšší efektivitu navrhuje, řídí a hodnotí souběh procesů - ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu, otestuje, odladí a optimalizuje program	MV: CJL, CIJ, FYZ PT: OSV. Sociální komunikace PT1.3 lidská komunikace a jak ji rozumím přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování argumentace) účelově efektivní komunikace (otevřenost, asertivnost, komunikační taktiky MV Média a mediální produkce (aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace) PT5.1 vnější vlivy chování médií: institucionální (mediální legislativa, regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.) Mediální produkty a jejich významy (citlivé vnímání souvislostí v nestrukturovaném sociálním prostředí) PT5.2 kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky), formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna, fotoromán apod.), vzájemné inspirace mezi médií. regulace, neformální (nátlak, lobbying, vlivové agentury, public relations apod.) Účinky mediální produkce a vliv médií (aktivní přístup k utváření vlastního intimního i společenského prostředí) PT5.4 vliv médií na uspořádání každodenního života předpokládané či uskutečněné vlivy některých mediálních obsahů na vnitřní rozpoložení jedince (násilí, pornografie)

Poznámka k rozšíření vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah předmětu Informatika vychází ze závazného rámce RVP G (platného od 1. 9. 2025), v souladu s profilací školy je však výuka systematicky rozšířena o doplňující témata nad rámec

RVP, která reflektují aktuální trendy v oblasti digitálních technologií a potřeby praxe. Jedná se zejména:

1. ročník: digitální technologie, umělá inteligence, digitální identita a kybernetická bezpečnost;
2. ročník: praktické využívání aplikačního programového vybavení (MS Office, databáze, prezentace);
3. ročník: práce s grafickým softwarem jako podpora tvorby a prezentace
4. ročník: tvorba uživatelského rozhraní, dokumentace, autorská práva a licence v kontextu vývoje software.

Tato rozšíření představují profilový obsah školy, jenž doplňuje závazný rámec RVP a podporuje hlubší propojení výuky s praktickým využitím digitálních technologií.

7.7. Základy společenských věd

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	2	8

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ, integruje část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce a část vzdělávacího obsahu oblasti Výchovy ke zdraví.

V povinném předmětu Základy společenských věd si žák osvojuje základní obsah, vnitřní členění a terminologii společenských věd.

Časové a organizační vymezení:

Výuka předmětu Základy společenských věd probíhá v kmenových třídách a částečně v terénu (exkurze, přednášky, filmové projekce). Základními metodami a formami práce jsou výklad, řízený rozhovor, skupinová práce, samostudium, analýza a interpretace textu, analýza mediálního sdělení, využití internetu, projektové vyučování, přednášky, besedy a exkurze.

Předmět je vyučován ve všech čtyřech ročnících studia. Cílem výuky je mimo jiné i rozvoj kritického myšlení, čtení a psaní.

Výchovně vzdělávací strategie

Předmět je složen z následujících oblastí:

psychologie, sociologie, politologie, právo, ekonomie, mezinárodní vztahy, filozofie, etika, religionistika

V předmětu Základy společenských věd používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

- zadáváním vhodných úloh a přípravou dostatečného množství různých zdrojů dat jsou studenti motivováni k posuzování a vyhodnocování pravdivosti a důležitosti získaných informací, ke kritickému srovnávání informací minimálně ze dvou nezávislých zdrojů
- pravidelným zadáváním úloh, referátů, krátkodobých osobních projektů, skupinových projektů a mluvních cvičení jsou vytvářeny žádoucí studijní návyky.

V předmětu Základy společenských věd používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- předkládáním problémových situací z každodenní praxe, z novinových článků, aktuálního společenského dění jsou studenti vedeni k analyzování, k vyvozování závěrů, k obhajování vlastních postojů
- pomocí anket, dotazníkových průzkumů, diskusí je pro studenty vytvářen dostatečný prostor ke zjišťování pravdivosti vyslovovaných teorií a hypotéz
- prostřednictvím dramatizací, hraní rolí, skupinové práce či diskusí jsou vytvářeny příležitosti k tomu, aby žáci promýšleli různé životní scénáře k určité modelové situaci, k jednotlivým scénářům uváděli samostatně nebo ve skupinách argumenty pro a proti jejich přijetí.

V předmětu Základy společenských věd používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

- skrze cílené systematické vedení žáků k slovním projevům je vytvářen prostor k vyjádření a interpretaci vlastních myšlenek
- ve spolupráci s ostatními studenty vyhledává potřebné informace, třídí je a zpracovává

- vhodnými příklady a úkoly jsou studenti vedeni ke schopnosti klást jasné a srozumitelné dotazy, uvádět argumenty a protiargumenty, vyjednávat při řešení problémových nebo konfliktních situací.

V předmětu Základy společenských věd používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociálně personální**:

- prostřednictvím skupinové práce je formována a posilována schopnost spolupracovat a řešit problémy
- přípravou ukázek z literatury, filmu, pomocí audio a video nahrávek jsou studenti směřováni k systematickému pozorování reakcí, chování lidí v různých situacích v reálném životě, literatuře či filmu

V předmětu Základy společenských věd používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

- soustavným společným komentováním společenského dění a vhodně zvolenými aktivitami (např. ankety na aktuální téma, diskuse, přednášky, filmové projekce) jsou studenti vedeni ke sledování aktuální společenské, ekonomické, sociální a politické situace v ČR i ve světě a vytváří příležitosti ke komentování či diskusi
- vytváří dostatek příležitostí (odborné besedy, podíl na humanitárních a charitativních akcích) k získání praktických zkušeností a zejména postojů v oblasti ochrany kulturních a duchovních hodnot a lidských práv

V předmětu Základy společenských věd používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**:

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika
- rozhoduje se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

V předmětu Základy společenských věd používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální**:

- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- rozpoznává manipulativní techniky v médiích, prověřuje zdroje, umí vyvrátit dezinformaci.
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata:

- Multikulturní výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Mediální výchova
- Environmentální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník Občan a právo

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Základní historické právní dokumenty, jejich význam	- objasní základní mezníky vývoje práva,	MV: DEJ – vývoj právního systému v historických souvislostech

Právo a spravedlnost - smysl a účel práva, morálka a právo. Právo v každodenním životě - právní subjektivita, - způsobilost k právním úkonům, - právní řád ČR – jeho uspořádání, - systém právních odvětví, druhy právních norem, - právo ústavní a správní, právo občanské, rodinné, pracovní, trestní právo, - smlouvy, jejich význam a obsah, - všeobecné podmínky smluv. Orgány právní ochrany - funkce a úkoly, právnícké profese, - účel a průběh občanského soudního řízení; - orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly, - systém právního poradenství, - činnost a úkoly občanských poraden.	- objasní, v čem spočívá odlišnost mezi morálními a právními normami, odůvodní účel sankcí při porušení právní normy, - uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují, - rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady, - vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) i práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů, - na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek, - rozeznává, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení, - rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti, - rozlišuje náplň činnosti základních orgánů, právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se na ně mohou občané obracet, - ve svém jednání respektuje platné právní normy	PSY – psychologie osobnosti PT: OSV Morálka všedního dne - PT1.4 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2
--	--	--

Občan ve státě - politologie

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Ideologie - znaky a funkce, přehled vybraných ideologií, - vztah politické ideologie a politického programu. Lidská práva - zakotvení lidských práv v dokumentech - porušování a ochrana lidských práv,	- objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě - orientuje se v tématice politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií, - dokáže zařadit politický program konkrétních politických stran pod příslušnou ideologii, ze které program čerpá, - orientuje se v hlavních myšlenkách	MV: DEJ, GEO, PSY PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti- PT1.1 Sociální komunikace (PT1.3) Morálka všedního dne - PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 EVMGS Vzdělávání v Evropě a ve světě - PT2.5

- funkce ombudsmana, - lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva, organizace zabývající se lidskými právy. - Politické strany a jejich místo v politice, - podstata občanské společnosti, její instituce. Demokracie - principy a podoby; - občanská práva a povinnosti, - podstata občanské společnosti - politické subjekty, - politický život ve státě; - volby, volební systémy; - úřady, - demokracie a totalitarismus, - obecní a krajská samospráva. - Legislativní systém České republiky Stát - znaky a funkce, formy státu, právní stát. - Ústava ČR – přehled základních ustanovení.	nejdůležitějších politických ideologií a na příkladech ukáže, jak se tyto myšlenky realizují v politické praxi, - vysvětlí význam a funkce politických ideologií, - obhájí svá lidská práva, respektuje lidská práva druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování, - rozumí termínu korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky, - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu, - rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů, - vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstev, - uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady, - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě, - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři	MV Účinky mediální produkce a vliv médií - PT5.4 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT3.1 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3 EVV Problematika vztahu organizmu a prostředí - PT4.1 Člověk a životní prostředí - PT4.2 Životní prostředí ČR - PT4.3
--	--	--

	nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR, - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava a které oblasti života upravuje, - objasní pojem právní stát a zhodnotí jeho význam pro postavení občana ve společnosti a dobré fungování občanské společnosti, - orientuje se v hlavních funkcích státu, - rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády). - Objasní fungování legislativního systému ČR	
--	--	--

2. ročník Mezinárodní vztahy, globální svět

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Evropská integrace - podstata a význam; - evropský integrační proces; - historické ohlasy, - vývoj po druhé světové válce. Evropská unie - význam; - proces integrace; - orgány EU; - jednotná evropská měna, - společné politiky a instituce EU; - Česká republika v Evropské unii, - vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR. Mezinárodní spolupráce - důvody, význam a výhody, - významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti, - další významné evropské instituce a organizace.	- objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy. - rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti, - posoudí vliv začlenění státu do Evropské unie na každodenní život občanů, uvede příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva, - orientuje se v činnosti významných mezinárodních organizací a vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení ČR, - uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů při pobytu v zahraničí, - posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky	MV: DEJ, GEO PT: VMEGS: Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy a jejich příčiny a důsledky PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce PT2.3 Žijeme v Evropě PT2.4 Vzdělávání v Evropě a ve světě - PT2.5 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT3.1 Psychosociální aspekty interkulturality - PT3.2 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3

Proces globalizace - příčiny, - projevy, - důsledky; - globální problémy.	- určí, jak se promítají vývojové procesy současného světa do každodenního společenského života, do života každého člověka.	
---	---	--

Člověk jako jedinec - Psychologie

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Psychologie jako věda • podstata lidské psychiky – vědomí; psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti Psychologie osobnosti • osobnost člověka – charakteristika osobnosti, její typologie; Vývojová psychologie • vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života; • změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské; hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, prožívání emočních stavů a hlubších citových vztahů • význam celoživotního učení a sebevýchovy psychologie v každodenním životě rozhodování o životních otázkách; • způsoby sebereflexe a kontroly emocí • modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života – odpovědnost, sebeúcta, respekt, rozhodování Psychopatologie a psychohygiena • zásady duševní hygieny, náročné životní situace,	• objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, • uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka • porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, • vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví • orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách • vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznávání ovlivňovat • porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psychické předpoklady, • uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace na příkladech • ilustruje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace	MV: MV, ZDR, PSY PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti- PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 Morálka všedního dne - PT1.4

• systém psychologického poradenství • psychohygiena předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací, efektivní komunikace, hledání pomoci • vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci • zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládání; důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN) • autodestruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy – zdravotní a psychosociální rizika • sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích • – duševní hygiena v dlouhodobých zátěžových a stresových situacích, rozhodování se v eticky • problematických situacích	• projevuje odolnost vůči výzvám k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu • rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích • vlastního nebo cizího ohrožení	
---	--	--

Člověk ve společnosti – Sociologie

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Společenská podstata člověka - význam začlenění jedince do sociálních vazeb, - proces socializace; - mezilidská komunikace, - problémy v mezilidských vztazích	- uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem	
Sociální struktura společnosti - sociální útvary, společenské instituce;	- respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin	

- sociální nerovnost, sociální mobilita; jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování) Sociální fenomény a procesy - rodina, práce, masmédiá, životní prostředí; - sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus) Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem - partnerské vztahy, manželství, rodičovství, neúplná rodina; náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče - rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině - rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi – otevřenost vůči druhým, vyjednávání, obhajobání a prosazování vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů - modely sociálního chování v intimních vztazích – otevřenost, tolerance, respektování druhého, empatie, trpělivost, odpovědnost; sebepoznání, sebeúcta	- na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky - objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích - posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, - rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní - objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte	
---	---	--

3. ročník – Člověk a svět práce

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy
Pracovní právo • právní podmínky vzniku, • změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné); • práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), • odbory	- uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď - rozumí svým pracovním právům a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti - objasní funkci odborů - volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky - chová se poučeně a adekvátně situaci v	MV: DEJ – vývoj právního systému v historických souvislostech PSY – psychologie osobnosti EKO – pracovně právní vztahy PT: OSV Morálka všedního dne - PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1. VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 MKV

zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění	případě pracovního úrazu	Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3 MEV Uživatelé - PT5.3
Profesní volba - práce jako práce jako seberealizace, - hodnocení vlastních schopností, - vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariérní růst; - dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností Mezinárodní trh práce - nabídka a poptávka po pracovních místech, - informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, - pracovní trh v EU, - globalizace pracovního trhu, - profesní mobilita, - rekvalifikace, - celoživotní vzdělávání Osobní management - plánování osobní práce, - time management, - zaměstnání a mezilidské vztahy, - zaměstnání a rodina, - workoholismus	- kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace - posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře - posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním - vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu - reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy	MV: EKO - trh práce, PSY – vývojová psychologie, psychologie osobnosti, BIO - PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 Sociální komunikace - PT1.3 Morálka všedního dne - PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 Žijeme v Evropě - PT2.4 Vzdělávání v Evropě a ve světě - PT2.5 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3
Tržní ekonomika Základní ekonomické pojmy - typy ekonomik, - ekonomický cyklus, - tržní mechanismus, - nabídka, - poptávka, - tvorba ceny, - globální ekonomické otázky Ekonomické subjekty	- vysvětlí na základě konkrétní, reálné a aktuální situace ve společnosti mechanismy fungování trhu - vysvětlí fungování nabídky a poptávky - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH,	MV: EKO – trh, hospodářství, finance MAT – finanční matematika ICT – využití technologií PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2

- právní formy podnikání (živnost, typy obchodních společností, družstvo), - základní právní normy týkající se podnikání Marketing	- vysvětlí, jak se cena liší podle typu zákazníků, místa či období, - objasní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky - rozpozná běžné cenové triky (cena bez DPH aj.) a klamavé nabídky - rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, - posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější - posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním - uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak požádat o živnostenské oprávnění - analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěchu výrobku na trhu	Morálka všedního dne - PT1.4 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 MEV Mediální produkty a jejich významy - PT5.2 Uživatelé - PT5.3
Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice Fiskální politika - státní rozpočet, - daňová soustava Monetární politika ČNB - inflace, - kurz měny, - zahraniční platební bilance, - HDP Sociální politika - důchodový systém, - systém sociálních dávek, - životní minimum, - nezaměstnanost, - státní politika zaměstnanosti	• objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu • rozlišuje základní typy daní, • rozlišuje, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • orientuje se v základních povinnostech občana vůči státu (daně, pojištění) • posoudí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na příjmy obyvatelstva, vklady a úvěry, dlouhodobé finanční plánování a uvede příklady, jak se	MV: EKO – trh, hospodářství, finance MAT – finanční matematika ICT – využití technologií PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 Morálka všedního dne - PT1.4 MEV Mediální produkty a jejich významy - PT5.2 Uživatelé - PT5.3

	důsledkům inflace bránit • rozumí pojmu životní minimum a dokáže si dohledat na jaké formy podpory má případně nárok • objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, • vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií	
Finance Peníze - funkce peněz, - formy platebního styku v tuzemské i zahraniční měně, - cenné papíry, - akcie; - burza Hospodaření domácnosti - rozpočet domácnosti, - typy rozpočtu a jejich rozdíly, - tok peněz v domácnosti; - spotřební výdaje, - práva spotřebitele, - předpisy na ochranu spotřebitele Finanční produkty - způsoby využití přebytku finančních prostředků, - spořicí a investiční produkty, - další způsoby investování peněz; - řešení nedostatku finančních prostředků, - úvěrové produkty, - leasing; - úrokové sazby, - RPSN; - pojištění Bankovní soustava - ČNB a komerční banky, - specializované finanční instituce, - moderní formy bankovníctví	• používá nejběžnější platební nástroje, smění peníze za použití kursovního lístku uvede principy vývoje ceny akcií a možnosti forem investic do cenných papírů • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti na příkladu • vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele (při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu) • navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti aj.), • vybere nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a vysvětlí proč • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby a zdůvodní svou volbu, • posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi	MV: EKO – trh, hospodářství, finance MAT – finanční matematika ICT – využití technologií PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 Morálka všedního dne - PT1.4 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 MEV Mediální produkty a jejich významy - PT5.2 Uživatelé - PT5.3

	úrokovou sazbou a RPSN • vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank • využívá moderní formy bankovních služeb, včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií, • ovládá způsoby bezhotovostního platebního styku	
--	--	--

Víra v lidském náboženství – Religionistika

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Víra v lidském životě - podoby víry, - znaky náboženské víry; - náboženské systémy, - církve; sekty	- rozlišuje významné náboženské systémy, identifikuje projevy náboženské a jiné nesnášenlivosti a rozezná projevy sektářského myšlení	MV: GEO, DĚJ, ČJL,

4.ročník:

Filosofie

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Podstata filozofie - základní filozofické otázky, - vztah filozofie k mýtu, náboženství, vědě a umění Filozofie v dějinách - klíčové etapy a směry filozofického myšlení - filozofické disciplíny, - hlavní filozofické otázky a jejich možná řešení. - významní filozofové	- objasní podstatu filozofického tazání, porovná východiska filozofie, mýtu, náboženství, vědy a umění k uchopení skutečnosti a člověka, - uvede hlavní filozofické disciplíny, - charakterizuje hlavní přístupy k řešení základních filozofických problémů, - zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život i možná rizika jejich zneužití, - uvede hlavní východiska a přístupy vědeckého poznání skutečnosti, - používá základní myšlenkové postupy k formulaci vědeckých hypotéz a navrhuje způsoby jejich verifikace,	MV: DEJ, PSY, BIO, GEO PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 Morálka všedního dne - PT1.4 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT3.1 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3

	- eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci, - rozliší hlavní filozofické směry, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filozofických otázek v jednotlivých etapách vývoje filozofického myšlení	
--	---	--

Doporučení na exkurze či projekty

Psychologie – exkurze do centra duševního zdraví, linky důvěry

Sociologie - terénní výzkum – mini dotazníkové šetření na vybrané sociální téma (např. postoje ke klimatickým změnám)

Politologie – exkurze na radnici, účast na jednání zastupitelstva

Právo – návštěva soudu, advokátní kanceláře

Ekonomie – návštěva banky, podniku

Mezinárodní vztahy - simulace jednání OSN, EU, NATO

Filozofie - návštěva filozofické fakulty nebo setkání s filosofem/přednáška

Etika - analýza morálních dilemat z každodenního života nebo médií

Religionistika - návštěva kostela, synagogy, mešity nebo náboženské obce s výkladem

7.8. Dějepis

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	2	8

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět **Dějepis** se řadí do okruhu společenských věd – úzce souvisí především se zeměpisem, občanskou výchovou, literaturou aj. Poznat minulost a seznámit žáky s kontinuálním vývojem lidské společnosti je hlavním cílem výuky tohoto předmětu. Historie je totiž stále přítomna v současnosti a spoluvytváří budoucnost. Základním znakem historického vývoje je jeho nerovnoměrnost v čase a prostoru (místě). Poznávání minulosti (naší i světové) vychází z historických fakt, jejich výběru a interpretace.

Časové a organizační vymezení:

Světové, národní i regionální dějiny členíme na pět etap (tzv. periodizace): pravěk, starověk, středověk, novověk a dobu nejnovější. Tyto etapy vývoje lidstva jsou rozděleny do čtyř ročníků:

1. ročník: význam studia historie, pravěk, starověk a raný středověk;
2. ročník: vrcholní a pozdní středověk, počátky novověku;
3. ročník: novověk, dlouhé 19. století, krátké 20. století I (meziválečné období)
4. ročník: krátké 20. století II, soudobé dějiny

Výchovně vzdělávací strategie - klíčové kompetence

- **kompetence k učení:** učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií, písemností apod.), ke kritickému hodnocení historických pramenů, porovnávání informací z různých zdrojů, řešení projektů, zadávání referátů atd.
- **kompetence k řešení problémů:** žák rozpozná problém, objasní jeho podstatu, volí vhodné metody práce, formou tzv. didaktické analýzy problém řeší
- **kompetence komunikativní:** učitel vede žáky k formulování a vyjadřování svých názorů, k používání odborné terminologie, k prezentaci znalostí získaných studiem písemností či moderními komunikačními prostředky a technologiemi.
- **kompetence sociální a personální:** učitel vede žáky ke schopnosti spolupracovat ve skupině spolužáků, k pochopení významu spolupráce v kolektivu, vede žáky udržování vztahů založených na úctě, toleranci a empatii
- **kompetence občanské:** žák promýšlí souvislosti mezi právy a povinnostmi. Učitel organizuje exkurze na historicky významná místa, návštěvy muzeí, galerií, archivu aj., organizuje besedy s pamětníky, regionálními politiky apod. - konfrontuje tak teoreticky získané poznatky žáků s realitou
- **kompetence k podnikavosti:** žák se cílevědomě rozhoduje o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření, učitel podporuje žákův aktivní přístup a iniciativu

- **kompetence digitální:** žák v předmětu Dějepis vyhledává a zpracovává digitální historické prameny, mapy, fotografie a multimediální materiály. Vytváří časové osy, infografiky a prezentace pomocí digitálních nástrojů, využívá online archivy a databáze k ověřování historických informací a kriticky hodnotí digitální obsah z hlediska historické věrohodnosti. Při prezentaci výsledků dbá na přesné citace a dodržování autorských práv a spolupracuje v digitálním prostředí na historických projektech a výzkumech.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Úvod do studia historie - význam historického poznání pro současnost - práce historika, historické informace, jejich typy, účel a možnost využití	- charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu - rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí jejich interpretace - využívá PVH v badatelské práci i v rámci mezipředmětových vztahů	MV: CJL, CIJ - periodizace PT: MEV: Role médií v moderních dějinách PT5.5
Pravěk - doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), bronzová a železná	- objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých etapách pravěku, charakterizuje pojem archeologická kultura - vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti - zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	MV: GEO - zeměpisná poloha oblasti VYV - interpretace uměleckých děl BIO, GEO - změny podnebí a počasí PT: OSV Sociální komunikace - PT1.3 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1
Starověk - staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie a Čína) - antické Řecko (vč. Makedonie) - antický Řím - naše země a ostatní Evropa v době římské, civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice -	- zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace - objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské a kulturní systémy - popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	MV: GEO - zeměpisná poloha oblasti (GEO) CJL, VYV - interpretace uměleckých děl, zejména antického umění PT: OSV Sociální komunikace - PT1.3 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1
Středověk (raný) - utváření středověké Evropy (byzantsko-slovanská oblast, francká říše, oblast západní, střední a východní Evropy) - islám a arabská říše	- objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu	MV: - zeměpisná poloha oblasti (GEO) - náboženství, církve, tolerance (ZSV)

- křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko, vnitřní nejednota křesťanství - venkov a zemědělství - vzdělanost a umění středověké společnosti (předrománské a románské umění)	náboženství a církve ve středověké společnosti - vymezení specifika islámské oblasti - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. - 11. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	- interpretace uměleckých děl předrománského a románského umění a literatury (VYV, CJL) PT: OSV Sociální komunikace - PT1.3 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 Žijeme v Evropě - PT2.4
--	--	---

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Středověk (vrcholný středověk, pozdní, krize středověku) - křesťanství, papežství a císařství, - křížové výpravy, - kacířství a husitství - mongolská a turecká expanze - kolonizace - rozvoj řemesel a obchodu, - urbanizace - vzdělanost a umění středověké společnosti (románské a gotické umění)	- vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 12. - 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území - vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů zejména pro jižní a východní Evropu	MV: - zeměpisná poloha oblasti (GEO) - náboženství, církve, tolerance (ZSV) interpretace románského a gotického výtvarného umění a architektury (VYV), literární díla (CJL) PT: OSV Sociální komunikace - PT1.3 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV Psychosociální aspekty interkulturality - PT3.2
Novověk (počátky novověku - 16. století, 1. pol. 17. století), osvícenství - humanismus a renesance, - reformace - zámořské objevy - rivalita a kooperace evropských velmocí v raném novověku, třicetiletá válka - absolutismus a stavovství - barokní kultura, - politika a náboženství - osvícenství	- rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. století - 17. století, zhodnotí jejich praktické dopady - porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko-politickým změnám - popíše základní rysy reformace a protireformace, - vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj - vymezení základní znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů - posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry	MV - zeměpisná poloha oblasti (GEO) - náboženství, církve, tolerance, multikulturalismus (ZSV) - interpretace renesančních a barokních uměleckých a literárních děl (VYV, CJL) PT OSV Spolupráce a soutěž - PT1.5 MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů PT3.1 Psychosociální aspekty interkulturality PT 3.2

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Novověk (2. pol. 17. století - 19. století) Revoluce a idea svobody, dlouhé 19. století, krátké 20. století I (meziválečné období) - vznik USA - velké revoluce francouzská revoluce 1789 - 1799 - Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu - rozvoj výroby a vědy, - proměna agrární společnosti ve společnost průmyslovou, - změny v sociální struktuře - utváření novodobých národních společností (české, slovenské, německé, italské), - emancipační hnutí sociálních skupin - Revoluční rok 1848 - předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí, - nástup Ruska jako evropské velmoci, USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do 1. světové války - proměny životního stylu, vzdělanost a umění ‚belle epoque‘ přelomu 19. a 20. století - první světová válka, české země v době první světové války, 1. odboj - revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci - versaillský systém a jeho vnitřní rozpory - vznik ČSR, ČSR v meziválečném období - Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek - mnichovská krize a její důsledky - kultura 1. poloviny 20. století, nástup masové kultury, sport	- určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení - posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů - vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev, vymezí místo utváření novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů - charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky, rozpozná její ekologická rizika, určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace - vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů v daném období - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku - vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se zásadami demokracie, objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jí čelit - vysvětlí souvislosti mezi světovou hospodářskou krizí a	MV: - zeměpisná poloha oblastí (GEO) - interpretace výtvarných uměleckých děl, architektury a literatury - zejména baroka, klasicismu a moderního umění 2. pol. 19. století - impresionismu (VYV) - technické a vědecké vynálezy (přírodní vědy) - absolutismus a parlamentarismus (ZSV) - kolonialismus (GEO, ZSV) PT VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 Žijeme v Evropě - PT2.4 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí - PT4.1 Člověk a životní prostředí - PT4.2

	vyhocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil - popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury	
--	--	--

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Krátké 20. století II (druhá světová válka a její důsledky) - 2. světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), protektorát Čechy a Morava, 2. odboj - poválečné konference a uspořádání světa	- charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky - uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, dalším vzestupem USA a posílení SSSR a jeho vlivu po 2. sv. válce (důsledkem bylo vytvoření dvou bloků) - popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam kultury, včetně rozvoje a posílení vlivu televize	MV: GEO - změny na mapě světa po 1. světové válce ČJL, VYV, HUV - interpretace uměleckých děl, architektury, literatury atd. PT: OSV Morálka všedního dne - PT1.4 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - PT2.3 Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT3.1 Psychosociální aspekty interkulturality - PT3.2 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3 MEV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Krátké 20. století II (do roku 1989) a soudobé dějiny - Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu) - východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj, SSSR jako světová velmoc, RVHP, Varšavská smlouva - euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie, USA jako světová velmoc	- charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty - vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku, zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA a SSSR a	MV: GEO - změny na mapě světa po 2. světové válce (GEO) CJL, VYV, HUV - interpretace výtvarných uměleckých děl, architektury a literatury, především tzv. socialistického realismu PT: OSV Morálka všedního dne - PT1.4

- životní podmínky na obou stranách „železné opony“ - konflikty na Blízkém východě, vznik státu Izrael - dekolonizace, „třetí svět“ a modernizační procesy v něm - ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě - pád komunistických režimů a jeho důsledky, - sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě - globální problémy moderní společnosti	na situaci ve střední Evropě a v naší zemi - porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demografiích - popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislosti s evropskou kulturní tradicí, zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování - objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných post koloniálních rozvojových zemí, objasní význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury v moderním světě - vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti dalšího vývoje	VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - PT2.3 Žijeme v Evropě - PT2.4 EVV Člověk a životní prostředí - PT4.2 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT3.1 Psychosociální aspekty interkulturality - PT3.2 Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3 MEV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
--	--	---

7.9. Fyzika

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	1	7

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Fyzika realizuje obsah vzdělávacího oboru Fyzika ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda dle RVP G.

Vzdělávací obor Fyzika umožňuje žákům poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Předmět rozvíjí dovednosti žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Osvojením si základních fyzikálních pojmů, veličin a zákonitostí vede žáky k porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět Fyzika seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky chápat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů. Výuka reflektuje environmentální souvislosti fyzikálních jevů a technologií – zejména problematiku energetických zdrojů (fosilní, jaderné, obnovitelné), dopady jejich využívání na životní prostředí a otázky udržitelnosti (např. elektromobilita, klimatické změny).

Do předmětu jsou integrována zejména tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**, tematické okruhy
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- průřezové téma **Mediální výchova**, tematické okruhy
 - Účinky mediální produkce a vliv médií
- průřezové téma **Environmentální výchova**, tematický okruh
 - Člověk a životní prostředí

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Fyzika je realizován v časovém rozsahu dle výše uvedené časové dotace, hodiny nejsou děleny. Ve 4. ročníku si žáci mohou znalosti rozšířit v rámci Semináře z fyziky s dotací 2 hodiny za týden.

Vyučovací předmět Fyzika je vyučován v klasické učebně, případně podle možností v učebně fyziky, praktická a laboratorní cvičení jsou podle možností v laboratoři fyziky. Výuka je doplněna exkurzemi - Národní technické muzeum, Planetárium, apod. Součástí výuky je využívání digitálních technologií – zejména při zpracování a analýze dat z měření, tvorbě grafů a modelů, simulacích fyzikálních jevů (např. prostřednictvím softwaru typu PhET), a při prezentaci výsledků práce.

Výuka směřuje k

- k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí prostřednictvím využívání jednoduchých fyzikálních pokusů,
- k řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích,
- k vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů,
- k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů.

Výchovně vzdělávací strategie:

V předmětu Fyzika využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto postupy:

- důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, které vedou tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest,
- důraz na věcně přesné formulace a logickou strukturu argumentací,
- vedení žáků k rozborům, hledání možností a k prezentacím vlastních postupů a výsledků práce,
- důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu,
- důraz na respekt k práci druhého,
- podpora účasti žáků v soutěžích.

V předmětu Fyzika používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

- své učení a pracovní činnost si žák sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- žák kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- žák kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

V předmětu Fyzika používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- žák rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- žák vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- žák uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- žák kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;
- žák je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- žák zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

V předmětu Fyzika používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

- žák s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- žák používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- žák efektivně využívá moderní informační technologie;
- žák se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- žák prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- žák rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

V předmětu Fyzika používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální**:

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- žák si stanovuje cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- žák odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- žák se přizpůsobuje měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- žák aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;

- žák přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- žák se rozhoduje na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

V předmětu Fyzika používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

- žák informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- žák respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- žák rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- žák se chová informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, žák zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

V předmětu Fyzika používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**:

- žák se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- žák uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- žák získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- žák usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- žák posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- žák chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

V předmětu Fyzika používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální**:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie; dokáže poradit s technickými problémy;

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Fyzikální veličiny a jednotky - Soustava fyzikálních veličin a jednotek – Mezinárodní soustava jednotek (SI) - absolutní a relativní odchylka měření	- měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, - zpracuje a vyhodnotí výsledky měření rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	MV: MAT, CHE, BIO, INF PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.2 Morálka všedního dne PT1.4

		MV Mediální produkty a jejich významy PT5.2 EVV Životní prostředí ČR PT4.3
POHYB TĚLES A JEJICH VZÁJEMNÉ PŮSOBNÍ Kinematika pohybu - Vztažná soustava; - poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení Dynamika pohybu - hmotnost a síla; - první, druhý a třetí pohybový zákon, - inerciální soustava; - hybnost tělesa; - tlaková síla, tlak; - třecí síla; - síla pružnosti; - gravitační a tíhová síla; - gravitační pole; - moment síly; - práce, výkon; - souvislost změny mechanické energie s prací; - zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie Mechanické kmitání a vlnění - kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence; - postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; - zvuk, jeho hlasitost a intenzita	- užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených - určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil - využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles - využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh - objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění	MV: MAT, ICT, CHE, BIO, GEO PT: MV Uživatelé PT5.3 OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Uživatelé PT5.3 OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1

2.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
STAVBA A VLASTNOSTI LÁTEK Kinetická teorie látek - charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství Termodynamika	• objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony	MV: MAT, CHE PT: OSV Spolupráce a soutěž PT1.5 Média a mediální produkce PT5.1

- termodynamická teplota; - vnitřní energie a její změna, teplo; - první a druhý termodynamický zákon; - měrná tepelná kapacita; - různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech Vlastnosti látek - normálové napětí, Hookův zákon; - povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy; - součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; - skupenské a měrné skupenské teplo	při řešení konkrétních fyzikálních úloh • využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles • porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů	EVV Životní prostředí ČR PT4.3
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY, SVĚTLO Elektrický náboj a elektrické pole - elektrický náboj a jeho zachování; - intenzita elektrického pole, - elektrické napětí; - kondenzátor	• popíše vlastnosti elektricky nabitých těles • chápe elektrické pole jako zprostředkovatele interakce • řeší úlohy na výpočet síly z Coulombova zákona • popíše elektrické pole pomocí veličin E, U • zeledtrizuje těleso elektrostatickou indukcí • řeší úlohy na výpočet kapacity deskového kondenzátoru a na jednoduchá zapojení s kondenzátory	MV: MAT, CHE

3.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY, SVĚTLO Elektrický proud v látkách - proud jako veličina; - Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod; - elektrický odpor; - elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; - polovodičová dioda Magnetické pole –	- porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant - využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování	MV: MAT, CHE PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 Média a mediální produkce PT5.1 EVV Životní prostředí ČR PT4.3 OSV

- pole magnetů a vodičů s proudem, - magnetická indukce; - indukované napětí střídavý proud – harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; - výkon střídavého proudu; - generátor střídavého proudu; - elektromotor; - transformátor Elektromagnetické záření - elektromagnetická vlna; - spektrum elektromagnetického záření Vlnové vlastnosti světla - šíření a rychlost světla v různých prostředích; - stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti; - zákony odrazu a lomu světla, - index lomu; - optické spektrum; - interference světla Optické zobrazování - zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; - zobrazení lomem na tenkých čočkách; - zorný úhel; - oko jako optický systém; lupa	těles z těchto látek v elektrických obvodech - využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení - porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích - využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	Spolupráce a soutěž PT1.5
--	--	---------------------------

4.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Speciální teorie relativity základní principy speciální teorie relativity,	• uvede příklady platnosti principu relativity • interpretuje princip stálé rychlosti světla • aplikuje vztahy pro rychlost, délku, hmotnost energii	MV: MAT

MIKROSVĚT Kvanta a vlny - foton a jeho energie; - korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic Atomy - kvantování energie elektronů v atomu; - spontánní a stimulovaná emise, laser; - jaderná energie; - syntéza a štěpení jader atomů; - řetězová reakce, jaderný reaktor	• využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů • posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance • využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek • navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	MV: MAT, CHE PT: VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 EVV Životní prostředí ČR PT4.3
--	---	--

7.10. Chemie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	1	8

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět chemie se realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP G. Předmět je vyučován ve všech ročnících čtyřletého studia. Součástí jsou tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výuka chemie klade důraz zejména na poznávání základních přírodovědných poznatků, dále na poznávání důležitosti udržování přírodní rovnováhy a v neposlední řadě na uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Výuka chemie také významně přispívá k získávání a upevňování znalostí a dovedností odpovědně pracovat podle pravidel bezpečné práce, a to jak při pracovních, tak soukromých aktivitách. Významně se také podílí na utváření správných postojů žáků vůči prostředí, jež je obklopuje.

Žáci se seznamují na vyšší úrovni se základy obecné, anorganické a organické chemie, biochemie, makromolekulární chemie a chemie syntetických látek. Po zvládnutí této poznatkové soustavy budou žáci vybaveni klíčovými kompetencemi a všeobecným rozhledem středoškolsky vzdělaného člověka, který bude připraven pro vysokoškolské studium či jinou formu terciárního vzdělávání.

Ve vzdělávání na vyšším stupni čtyřletého gymnázia jde o další rozvíjení klíčových kompetencí, které žáci získali v základním vzdělávání. Tvorba a rozvoj klíčových kompetencí vedou žáky k formulaci přírodovědného problému, k hledání odpovědi a řešení, k provádění pozorování, měření a experimentů, ke zpracování a interpretaci získaných dat, k předvídání průběhu studovaných procesů a možných dopadů praktických aktivit lidí na zdraví a životní prostředí. Předmět zároveň přispívá k profilaci absolventa gymnázia: podporuje jeho přípravu na vysokoškolské i jiné formy terciárního vzdělávání a zároveň rozvíjí kompetence potřebné pro každodenní občanský život a celoživotní učení. Výuka chemie cíleně rozvíjí digitální kompetence žáků – pracují s online periodickými tabulkami, chemickými databázemi a simulačními programy, využívají digitální nástroje pro záznam a vyhodnocování výsledků laboratorních prací. Obsah předmětu úzce navazuje na poznatky fyziky, biologie a matematiky a umožňuje jejich propojení při řešení komplexních přírodovědných problémů.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět chemie se realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP G. Časová dotace je stanovena v souladu s rámcovým učebním plánem vzdělávací oblasti Člověk a příroda dle RVP G a plně pokrývá požadovaný minimální rozsah. Předmět je vyučován ve všech ročnících čtyřletého studia. Ve 4. ročníku na předmět navazuje volitelný Seminář z chemie.

Ve výuce chemie se preferuje vedle výkladu a frontálního procvičování učiva i individuální přístup k žákům. Ten se realizuje především formou zadávání různě obtížných učebních úloh. Formy výuky:

- frontální výuka
- metoda týmové práce
- skupinová práce
- dialogové slovní metody
- metoda pozorování
- užití informačních technologií
- použití didaktických pomůcek jako nástěnné obrazy, dataprojektor, modely a další didaktické technik

V hodinách jsou hojně využívány referáty žáků k dané problematice, kde se žáci učí porozumět odborné terminologii, diskutují nad tématy a učí se naaplikovat a využít získané informace v běžném životě. Do výuky jsou průběžně zařazována i praktická cvičení.

Vyučovací předmět chemie je vyučován v klasické učebně, případně podle možností v učebně chemie, praktická a laboratorní cvičení jsou v laboratoři chemie. Významnou součástí organizace výuky jsou systematicky zařazovaná laboratorní práce. Laboratorní cvičení rozvíjejí experimentální dovednosti, badatelské postupy a podporují bezpečné chování v praktických situacích. Při těchto činnostech žáci využívají digitální technologie k měření, záznamu a vyhodnocování výsledků. Výuka je doplněna exkurzemi – např. IQ Landia Liberec, čistička odpadních vod. Žáci jsou motivováni k zapojení do chemických soutěží a projektů (např. Chemická olympiáda aj.), které podporují jejich zájem o obor a prohlubují dovednosti získané v rámci výuky.

Metody a formy práce

Výuka chemie využívá širokou škálu metod a forem práce, které rozvíjejí znalosti, dovednosti i postoje žáků. Základní metody zahrnují výklad, řízený rozhovor a práci s textem, dále skupinovou a týmovou spolupráci, projektovou výuku a diskusi. Nedílnou součástí jsou badatelsky orientované činnosti a laboratorní práce, při nichž si žáci osvojí praktické dovednosti, rozvíjejí kritické myšlení a učí se bezpečně manipulovat s chemikáliemi a laboratorním vybavením. Do výuky jsou začleněny digitální simulace a interaktivní databáze, které podporují vizualizaci abstraktních pojmů (např. stavba atomu, uspořádání prvků v periodické soustavě) a umožňují žákům pracovat s aktuálními chemickými informacemi.

Žáci se učí využívat digitální technologie při měření, záznamu a vyhodnocování experimentálních dat a prezentaci výsledků. Součástí výuky jsou rovněž exkurze do odborných institucí a podniků, účast v chemických soutěžích a zapojení do projektových a popularizačních aktivit, které podporují propojení školního učení s praxí a rozvíjejí zájem o obor.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu chemie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

kompetence k učení:

Žák:

své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;

efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;

kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;

kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci;

při řešení úloh a projektů v chemii využívá digitální zdroje a simulační programy, učí se posuzovat jejich spolehlivost a správně citovat použité zdroje.

kompetence k řešení problémů:

Žák:

rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;

vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;

uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;

kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;

je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;

zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků;

aktivně se zapojuje do badatelsky orientovaných činností, při kterých samostatně plánuje a vyhodnocuje experimenty, a reflektuje jejich možné aplikace v reálném životě;

využívá moderní prezentační nástroje a digitální platformy k efektivnímu sdílení výsledků své práce, učí se komunikovat odborné závěry i široké veřejnosti srozumitelným způsobem.

kompetence komunikativní:

Žák:

s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;

používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;

efektivně využívá moderní informační technologie;

vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;

prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;

rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

kompetence sociálně personální:

Žák:

posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;

stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;

odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;

přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;

aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;

přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;

rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům;

V rámci týmových laboratorních úloh se učí přijímat různé role v týmu, respektovat pravidla bezpečné práce a sdílet zodpovědnost za dosažené výsledky.

kompetence občanské:

Žák:

informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;

o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;

respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;

chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;

posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhajuje informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí;

aktivně hledá a navrhuje způsoby, jak může chemie přispívat k řešení environmentálních problémů a udržitelnému rozvoji společnosti.

kompetence k podnikavosti:

Žák:

cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;

rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;

uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;

usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;

posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;

kriticky hodnotí ekonomické a ekologické aspekty chemických výrobních procesů;

seznamuje se s aktuálními trendy v chemickém průmyslu, biotechnologiích a materiálových vědách a reflektuje jejich možné dopady na budoucí profesní příležitosti.

kompetence digitální:

Žák:

využívá digitální technologie k vyhledávání, zpracování a modelování chemických informací;

pracuje s chemickými databázemi, online periodickými tabulkami a simulačními programy;

zaznamenává a vyhodnocuje výsledky pokusů pomocí digitálních nástrojů;

vytváří digitální protokoly, grafy a prezentace;

kriticky hodnotí informace o chemických látkách z online zdrojů a dbá na bezpečnost a ochranu dat při práci v laboratorním i digitálním prostředí;

je z praxe inspirován k využívání simulačních programů pro modelování reakcí, vždy s důrazem na etiku a bezpečnost;

současně se učí chránit svá data a výsledky práce v digitálním prostředí, respektovat autorská práva a uplatňovat etické zásady při využívání digitálních nástrojů a umělé inteligenc.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Orientační přehled členění učiva podle ročníků

1. ročník

- Obecná chemie: látky, směsi, základní veličiny a výpočty, periodická soustava, chemická vazba, tepelné změny a reakce.
- Základy anorganické chemie: vodík, kyslík, vzácné plyny.
- Základy laboratorních dovedností, bezpečnost práce.

2. ročník

- Anorganická chemie: prvky a jejich sloučeniny (s-, p-, d- a f-prvky), významné sloučeniny a jejich dopady na životní prostředí.
- Úvod do organické chemie: struktura, vazby, názvosloví, izomerie.
- Laboratorní práce: základní analytické metody, titrace, práce s indikátory.

3. ročník

- Organická chemie: uhlovodíky a jejich deriváty, heterocyklické sloučeniny.
- Makromolekulární chemie: syntetické polymery, plasty, vlákna, recyklace.
- Laboratorní práce: příprava a identifikace organických látek, práce s aparaturami, digitální protokoly.

4. ročník

- Biochemie: bílkoviny, sacharidy, lipidy, enzymy, nukleové kyseliny, vitamíny, hormony.
- Aplikovaná chemie: chemie v životním prostředí, průmyslové procesy, zdravotní aspekty chemických látek.
- Laboratorní práce: experimenty z biochemie, prezentace výsledků formou plakátů a digitálních prezentací.

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
OBEČNÁ CHEMIE Soustavy látek a jejich složení Atom, molekula, ion Disciplíny chemie Historie Látka a pole Vlastnosti látek Dělení látek Druhy soustav Směs homogenní a heterogenní Roztoky Způsoby oddělování složek směsí	Využívá odbornou terminologii při popisu chemických dějů Zná historické souvislosti chemických objevů od alchymie až po moderní chemii Rozliší směs homogenní a heterogenní Vymezí pojem atom, molekula a ion Popíše postup dělení směsí – filtrací, sedimentací, krystalizací, sublimací a destilací	MV: FYZ, BIO, DEJ, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Stavba atomu Složení atomu Atomové jádro a obal Modely atom Orbital Valenční orbitály a valenční elektrony Kvantová čísla Nuklid, izotop, prvek Radioaktivita Jaderné záření digitální vizualizace atomových modelů a elektronové konfigurace (online aplikace, simulační programy)	Popíše složení atomu Určí rozdíl mezi nuklidem, izotopem a prvkem vymezí pojem atomový orbital Popíše podle modelu nebo schématu prostorové tvary atomových orbitalů Charakterizuje základní modely atomů Definuje pojem radioaktivita Pojmenuje druhy radioaktivního záření Vysvětlí zásady ochrany životního prostředí a zdraví člověka před účinky jaderného záření	MV: FYZ, BIO, DEJ, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4

Základy názvosloví anorganických sloučenin Názvy a značky prvků a sloučenin Oxidační číslo Dvoupřvkové sloučeniny Kyseliny, hydroxidy Soli Ionty Koordinační sloučeniny Typy chemických vzorců	Užívá názvy a značky s-, p-, d- prvků Rozliší stechiometrický, molekulový, funkční, strukturní a geometrický vzorec určí oxidační číslo jednotlivých prvků v molekule nebo iontu tvoří vzorce z názvů sloučenin a obráceně ze vzorců vytváří názvy sloučenin	MV: FYZ, BIO, DEJ, GEO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3
Veličiny a výpočty v chemii molární hmotnost a molární objem látkové množství hmotnostní a objemový zlomek vztah pro mísení roztoků výpočty z rovnic	Zapíše symboly jednotlivých veličin a jejich jednotky Definuje pojmy molární a látkové množství, hmotnostní a objemový zlomek Provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů Řeší jednoduché příklady s použitím definičních a odvozených veličin nebo úměry Vyhledává hodnoty základních chemických veličin v chemických tabulkách, jejich hodnoty odečte z grafu nebo schémat	MV: FYZ, MAT PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3
Periodická soustava prvků Periodický zákon Typy periodické soustavy prvků Pojmy perioda a skupina a jejich označování Zařazení a klasifikace prvků Pojmy prvky nepřechodné, přechodné, a vnitřně přechodné Termíny nekovy, kovy, polokovy práce s online periodickou tabulkou a chemickými databázemi základní laboratorní dovednosti: měření hmotnosti, objemu, teploty; bezpečnost práce v laboratoři	Vysvětlí pojmy perioda a skupina Definuje periodický zákon Stanoví podle protonového čísla počet protonů a elektronů v atomech Zařadí a klasifikuje prvky nepřechodné a přechodné a vnitřně přechodné, nekovy, kovy a polokovy využívá digitální simulace a databáze k vizualizaci stavby atomu a trendů v periodické soustavě prvků. plánuje a provádí jednoduché laboratorní pokusy (např. práce s laboratorní váhou, měření objemu a teploty), dodržuje zásady bezpečnosti a vyhodnocuje naměřené výsledky.	MV: FYZ, BIO, DEJ PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Chemická vazba a vlastnosti látek Chemická vazba Vazebná energie Délka vazby Atomová elektronegativita	Vymezí podmínky vzniku chemické vazby Vymezí obsah pojmů délka chemické vazby, vazebná energie, násobnost vazby,	MV: FYZ, BIO, MAT PT: EVV

Násobnost vazeb Polarita vazby	atomová elektronegativita, polarita chemické vazby Zdůvodní polaritu chemické vazby rozdílnou elektronegativitou vázaných atomů vyhledá v chemických tabulkách údaje potřebné k posouzení polarity vazeb v molekule využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně- chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2
Tepelné změny při chemických reakcích Reakční teplo Termochemické zákony Význam termochemické rovnice Klasifikace chemických dějů podle tepelné bilance (exotické a endotermické reakce)	definuje termodynamické zákony popíše význam termochemické rovnice aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla vyhledává v chemických tabulkách údaje potvrzující nutnost uvádět v termochemických rovnicích skupenský stav látek a příklady látek užívaných jako paliva a jejich výhřevnost užívá ve správném významu pojmy chemický děj, chemická reakce, reaktanty, produkty reakce	MV: FYZ, BIO, MAT PT: EVV Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2
Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha Chemický děj chemická reakce, reaktanty, produkty reakce podstata a průběh oxidačně redukční, acidobazické, koordinační a srážecí reakce zápis chemické reakce pomocí chemické rovnice a určení typu reakce rychlost chemické reakce katalyzátory faktory ovlivňující rychlost chemické reakce chemická rovnováha princip akce a reakce teorie kyselin a zásad elektrolytická disociace disociační konstanta	objasní podstatu průběhu oxidačně redukční, acidobazické, koordinační a srážecí reakce zapiše chemickou reakci pomocí chemické rovnice a určí typ reakce definuje veličinu rychlost chemické reakce uvede základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce definuje pojem katalyzátor zapiše rovnici autoprotolýzy vody vysvětlí termín stupnice pH uvede klasifikaci roztoků dle hodnoty pH vymezí a správně používá pojmy oxidace, redukce, elektrolýza	MV: FYZ, BIO, MAT PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí Životní prostředí ČR PT4.3 PT4.2

rovnice autoprotolýzy vody, iontový součin vody a pH stupnice pH, klasifikace roztoků podle hodnoty pH oxidace, redukce, oxidačně redukční děje elektrolýza Beketovova řada reaktivity kovů	je schopen správně pracovat s Beketovovou řadou reaktivity kovů dokáže odhadovat podmínky pro průběh chemických reakcí předvídá průběh chemických dějů, zná možnosti praktického využití	
---	--	--

Poznámka:

V 1. ročníku jsou do výuky začleněny digitální simulace a interaktivní databáze, které podporují vizualizaci abstraktních pojmů (stavba atomu, uspořádání prvků v periodické soustavě). Laboratorní práce jsou zaměřeny na osvojení základních experimentálních dovedností (měření hmotnosti, objemu a teploty, práce s laboratorními pomůckami) a bezpečnostních návyků při práci s chemikáliemi.

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Anorganická chemie Vodík, kyslík a jejich sloučeniny, vzácné plyny vlastnosti, použití a výskyt vodíku vlastnosti, použití a výskyt kyslíku ozón, hydridy, oxidy, voda, peroxid vodíku vzácné plyny surovinové zdroje složení vzduchu druhy vod	využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití vodíku, kyslíku, vzácných plynů uvede základní způsoby úpravy a využití vzduchu a vody zaznamenává výsledky laboratorních prací do tabulek a grafů a zpracovává je pomocí digitálních nástrojů využívá vizualizační software k modelování chemických vazeb a prostorového uspořádání molekul	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Morálka všedního dne PT1.4 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
S-prvky a jejich sloučeniny prvky 1. a 2. skupiny Sloučeniny prvků 1. a 2. skupiny – hydridy, halogenidy, oxidy a peroxidy, hydroxidy, kyslíkaté soli a hydrogensoli Výroba vápna Vznik krasových krajín Výroba sádry Hnojiva	charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití – hydroxid sodný, uhličitán sodný, oxid vápenatý, hydroxid vápenatý, síran vápenatý vysvětlí princip tvrdnutí malty, betonu a sádry, princip elektrolýzy taveniny a	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV

	vodného roztoku chloridu sodného zná a dodržuje pravidla bezpečnosti práce, zásady první pomoci a dokáže je využít i běžném životě	Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
P- prvky a jejich sloučeniny prvky 17. skupiny a jejich sloučeniny – halogenovodíky, halogenidy, oxidy halogenů, kyslíkaté kyseliny halogenů a vzájemné sloučeniny halogenů prvky 16. skupiny a jejich sloučeniny síra a její sloučeniny – sulfan a sulfidy, oxidy a kyseliny síry a jejich soli prvky 15. skupiny a jejich skupiny prvky 14. skupiny a 13. skupiny a jejich sloučeniny	charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití chloru, jódu, kyseliny chlorovodíkové uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití síry, sirovodíku a kyseliny síry a výskyt chalkogenů uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití dusíku, fosforu, amoniaku a kyseliny dusičné uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití (zpracování uhličitany vápenatého, křemičitany a oxid křemičitý pro výrobu skla, porcelánu a keramiky, Si a polovodiče, Sn, Pb) a výskyt uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití Al a výskyt	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
D- a f- prvky a jejich sloučeniny Ti, V, Cr, W, Mn, Fe, Co, Ni, Pt, Cu, Ag, Au, Zn, Hg a jejich sloučeniny radioaktivní prvky využití radioaktivity jaderná energie a jaderné zbraně	charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí vysvětlí pomocí poznatků o koordinačně kovalentní vazbě složení koordinačních sloučenin uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití (Fe, Cu, Ag, Zn, Hg) a výskyt objasní existenci a přípravu radioaktivních prvků a způsoby jejich využití	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
ORGANICKÁ CHEMIE Struktura a reakce názvosloví organických sloučenin Vaznost atomu uhlíku	zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku, významné pro strukturu organických sloučenin, vazby v organických sloučeninách	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV

Typy vzorců v organické chemii Vliv charakteru vazby na vlastnosti látek Klasifikace organických sloučenin Izomerie Klasifikace organických reakcí Základní názvoslovné principy a způsob jejich využití	aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů vysvětlí základní názvoslovné principy a způsob jejich využití dokáže charakterizovat a zapsat příklady základních typů chemických reakcí	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Uhlovodíky a jejich klasifikace - alkany a cykloalkany - alkeny a alkadieny - alkyny - areny, aromatické uhlovodíky - fyzikální a chemické vlastnosti - homologická řada názvosloví - reakce - zdroje uhlovodíků - účinky uhlovodíků na zdraví člověka - negativní působení uhlovodíků na životní prostředí, ropné havárie	charakterizuje uhlovodíky vyjmenuje homologickou řada popíše řetězovou a geometrickou izomerii alkanů a alkenů vyjmenuje významné zástupce uhlovodíků, zhodnotí jejich surovinové zdroje a využití a praxi popíše a vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí a zdraví člověka zdroje a významné lokality těžby uhlí, ropy a zemního plynu a jejich zpracování	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1
Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace Názvosloví halogenderiváty dusíkaté deriváty - nitroderiváty, aminy, azosloučeniny, diazoniové soli fenoly a alkoholy ethery karbonylové sloučeniny - aldehydy a ketony karboxylové kyseliny a jejich funkční a substituční deriváty organoprvkové a organokovové sloučeniny	využije poznatky o složení a struktuře uvedených látek k určení jejich fyzikálních a chemických vlastností popíše metody jejich přípravy popíše průběh reakcí, význam a využití halogenderivátů, dusíkatých derivátů, alkoholů a fenolů, etherů, karbonylových sloučenin, karboxylových sloučenin, organických sloučenin vyjmenuje významné zástupce derivátů uhlovodíků, zhodnotí jejich surovinové zdroje a využití a praxi popíše a vysvětlí negativní působení derivátů uhlovodíků na životní prostředí a zdraví člověka popíše a vysvětlí nebezpečí alkoholismu a drogové závislosti umí posoudit praktický význam organoprvkových	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2

	sloučenin (např. pesticidy, silikony) dokáže vysvětlit princip výroby makromolekulárních látek	
--	---	--

Poznámka:

Ve 2. ročníku jsou laboratorní práce zaměřeny na základní analytické metody – rozpoznávání a důkazy anorganických látek, práce s indikátory, titrace. Žáci se učí zaznamenávat naměřené hodnoty do tabulek, zpracovávat je pomocí digitálních nástrojů a vyvozovat závěry. Dále využívají vizualizační software k modelování chemických vazeb a tvarů molekul.

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
ORGANICKÁ CHEMIE Heterocyklické sloučeniny názvosloví klasifikace základní metody přípravy význam a využití furan, thiofen, pyrrol, pyridin	popíše metody jejich přípravy popíše průběh reakcí popíše význam a využití heterocyklických sloučenin přiřadí heterocyklické sloučeniny k základním typům organických sloučenin dokumentuje výsledky laboratorních prací v digitální podobě a porovnává je s literárními údaji využívá digitální databáze k vyhledávání a ověřování vlastností organických látek	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2
Syntetické makromolekulární látky makromolekula, monomer, polymer, polymerace reaktoplasty, termoplasty složení, struktura a vlastnosti syntetických látek příklady polymerů příklady polymerů – polyethylen, polypropylen, polyvinylchlorid, polytetrafluorethylen, polyester, polyvinylacetát, polymethylmethakrylát, polyakrylonitril, polyestery, polyamidy, fenolformaldehydové pryskyřice zdroje a významné lokality těžby uhlí, ropy a zemního plynu a jejich zpracování likvidace a recyklace plastů, jejich vliv na životní prostředí	vysvětlí a správně používá pojmy makromolekula, monomer, polymer, polymerace, reaktoplast, termoplast charakterizuje příklady a použití uvedených syntetických makromolekulárních látek a výrobků z nich popíše zdroje a významné lokality těžby uhlí, ropy a zemního plynu vysvětlí metody jejich zpracování popíše a vysvětlí negativní působení makromolekulárních látek na životní prostředí a zdraví člověka	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty Léčiva	užívá ve správném významu pojmy léčiva, léky a lékové	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV

léky, lékové formy klasifikace žádoucí a nežádoucí účinky závislosti pesticidy klasifikace negativní působení na životní prostředí barviva klasifikace význam a využití detergenty tenzidy výroba mýdel podstata čisticích účinků mýdel saponáty vliv na životní prostředí	formy, pesticidy, barviva, detergenty, tenzidy vysvětlí vliv barviv, léků, lékových forem, pesticidů, detergentů, tenzidy definuje pojem závislost	PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
BIOCHEMIE Lipidy charakteristika klasifikace fyzikální a chemické vlastnosti základní chemické procesy tuků – žluknutí, ztužování, zmýdelňování vosky, fosfolipidy metabolismus lipidů	charakterizuje lipidy a jejich klasifikaci, používá názvosloví - popíše výskyt lipidů v přírodních zdrojích a metody získávání - charakterizuje a vysvětlí metabolismus lipidů v organismech - objasní princip ztužování, žluknutí, vznik a složení mýdel a podstatu jejich čisticích účinků - zná podstatu a použití vosků a fosfolipidů	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Sacharidy charakteristika a klasifikace – monosacharidy, oligosacharidy, polysacharidy glykosidická vazba názvosloví základní vlastnosti cukrů metabolismus sacharidů základní chemické reakce sacharidů fotosyntéza, dýchání důkaz sacharidů příklady významných sacharidů	charakterizuje sacharidy a jejich klasifikaci, používá názvosloví dokáže vysvětlit pojem glykosidická vazba popíše výskyt sacharidů v přírodních zdrojích a metody získávání popíše význam a využití sacharidů charakterizuje a vysvětlí metabolismus sacharidů v organismech	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Proteiny charakteristika klasifikace vzorce aminokyselin	charakterizuje proteiny a jejich klasifikaci, používá názvosloví	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT:

výskyt složení a struktura aminokyseliny metabolismus fyzikální a chemické vlastnosti peptidová vazba imunitní systém	dokáže vysvětlit pojmy aminokyseliny, peptidová vazba popíše výskyt proteinů v přírodních zdrojích a metody získávání popíše význam a využití proteinů charakterizuje a vysvětlí metabolismus proteinů v organismech umí uvést zástupce složených bílkovin a jejich praktický význam v organismu (hemoglobin, imunoglobuliny)	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
---	--	---

Poznámka:

Ve 3. ročníku jsou laboratorní práce orientovány na organickou chemii – přípravu a identifikaci vybraných organických látek, práci s jednoduchými aparaturami a bezpečnou manipulaci s těkavými a hořlavými látkami. Žáci dokumentují výsledky práce formou laboratorních protokolů v digitální podobě, učí se využívat chemické databáze a porovnávat získané výsledky s literárními údaji.

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Nukleové kyseliny charakteristika klasifikace výskyt složení a struktura fyzikální a chemické vlastnosti metabolismus mutace	charakterizuje nukleové kyseliny a jejich klasifikaci, používá názvosloví složek (ribosa, deoxyribosa, Purinové a pyrimidinové báze) popíše výskyt nukleových kyselin v přírodních zdrojích popíše význam a využití proteinů charakterizuje a vysvětlí metabolismus DNA a RNA v organismech vysvětlí souvislost změny genetické informace se znečišťujícími faktory životního prostředí	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Enzymy, vitaminy, hormony charakteristika klasifikace výskyt složení a struktura fyzikální a chemické vlastnosti fyzikální a chemické vlastnosti význam a využití	charakterizuje enzymy, vitamíny a hormony jako biokatalyzátory popíše výskyt enzymů, vitaminů a hormonů v přírodních zdrojích popíše význam a využití enzymů, vitaminů a hormonů chápe význam vitaminů pro zdraví člověka prezentuje výsledky experimentů formou	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV

	odborných plakátů nebo digitálních prezentací hodnotí vliv vybraných biochemických látek na životní prostředí a zdraví člověka	Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
--	--	--

Poznámka:

Ve 4. ročníku se laboratorní činnosti zaměřují na biochemii a aplikovanou chemii. Žáci provádějí experimenty s bílkovinami, sacharidy a enzymy, učí se posuzovat vliv chemických látek na životní prostředí a zdraví člověka. Výstupy prezentují formou odborných plakátů a prezentací s využitím digitálních nástrojů. Jsou vedeni k samostatnému vyhledávání informací, kritickému hodnocení zdrojů a k propojení získaných poznatků s aktuálními společenskými a environmentálními otázkami.

7.11. Biologie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	1	7

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obecné cíle předmětu:

Vyučovací předmět Biologie má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o podstatě života, o rozmanitosti organismů a složitosti jejich vztahů. Žáci se seznamují se základy evoluce a základy anatomie a fyziologie prokaryotních a eukaryotních organismů. Součástí je též anatomie lidského organismu, fungování orgánových soustav a genetika.

Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci mohou vybrat volitelný dvouhodinový předmět Seminář z biologie, který rozšiřuje a doplňuje jejich znalosti a umožňuje zaměřit se na oblast svého zájmu.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Biologie (BIO) realizuje obsah vzdělávacích oborů Člověk a příroda a Člověk a zdraví. Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky je: 2-2-3-1.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, k dispozici je též učebna s počítači. Během školního roku si žáci doplňují znalosti na exkurzích a výukových programech.

Výchovně vzdělávací strategie:

Výuka je založena především na výkladu a porozumění textu z výukových prezentací, práci z učebnicí, diskusi, interpretaci v žákovských referátech a na samostatné práci s odbornou literaturou. Žáci pracují ve skupinách, hromadně i individuálně.

Výuka je vedena zejména k orientaci v základních formách živé a neživé přírody, k ochraně přírody, k pochopení důsledků lidské činnosti na všechny formy živé a neživé přírody a k ochraně svého zdraví.

V předmětu Biologie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

- žák vyhledává a třídí informace, kriticky přistupuje ke zdrojům informací, využívá je při svém studiu a praxi
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací
- samostatně nebo skupinově zpracovává prezentace a snaží se o pochopení a vysvětlení přírodních jevů
- účastní se exkurzí a výukových pořadů, kde porovnává teoretické znalosti s praxí

V předmětu Biologie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- žák zpracovává projekty témat probírané látky
- samostatně řeší problémy, snaží se o problém přemýšlet, navrhnout řešení a diskutovat o něm
- obhájí svůj názor, prezentuje výsledky své samostatné nebo skupinové práce

V předmětu Biologie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

- žák se snaží porozumět psanému textu, nacházet zdroje informací na internetu, zpracovávat si je a samostatně prezentuje výsledky
- zvažuje jednotlivé klady a zápory variant řešení, posuzuje rizika a důsledky
- jasně a logicky se vyjadřuje
- ověřuje si různé poznatky, argumentuje, formuluje a obhajuje

V předmětu Biologie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociálně personální**:

- učitel podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, koriguje hledání řešení
- vede žáky ke vzájemné spolupráci, učí je naplánovat si práci
- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti a možnosti
- aktivně spolupracuje při dosahování společných cílů

V předmětu Biologie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

- na základě mezipředmětových vztahů si žák uvědomuje důsledky lidských činností na přírodu
- spoluvytváří kulturní a duchovní hodnoty a chrání je
- učitel dbá na bezpečnost práce při výukových akcích či exkurzích do přírody

V předmětu Biologie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**:

- žák se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním životě
- uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost
- využívá příležitostí pro svůj osobní a profesní život

V předmětu Biologie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální**:

- žák umí vyhledat základní informace za pomoci digitálních technologií
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Obecná biologie vznik a vývoj živých soustav – evoluce	odliší živé soustavy od neživých na základě jejich vlastností	MV: DEJ, ICT, CHE

- vlastnosti živých organismů - buňka – stavba a funkce, rozdíly mezi buňkami, - buněčné dělení – mitóza, meióza - buněčný metabolismus, fotosyntéza	objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy buněk	PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1
Biologie virů a prokaryotních organismů - stavba a funkce virů - stavba a funkce bakterií - stavba a funkce sinic	- charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy - zhodnotí pozitivní a negativní význam virů - zhodnotí způsob ochrany proti virovým onemocněním a metody léčby - charakterizuje bakterie z hlediska významu, stavby, funkcí a způsobu ochrany proti bakteriálním onemocněním	MV: CHE, GEO PT: EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2
Biologie autotrofních protist (řasy) stavba a funkce řas	charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	MV: CHE
Biologie hub - stavba a funkce hub - stavba a funkce lišejníků	- pozná a pojmenuje (s využitím informačních zdrojů) významné zástupce hub a lišejníků - posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků	MV: GEO PT: EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2
Biologie rostlin - morfologie a anatomie rostlin - fyzilogie rostlin - systém a evoluce rostlin - rostliny a prostředí	- popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci rostlinných orgánů - objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin - porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin - pozná a pojmenuje (s využitím informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky - zhodnotí rostliny jako primární producenty	MV: FYZ, CHE, GEO, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Morálka všedního dne –PT1.4 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3

	biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti • posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostlinného těla • zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	
--	--	--

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Biologie heterotrofních protist (prvoků) • stavba a funkce prvoků	• charakterizuje prvky z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	MV: CHE PT: EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2
Biologie živočichů • morfologie a anatomie živočichů • fyziologie živočichů • systém a evoluce živočichů • živočichové a prostředí • etologie • Významné skupiny bezobratlých živočichů • Obratlovci po ryby	• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	MV: GEO, FYZ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Spolupráce a soutěž – PT1.5 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Biologie živočichů		MV: GEO, FYZ

• morfologie a anatomie živočichů • fyziologie živočichů • systém a evoluce živočichů • živočichové a prostředí • etologie • Obratlovci – Ptáci, Savci	• charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce • popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti • charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci • charakterizuje základní typy chování živočichů • zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 Spolupráce a soutěž –PT1.5 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3
Biologie člověka • evoluce člověka • tkáně, orgány • opěrná a pohybová soustava • soustavy látkové přeměny • soustavy regulační • soustavy rozmnožovací	• popíše a vysvětlí evoluci člověka • využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle • charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru	MV: TEV, FYZ, CHEM, GEO, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2
Zdravý způsob života a péče o zdraví • zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese • hygiena pohlavního styku, • hygiena v těhotenství první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách	– usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace podle konkrétní situace zasáhne při závažných	MV: FYZ, TEV, ZSV, CHE, GEO PT:

	poraněních a život ohrožujících stavech	
Změny v životě člověka a jejich reflexe • péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost; preventivní prohlídky; • osvěta spojená s abúze nikotinu, alkoholu, drog a sexuálně přenosnými chorobami • metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty	• uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků • orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství • zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce	MV: FYZ, TEV, ZSV, CHE, GEO
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence • civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy • rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství • sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami • výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek; návykové látky a bezpečnost v dopravě	• zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování • uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek a s činností pod jejich vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost	MV: FYZ, TEV, ZSV, CHE, GEO

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Genetika • molekulární a buněčné základy dědičnosti • dědičnost a proměnlivost • genetika člověka • genetika populací	• využívá znalosti o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů • analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	MV: CHE, GEO PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3

		Morálka všedního dne – PT1.4 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3
Základy ekologie • základní ekologické pojmy • podmínky života – abiotické a biotické faktory prostředí • populace, společenstva, ekosystémy, biosféra • Biogeochemické cykly	• používá správně základní ekologické pojmy • objasní základní vztahy v přírodě •	MV: GEO, CHE PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – PT1.2 Sociální komunikace – PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí – PT4.1, Člověk a životní prostředí – PT4.2 Životní prostředí ČR – PT4.3

7.12. Geografie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	2	8

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Geografie realizuje obsah vzdělávacího oboru Geografie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G. Do vzdělávacího obsahu předmětu Geografie je také integrován vzdělávací obor Geologie vzdělávací oblasti Člověk a příroda a část obsahu vzdělávací oblasti Výchova ke zdraví.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Geografie je realizován v 1. – 4. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin za týden. Ve 4. ročníku škola nabízí možnost rozšířit si poznatky v předmětech Seminář z geografie (2 hodiny/týden) a Síla geografie v 21. století (2 hodiny/týden).

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu Geografie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

- se systematicky a zodpovědně připravuje na vyučování. - si dokáže naplánovat a zorganizovat svou pracovní činnost. - nazírá na práci jakožto na prostředek své seberealizace a nástroj svého osobnostního růstu. - kriticky nahlíží na způsoby a výsledky své práce. - vyhledává a třídí informace z různých zdrojů. - kriticky nahlíží na zdroje informací. - si osvojí obecně užívané termíny, informace uvádí do souvislostí.

V předmětu Geografie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- v rámci řešení analyzuje problém, rozpozná jeho klíčové části, odlišuje podstatné od nepodstatného. - při řešení problémů využívá své zkušenosti a dříve nabyté poznatky, schopnosti a dovednosti. - dokáže obhájit podložená fakta. - nahlíží na možná řešení problémů z různých úhlů pohledu.

V předmětu Geografie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. - volí efektivní komunikační prostředky a způsoby komunikace. - se zapojuje účinně do diskuse a vhodně argumentuje. - v rámci komunikace s okolím dodržuje pravidla a zásady slušného chování. - dokáže veřejně vystupovat před známým i cizím publikem. - využívá informační a komunikační prostředky.

V předmětu Geografie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociálně personální**:

- dokáže se adaptovat na samostatnou či skupinovou práci. - je schopen sebekritiky a sebereflexe. - je zodpovědný vůči zdraví svému i zdraví ostatních. - dodržuje zákonné normy. - respektuje své partnery a s ohledem na situaci i své odpůrce. - s ohledem na danou situaci volí efektivní prostředky a způsoby svého působení na okolí

V předmětu Geografie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

- rozhoduje a koná objektivně, pracuje-li ve veřejném zájmu. - orientuje se v environmentální problematice na úrovni lokální, regionální i globální. - orientuje se v právech a povinnostech svých i druhých
- respektuje diverzitu lidské společnosti. - při svém rozhodování a konání bere v potaz své svědomí. - vnímá a analyzuje státní, evropskou i celosvětovou politiku. - vnímá a analyzuje lidské konání v místě svého bydliště.

V předmětu Geografie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**:

- využívá zákonné prostředky k dosažení svého cíle, s ohledem na možné důsledky svého jednání. - uvědomuje si všemožná rizika spočívající v jeho jednání. - analyzuje je nastalé situace a hledá optimální východiska. - motivuje a vede spolužáky k dosažení cíle. - využívá a rozvíjí své schopnosti a znalosti za účelem dosažení cíle.

V předmětu Geografie používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální**:

- aktivně zpracovává a vyhodnocuje dostupná fyzickogeografická a socioekonomická data
- orientuje se v českých a mezinárodních databázích s geografickými daty (FAO, ČSÚ...)
- využívá a tvoří praktické výstupy prostřednictvím geografické informační systémy (ARC Gis...)

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Geografie jako věda • Postavení geografie v systému věd • Geografie – umění myšlení v souvislostech	- se seznámí s geografii jako moderní vědou - popíše geografii jako multidisciplinární vědu a rozčlení jí do subdisciplín - jmenuje slavné české a zahraniční geografy	MV: ZSV, DEJ, MAT PT: MVEGS Žijeme v Evropě PT2.4
Geografická kartografie a topografie - praktické aplikace s kartografickými produkty, - s mapami různých funkcí, - s kartogramy geografický	- používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů - orientuje se s pomocí map v krajině používá s	MV: ČJL – Kartografický jazyk, nové komunikační médium ICT – Geografické informační systémy PT: MV

Kartografický vyjadřovací jazyk - obecně používané pojmy, - kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, - ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografie Geografické informační a navigační systémy - geografický informační systém (GIS), - dálkový průzkum Země (DPZ), - praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém)	porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologií - vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území - čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Média a mediální produkce PT5.1 OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1
Přírodní prostředí I. – Země ve Vesmíru Země jako vesmírné těleso - tvar a pohyby Země, - důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, - Časová pásma na Zemi, kalendář	- porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - hodnotí dopady pohybů Země ve Vesmíru na život člověka - rozlišuje místní a pásmový čas a orientuje se v práci s časovými pásmy	MV: FYZ – Čas, BIO, CHE
Přírodní sféra II. – Fyzická geografie a Geologie - vzájemné vazby a souvislosti složek fyzickogeografické sféry, - základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzickogeografické sféry - důsledky pro přírodní prostředí Složení, struktura a vývoj Země - Země jako geologické těleso – základní geobiocykly - zemské sféry – chemické, mineralogické a petrologické složení Země - minerály – jejich vznik a ložiska; krystaly a jejich vnitřní stavba; fyzikální a	- porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy - využívá vybrané metody identifikace minerálů - porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů - určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických,	MV: BIO, CHEM, FYZ, DĚJ, PT: PT4.2 Člověk a životní prostředí PT2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

chemické vlastnosti minerálů - geologická historie Země – geologická období vývoje Země; změny polohy kontinentů; evoluce bioty a prostředí Litosféra - magmatický proces – vznik magmatu a jeho tunutí; - krystalizace minerálů z magmatu zvětrávání a sedimentační proces – mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace - metamorfní procesy – jejich typy; kontaktní a regionální metamorfóza - deformace litosféry – křehká a plastická deformace geologických objektů, - vývoj stavby pevnin a oceánů; mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu Atmosféra - Meteorologie a klimatologie Hydrosféra - povrchové vody – jejich rozložení na Zemi; chemické složení, pH; hydrogeologický cyklus, geologické působení vody - podzemní vody – propustnost hornin; hydrogeologické systémy; chemické složení podzemních vod; ochrana podzemních vod Pedosféra a Biosféra - vznik a vývoj půd - interakce mezi přírodou a společností – přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny - biomy světa	sedimentárních a metamorfovaných hornin - analyzuje různé druhy poruch v litosféře - využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů - objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu - objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině - hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu - vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu - rozliší hlavní biomy světa	
Systém fyzickogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni	- rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi.	

– objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy		
--	--	--

2.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Sociální prostředí Demografie Obyvatelstvo - základní geografické, demografické, etnické a hospodářské – charakteristiky - kulturní a politické prostředí - struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí Urbánní geografie sídla a osídlení – sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce Ekonomická geografie - světové hospodářství - lokalizační faktory, - sektorová a odvětvová struktura a její důsledky - socioekonomická sféra - sociálněgeografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby,	- zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva - analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa - identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, - vymezí jádrové a periferní oblasti světa zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji vyhledá na mapách - zhodnotí rozvoj jednotlivých typů dopravy, a zhodnotí, jaký má vliv doprava na konkurenceschopnost daného regionu - hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	MV: DEJ, ZSV, CIJ, PT: OSV Sociální komunikace - PT1.3 VKEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
Makroregiony světa	- za pomoci atlasu se orientuje v daném makroregionu.	MV: DEJ, ZSV, CIJ,

Angloamerický makroregion	- rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná - na základě historických, přírodních, sociálních a ekonomických charakteristik popíše daný region.	PT: OSV Sociální komunikace - PT1.3 VKEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
Geografické informace a terénní vyučování (3 dny) Terénní geografická a geologická výuka, praxe a aplikace - Geograficko-geologická exkurze a terénní cvičení, - praktická topografie, - orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, - postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce	- orientuje se v terénu na základě map, GPS, kompasu či buzoly. - orientuje se v terénu bez moderních zařízení. - orientuje se v turistických mapách. - čte krajinu a prostředí. - sám vyhledá geografické problémy v terénu.	

3.ročník mat

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Makroregiony světa - Latinskoamerický makroregion - Australský makroregion	- za pomoci atlasu se orientuje v daném makroregionu. - rozlišuje na konkrétních územních příkladech	MV: DEJ, ZSV, CIJ, PT:

• Ruský makroregion • Makroregion V Asie • Makroregion JV Asie • Indický makroregion • Islámský makroregion (Severní Afrika a JZ Asie) • Subsaharská Afrika	mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná - na základě historických, přírodních, sociálních a ekonomických charakteristik popíše daný region.	OSV Sociální komunikace - PT1.3 VKEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
--	--	---

4.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Makroregiony světa • Evropský makroregion	- za pomoci atlasu se orientuje v daném makroregionu. - rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná - na základě historických, přírodních, sociálních a ekonomických charakteristik popíše daný region.	MV: DEJ, ZSV, CIJ, PT: OSV Sociální komunikace - PT1.3 VKEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV

		Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
Česká republika - Česká republika – hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, - - charakteristiky obyvatelstva a sídel, - transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, - regiony, euroregiony	- rozeznává jednotlivé regiony. - vysvětlí stav současných regionů a zároveň je porovná mezi sebou. - určí klíčové body daných regionů. - na základě historických, přírodních, sociálních a ekonomických hledisek analyzuje daný region a určí jeho potenciální směřování.	MV: DEJ, ZSV, CIJ, PT: OSV Sociální komunikace – PT1.3 VKEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
Region – Mladoboleslavsko - možnosti rozvoje mikroregionu, strategické a územní plánování	- vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům	MV: DĚJ, ZSV, BIO EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
Životní prostředí Krajina - krajina – vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, - vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie,	- zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní	MV: BIO, FYZ, CHE EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV

- typy krajiny, krajinný potenciál - Vývoj interakce příroda • vývoj interakce příroda – společnost – prostorová koexistence, • udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, • globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí	(společenské) krajinné složky a prvky krajiny - zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Role médií v moderních dějinách PT5.5
---	---	--

7.13. Praktická a laboratorní cvičení

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	1	1	1	0	3

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obecné cíle předmětu:

Vyučovací předmět Praktická a laboratorní cvičení má za cíl rozvíjet teoretické koncepty získané v přírodovědných předmětech. Předmět klade důraz na praktickou stránku přírodních problémů, hledání souvislostí a odvozování závěrů. V rámci předmětu si studenti osvojí základní badatelské metody využívané v přírodovědných předmětech. Ve třetím ročníku si žáci mohou vybrat volitelný dvouhodinový předmět Science, který propojuje informace z přírodovědných předmětů a hledá souvislosti mezi nimi.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Praktická a laboratorní cvičení (PLC) realizuje obsah vzdělávacích oborů Člověk a příroda a Člověk a zdraví. Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky je: 1-1-1-0.

Výuka probíhá v kmenové učebně, učebně určené k laboratorním cvičením, k dispozici je též učebna s počítači. Během školního roku si žáci doplňují znalosti na exkurzích a výukových programech.

Výchovně vzdělávací strategie:

Výuka je založena především na badatelské činnosti studentů, činnosti v laboratoři, práci z učebnicí, práci z prezentačních souborů, diskusi, interpretaci v žákovských referátech a na samostatné práci s odbornou literaturou. Žáci pracují ve skupinách, hromadně i individuálně.

Výuka je vedena zejména uplatnění teoretických znalostí v praktických úkolech.

V předmětu Praktická a laboratorní cvičení používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

kompetence k učení:

- žák vyhledává a třídí informace, kriticky přistupuje ke zdrojům informací, využívá je při svém studiu a praxi
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací
- samostatně nebo skupinově zpracovává praktické úkoly a snaží se o pochopení a vysvětlení přírodních jevů
- účastní se exkurzí a výukových pořadů, kde porovnává teoretické znalosti s praxí

kompetence k řešení problémů:

- žák zpracovává projekty témat probírané látky
- samostatně řeší problémy, snaží se o problému přemýšlet, navrhnout řešení a diskutovat o něm
- obhájí svůj názor, prezentuje výsledky své samostatné nebo skupinové práce

kompetence komunikativní:

- žák se snaží porozumět psanému textu, nacházet zdroje informací na internetu, zpracovávat si je a samostatně prezentuje výsledky

- zvažuje jednotlivé klady a zápory variant řešení, posuzuje rizika a důsledky
- jasně a logicky se vyjadřuje
- ověřuje si různé poznatky, argumentuje, formuluje a obhajuje

kompetence sociálně personální:

- učitel podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, koriguje hledání řešení
- vede žáky ke vzájemné spolupráci, učí je naplánovat si práci
- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti a možnosti
- aktivně spolupracuje při dosahování společných cílů

kompetence občanské:

- na základě mezipředmětových vztahů si žák uvědomuje důsledky lidských činností na přírodu
- spoluvytváří kulturní a duchovní hodnoty a chrání je
- učitel dbá na bezpečnost práce při výukových akcích či exkurzích do přírody

kompetence k podnikavosti:

- žák se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním životě
- uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost
- využívá příležitostí pro svůj osobní a profesní život

kompetence k podnikavosti:

- žák využívá digitální technologie při sběru, měření a zpracování dat z laboratorních pokusů (senzory, datalogger, mikroskop s kamerou, software pro grafické zpracování výsledků),
- kriticky posuzuje správnost a věrohodnost získaných dat, výsledky třídí, vizualizuje a sdílí v digitální podobě (tabulky, grafy, protokoly, prezentace),
- vytváří vlastní digitální obsah (laboratorní protokoly, prezentace, krátká videa či infografiky shrnující závěry experimentů),
- vyhledává, porovnává a kriticky hodnotí digitální zdroje informací a propojuje je s vlastními zjištěními,
- spolupracuje v digitálním prostředí (sdílené dokumenty, online nástroje pro týmovou práci), respektuje zásady etiky a autorského práva,
- dbá na bezpečné a zdravé používání digitálních zařízení v laboratoři i při samostatné práci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Biologie - Mikroskopické technika - Obecná biologie - Botanika	- seznámí se základním vybavením biologické laboratoře, ovládají základní názvosloví, - funkce a bezpečnost laboratorní techniky	MV: BIO, GEO, FYZ, CHE, ZSV, PT1.1 PT1.5 PT2.2

- Ekologie	- ovládají základní techniky práce s mikroskopem - vytváří dočasné a trvalé preparáty - řeší problémové úlohy z oboru obecné biologie, mikrobiologie a botaniky - poznávají základní rostliny české flóry	
Geografie - Kartografie - Fyzická geografie	- seznámí se z činností mapového programu - aplikuje praktické dovednosti k orientaci v terénu - sestaví vlastní mapové dílo - pozoruje krajiny kolem sebe a hodnotí možnosti její vzniku - řeší problémové úlohy s fyzické geografie	MV: BIO, GEO, FYZ, CHE, ZSV, DĚJ PT1.1 PT1.2 PT2.2 PT4.2
Fyzika - Mechanika	- seznámí se základním vybavením fyzikální laboratoře - funkce a bezpečnost laboratorní techniky - pracuje s mírami a váhami - aplikuje teoretické přístupy k praktickým úkolům z oboru mechaniky	PT1.1 PT1.5 PT2.1 MV: BIO, GEO, FYZ, CHE,
Chemie - Obecná chemie - Názvosloví - Výpočty v chemii - Periodická tabulka prvků - Termochemie	- seznámí se základním vybavením chemické laboratoře - funkce a bezpečnost laboratorní techniky - aplikuje teoretické přístupy k praktickým úkolům z oboru obecné chemie	PT4.1 PT4.2 MV: BIO, GEO, FYZ, CHE,

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Biologie - Zoologie	- pracuje s biologickou laboratorní technikou - řeší problémové úlohy z oboru zoologie a ekologie - poznávají základní zástupce české fauny	MV: BIO, GEO, FYZ, CHE, PT4.1 PT4.2
Geografie - Sociální geografie	- řeší problémové otázky ze sociální geografie - zpracují sociologický výzkum	MV: GEO, DĚJ, ZSV PT5.1 PT5.2 PT5.4 PT2.1

Fyzika - Mechanické kmitání a vlnění - Molekulová fyzika a termika - Struktura látek -	- pracuje s fyzikální laboratorní technikou - řeší problémové úlohy z oboru Mechanické kmitání a vlnění, Molekulová fyzika a termika, Struktura látek	MV: GEO, DĚJ, ZSV PT1.3 PT1.5
Chemie - Anorganická chemie - Organická chemie	- pracuje s chemickou laboratorní technikou - řeší problémové úlohy z oboru anorganické a organické chemie	MV: BIO, FYZ, CHE, GEO, PT1.3 PT1.5

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Biologie - Biologie člověka - Tělesné soustavy - Rizika ohrožující zdraví a jejich zdraví	- pracuje s biologickou laboratorní technikou - zkoumá praktické aspekty činnosti tělních soustav - diskutuje nad biologickými etickými otázkami - diskutuje nad otázky sexuálně - patologické činnosti a její prevence	MV: BIO, FYZ, CHE, GEO, PT4.1 PT4.2
Fyzika - Elektřina - Magnetismus - Střídavý proud - Optika	- pracuje s fyzikální laboratorní technikou - řeší problémové a praktické úlohy z oboru Magnetismus, Střídavý proud, Optika	MV: BIO, FYZ, CHE, GEO, PT4.1 PT4.2
Chemie - Organická chemie - Biochemie	- pracuje s chemickou laboratorní technikou - řeší problémové úlohy z oboru organické chemie a biochemie	MV: BIO, FYZ, CHE, GEO, PT4.1 PT4.2

7.14. Tělesná výchova

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	2	2	8
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem.					

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obecné cíle předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova vybavuje žáky klíčovými kompetencemi a všeobecným rozhledem v oblasti zdraví, zdravého životního stylu, rozvoje kondičních schopností a pohybových dovedností. Představuje specifickou součást vzdělávání, která přispívá především ke kultivaci fyzické, ale i psychické a sociální stránky osobnosti žáka.

Výuka vede k osvojování základních i specifických pohybových dovedností a k vytváření pozitivního vztahu k pohybovým činnostem jako přirozené součásti zdravého životního stylu. Je zaměřena na celoživotní perspektivu pohybové aktivity, na posilování odolnosti vůči zdravotním rizikům současného životního stylu a na prevenci úrazů a nemocí z pohybu.

Obsah předmětu je rozdělen do tematických celků (gymnastika, atletika, sportovní a pohybové hry, plavání, lyžování, bruslení, turistika a sporty v přírodě, netradiční hry, kondiční a zdravotní cvičení). Součástí jsou také sportovní kurzy a akce v přírodě. Výuka se uskutečňuje v tělocvičnách, na venkovních sportovištích, v přírodě i v dalších specializovaných prostředích.

Důraz je kladen:

- na rozvoj pohybových dovedností a tělesné zdatnosti s ohledem na individuální možnosti žáků;
- na osvojování zásad bezpečnosti, fair play a ohleduplnosti;
- na vytváření pozitivního vztahu k pravidelné pohybové aktivitě i po ukončení školy (celoživotní perspektiva);
- na předcházení úrazům a rizikovým situacím při pohybových činnostech;
- na využívání digitálních technologií pro sledování, hodnocení a plánování pohybových aktivit;
- na propojování výuky s aktuálními společenskými tématy – zdraví, udržitelnost, multikulturní rozměr sportu, vliv médií na sport a pohybové vzory.

Tělesná výchova je povinná pro všechny žáky (s výjimkou dočasně či trvale osvobozených). Výuka probíhá převážně formou praktických činností, je doplněna základním teoretickým poučením a aktivní účastí žáků na organizaci sportovních a turistických akcí – kurzy - ve 2., resp. 3. ročníku. Je realizována v souladu s rámcovým učebním plánem RVP G. Část učiva vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je průřezově začleňována-realizována v hodinách tělesné výchovy.

Časové a organizační vymezení:

Tělesná výchova patří do oblasti vzdělávání pro zdraví. Výuka je realizována převážně formou praktických činností ve všech čtyřech ročnících s dotací 2 hodiny týdně. V podzimních a jarních měsících převážně v přírodě, na venkovních travnatých plochách a na sportovišti s některými atletickými sektory. V zimním období v tělocvičnách a fit centrech. Z důvodu, že škola nemá vlastní tělocvičnu, probíhá výuka ve dvouhodinových blocích v tělocvičnách jiných subjektů, kam je nutno se přesouvat. Praktická část je doplněna kurzy lyžování a turistky a sportů v přírodě.

Výuka je organizačně koncipována tak, aby docházelo k aktivnímu zapojení všech žáků s maximálním využitím daného času. Respektuje možnosti školy a individuální podmínky žáků. Obsah a hodnocení jsou přizpůsobovány také žákům se zdravotním omezením, s důrazem na inkluzivní přístup a podporu účasti všech.

Součástí vzdělání je účast žáků s nejlepšími výkony v okresních a krajských sportovních soutěžích.

Výchovně vzdělávací strategie:

Výchovně vzdělávací strategie jsou založeny na rozvíjení všech klíčových kompetencí dle RVP G. Žáci jsou vedeni k bezpečnému a zdravému životnímu stylu, k inkluzivní spolupráci, k odpovědnému chování v běžných i mimořádných situacích a k celoživotnímu vztahu k pohybu. Strategie jsou konkretizovány v očekávaných výstupech jednotlivých ročníků.

V předmětu Tělesná výchova používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových

→ kompetencí k učení:

využívání různých informačních zdrojů

sledování a hodnocení pokroků při dosahování cílů svého učení

ovládání různých postupů při nácviku pohybových dovedností a rozvoji pohybových schopností

→ kompetence k řešení problémů:

volba prostředků a způsobů pro splnění určitých aktivit

využívání svých zkušeností a vědomostí

samostatně řeší modelové krizové situace (např. úraz, nebezpečné chování při hře

→ kompetence komunikativní:

srozumitelná a jasná formulace myšlenek, názorů a postojů

aktivní účast na diskusích

→ kompetence sociálně personální:

odpovědné a samostatné jednání ve vlastním i veřejném zájmu

posuzování reálných fyzických i duševních sil člověka

přijímání rad a kritiky jiných lidí

odpovědný vztah ke zdraví a plnění úkolů

uplatňuje inkluzivní a respektující přístup v kolektivu

→ kompetence k podnikavosti:

odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a ke vzdělání

uvědomění si potřeby celoživotního učení a dalšího vzdělávání

→ **kompetence digitální:**

využívá digitální technologie pro sledování a vyhodnocování tělesné zdatnosti

pracuje s aplikacemi a přístroji pro měření sportovních výkonů, zaznamenává a analyzuje tréninková data a využívá aplikace a nositelná zařízení pro sledování zdravého životního stylu, přičemž dbá na ochranu osobních údajů

vyhledává digitální zdroje k rozvoji zdravého životního stylu a sportovní přípravy

dodržuje bezpečnostní a etické zásady při sdílení osobních sportovních údajů

využívá digitální komunikaci pro týmovou spolupráci.

Všechna průřezová témata dle RVP G jsou do předmětu Tělesná výchova začleňována průběžně v návaznosti na učivo jednotlivých ročníků. Konkrétní začlenění je uvedeno v tabulkách učiva a očekávaných výstupů.

Průřezové téma	Tematický okruh	Realizace v TV
Osobnostní a sociální výchova (PT1)	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž	Sebehodnocení kondičních testů; organizace a regulace vlastního tréninku; týmové hry s důrazem na komunikaci a respekt k odlišnostem; řešení konfliktů ve hře; zásady fair play.
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (PT2)	Globalizační procesy, Žijeme v Evropě, Vzdělávání ve světě	Olympijské hnutí a mezinárodní sport; sportovní úspěchy ČR v kontextu Evropy a světa; diskuse o globálních trendech ve sportu a zdravém životním stylu.
Multikulturní výchova (PT3)	Sociokulturní rozdíly, Interkulturalita, Multilingvální spolupráce	Sport jako prostředek porozumění mezi kulturami; hry a pohybové aktivity z různých částí světa; respekt k odlišným sportovním tradicím a zvykům.
Environmentální výchova (PT4)	Člověk a životní prostředí, Životní prostředí ČR	Turistické a sportovní kurzy v přírodě; ekologicky šetrné chování při pobytu venku; diskuse o udržitelnosti sportu (např. vybavení, doprava na akce); vliv životního prostředí na zdraví a výkon.
Mediální výchova (PT5)	Média a sport, Vliv médií	Kritická reflexe sportovních vzorů v médiích; analýza reklamy na sportovní vybavení a zdravý životní styl; využívání digitálních aplikací ke sledování výkonu; rizika sociálních sítí ve sportu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví zdravotně orientovaná zdatnost – kondiční testy hygiena pohybových činností zásady bezpečného chování při TV a (obecně) při cvičení a sportu	usiluje o optimální rozvoj své zdatnosti, vybere vhodné kondiční programy nebo soubory cviků k udržení zdravotně orientované zdatnosti ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti měří – vyhodnocuje a eviduje ukazatele zdravotně orientované zdatnosti pomocí dostupných digitálních technologií (aplikace, přístroje) a dbá na ochranu osobních údajů dodržuje zásady hygieny a bezpečného chování při cvičení a sportu.	MV: BIO, ZSV, INF PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Spolupráce a soutěž - PT1.5 OSV (PT1.1, PT1.2, PT1.3, PT1.5) EV (PT4.1 – vztah organismu a prostředí) MV (PT5.4 – vliv médií při prezentaci zdravého životního stylu)
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností průpravná, kondiční, koordinační, estetická cvičení pohybové hry gymnastika - akrobacie, cvičení na nářadí cvičení s náčiním atletika - atletická abeceda, běžecká cvičení, odrazová cvičení. obratnostní cvičení. štafety, starty, skoky sportovní hry - HČJ, herní kombinace úpoly - sebeobrana turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce a pobytu v přírodě plavání lyžování netradiční pohybové hry (včetně vybraných her jiných kultur)	provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností posoudí kvalitu hlavních částí pohybu respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících poznává hry a pohybové aktivity z různých kultur a respektuje jejich tradice (multikulturní rozměr sportu)	MV: BIO, ZSV, GEO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5
Činnosti podporující pohybové učení vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech sportovní výstroj a výzbroj sportovní role olympismus a hodnoty fair play	užívá tělocvičné názvosloví volí a používá při pohybových činnostech vhodnou sportovní výstroj a výzbroj respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí	MV: ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1,

	chápe význam olympijských hodnot a roli sportu v evropských a globálních souvislostech	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 VMEGS (PT2.1, PT2.4 – globalizace, Evropa a svět)
Výchova ke zdraví - zdravý způsob života a péče o zdraví vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci zdravá výživa hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství zásady první pomoci při běžných úrazech psychohygiena	usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých zařazuje osvojené způsoby relaxace prokáže znalost základních postupů první pomoci při běžných úrazech	MV: BIO, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 EV (PT4.3 – životní prostředí ČR a kvalita života) a MV (PT5.4 – mediální vliv na zdravý životní styl).

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví svalová nerovnováha - příčiny a testy svalové nerovnováhy zdravotně zaměřená cvičení zásady prevence úrazů při pohybových činnostech	vybere z nabídky vhodné soubory k prevenci a korekci svalové nerovnováhy měří a vyhodnocuje tělesné parametry (např. flexibilita, svalová síla) a vede si záznamy pomocí digitálních technologií	MV: Výchova ke zdraví PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 EV (PT4.1 – vztah organismu a prostředí) a MV (PT5.4 – vliv médií na fitness a zdraví)
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností průpravná, kondiční a koordinační cvičení pohybové hry gymnastika - akrobacie, cvičení na nářadí, cvičení s náčiním atletika - -atletická abeceda, běžecká cvičení, odrazová	provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností posoudí kvalitu hlavních částí pohybu respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové	MV: BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2,

cvičení. obratnostní cvičení. štafety, starty, skoky sportovní hry - HČJ, herní kombinace úpoly - sebeobrana turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce a pobytu v přírodě plavání lyžování netradiční pohybové hry	rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících respektuje kulturní rozmanitost pohybových aktivit a chápe sport jako prostředek mezinárodního porozumění	Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 MkV (PT3.1–3.3 – kulturní rozdíly, interkulturalita), EV (PT4.2 – ekologicky šetrné chování při turismu) a VMEGS (PT2.1, PT2.4 – globalizace, Evropa a svět
Činnosti podporující pohybové učení pohybové činnosti, sportovní a turistické akce propagace a prezentace sportovní akce (digitální nástroje, školní web, plakát)	připraví třídní či školní sportovní turnaj, soutěž, turistickou akci a podílí se na její realizaci využívá digitální technologie k propagaci a dokumentaci akce (fotografie, prezentace, krátké video)	MV: ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 MV (PT5.1–5.3 – média, jejich produkty, uživatelé) a VMEGS (PT2.2 – globální problémy a sport/fair play)
Výchova ke zdraví - vztahy mezi lidmi, změny v životě člověka a jejich reflexe vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem partnerské vztahy rizika spojená s volbou životního partnera rozvoj sociálních dovedností modely sociálního chování	citlivě řeší problémy v mezilidských vztazích posoudí hodnoty, usnadňující vstup do samostatného života a partnerských vztahů projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte respektuje potřeby a možnosti osob se zdravotním omezením při pohybových činnostech	MV: ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 MkV (PT3.2 – psychosociální aspekty interkulturality) a EV (PT4.3 – životní prostředí ČR a kvalita života)

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví organismus a pohybová zátěž individuální pohybový režim	připraví organismus na pohybovou činnost s ohledem	MV: BIO

zásady bezpečného zatížení a regenerace	na následné převažující pohybové zatížení plánuje a organizuje svůj individuální režim pohybových aktivit i s ohledem na prevenci civilizačních chorob	PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Morálka všedního dne – PT1.4 EV (PT4.1 – vztah organismu a prostředí) a VMEGS (PT2.2 – globální problémy a zdravý životní styl)
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností průpravná, kondiční a koordinační cvičení pohybové hry gymnastika - akrobacie, cvičení na náradí a s náčiním atletika - atletická abeceda, běžecká cvičení, odrazová cvičení. obratnostní cvičení. štafety, starty, skoky sportovní hry - HČJ, herní kombinace úpoly - sebeobrana turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce a pobytu v přírodě plavání lyžování netradiční pohybové hry	provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností posoudí kvalitu hlavních částí pohybu respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících využívá digitální technologie k analýze a sebereflexi vlastního výkonu	MV: BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 MkV (PT3.1–3.3 – kulturní rozdíly, interkulturalita) a MV (PT5.4 – vliv médií na sportovní výkon)
Činnosti podporující pohybové učení pravidla osvojovaných pohybových činností analýza mediální prezentace sportovních pravidel a soutěží	respektuje pravidla osvojovaných sportů kriticky hodnotí pravidla a mediální prezentaci sportovních akcí	MV: ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 MV (PT5.2–5.4 – mediální produkty, vliv médií) a VMEGS (PT2.4 – sport v Evropě)
Výchova ke zdraví - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, přenosné choroby	projevuje odolnost vůči výzvě k sebepoškozování a rizikovému životnímu stylu zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování	MV: BIO PT: OSV

rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví sexuálně motivovaná kriminalita skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání autodestruktivní závislosti návykové látky	uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona související s výrobou a držením omamných látek uvádí příklady preventivního chování proti rizikovému životnímu stylu (závislosti, poruchy příjmu potravy)	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 EV (PT4.3 – životní prostředí a kvalita života) a MV (PT5.4 – mediální vlivy na zdravý/nezdravý životní styl
--	---	--

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Činnosti ovlivňující zdraví první pomoc při sportovních úrazech - závažná poranění a život ohrožující stavy	uplatňuje bezpečné a účelné chování při pohybových aktivitách i v neznámém prostředí poskytne první pomoc při sportovních či jiných úrazech i v nestandardních podmínkách	MV: BIO, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností průpravná, kondiční a koordinační cvičení pohybové hry gymnastika - akrobacie, cvičení na nářadí, cvičení s náčiním atletika - atletická abeceda, běžecká cvičení, odrazová cvičení. obratnostní cvičení. štafety, starty, skoky sportovní hry - HČJ, herní kombinace úpoly - sebeobrana turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce a pobytu v přírodě plavání lyžování netradiční pohybové hry	provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových dovedností posoudí kvalitu hlavních částí pohybu respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly a přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících samostatně využívá digitální technologie k dlouhodobému sledování a vyhodnocování vlastního výkonu	MV: BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 MV (PT5.3–5.5 – uživatelé, účinky médií, role médií v moderních dějinách)
Činnosti podporující pohybové učení olympismus v současném světě, jednání fair play	aktivně naplňuje olympijské myšlenky sleduje podle pokynů sportovní výkony, sportovní výsledky -	MV: ZSV PT:

úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí měřitelné a hodnotitelné údaje v TV a sportu	zpracuje naměřená data, vyhodnotí je a prezentuje plánuje, organizuje a hodnotí sportovní akci, dokáže prezentovat výsledky a využívá k tomu i digitální a mediální prostředky	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Spolupráce a soutěž - PT1.5 VMEGS (PT2.1, PT2.5 – globalizace, vzdělávání a sport ve světě) a MV (PT5.1–5.2 – média a sport)
Výchova ke zdraví - ochrana člověka za mimořádných událostí vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události živelní pohromy únik nebezpečných látek do životního prostředí první pomoc sociální dovednosti při řešení mimořádných událostí ochrana člověka za mimořádných událostí	rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel uplatňuje bezpečné chování při mimořádných situacích a zvládá základní postupy ochrany člověka dokáže propojit znalosti první pomoci s modelovými krizovými situacemi (sport, příroda, mimořádná událost)	MV: ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2, Sociální komunikace -PT1.3 Morálka všedního dne – PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 EV (PT4.2 – člověk a životní prostředí) a VMEGS (PT2.2 – globální problémy a humanitární pomoc EV (PT4.3 – životní prostředí a kvalita života) a MkV (PT3.2 – respekt k odlišným potřebám v krizových situacích)

7.15. Výtvarná výchova

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	0	0	4

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* má komplexní charakter a vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP G a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace. Výtvarná výchova je vyučovaná jako samostatný předmět v prvním a druhém ročníku čtyřletého gymnázia.

Výuka je zaměřena nejen na poznávání historických etap a vývojových proudů výtvarného umění, ale také na rozvoj vlastní výtvarné tvorby žáků. Důraz je kladen na dlouhodobé projekty a jejich prezentaci v rámci školy – zejména formou výroční výstavy s vernisáží, případně online galerie. Výuka propojuje tradiční výtvarné postupy s využitím digitálních technologií (fotografie, grafické editory, video, 3D modelování). Předmět je koncipován jako prostor pro spolupráci s dalšími obory školy i s externími kulturními institucemi.

Časové a organizační vymezení:

Časová dotace předmětu jsou dvě hodiny týdně ve výše jmenovaných ročnících. Výuka probíhá většinou v učebně speciálně vybavené pro výtvarnou práci, a to v základní výukové jednotce. Výuka je dále obohacována a rozšiřována četnými návštěvami výstav a stálých galerijních sbírek a dále také vlastní tvorbou žáků v plenéru.

Součástí výuky jsou také plenérní aktivity a návštěvy kulturních institucí (galerie, muzea, výtvarné ateliéry). Přípravovány jsou společně i školní výstavy studentských prací. Výuka je organizována formou ateliérové práce, projektového vyučování a exkurzí. Důraz je kladen na praktickou zkušenost, týmovou spolupráci a mezioborové přesahy. Při práci s digitálními technologiemi je dbáno na bezpečnost, autorská práva a etické zásady

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka je založena na praxi a vysvětlování, samostatné práci žáků, vyhledávání informací, aplikaci získaných poznatků, na sledování aktualit v oboru, na sledování dokumentárních pořadů, na diskusi, na pravidelném ověřování vědomostí, dovedností a schopností využít znalostí k řešení zadaných situací a problémů.

Hodnocení je zaměřeno na proces i výsledky tvorby. Kritérii jsou tvořivost, samostatnost, schopnost reflexe, spolupráce, originalita řešení a prezentace. Součástí je veřejná prezentace vybraných prací (výstava, online galerie) a vedení portfolia. Hodnocení má motivační a formativní charakter.

V předmětu *Výtvarná výchova* používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

→ **kompetence k učení**

Žák:

- má v hodinách prostor pro seberealizaci a osobní rozvoj,

- hodnotí vlastní práce i práce ostatních spolužáků,
- samostatně i ve skupině plní zadané úkoly a plánuje jejich průběh,
- přijímá kritiku, radu i ocenění spolužáků a dokáže se poučit z chyb,
- využívá odbornou literaturu a další zdroje informací, které tvůrčím způsobem zpracovává.

→ **kompetence k řešení problémů**

Žák:

- pracuje s různými materiály a výtvarnými technikami a hledá optimální řešení výtvarného zadání,
- nachází vlastní tvůrčí postupy,
- tvořivě přistupuje k úkolům a má odvahu hledat neotřelá řešení.

→ **kompetence komunikativní**

Žák:

- je citlivý a tolerantní k výtvarným projevům a schopnostem ostatních,
- prezentuje a obhájí svou tvorbu,
- využívá prostor pro odvážná a osobitá výtvarná řešení,
- uplatňuje specifickou komunikaci prostřednictvím výtvarného jazyka mezi jednotlivcem a společností.

→ **kompetence sociální a personální**

Žák:

- se originálně rozhoduje na základě vlastních představ a schopností,
- oceňuje práci spolužáků a rozvíjí mezilidské vztahy založené na úctě, empatii a toleranci,
- spolupracuje ve skupinách na zadaném úkolu a tím rozvíjí týmovou práci, zodpovědnost i radost ze společného úsilí.

→ **kompetence občanské**

Žák:

- zodpovědně přistupuje k životu a životnímu prostředí a přijímá vlastní iniciativu,
- prezentuje vlastní výtvarný názor,
- sleduje současné trendy výtvarné prezentace společenských projektů,
- projevuje úctu ke kulturním a duchovním hodnotám minulosti i současnosti,
- uvědomuje si možnost ovlivňovat prostřednictvím výtvarné tvorby dění ve společnosti.

→ **kompetence k podnikavosti**

Žák:

- účastní se výtvarných soutěží a aktivně se zapojuje do jejich přípravy,
- uplatňuje iniciativní a tvořivý přístup při plnění úkolů,
- efektivně využívá poznatky a dovednosti v běžném životě,
- spolupracuje na propagaci společensky prospěšných projektů a aktivit,
- přetváří výtvarně prostředí domova, školy či veřejného prostoru,

- vytváří si představy o profesní budoucnosti a roli výtvarné prezentace v různých oblastech podnikání.

→ kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie jako nástroj vlastní tvorby, prezentace a interpretace vizuálně-obrazných vyjádření,
- pracuje s grafickými editory, fotografickými a videoaplikacemi, programy pro 3D modelování i nástroji nových médií a kombinuje je s tradičními výtvarnými technikami,
- vytváří a sdílí digitální portfolia, multimediální projekty a online výstavy,
- respektuje zásady správné citace, autorských práv a etického vystupování v online prostředí,
- kriticky hodnotí vizuální obsah digitálních médií, rozpoznává jejich komunikační účinky a možné manipulace a reflektuje jejich vliv na společnost a kulturu,
- zapojuje digitální technologie do mezioborových aktivit a projektů,
- spolupracuje na vizuálních výstupech v online prostředí,
- tvořivě a odpovědně komunikuje prostřednictvím vizuálních médií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Dějiny výtvarného umění periodizace a charakteristika vývojových etap výtvarného umění Přehled vývoje umění a estetického myšlení umění pravěku starověké kultury, antika románské umění, gotika renesance, baroko, rokoko klasicismus, romantismus, realismus impresionismus, postimpresionismus Techniky kresba se zaměřením na technickou stránku předmětu - možnosti výtvarného vyjádření různými technikami objemy v trojrozměrném zobrazování portrétní tvorba, vč. stylizace prostorové objekty, práce z papíru psychologický účinek barvy stylizace tvaru konstrukce plošného písma - kompozice v ploše	popíše jednotlivá historická období, popíše jejich charakteristické znaky pojmenuje významné evropské památky pojmenuje nejvýznamnější umělecké osobnosti jednotlivých historických epoch orientuje se v uměleckých směrech na počátku 20. století získané poznatky z výtvarného umění uvádí do souvislosti s aktuálními výtvarnými projevy vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků VYV a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních představ a zkušeností užívá VYV k zaznamenání vizuálních zkušeností i získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie porovnává různé interpretace VOV a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.	MV: ZSV: - spol. chování a etika DEJ: srovnání historického období ve vývoji civilizace GEO: geografické podmínky a jejich vliv na vznik kultur PT: OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 - žák dokáže nalézt v sobě kreativitu při řešení výtvarných problémů. MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT3.1 - žák se učí vnímat kulturní rozličnost jako výraznou světovou kulturní hodnotu. Psychosociální aspekty interkulturality - PT3.2 - žák nahlíží rozličné výtvarné

	porovnává prvky VOV na základě vztahů (barevné kontrasty, proporční vztahy aj.) nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah VYV, který samostatně vytvořil, vybral a upravil. ověřuje komunikační účinky vybraných či samostatně vytvořených VYV v soc. vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	interpretace světa, různých etnik a kultur. MV: Média a mediální produkce - PT5.1 - ukázky DVD, VHS, divadelní představení, koncertu
--	---	--

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Dějiny výtvarného umění 19. – 21. století umělecké slohy a směry od konce 19. století do současnosti směry na přelomu 19. a 20. stol. (kubismus, fauvismus, secese) nástup české moderny dadaismus, surreasismus, pařížská škola abstraktní umění meziváleční avantgarda – dekorativismus a funkcionalismus akční malba kinetické umění a op-art reklama a pop art konceptuální umění moderní architektura Techniky kresba se zaměřením na detail (buňky, kameny, detaily oděvů aj.). Výtvarná stylizace Zkratka DU krajinomalba a její možnosti a variace řešení propagačního materiálu s využitím různých výtvarných možností kresba a její výrazové možnosti (přírodniny, věci kolem nás aj.) modelace objemu jednotlivých těles pomocí světla a stínu figurální kompozice se zaměřením na detail	rozlišuje umělecké slohy a směry od konce 19. století do současnosti proměny a vznik uměleckých směrů objasňuje na základě širších společenských a filosofických okolností při vlastní tvorbě uplatňuje umělecké vyjadřovací prostředky současného umění objasňuje roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku uměleckého vyjádření vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření. porovnává vztah linie a plochy. uplatňuje osobitost svého vnímání v přístupu k realitě vědomě se zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností. k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění	MV: ZSV: - spol. chování a etika PT: OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 - žák dokáže nalézt v sobě kreativitu při řešení výtvarných problémů. MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT3.1 - žák se učí vnímat kulturní rozličnost jako výraznou světovou kulturní hodnotu. Psychosociální aspekty interkulturality - PT3.2 - žák nahlíží rozličné výtvarné interpretace světa, různých etnik a kultur. MV: Média a mediální produkce - PT5.1 - ukázky DVD, VHS, divadelní představení, koncertu

7.16. Hudební výchova

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	2	2	0	0	4
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ z RVP G. Vzdělávací oblast Umění a kultura je zastoupena Hudební a Výtvarnou výchovou a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace. V těchto oborech se žákům umožňuje jiné, než pouze racionální poznávání světa a zároveň se odráží nezastupitelná součást lidské existence – umění a kultura. Kultura jako proces a výsledek duchovní činnosti umožňuje chápat proměny a historické zkušenosti, v nichž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence. Kultura je také neoddelitelná součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění můžeme také chápat jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, a ty nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Předmět tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevovat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby. V produkci žáci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Součástí obsahového zaměření je i seznámení s folklórem – typickými melodiemi, rytmy a formami české lidové hudby; žáci mohou folklór interpretovat (zpěv, hra na nástroje, pohybová aktivita), analyzovat a srovnávat ho s dalšími hudebními styly. Výuka hudební výchovy je provázána s ústní lidovou slovesností, zejména s českým jazykem a literaturou, ale i s cizími jazyky. Folklórní písně, balady, říkadla či pověsti se stávají přirozeným prostorem pro mezipředmětové vztahy – žáci vnímají souvislost mezi hudební a literární tradicí, rozpoznávají společné motivy, rytmiku a obraznost lidového umění a učí se je srovnávat napříč kulturami. Tím se rozvíjí nejen kulturní identita a jazyková citlivost, ale také respekt k rozmanitosti hudebních a literárních tradic.

Časové a organizační vymezení:

Výuka probíhá většinou v učebně speciálně vybavené pro hudební nauku, a to v základní výukové jednotce. Je realizována v rozsahu stanoveném RVP G, tj. 2 hodiny týdně v 1. a 2. ročníku (celkem 4 hodiny za celé studium). Výuka je dále obohacována a rozšiřována návštěvami koncertů.

Výchovně vzdělávací strategie

Ve výuce hudební výchovy je cíleně podporována spolupráce a respekt mezi žáky. Učitel vede žáky k tomu, aby dokázali přijímat i odlišné názory a zkušenosti, uvědomovali si svou roli ve skupině a nesli odpovědnost za společnou práci. Důraz je kladen na pozitivní a tvořivou atmosféru, která motivuje žáky k aktivnímu zapojení a umožňuje jim uplatnit vlastní iniciativu a tvořivost. V rámci hudebních činností mají žáci možnost pracovat samostatně i týmově, zažít úspěch, rozvíjet sebevědomí a posilovat schopnost spolupracovat při vokálních, instrumentálních i hudebně-pohybových aktivitách. Ve výuce je se důsledně hledí na žánrovou i stylovou pestrost, včetně tradičního folklóru, aby žáci poznali hudební kořeny národní kultury, porozuměli jejím charakteristickým prvkům a rozvíjeli vnímání kontinuity hudební tradice.

V předmětu Hudební výchova používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové

→ **kompetence k učení**

Žák:

- plánuje a organizuje své učení, využívá je pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- používá různé strategie k získávání a zpracování poznatků, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- vyhledává, třídí a zpracovává informace z tištěných i digitálních zdrojů, využívá vlastní zkušenosti i kulturní akce (např. koncerty);
- při práci s hudebním dílem uplatňuje odborné termíny a propojuje nové poznatky s dříve osvojenými;
- zpracovává referáty, projekty a samostatné hudební úkoly, v nichž rozvíjí tvořivost a experimentuje.

→ **kompetence k řešení problémů**

Žák:

- využívá různé postupy při řešení hudebních úkolů a situací;
- analyzuje problém, plánuje postup a hledá účinné způsoby řešení;
- propojuje poznatky z hudby s dalšími obory a uplatňuje kreativní přístup při vlastní tvorbě;
- při práci na projektech se učí spolupracovat a hledat alternativní cesty k cíli.

→ **kompetence komunikativní**

Žák:

- používá odborný hudební jazyk v mluveném i psaném projevu;
- prezentuje své poznatky a zkušenosti vhodnou formou;
- diskutuje o vlastní i cizí tvorbě, formuluje a zdůvodňuje hodnotící soudy;
- rozvíjí verbální i neverbální vyjadřování prostřednictvím hudebních činností;
- chápe hudbu i jazyk jako prostředky kulturní komunikace, které se vzájemně doplňují.

→ **kompetence sociální a personální**

Žák:

- respektuje názory ostatních a spolupracuje v týmu;
- přebírá odpovědnost za společnou práci a přispívá k pozitivní atmosféře ve skupině;
- dodržuje pravidla společenského chování a kulturní etikety, uplatňuje je i při kulturních akcích;
- reflektuje vlastní roli ve skupině a rozvíjí své hudební zaměření.

→ kompetence občanské

Žák:

- respektuje základní normy společenského chování a kulturní tradice;
- chápe souvislosti mezi hudbou a dobovým kulturně-historickým kontextem;
- aktivně se účastní kulturního života a prezentuje školu při veřejných vystoupeních;
- váží si národní kulturní identity a lidových forem, rozpoznává jejich význam pro hudební kulturu;
- respektuje rozmanitost hudebních tradic a stylů včetně tradic jiných národů;
- chápe hudbu i jazyk jako přirozené projevy kultury, které spoluutvářejí hodnoty společnosti.

→ kompetence k podnikavosti

Žák:

- projevuje tvořivost, vlastní iniciativu a proaktivní přístup;
- zapojuje se do společných projektů (koncerty, vystoupení, prezentace);
- plánuje a organizuje svou práci, přebírá odpovědnost za výsledek a podílí se na společném úspěchu.

→ kompetence digitální

Žák:

- využívá digitální technologie při tvorbě, recepci i reflexi hudby;
- pracuje se softwarovými nástroji pro notaci, aranžmá, nahrávání, editaci a mix hudby, používá digitální hudební nástroje a multimediální aplikace;
- při poslechu a analýze hudby využívá digitální databáze, streamovací platformy a online archivy, kriticky hodnotí kvalitu a důvěryhodnost zdrojů a rozpoznává manipulativní obsah;
- zapojuje digitální technologie do interpretace a prezentace hudebních projektů, propojuje vlastní zkušenosti s kulturními a historickými souvislostmi;
- respektuje zásady bezpečnosti, autorského práva a etiky při práci v online prostředí;
- spolupracuje s ostatními v digitálním prostředí a využívá technologie k obohacení tvůrčích i mezioborových aktivit.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

1. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Produkce - zpěv Vokální činnosti kultivace pěveckého a hlasového projevu,	využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně,	MV: BIO – biologie člověka, hlasová hygiena, TEV – pohybové ústrojí, pohyb

intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv, orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic, improvizace jednoduché vokální kompozice (předvětí a závětí, perioda) pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena vícehlasý zpěv hudební rytmus a rytmus řeči orientace v prostoru intonace a vokální improvizace	správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě zpívá na základě svých dispozic jednohlasý i vícehlasý zpěv	FYZ – fonace, zvuk, rytmus PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2
Produkce - hra na hudební nástroje Instrumentální činnosti hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody, jednoduchá aranžmá), hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo), orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic, moderní hudební nástroje a digitální zařízení	využívá hudební nástroje školy (keyboardy, flétny, kytary) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehmotných myšlenek a představ navrhne rytmickou a pohybovou improvizaci orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	MV: INF – moderní technologie v hudbě PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 MEV Média a mediální produkce - PT5.1 Uživatelé - PT5.3 Role médií v moderních dějinách - PT5.5
Produkce – hudebně pohybové činnosti pohyb hudby a gesto, pohybové etudy, tanec jako způsob komunikace	reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	MV: BIO – biologie člověka TEV – pohybové ústrojí, pohyb, prostorová orientace PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Sociální komunikace - PT1.3
Recepce a reflexe Vznik a vývoj hudby základní orientace v hudbě středověku, renesance a baroka, základní orientace v českém a evropském folklóru, jeho projevy a vztah k hudební tradici charakteristické znaky epoch (např. vokální polyfonie, figurální	rozpozná vybrané hudební ukázky středověku, renesance a baroka, uvede příklady charakteristických znaků těchto epoch, jmenuje vybrané významné skladatele a díla,	MZ: DEJ - vývoj hudby v historickém kontextu, VYV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1

hudba, vznik opery a instrumentálních forem), vybrané osobnosti jako reprezentanti epoch, souvislosti hudby s výtvarným uměním, literaturou a lidovou tradicí. Hudba jako organizovaný zvuk hudební dílo – hudební objekt, hudebně výrazové prostředky, hudební forma, hudební znak, formální struktura a sémantika skladby Hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby Hudební styly a žánry, funkce hudby hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla,	uveďte příklady významných sběratelů a představitelů folklórní tradice rozpozná základní znaky českého a evropského folklóru a vysvětlí jejich vztah k hudební tradici vysvětlí souvislost mezi hudbou a dobovým kulturním prostředím. odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT3.1 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 MEV Média a mediální produkce - PT5.1 Uživatelé - PT5.3
Recepce a reflexe Hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz Hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace a druh generační výpovědi Interpretace hudebního díla popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení	popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit vypracuje projekt odrážející reflexi zhlédnutého představení provede kritiku zhlédnutých divadelních představení a filmů analyzuje hudební ukázky a doporučí je spolužákům	MV: INF, ZSV, CJL, CIJ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 Sociální komunikace - PT1.3 Spolupráce a soutěž - PT1.5 MEV Média a mediální produkce PT5.1 Mediální produkty a jejich významy - PT5.2
Umělecká tvorba a komunikace Umělecký proces a jeho vývoj vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality;	vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže	MV: INF, ZSV, CJL, CIJ PT:

dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr; znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění; historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický, modernistický a postmodernistický, pluralitní model umění); prezentace uměleckého díla Role subjektu v uměleckém procesu smyslové vnímání a jeho rozvoj; předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla; mimo vědomá a uvědomělá recepce uměleckého díla; tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta a recipienta	objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu	OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 Sociální komunikace - PT1.3 Morálka všedního dne - PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 VMEGS Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3 MEV Média a mediální produkce PT5.1 Mediální produkty a jejich významy - PT5.2 Účinky mediální produkce a vliv médií - PT5.4 Role médií v moderních dějinách - PT5.5
--	--	---

2. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Produkce - zpěv Vokální činnosti kultivace pěveckého a hlasového projevu, intonační a rytmický výcvik, sólový a sborový zpěv, orientace v notovém (grafickém) zápisu vokálních kompozic, improvizace jednoduché vokální kompozice (předvěti a závěti, perioda) pěvecký a mluvní projev, hlasová hygiena vícehlasý zpěv hudební rytmus a rytmus řeči orientace v prostoru intonace a vokální improvizace	využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení větu (obsah sdělení), uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě zpívá na základě svých dispozic jednohlasý i vícehlasý zpěv	MV: BIO – dechové a hlasové ústrojí, hlasová hygiena, TEV – pohybové ústrojí, pohyb FYZ – fonace, zvuk, rytmus PT: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2
Produkce - hra na hudební nástroje Instrumentální činnosti hra a tvorba instrumentálních doprovodů (rytmicko-melodické doprovody,	využívá hudební nástroje školy (keyboardy, flétny, kytary) při individuálních či společných hudebních aktivitách a přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem používá hudební	MV: INF – moderní technologie v hudbě PT: OSV

jednoduchá aranžmá), hra a tvorba jednoduchých instrumentálních kompozic (hudební věta, malá písňová forma, rondo), orientace v notovém a grafickém zápise instrumentálních kompozic, moderní hudební nástroje a digitální zařízení	nástroje jako prostředek sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ navrhne rytmickou a pohybovou improvizaci orientuje se v zápise jednoduchých, případně i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních písní a skladeb; na základě svých individuálních hudebních schopností tyto skladby realizuje	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 MEV Média a mediální produkce - PT5.1 Uživatelé - PT5.3 Role médií v moderních dějinách - PT5.5
Produkce – hudebně pohybové činnosti pohyb hudby a gesto, pohybové etudy, tanec jako způsob komunikace	reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím; pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	MV: BIO – biologie člověka TEV – pohybové ústrojí, pohyb, prostorová orientace PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 Sociální komunikace - PT1.3
Recepce a reflexe Vznik a vývoj hudby základní orientace v hudbě klasicismu, romantismu a 20.–21. století, charakteristické znaky epoch (klasicistní forma, romantický výraz, moderní směry), vybrané osobnosti jako reprezentanti epoch, propojení hudby s literaturou, výtvarným uměním a ústní lidovou slovesností folklór jako inspirační zdroj pro uměleckou hudbu a jeho mezinárodní souvislosti Hudební nástroje, nové technologie v hudbě, záznam hudby, přímá a nepřímá komunikace hudby Hudební styly a žánry, funkce hudby hudba a její využití v běžném životě, hudba jako kulturní statek a jako zboží, estetická a umělecká hodnota hudebního díla, hudební průmysl	rozpozná vybrané hudební ukázky klasicismu, romantismu a moderní hudby, uvede příklady charakteristických znaků těchto epoch, jmenuje vybrané významné skladatele a díla, porovná rozdíly mezi hudebními styly a vyjádří vlastní názor na jejich význam, uvede příklady, jak folklór ovlivnil uměleckou hudbu, a srovná folklórní projevy různých kultur uvede příklady propojení hudby s literaturou a výtvarným uměním. vypracuje prezentaci na téma jednotlivých kulturních epoch odlíší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti a je	MZ: DEJ - vývoj hudby v historickém kontextu, VVV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1 Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - PT3.1 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT3.3 MEV Média a mediální produkce - PT5.1 Uživatelé - PT5.3

hudba na objednávku a možnosti jejího zneužití	schopen poukázat na příklady jejího zneužívání rozpozná netolerantní či extremistické projevy v hudební tvorbě a vyjádří k nim kritický postoj	
Recepce a reflexe Hudební skladatel a interpret, interpretace v hudbě, umělecký provoz Hudba jako způsob identifikace, sebe prezentace a druh generační výpovědi Interpretace hudebního díla popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, hudební dílo jako možné poselství, vlastní hodnocení	popíše a na vybraných hudebních dílech (částech hudebního díla) ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, možná poselství sdělovaná prostřednictvím hudby na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností dešifruje a interpretuje interpretuje hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout vypracuje projekt odrážející reflexi zhlédnutého představení provede kritiku zhlédnutých divadelních představení a filmů podle osobních dispozic zhudební jednoduchý text analyzuje hudební ukázky a doporučí je spolužákům	MV: INF, ZSV, CJL, CIJ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 Sociální komunikace - PT1.3 Morálka všedního dne - PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 MEV Média a mediální produkce PT5.1 Mediální produkty a jejich významy - PT5.2 Účinky mediální produkce a vliv médií - PT5.4 Role médií v moderních dějinách - PT5.5
Umělecká tvorba a komunikace Umělecký proces a jeho vývoj vliv uměleckého procesu na způsob chápání reality; dynamika chápání uměleckého procesu – její osobnostní a sociální rozměr; znaková podmíněnost chápání světa – znakové systémy jednotlivých druhů umění; historické proměny pojetí uměleckého procesu (magický, mytický, univerzalistický, modernistický a postmodernistický, pluralitní model umění);	vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na	MV: INF, ZSV, CJL, CIJ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - PT1.2 Sociální komunikace - PT1.3 Morálka všedního dne - PT1.4 Spolupráce a soutěž - PT1.5 VMEGS Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV

prezentace uměleckého díla Úloha komunikace v uměleckém procesu postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny; umělecká a mimoumělecká znakovost; umění jako proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků; role umělce v societě; publikum a jeho účast v uměleckém procesu; sociální a technologické proměny dneška (nové technologie, nové umělecké disciplíny a jejich obsahy) a jejich vliv na úlohu komunikace v uměleckém procesu; subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám považovaným za společensky uznávané	základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3 MEV Média a mediální produkce PT5.1 Mediální produkty a jejich významy - PT5.2 Účinky mediální produkce a vliv médií - PT5.4 Role médií v moderních dějinách - PT5.5
--	--	---

7.17. Seminář z anglického jazyka

Ročník		I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2		2
Datum platnosti: od 1. 9. 2021, počínaje prvním ročníkem						

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z anglického jazyka vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP GV. Je určen žákům, kteří budou skládat maturitní zkoušku z předmětu anglický jazyk. Cílem tohoto předmětu je upevnit a rozšířit znalosti jazykových prostředků na úrovni B1 a směřovat je k úrovni B2.

Při stanovení jednotlivých výstupů jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně – jak je stanoveno v RVP GV. Náplň učiva obsahuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury. V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů všech průřezových témat.

Předmět je se soustředí na přesnost a správnost při vyjadřování v anglickém jazyce. Žáci si dále rozvíjejí gramatické struktury a slovní zásobu. Předmět je zaměřen na poslech a čtení s porozuměním, produkci písemnou a ústní s důrazem na interakci. Jsou prohlubovány jazykové dovednosti získané v hodinách anglického jazyka. Žáci si osvojí a umí aktivně aplikovat vhodné jazykové prostředky v souladu s účelem komunikace. Vzdělávacím cílem je kultivovat historické a sociální vědomí žáků, a tak je učit hlouběji porozumět současnosti, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet. Převládajícími metodami výuky jsou proto párová a skupinová.

Do předmětu jsou integrována zejména tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**
- tematické okruhy
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Morálka všedního dne
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

- tematické okruhy
 - Globalizační a rozvojové procesy
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
 - Žijeme v Evropě
 - Vzdělávání v Evropě a ve světě
- průřezové téma **Multikulturní výchova**
- tematické okruhy
 - Základní problémy sociokulturních rozdílů
 - Psychosociální aspekty interkulturality
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- průřezové téma **Environmentální výchova**
- tematické okruhy
 - Problematika vztahů organismů a prostředí
 - Člověk a životní prostředí
 - Životní prostředí regionu a České republiky
- průřezové téma **Mediální výchova**
- tematické okruhy
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich významy
 - Uživatelé
 - Účinky mediální produkce a vliv médií

Časové a organizační vymezení:

Studium je organizováno s následující hodinovou dotací: 0 – 0 – 0 – 2. Ve čtvrtém ročníku je pro žáky předmět Seminář z anglického jazyka (SANJ) povinně volitelný.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu **Seminář - anglický jazyk** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů:

- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívají příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vedou žáky k jeho respektování.
- Žáci neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumějí, či obsahují neúplné věty i odstavce, se žáci učí zacházet s nekompletními informacemi.

Jsou vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu. Ve výuce jsou simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.) Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru. V rámci konverzace na různá témata je po žácích vyžadována zřetelná argumentace při vyjadřování názorů. Žáci se zúčastňují soutěží v anglickém jazyce.

Kompetence komunikativní:

- Učitelé rozvíjejí komunikativní kompetence, které jsou obsažené v samé podstatě předmětu. Dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjejí učitelé u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka. Ke komunikaci s rodilými mluvčími a anglicky mluvícími cizinci dostávají žáci příležitost v rámci poznávacích zájezdů a ve čtvrtém ročníku v předmětech Seminář z anglického jazyka a Konverzace v anglickém jazyce.
- Žáci získávají schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako schopnost naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti. Žáci se vyjadřují přesně, identifikují podstatné i vedlejší informace a rozvíjejí své interpretační schopnosti.

Kompetence sociální a personální:

- Učitel vede žáky ke komunikaci nejen mezi ním a jimi, ale také mezi žáky navzájem v rámci diskuze a kolektivní práce. Žáci musí reagovat na své vlastní projevy i na projevy druhých a pod vedením učitele kontrolovat, opravovat a hodnotit své výkony (písemné i ústní). Učí se tak nejen aplikovat své znalosti, řešit odborné problémy v daném předmětu, ale také vhodně a citlivě sdělovat výtky a pochvaly, navrhnout jiná další možná, lepší řešení apod. Žáci se tak zároveň učí přijímat kritiku ze strany vrstevníků, reagovat na ni a příště se nedostatků vyvarovat.
- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli. Žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat ve dvojicích a skupinách.

Kompetence k učení:

- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali. Využívají frontální, skupinovou a individuální výuku žáků.
- Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Učitelé často využívají srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, tedy i s jazykem mateřským. Žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů. Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním jazykovým softwarem a internetem. Důvěru ve své jazykové schopnosti i návyky

nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci extenzivní četbou upravených i autentických textů.

Kompetence občanské:

- V rámci konverzace vede učitel žáky k tomu, aby zaujali vlastní stanovisko k problémům společenským, sociálním, kulturním i k otázkám životního prostředí. Žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností vůči sobě i jiným. Učitel také využívá nabídky filmových či divadelních představení v cizím jazyce. Zapojuje podle možností žáky do mezinárodních jazykových i jiných projektů. Učitel poukazuje na nutnost tolerance v multikulturní společnosti.

Kompetence k podnikavosti:

- Učitel vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím studiu a povolání. Učitel je vhodně motivuje k zdokonalování jazykových dovedností, doporučuje zahraniční stáže, jazykové kurzy v zahraničí i jiné, např. prázdninové pracovní pobyty. Žáci si uvědomí nutnost aktivní znalosti alespoň dvou cizích jazyků pro lepší uplatnění na trhu práce i v budoucím životě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
--------------	-----------------------------------	---

Jazykové prostředky Fonetika – druhy intonace, - přízvuk, složitější fonetické jevy - a struktury, fonologický systém - jazyka Pravopis – správné psaní - jednotlivých slov, interpunkce; - psaní apostrofu; čárka u výčtu, u - vsuvky, v souvětí; pravopisné - změnu u odvozených slov Gramatika - používání gramatických prostředků - používání pravidel o stavbě slov, vět a nadvětných celků - slovesné časy - modální slovesa a jejich záporny - gerundium a infinitiv - pasiv - členy a jejich použití - kvantifikátory – some, any, a few, a little, much, many - předložky, spojky - nepřímá řeč - kondicionály Lexikologie - tematická slovní zásoba (viz. tematické okruhy – uvedeny níže) - slootovorba - synonyma, antonyma - frázová slovesa - ustálené kolokace - jednoduché idiomy - předpony, přípony Mluvený projev Tematické okruhy - Rodina, přátelé a sociální vazby - Volný čas a zájmy	Perceptivní řeč. dovednosti Porozumění a poslech - identifikuje strukturu textu a - rozliší hlavní a doplňující informace - rozumí hlavním myšlenkám - autentické konverzace a - postihne doplňující informace - zná bohatou slovní zásobu - odvodí význam méně známých - slov z kontextu - v mluveném projevu rozliší - jednotlivé mluvčí, identifikuje - konkrétní styl, citové zabarvení, názory a stanoviska - jednotlivých mluvčí - rozumí obsáhlejším - autentickým textům - vyhledá informace z různých - textů a pracuje s nimi - adekvátně reaguje v - běžných komunikačních - situacích - využívá různé typy slovníků Čtení - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a se získanými informacemi dále pracuje - čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu či média	MV Český jazyk - průběžné srovnávání anglického a českého jazyka ZSV - společnost, mezilidské vztahy Hudební výchova - práce s anglickými písňovými texty Informatika - průběžně využití počítačových a technických dovedností Dějepis - historické události v anglicky mluvících zemích PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí - PT4.1 MV Média a mediální produkce - PT5.1 Uživatelé - PT5.3
---	---	--

- Cestování - Kultura a zábava - Věda a technologie a vynálezy - Sdělovací prostředky (internet, noviny, časopisy, rádio) - Zdraví a nemoci - Vzdělání, škola, studium - Česká republika a Praha - Reálie anglicky mluvících zemí Slohové útvary - neformální dopis - formální dopis - email - esej - recenze Situační rozhovory - vyjádří a obhájí své kritické názory a stanoviska na běžná i méně běžná témata - vyjádří varování či obavy - poskytne radu, doporučí atd. - přesvědčí o výhodách svého návrhu a dokáže ho prosadit	- odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé techniky čtení <u>Produktivní řeč. dovednosti</u> <u>Mluvený projev</u> - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, - spontánně a plynule s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - hovoří volně, spontánně a plynule - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý strukturou a slovní zásobou náročnější autentický text - přednese souvislý projev na zadané téma a vyjádří stanovisko - používá náročnější všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval obsah sdělení - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - plynule komunikuje s rodilým mluvčím - podrobně popíše své osoby, věci, činnosti a děje - sestaví prezentaci na zadané téma - <u>Psaný projev</u> - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se předem známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu	
---	---	--

	- osvojí si základní rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky - osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování Interaktivní řečové dovednosti - adekvátně reaguje v běžných, každodenních i méně častých komunikačních situacích a orientuje se v tématech z určených tematických okruhů - zapojí se do konverzace s rodilým mluvčím a dokáže ji bez problémů udržovat - spontánně vyjádří souhlas / nesouhlas, prosbu, svolení, odmítnutí, potřebu, zákaz, příkaz - dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní i méně častou tematikou	
--	---	--

7.18. Seminář z německého jazyka

Ročník		I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2		2
Datum platnosti: od 1. 9. 2021, počínaje prvním ročníkem						

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z německého jazyka vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a zpracováním obsahu ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace v RVP GV. Je určen žákům, kteří budou skládat maturitní zkoušku z předmětu německý jazyk. Cílem tohoto předmětu je upevnit a rozšířit znalosti jazykových prostředků na úrovni B1.

Při stanovení jednotlivých výstupů jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně – jak je stanoveno v RVP GV. Náplň učiva obsahuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury. V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů všech průřezových témat.

Předmět se soustředí na přesnost a správnost při vyjadřování v německém jazyce. Žáci si dále rozvíjejí gramatické struktury a slovní zásobu. Předmět je zaměřen na poslech a čtení s porozuměním, produkci písemnou a ústní s důrazem na interakci. Jsou prohlubovány jazykové dovednosti získané v hodinách německého jazyka. Žáci si osvojí a umí aktivně aplikovat vhodné jazykové prostředky v souladu s účelem komunikace. Vzdělávacím cílem je kultivovat historické a sociální vědomí žáků, a tak je učit hlouběji porozumět současnosti, uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet. Převládajícími metodami výuky jsou proto práce ve dvojicích a ve skupinách.

Do předmětu jsou integrována zejména tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**
- tematické okruhy
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Morálka všedního dne
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- průřezové téma **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

- tematické okruhy
 - Globalizační a rozvojové procesy
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
 - Žijeme v Evropě
 - Vzdělávání v Evropě a ve světě
- průřezové téma **Multikulturní výchova**
- tematické okruhy
 - Základní problémy sociokulturních rozdílů
 - Psychosociální aspekty interkulturality
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- průřezové téma **Environmentální výchova**
- tematické okruhy
 - Problematika vztahů organismů a prostředí
 - Člověk a životní prostředí
 - Životní prostředí regionu a České republiky
- průřezové téma **Mediální výchova**
- tematické okruhy
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich významy
 - Uživatelé
 - Účinky mediální produkce a vliv médií

Časové a organizační vymezení:

Studium je organizováno s následující hodinovou dotací: 0 – 0 – 0 – 2. Ve čtvrtém ročníku je pro žáky předmět **Seminář z německého jazyka (SNJ)** povinně volitelný.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu **Seminář z německého jazyka** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů:

- Učitelé poskytují žákům prostor k samostatnému řešení jazykových problémů i k jejich různým řešením. Využívají příležitosti demonstrovat komplexní charakter jazyka a vedou žáky k jeho respektování.
- Žáci neustálou prací s texty, kterým ne vždy beze zbytku rozumí, či obsahují neúplné věty i odstavce, se učí zacházet s nekompletními informacemi. Jsou vedeni k nutnosti domýšlení, hledání souvislostí a smyslu. Ve výuce jsou

simulovány modelové situace, se kterými se žáci mohou setkat v praktickém životě (psaní dopisů na různá témata, rozhovory v různých kontextech, poslech neznámých mluvčích atd.) Žáci jsou postupně vedeni k řešení prací většího rozsahu a komplexnějšího charakteru. V rámci konverzace na různá témata je po žácích vyžadována zřetelná argumentace při vyjadřování názorů. Žáci se zúčastňují soutěží v německém jazyce.

Kompetence komunikativní:

- Učitelé rozvíjejí komunikativní kompetence, které jsou obsažené v samé podstatě předmětu. Dovednosti spojené se čtením, poslechem, mluvením a psaním rozvíjejí učitelé u žáků standardními metodami výuky cizího jazyka. Ke komunikaci s rodilými mluvčími a německy mluvícími cizinci dostávají žáci příležitost v rámci poznávacích zájezdů a ve čtvrtém ročníku v předmětech Seminář z německého jazyka a Konverzace v německém jazyce.
- Žáci získávají schopnost vyjádření vlastního názoru a jeho obhájení, stejně tak jako schopnost naslouchat názorům druhých a tolerovat odlišnosti. Žáci se vyjadřují přesně, identifikují podstatné i vedlejší informace a rozvíjejí své interpretační schopnosti.

Kompetence sociální a personální:

- Učitel vede žáky ke komunikaci nejen mezi ním a jimi, ale také mezi žáky navzájem v rámci diskuse a kolektivní práce. Žáci musí reagovat na své vlastní projevy i na projevy druhých a pod vedením učitele kontrolovat, opravovat a hodnotit své výkony (písemné i ústní). Učí se tak nejen aplikovat své znalosti, řešit odborné problémy v daném předmětu, ale také vhodně a citlivě sdělovat výtky a pochvaly, navrhnout jiná další možná, lepší řešení apod. Žáci se tak zároveň učí přijímat kritiku ze strany vrstevníků, reagovat na ni a příště se nedostatků vyvarovat.
- Specifický charakter učení jazyka rozvíjí u žáků schopnost soustavné práce s dlouhodobými cíli. Žáci rozvíjejí své schopnosti spolupracovat ve dvojicích a skupinách.

Kompetence k učení:

- Učitelé ve výuce prezentují různé způsoby přístupů ke studiu jazyka a žáky vedou k tomu, aby je využívali. Využívají frontální, skupinovou a individuální výuku žáků.
- Žáci jsou vedeni k hledání souvislostí jak u jazykových struktur, tak u slovní zásoby. Učitelé často využívají srovnání s jinými jazyky, které žáci znají, tedy i s jazykem mateřským. Žáci dostávají takové úkoly, v jejichž rámci samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z cizojazyčných textů. Součástí hodin i domácí přípravy je práce se slovníky, referenčními příručkami, multimediálním

jazykovým softwarem a internetem. Důvěru ve své jazykové schopnosti i návyky nutné k samostatné práci s jazykem získávají žáci extenzivní četbou upravených i autentických textů.

Kompetence občanské:

- V rámci konverzace vede učitel žáky k tomu, aby zaujali vlastní stanovisko k problémům společenským, sociálním, kulturním i k otázkám životního prostředí. Žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností vůči sobě i jiným. Učitel také využívá nabídky filmových či divadelních představení v cizím jazyce. Zapojuje podle možností žáky do mezinárodních jazykových i jiných projektů. Učitel poukazuje na nutnost tolerance v multikulturní společnosti.

Kompetence k podnikavosti:

- Učitel vede žáky k tomu, aby získané vědomosti uměli využít ve svém budoucím studiu a povolání. Učitel je vhodně motivuje k zdokonalování jazykových dovedností, doporučuje zahraniční stáže, jazykové kurzy v zahraničí i jiné, např. prázdninové pracovní pobyty. Žáci si uvědomí nutnost aktivní znalosti alespoň dvou cizích jazyků pro lepší uplatnění na trhu práce i v budoucím životě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
--------------	-----------------------------------	---

Jazykové prostředky Fonetika – druhy intonace, - přízvuk, složitější fonetické jevy - a struktury, fonologický systém - jazyka Pravopis – správné psaní - jednotlivých slov, interpunkce; - psaní apostrofu; čárka u výčtu, u - vsuvky, v souvětí; pravopisné - změnu u odvozených slov Gramatika - používání gramatických prostředků - používání pravidel o stavbě slov, vět a nadvětných celků - slovesné časy - slovosled ve vedlejších větách - modální slovesa - skloňování a stupňování přídavných jmen - pasiv - konjunktiv préterita - infinitiv s zu - předložky, spojky - vedlejší věty účelové, konstrukce s um...zu - vedlejší věty časové - vazby sloves - zájmenná příslovce - vztažné věty - nepřímé otázky - přičestí přítomné a minulé Lexikologie - tematická slovní zásoba (viz.	Perceptivní řeč. dovednosti Porozumění a poslech - identifikuje strukturu textu a - rozliší hlavní a doplňující - informace - rozumí hlavním myšlenkám - autentické konverzace a - postihne doplňující informace - zná bohatou slovní zásobu - odvodí význam méně známých - slov z kontextu - v mluveném projevu rozliší - jednotlivé mluvčí, identifikuje - konkrétní styl, citové - zabarvení, názory a stanoviska - jednotlivých mluvčí - rozumí obsáhlejšími - autentickým textům - vyhledá informace z různých - textů a pracuje s nimi - adekvátně reaguje v - běžných komunikačních - situacích - využívá různé typy slovníků Čtení - vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma a se získanými informacemi dále pracuje	MV Český jazyk - průběžné srovnávání německého a českého jazyka ZSV - společnost, mezilidské vztahy Informatika - průběžně využití počítačových a technických dovedností Dějepis - historické události v německy mluvících zemích PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2 Žijeme v Evropě - PT2.4 MKV Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - PT3.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí - PT4.1 MV Média a mediální produkce - PT5.1 Uživatelé - PT5.3
--	---	---

tematické okruhy – uvedeny níže) - slovo tvorba - synonyma, antonyma - jednoduché idiomy - předpony, přípony Mluvený projev <u>Tematické okruhy</u> - Rodina, přátelé a sociální vazby - Volný čas a zájmy - Cestování - Jídlo a pití - Kultura a zábava - Věda a technologie a vynálezy - Sdělovací prostředky (internet, noviny, časopisy, rádio) - Zdraví a nemoci - Vzdělání, škola, studium - Oblečení, móda - Realie německy mluvících zemí Slohové útvary - neformální dopis - formální dopis - email - esej - recenze	- čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce - identifikuje strukturu textu a rozliší hlavní a doplňující informace - využívá různé druhy slovníků, informativní literaturu či média - odvodí význam neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu - využívá různé techniky čtení <u>Produktivní řeč.</u> <u>dovednosti</u> <u>Mluvený projev</u> - formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, - spontánně a plynule s porozuměním přijímá a srozumitelně i gramaticky správně předává obsahově složitější informace - hovoří volně, spontánně a plynule - reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý strukturou a slovní zásobou náročnější autentický text - přednese souvislý projev na zadané téma a vyjádří stanovisko - používá náročnější všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval obsah sdělení - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích	
---	--	--

Situační rozhovory - vyjádří a obhájí své kritické názory a stanoviska na běžná i méně běžná témata - vyjádří varování či obavy - poskytne radu, doporučí atd. - přesvědčí o výhodách svého návrhu a dokáže ho prosadit	- plynule komunikuje s rodilým mluvčím - podrobně popíše své osoby, věci, činnosti a děje - sestaví prezentaci na zadané téma Psaný projev - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se předem známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - osvojí si základní rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky - osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování Interaktivní řečové dovednosti - adekvátně reaguje v běžných, každodenních i méně častých komunikačních situacích a orientuje se v tématech z určených tematických okruhů - zapojí se do konverzace s rodilým mluvčím a dokáže ji bez problémů udržovat - spontánně vyjádří souhlas / nesouhlas, prosbu, svolení, odmítnutí, potřebu, zákaz, příkaz	
--	---	--

	- dokáže odpovědět na neformální zprávu s každodenní i méně častou tematikou	
--	--	--

7.19. Seminář z matematiky

Ročník		I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2		2
Datum platnosti: od 1. 9. 2021, počínaje prvním ročníkem						

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Předmět rozvíjí a upevňuje vybrané části vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace dle RVP G. Jedná se o shrnutí a systematizaci učiva matematiky gymnázia, s poukazem na analogie a souvislosti a se zřetelem k podmínkám profilové maturity z matematiky.

Témata: výroky, důkazy, množiny, dělitelnost, čísla, výrazy, rovnice a nerovnice, soustavy rovnic a nerovnic, funkce, kombinatorika, pravděpodobnost, planimetrie, trigonometrie, stereometrie, vektory, analytická geometrie, komplexní čísla, posloupnosti a řady, limita a spojitost, derivace funkce, neurčitý a určitý integrál

V předmětu Seminář z matematiky jsou u žáků rozvíjeny především dovednosti:

- analyzování problému a vytváření plánu řešení, volby správného postupu při řešení úloh a problémů, vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- práce s matematickými modely, vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvoje logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušeností nebo pokusů, jejich ověřování nebo vyvracení;
- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a aplikace matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech;
- přesného vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu;
- zdůvodňování matematických postupů, obhajoby vlastního postupu;
- užívání moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků;
- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činnostem, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití a k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely);
- rozvíjení geometrického vnímání a prostorové představivosti.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z matematiky je realizován v časovém rozsahu dle výše uvedené časové dotace, hodiny nejsou děleny.

Výuka probíhá většinou v běžných učebnách vybavených potřebnou didaktickou technikou (dataprojektorem); k dispozici je také učebna s počítači. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění myšlenkovým postupům matematiky a jejich vzájemným vztahům a způsobům jejich užití. Důležitou součástí jsou úlohy, při jejichž řešení je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy – pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, analyzovat dostupné informace a volit postupy ke správnému vyřešení. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Výchovně vzdělávací strategie:

V předmětu Seminář z matematiky používáme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí zejména tyto postupy:

- důraz na aplikaci deduktivních a induktivních postupů, které vedou žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest;
- vedení žáků k rozborům, hledáním možností vlastního postupu a prezentaci výsledků práce;
- důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého;
- podporu účasti žáků v matematických soutěžích.

V předmětu Seminář z matematiky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

- své učení a pracovní činnost si žák sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- žák kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- žák kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

V předmětu Seminář z matematiky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- žák rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- žák vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- žák uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- žák kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhazuje podložené závěry;
- žák je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- žák zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

V předmětu Seminář z matematiky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

- žák s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- žák používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- žák efektivně využívá moderní informační technologie;
- žák se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- žák prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- žák rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

V předmětu Seminář z matematiky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociálně personální**:

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- žák si stanovuje cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- žák odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- žák se přizpůsobuje měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- žák aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;

- žák přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- žák se rozhoduje na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

V předmětu Seminář z matematiky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

- žák informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- žák respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- žák rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- žák se chová informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- žák posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

V předmětu Seminář z matematiky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**:

- žák se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhoduje o svém dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- žák uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- žák získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- žák usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- žák posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- žák chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Kombinatorika, Pravděpodobnost, Statistika, Posloupnosti. Opakování, prohloubení a procvičení uvedených témat	prokazuje dovednosti a jistotu při řešení matematických úloh v uvedených tématech	MV: Fyzika, Informační a komunikační technologie Základy společenských věd, Finanční gramotnost PT: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova
Finanční matematika	ovládá základní finanční výpočty, aplikuje příslušné vzorce	MV: Finanční gramotnost
Soustava souřadnic v rovině a v prostoru. Opakování, prohloubení a procvičení uvedených témat	prokazuje dovednosti a jistotu při řešení matematických úloh v uvedených tématech	MV: Fyzika, Zeměpis, Informační a komunikační technologie, Výtvarná výchova
Diferenciální počet Elementární funkce, spojitost funkce Derivace funkce Vlastnosti průběhu funkcí Užití diferenciálního počtu Integrální počet Primitivní funkce Integrační metody Určitý integrál Obsah plochy pod grafem Objem rotačních těles	- chápe podstatu diferenciálního a integrálního počtu, umí jí vysvětlit - umí použít diferenciální a integrální počet při řešení příkladů z praxe	MV: Fyzika MV: Fyzika
Opakování, prohloubení, rozšíření a vzájemné propojení dosud získaných matematických vědomostí a dovedností. Řešení matematických úloh z didaktických testů maturitních zkoušek	- zpracovává získané matematické vědomosti a dovednosti do maturitních okruhů - prokazuje dovednosti a jistotu při řešení matematických úloh	

	z didaktických testů maturitních zkoušek	
--	---	--

7.20. Aktuální témata světového dění

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	2	0	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Seminář Aktuální témata světového dění rozšiřuje obsah vzdělávacího oboru Geografie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G a obsah vzdělávacího oboru z Občanského a společenského základu ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost RVP G.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Aktuální témata světového dění je realizován volitelnou seminární formou ve 3. ročníku v rozsahu 2 vyučovacích hodin za týden. V rámci semináře budou využívány jak metody individuální, tak skupinové práce. V rámci předmětu budou diskutovány aktuální otázky, rozbor periodik

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu Aktuální témata světového dění používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

- se systematicky a zodpovědně připravuje na vyučování. - si dokáže naplánovat a zorganizovat svou pracovní činnost. - nazírá na práci jakožto na prostředek své seberealizace a nástroj svého osobnostního růstu. - kriticky nahlíží na způsoby a výsledky své práce. - vyhledává a třídí informace z různých zdrojů. - kriticky nahlíží na zdroje informací. - si osvojí obecně užívané termíny, informace uvádí do souvislostí.

V předmětu Aktuální témata světového dění používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- v rámci řešení analyzuje problém, rozpozná jeho klíčové části, odlišuje podstatné od nepodstatného. - při řešení problémů využívá své zkušenosti a dříve nabyté poznatky, schopnosti a dovednosti. - dokáže obhájit podložená fakta. - nahlíží na možná řešení problémů z různých úhlů pohledu.

V předmětu Aktuální témata světového dění používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. - volí efektivní komunikační prostředky a způsoby komunikace. - se zapojuje účinně do diskuse a vhodně argumentuje. - v rámci komunikace s okolím dodržuje pravidla a zásady slušného chování. - dokáže veřejně vystupovat před známým i cizím publikem. - využívá informační a komunikační prostředky.

V předmětu Aktuální témata světového dění používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociálně personální**:

- se dokáže adaptovat na samostatnou či skupinovou práci. - je schopen sebekritiky a sebereflexe. - je zodpovědný vůči zdraví svému i zdraví ostatních. - dodržuje zákonné normy. - respektuje své partnery a s ohledem na situaci i své odpůrce. - s ohledem na danou situaci volí efektivní prostředky a způsoby svého působení na okolí

V předmětu Aktuální témata světového dění používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

- rozhoduje a koná objektivně, pracuje-li ve veřejném zájmu. - orientuje se v environmentální problematice na úrovni lokální, regionální i globální. - orientuje se v právech a povinnostech svých i druhých
- respektuje diverzitu lidské společnosti. - při svém rozhodování a konání bere v potaz své svědomí. - vnímá a analyzuje státní, evropskou i celosvětovou politiku. - vnímá a analyzuje lidské konání v místě svého bydliště.

V předmětu Aktuální témata světového dění používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**:

- využívá zákonné prostředky k dosažení svého cíle, s ohledem na možné důsledky svého jednání. - uvědomuje si všemožná rizika spočívající v jeho jednání. - analyzuje je nastalé situace a hledá optimální východiska. - motivuje a vede spolužáky k dosažení cíle. - využívá a rozvíjí své schopnosti a znalosti za účelem dosažení cíle.

V předmětu Aktuální témata světového dění používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální**:

- aktivně zpracovává a vyhodnocuje dostupná fyzickogeografická a socioekonomická data
- orientuje se v českých a mezinárodních databázích s geografickými daty (FAO, ČSÚ ...)
- využívá a tvoří praktické výstupy prostřednictvím geografické informační systémy (ARC Gis ...)

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Výběrová témata: (témata semináře vybírají studenti na počátku roku) • Klimatická změna: ochlazování/oteplování planety, okyselování oceánů, sucho a nedostatek vody • Přírodní katastrofy, hazardy a rizika • Dynamika vývoje obyvatelstva: přelidnění, migrace • Boj o prostor a zdroje: energetické a surovinové zdroje, voda, výsostné vody • Geopolitika • Ekonomické a vojenské integrace • Bohatství a chudoba, životní úroveň HDP x HDI • Hlavní ohniska světového napětí • Kybernetická bezpečnost, blackout • Stárnutí populace	- Zhodnotí význam současných světových problémů - Hodnotí příčiny a možné následky současného dění - Zpracuje prezentaci a kritickou reportáž s problematikou aktuálního dění - Diskutuje se spolužáky a kriticky zhodnotí současné dění - Pracuje a hodnotí dostupné internetové a literární zdroje - Zhodnotí povědomí a připravenost různých generací o současné dění - Navrhne možnosti řešení současných problémů	MV: Děj, GEO, ZSV, ČJL, ANJ, BIO PT: PT1.3 Sociální komunikace PT2.1 Globalizační a rozvojové procesy PT2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

7.21. Dějiny filmu – filmy – etika

Ročník	I.	II.	III.	IV
Počet týdenních hodin	0	0	2	0
Datum platnosti:	1. 9. 2025			

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář „Dějiny filmu – filmy – etika“ je koncipován jako jednoletý volitelný předmět. Realizuje obsah vzdělávacích oborů Občanský a společenskovědní základ RVP G, Umění a kultura, Člověk a společnost. Seminář doplňuje a prohlubuje učivo předmětu Dějepis, Základy společenských věd a Český jazyk a literatura. Cílem je nejen prohloubit získané znalosti z těchto předmětů, ale také rozvíjet studenty v oblastech etiky a kritického myšlení skrze analýzu materiálu, komparaci s jinými zdroji a diskusi.

Časové a organizační vymezení

Předmět je vyučován ve 3. ročníku čtyřletého studia. Je dotován dvěma hodinami. Cílem semináře je vybavit studenty terminologií a rozvíjet analytické, kritické a mezioborové myšlení. Ve výuce je ve větší míře využívána samostatnost a aktivita žáků ve formě prezentování vjemů a zanalyzovaných informací o snímku.

Výchovně vzdělávací strategie (klíčové kompetence)

Kompetence k učení

- Žáci pracují s více typy zdrojů (filmy, texty, databáze, odborné články, svědectví), vyhledávají a ověřují informace, vedou si badatelské portfolio.
- Reflektují vlastní učení pomocí krátkých sebereflexí po projekci (co jsem zjistil/a, co mi není jasné, jak budu dál postupovat).
- Učí se plánovat práci v týmu (role, časový plán, milníky) při projektových úkolech.

Kompetence k řešení problémů

- Při analýze filmu formulují výzkumné otázky (např. míra historické věrohodnosti, etické dilema postav), navrhuji kroky ověření a pracují s důkazy.
- Porovnávají různé interpretace (film vs. prameny vs. odborná literatura) a obhajují závěry na základě argumentů.
- Učí se volit a kriticky hodnotit vhodné metody (komparace, obsahová analýza, práce s metadaty, analytické nástroje pro video).

Kompetence komunikativní

- Pravidelně prezentují výsledky (ústně i písemně), vedou moderované diskuse a peer-feedback.
- Píší recenze, anotace a výzkumné mini-studie s korekturou a citováním zdrojů (citace podle ČSN ISO 690).
- Učí se kultivovaně argumentovat, reagovat na námítky a vyjednávat při řešení sporných interpretací.

Kompetence sociální a personální

- Pracují ve vyvážených týmech s jasně definovanými rolemi (režie, dramaturgie, rešerše, střih, PR).
- Uplatňují pravidla spolupráce (komunikační kanály, zápis z porad, rotace rolí, dohody o kvalitě).
- Rozvíjejí empatii a respekt při interpretaci citlivých témat (válečná trauma, propaganda, stereotypy).

Kompetence občanská

- Zkoumají film jako nástroj veřejné debaty a propagandy, posuzují etické aspekty reprezentace (minority, gender, násilí).

- Učí se pracovat s konfliktní pamětí a pluralitou pohledů, rozlišují fakta, názory a manipulaci.
- Zapojí se do komunitní aktivity (studentská projekce s debatou, anotovaný program pro mladší ročník).

Kompetence k podnikavosti

- Plánují a realizují menší audiovizuální projekt (rozpočet, harmonogram, rozdělení rolí, prezentace výsledku).
- Učí se pracovat s příležitostmi (festivaly mládeže, soutěže, studentské filmové kluby), vyhodnocují rizika a učí se z chyb.
- Rozvíjejí seberegulaci, vytrvalost a dokončování rozpracovaných úkolů

Kompetence digitální

- Bezpečně a efektivně využívají digitální nástroje: rešeršní databáze, digitální archivy (např. NFA), cloudové disky, nástroje pro týmovou spolupráci.
- Vytvářejí a upravují digitální obsah (scénář, storyboard, zvuk, střih); respektují autorské právo, licence (CC) a zásady etického a bezpečného sdílení.
- Ověřují důvěryhodnost online zdrojů (fact-checking, triangulace), sledují účinky algoritmů a personalizace na doporučování obsahu.
- Základy práce s nástroji pro analýzu videa a titulování; přístupnost (titulky, audiodeskripcce).
- Dbají na digitální wellbeing (ergonomie práce u PC, rozumné notifikace, vyvážené online/offline aktivity).

Etický rozměr – průřezově v předmětu

Etika je v semináři přítomna ve všech částech výuky:

- Práce s etickými protokoly a checklisty – předcházení zkreslení, senzacechtivosti a zraňujícímu zobrazování.
- Aplikace etických teorií (ctnosti, povinnost, následky, péče) na filmové situace i na vlastní tvůrčí rozhodnutí.
- Citlivé obsahy: informovaný souhlas, nezraňující zobrazení, kontextualizace, upozornění na obsah (TW).
- Autorské právo a férové užití; citace audiovizuálních pramenů; ochrana osobních údajů.
- Etický protokol k projektům (role, rizika, obraz menšin, práce s emocemi).

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY; PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Výchozí charakteristika filmu jako média	Charakterizuje film v rámci médií popíše potenciální výhody a limity filmu	CJL, DEJ, ZSV, ICT, VV, HUV
Chronologické zasazení filmu do historického kontextu	charakterizuje období, ve kterém film vznikl a jak byl dobově vnímán - jmenuje nejvýznamnější osobnosti spojené s filmem (vynálezci, propagátoři)	DEJ, GEO, CJL; PT5.5, PT2.4
Prvopočátky kinematografie, technologická východiska	- jednoduše popíše technologická východiska – technologii vzniku filmu, možnosti promítání - vysvětlí postoj veřejnosti k médiu v jeho počátcích	DEJ, FYZ, ICT; PT5.1

Film v kontextu 19. století – role média	- rozumí postavení filmu v 19. století a náhled na něj v dané době - vysvětlí roli média a možnosti využití v dobovém kontextu - jmenuje nejvýznamnější umělecké představitele doby – první herce, režiséry, jejich díla	DEJ, CJL; PT5.5, PT2.4
Film v první polovině 20. století	- rozumí postavení filmu v 20. století a náhledu na něj v dané době - vysvětlí roli média a možnosti využití v dobovém kontextu - má přehled o tuzemské kinematografii – RČS	DEJ, ZSV; PT5.5, PT3.1, PT3.2
Film ve druhé polovině 20. století	- rozumí postavení filmu v 20. století a náhled na něj v dané době - popíše hlavní kinematografické trendy dekád - má přehled o tuzemské kinematografii – ČSR a ČSSR - má přehled o rozdílech mezi filmy tzv. východního a západního bloku, zvládá najít paralely	DEJ, ZSV; PT5.5, PT3.1, PT3.2
Druhý život literárních děl – kinematografické adaptace	- vnímá rozdíly mezi literární předlohou a filmovou adaptací (a obráceně) - jmenuje příklady filmových adaptací - u vybraného díla zvládá porovnat knižní předlohu a film – nachází shody a rozdíly	CJL, HUV; PT5.2, PT1.1, PT3.3
Ocenění a oceňování děl	jmenuje prestižní ocenění, která lze získat (v ČR, i v zahraničí) zná nejvýznamnější filmové festivaly a ví, kde se konají má přehled o českých oceněných filmech a autorech	CJL, GEO, ZSV; PT2.4, PT5.1
Hudba a píseň ve filmu – mýtus a emoce	Analyzuje funkci hudby; rozliší manipulativní vs. podpůrné použití; formuluje etický komentář k užitému materiálu.	CJL, HUV, DEJ. PT5 – Mediální výchova
Speciální efekty a triky – úloha, podoba v průběhu času, vybrané osobnosti a jejich pojetí díla	vysvětlí motivace pro užívání speciálních efektů a triků jmenuje významná díla, ve kterých jsou užívány speciální efekty a triky	ICT, FYZ, VYV; PT5.1, PT5.2
Podoba soudobých filmů a seriálů	zná moderní trendy v kinematografii nachází podobnostní vzorce v dílech velkých filmových studií	ZSV, ICT; PT5.3, PT5.4
Účel a možnosti využití soudobých filmů a seriálů, film jako pramen: licence × dezinterpretace.	s povědomím o kinematografii vnímá možnosti využití filmů a seriálů v běžném životě (edukační účely, kulturní obohacení) vnímá a definuje možná rizika využití, případně zneužití filmů a seriálů a následný dopad na psychiku lidí Rozliší fakt/interpretaci/fikci; srovná film s prameny; identifikuje etická dilemata (zobrazování násilí, stereotypy)	ZSV, VZ, CJL; PT5.4, PT1.4

Tvorba krátkého filmu ve stylu film noire (neo noire), loutkový film, animovaný, spaghetti western, parodie	uvědomuje si základní rysy jednotlivých žánrů s dopomocí vyučujícího tvoří ve skupině projekt zaměřený na tvorbu krátkého filmu dle předem stanoveného žánru pro svůj film vytváří scénář, kulisy, kostým a scénu podle pravidel vybraného žánru tvoří krátký film ETICKÝ DŮRAZ: • identifikuje etické dilema zobrazení (perspektiva, stereotyp, násilí) a zdůvodní zvolený přístup • aplikuje etický rámec (ctnosti / povinnost / následky / péče) na konkrétní scénu či tvůrčí rozhodnutí • posoudí vypravěčské změny mezi předlohou a filmem z hlediska férovosti a integrity témat • rozpozná manipulační postupy obrazu/zvuku a popíše jejich dopad na publikum	ICT, VYV, HUV, CJL; PT1.2, PT1.5, PT5.1, PT5.2
--	--	---

Inspirace z praxe – volitelné rozšíření

Následující volitelné moduly lze zařadit podle zájmu třídy a možností:

- „Literatura a film“ – důraz na českou kinematografii (Nová vlna), systematická práce s filmovými adaptacemi české literatury (viz níže).
- „Filmová historie v praxi“ – spolupráce s NFA (Ponrepo), lektorské úvody, práce s archivními prameny a katalogy.
- „Studentský filmový klub“ – kurátorská práce, dramaturgie cyklu, veřejná projekce s diskusí (možná spolupráce s AČFK/CinEd).

Doporučené literární předlohy a filmové adaptace – základní náměty

- Česká literatura a film:
 - Vladislav Vančura: Marketa Lazarová → film: Marketa Lazarová (1967, r. František Vlácil)
 - Václav Kaplický: Kladivo na čarodějnice → film: Kladivo na čarodějnice (1969, r. Otakar Vávra)
 - Ladislav Fuks: Spalovač mrtvol → film: Spalovač mrtvol (1969, r. Juraj Herz)
 - Bohumil Hrabal: Ostře sledované vlaky → film: Ostře sledované vlaky (1966, r. Jiří Menzel)
 - Bohumil Hrabal: Postřižiny → film: Postřižiny (1980, r. Jiří Menzel)
 - Bohumil Hrabal: Slavnosti sněženek → film: Slavnosti sněženek (1983, r. Jiří Menzel)
 - Bohumil Hrabal: Obsluhoval jsem anglického krále → film: Obsluhoval jsem anglického krále (2006, r. Jiří Menzel)
 - Květa Legátová: Jozova Hanule → film: Želary (2003, r. Ondřej Trojan)
 - Karel Čapek: Bílá nemoc → film: Bílá nemoc (1937, r. Hugo Haas)
 - Ivan Olbrach: Nikola Šuhaj loupežník → divadelní hra: Balada pro banditu → film: Balada pro banditu (1978, r. Vladimír Sís) + → filmy: Nikola Šuhaj (1947, r. Miroslav Josef Krňanský), → TVfilm: Nikola Šuhaj loupežník (1977, r. Evžen Sokolovský)
 - Jonathan Swift: Gulliverovy cesty (volně) → film: Případ pro začínajícího kata (1970, r. Pavel Juráček)
- Zahraniční předlohy (pro komparaci):
 - Umberto Eco: Jméno růže → film: Jméno růže (1986, r. Jean-Jacques Annaud)
 - Erich Maria Remarque: Na západní frontě klid → filmy: 1930 (r. Lewis Milestone), 2022 (r. Edward Berger)

Možní regionální partneři (Mladá Boleslav a okolí)

- CineStar Mladá Boleslav (Bondy centrum) – školní projekce po domluvě.

- Kultura Mladá Boleslav / Dům kultury – sály, přehlídky, besedy.
- Muzeum Mladoboleslavsko – expozice a prameny k regionálním dějinám.
- ŠKODA Muzeum – Forum L&K, témata průmyslu, reklamy a techniky ve filmu.
- NFA – kino Ponrepo (Praha) – lektorské cykly, projekce pro školy.
- AČFK – Asociace českých filmových klubů – podpora školních projekcí a filmových klubů.
- CinEd Česká republika – evropské filmy a metodická podpora.

7.22. Seminář finanční gramotnost

Ročník	I.	II.	III.	IV
Počet týdenních hodin	0	0	2	0
Datum platnosti:	1. 9. 2025			

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Seminář Finanční gramotnost je určen pro žáky, kteří chtějí získat praktické znalosti a dovednosti potřebné k efektivnímu hospodaření s finančními prostředky a zajištění finanční stability v budoucnu. Žáci se naučí zodpovědnému přístupu k osobnímu a rodinnému rozpočtu a seznámí se s různými finančními produkty a službami, včetně pojistné ochrany či hypotečních úvěrů.

Výuka klade důraz na praktické využití získaných informací, jako je práce s údaji z bank a pojišťoven, porozumění úvěrovým produktům, inflaci a investičním příležitostem na domácích i zahraničních trzích. Seminář zahrnuje i aktuální témata, například kryptoměny a ochranu osobních údajů.

Prostřednictvím případových studií žáci získávají konkrétní návody, jak předcházet dluhovým pastem a řešit reálné finanční situace, čímž si rozvíjejí schopnost zodpovědně řídit své finance.

Časové a organizační vymezení:

Seminář Finanční gramotnost je určen pro žáky třetího ročníku a je realizován v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně, v souladu s platnou časovou dotací. Výuka probíhá ve specializovaných učebnách.

V semináři jsou využívány různé metody a formy práce, například řízený rozhovor, skupinová spolupráce, samostatné studium, analýza a interpretace finančních informací a dokumentů, práce s internetem, projektové vyučování, přednášky odborníků, besedy a exkurze.

Cílem semináře je podpora porozumění finančnímu prostředí, rozvoj schopnosti kriticky přistupovat k finančním informacím, efektivně s nimi pracovat, třídit je a ověřovat. Současně seminář posiluje finanční gramotnost žáků a jejich schopnost zodpovědného hospodaření s osobními a rodinnými financemi.

Výchovně vzdělávací strategie

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

- Žák samostatně vyhledává, analyzuje a systematicky třídí informace o finančních produktech a službách.
- Posuzuje důvěryhodnost a relevanci finančních zdrojů a na základě těchto analýz formuluje vlastní závěry.
- Propojuje finanční poznatky s aktuálním ekonomickým a společenským kontextem a efektivně organizuje čas a práci při řešení finančních úkolů a projektů.

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- Žák identifikuje a analyzuje finanční problémy v konkrétních životních situacích.
- Kriticky hodnotí finanční produkty a služby s ohledem na jejich rizika, přínosy a možná řešení finančních obtíží.
- Využívá různé informační zdroje k nalezení optimálních řešení finančních problémů a k prevenci zadlužení.

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence Komunikativní**:

- Žák jasně a srozumitelně formuluje své názory a argumenty v oblasti financí v ústní i písemné formě.
- Aktivně naslouchá názorům ostatních a vede věcnou, respektující diskusi o finančních tématech.
- Podporuje svůj projev vhodnými vizuálními a digitálními materiály (např. grafy, tabulkami, prezentacemi).

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociálně personální**:

- Žák efektivně spolupracuje při řešení finančních úkolů a projektů v týmu.
- Přijímá odpovědnost za svěřené úkoly a plní je v souladu s pravidly týmové práce.
- Reflexivně hodnotí svou práci i práci ostatních a poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu, která přispívá k rozvoji skupiny.

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanská**:

- Žák chápe význam finanční gramotnosti pro odpovědné a aktivní občanství.
- Uvědomuje si svá práva a povinnosti při nakládání s finančními prostředky a v oblasti ochrany osobních údajů.
- Projevuje zájem o aktuální ekonomické a finanční dění, jak na domácím, tak na mezinárodním poli.

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika
- rozhoduje se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální**

- Žák využívá digitální nástroje k vyhledávání a analýze informací o finančních produktech, investicích a ekonomických trendech.
- Posuzuje důvěryhodnost online finančních zdrojů a ověřuje informace o úvěrech, pojištění a dalších finančních nástrojích.
- Tvoří a sdílí vlastní digitální obsah zaměřený na finanční poradenství, jako jsou blogy, videa či infografiky, s důrazem na etiku a odpovědnost při šíření finančních informací.
- Používá digitální aplikace pro správu osobních financí, rozpočet a sledování výdajů.
- Reflektuje vliv digitálních médií na rozhodování o osobních financích a spotřebitelských chováních.

Do semináře jsou začleněna tato průřezová témata:

- Multikulturní výchova
- Mediální gramotnost
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Výukové materiály:

Seminář finanční gramotnosti využívá mimo jiných také vzdělávací finanční program od České spořitelny Skoala. (skoala.cz)

Vzdělávací obsah semináře

Rozpis učiva a realizace kompetencí

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
1. Základy finanční gramotnosti a. Úvod do finanční gramotnosti	1) Žák chápe význam finanční gramotnosti a rozumí základním pojmům, jako jsou příjmy, výdaje, úspory a dluhy. Získá přehled o tom, jak správně	1) Základy finanční gramotnosti Mezipředmětové vztahy:

b. Základní finanční pojmy (příjmy, výdaje, úspory, dluhy) c. Finanční rozhodování a jeho dopady na budoucnost	hospodařit s penězi, a porozumí vlivu finančního rozhodování na osobní budoucnost. Dále bude schopen sestavit jednoduchý finanční plán a rozlišovat mezi nezbytnými a volitelnými výdaji, přičemž si uvědomí důležitost úspor pro zajištění finanční stability.	• Ekonomie / ZSV – základní ekonomické pojmy, principy fungování trhu a osobních financí. • Matematika – jednoduché finanční výpočty (příjmy, výdaje, úspory). Průřezová témata: • OSV (Osobnostní a sociální výchova) – zodpovědnost za vlastní finance, plánování a rozhodování.
2. Správa osobního a rodinného rozpočtu a. Sestavení osobního rozpočtu b. Identifikace příjmů a výdajů c. Vytváření krátkodobého a dlouhodobého finančního plánu d. Úspory a investice jako součást finančního plánu	2) Žák je schopen sestavit osobní nebo rodinný rozpočet, identifikovat příjmy a výdaje a adekvátně je třídit. Porozumí procesu vytváření krátkodobého a dlouhodobého finančního plánu a chápe význam úspor a investic jako součástí tohoto plánu. Žák si uvědomuje, jak důležitá je pravidelná kontrola rozpočtu a jak efektivně přizpůsobit výdaje a úspory aktuálním finančním podmínkám.	2) Správa osobního a rodinného rozpočtu Mezipředmětové vztahy: • Matematika – sestavení rozpočtu, práce s procenty a základní finanční plánování. • ZSV – sociální role rodiny a její finanční zabezpečení. Průřezová témata: • OSV – hospodárnost, zodpovědnost v rodině, plánování a zvládání stresu z finančních situací.
3. Finanční produkty, služby, úvěry, půjčky a prevence zadlužení a. Různé typy finančních produktů (spoření, úvěry, pojištění) b. Základní typy úvěrů (osobní, hypoteční, kreditní karty) c. Jak správně posoudit podmínky půjček d. Prevence zadlužení a efektivní správa dluhů		
4. Bankovní a nebankovní sektor a. Bankovní produkty a služby (účet, spoření, úvěry) b. Jak se orientovat v nabídce bankovních produktů c. Výhody a nevýhody bankovních a nebankovních úvěrů d. Podmínky pro získání úvěru od banky a nebankovních institucí	3) Žák rozumí různým typům finančních produktů, jako jsou spoření, úvěry a pojištění, a dokáže je správně zařadit do osobního finančního plánu. Je obeznámen se základními typy úvěrů (osobní, hypoteční, kreditní karty) a ví, jak posoudit podmínky půjček. Žák chápe důležitost prevence zadlužení a je schopen efektivně spravovat své dluhy, včetně identifikace rizik spojených s pře úvěrováním a metod pro jeho vyhnutí se.	

5. Pojištění a rizikové zabezpečení a. Základy pojištění (životní, majetkové, úrazové) b. Jak správně vybrat pojištění pro jednotlivce a rodinu		3) Finanční produkty, služby, úvěry, prevence zadlužení Mezipředmětové vztahy: • Ekonomie / ZSV – fungování finančního trhu, úvěrové produkty a rizika zadlužení. • Právo – základní právní aspekty smluv o půjčce, spotřebitelská práva. Průřezová témata: • OSV – kritické myšlení při finančních rozhodnutích, prevence rizik.
6. Inlace/Deflace a její vliv na osobní finance a. Co je inflace/deflace a jak vzniká b. Ochrana proti inflaci/deflaci a její vliv na každodenní nákupy c. Výpočet reálných a nominálních hodnot při inflaci/deflaci d. Jak reagovat na vysokou inflaci v osobním rozpočtu 7. Investice a kryptoměny a. Základy investování do akcií, dluhopisů a podílových fondů b. Rozdíl mezi investováním a spekulováním c. Investice do kryptoměn a jejich specifika d. Rizika a výhody investování do kryptoměn e. Jak analyzovat investiční příležitosti f. Kryptoměny vs. tradiční investiční nástroje	4) Žák rozumí základním bankovním produktům a službám, jako jsou účty, spoření a úvěry, a dokáže je správně využívat v rámci osobního finančního plánování. Orientuje se v nabídce bankovních produktů a umí vyhodnotit jejich výhody a nevýhody. Žák je schopen porovnat podmínky pro získání úvěru od banky a nebankovních institucí a rozumí rizikům spojeným s oběma typy úvěrových produktů. 5) Žák chápe základy pojištění, včetně životního, majetkového a úrazového pojištění, a je schopen vysvětlit jejich roli v ochraně proti finančním rizikům. Dokáže správně vybrat vhodné <u>pojištění pro jednotlivce nebo rodinu</u> na základě aktuálních potřeb a životních situací.	
8. Podnikání a podnikatelské financování a. Základy podnikání a podnikatelský plán b. Možnosti financování podnikání (úvěry, investice, crowdfunding) c. Zdroje financování pro začínající podnikatele d. Základy daní a účetnictví	6) Žák dokáže vysvětlit, co znamená pojem inflace a deflace, jak vznikají a jak ovlivňují ekonomiku. Umí identifikovat způsoby ochrany proti těmto jevům a rozumí jejich dopadu na každodenní nákupy a životní náklady. Dokáže vypočítat reálné a nominální hodnoty v kontextu inflace a deflace a aplikuje tuto znalost při tvorbě osobního rozpočtu, zejména při reakci na vysokou inflaci. 7) Žák se orientuje v základních typech investic, jako jsou akcie, dluhopisy a podílové fondy, a rozlišuje mezi investováním a spekulováním. Dokáže	4) Bankovní a nebankovní sektor Mezipředmětové vztahy: • Ekonomie / ZSV – struktura bankovního sektoru, role finančních institucí. • Právo – legislativa týkající se bankovních služeb. Průřezová témata: • OSV – odpovědnost a etika ve finančních vztazích.

9. Ochrana osobních údajů v oblasti financí a. Práva a povinnosti týkající se ochrany osobních údajů b. Prevence před podvody a krádeží identity v oblasti financí c. Právní rámec ochrany osobních údajů v EU (GDPR)	analyzovat investiční příležitosti a chápe specifika investování do kryptoměn, včetně jejich výhod a rizik. Porovnává investice do kryptoměn s tradičními investičními nástroji a umí posoudit potenciál a nebezpečí spojená s touto formou investování.	5) Pojištění a rizikové zabezpečení Mezipředmětové vztahy: • Ekonomie / ZSV – principy pojištění a řízení rizik. • Právo – základní pojmy z pojistných smluv a práv spotřebitele. Průřezová témata: • OSV – prevence rizik, plánování ochrany vlastní i rodiny.
10. Opakování učiva	8) Žák rozumí základním principům podnikání a je schopen sestavit jednoduchý podnikatelský plán. Seznámí se s možnostmi financování podnikání, jako jsou úvěry, investice a crowdfunding, a umí vyhodnotit jejich vhodnost pro různé typy podniků. Žák získá přehled o dostupných zdrojích financování pro začínající podnikatele a chápe základy daní a účetnictví, které jsou nezbytné pro správu podnikatelských financí. 9) Žák chápe práva a povinnosti týkající se ochrany osobních údajů v oblasti financí a rozumí významu této ochrany pro bezpečnost finančních transakcí. Dokáže identifikovat rizika podvodů a krádeže identity v oblasti financí a zná metody prevence. Umí vysvětlit právní rámec ochrany osobních údajů v EU, zejména v kontextu GDPR, a jeho vliv na správu osobních financí.	5) Inflace/Deflace a její vliv na osobní finance Mezipředmětové vztahy: • Matematika – procentní výpočty, reálné a nominální hodnoty. • Ekonomie – makroekonomické pojmy inflace a deflace. Průřezová témata: • OSV – adaptabilita a plánování v měnícím se ekonomickém prostředí.
		7) Investice a kryptoměny Mezipředmětové vztahy:

		• Ekonomie / ZSV – investiční nástroje, riziko a výnos. • Informační technologie – digitální technologie a kryptoměny. Průřezová témata: • OSV – odpovědné rozhodování, kritické hodnocení investičních příležitostí.
		8) Podnikání a podnikatelské financování Mezipředmětové vztahy: • Ekonomie / ZSV – podnikatelský plán, zdroje financování, základy účetnictví a daní. • Právo – podnikatelské právní minimum. Průřezová témata: • OSV – iniciativa, odpovědnost, plánování a komunikace.
		9) Ochrana osobních údajů v oblasti financí Mezipředmětové vztahy:

		• Informační technologie – bezpečnost dat a ochrana soukromí. • Právo – GDPR a legislativa ochrany osobních údajů. Průřezová témata: • MDV (Mediální a digitální výchova) – ochrana identity a prevence podvodů online.
--	--	---

7.23. Laboratoř dobrých skutků

Ročník	I.	II.	III.	IV
Počet týdenních hodin	0	0	2	0
Datum platnosti:	1. 9. 2025			

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Úvod do dobrovolnictví zahrnuje pojmy, formy, historii, přínosy a rizika, stejně jako právní a etické minimum (zákon o dobrovolnické službě, bezpečnost, GDPR). Dále se věnuje základům komunikace v pomáhajících profesích: aktivní naslouchání, nenásilná komunikace (NVC), asertivita a práce s emocemi a hranicemi. Následuje úvod do sociální práce a neziskového sektoru – role organizací, možnosti zapojení a spolupráce s komunitou. Součástí je projektové a servisní učení (service learning): plánování mikroprojektu, stanovení cílů, rozdělení rolí, realizace a evaluace. Zahrnuto je také dobrovolnictví a společenská odpovědnost, tedy občanská angažovanost a multikulturní i environmentální rozměr pomoci. Důraz je kladen na digitální kompetence v dobrovolnictví, zejména bezpečnou práci s daty, týmovou spolupráci online a tvorbu a sdílení obsahu (foto/video, texty, podcast) i na formy digitálního dobrovolnictví. Nedílnou součástí je reflexe a sebehodnocení prostřednictvím portfolia či deníku, peer-feedbacku a závěrečné prezentace dopadu.

Časové a organizační vymezení

Organizace výuky: kombinace semináře, workshopu, exkurzí, besed s hosty a řízené praxe; možné dělení do skupin dle aktivit.

Doporučený rozsah praxe: 20–30 hodin dobrovolnické činnosti v průběhu školního roku (včetně přípravy a reflexe).

Bezpečnost a legislativa: BOZP, etický kodex, informovaný souhlas spolupracujících organizací; respekt k ochraně osobních údajů.

Hodnocení: průběžné formativní (portfolium a deník), prezentace projektu, týmová spolupráce a sebereflexe; závěrečné zhodnocení dopadu.

Spolupráce: NNO, sociální a komunitní služby, školní poradenské pracoviště, projekty DofE/ESC apod.

Výchovně vzdělávací strategie (rozvoj klíčových kompetencí)

Kompetence k učení

- Reflexní rozhovory a záznamy po aktivitách (Co jsem se naučil? Co příště změním?).
- Osobní portfolium/deník: evidence cílů, postupu a důkazů učení (artefakty z praxe).
- Práce s texty a případovými studiemi; porovnání teorie s praxí (triangulace zdrojů).
- Průběžné sebehodnocení a zpětná vazba vrstevníků i mentorů z organizací.

Kompetence k řešení problémů

- Řešení reálných výzev v projektu (plán → realizace → evaluace dopadu).
- Tvorba hypotéz a volba postupů; využití SWOT/PDCA kanvasu.
- Analýza etických dilemat a hledání variant řešení s posouzením rizik.
- Učení se z chyb: after-action review a retromítinky.

Kompetence komunikativní

- Nácvik aktivního naslouchání a respektující komunikace (NVC).
- Prezentace a popularizace výsledků (článek, poster, video, podcast).
- Příprava a vedení rozhovorů s hosty; moderace diskuse.
- Adaptace stylu komunikace na různé cílové skupiny.

Kompetence sociální a personální

- Týmová spolupráce s jasnými rolemi; rotace rolí a zpětná vazba.
- Asertivita, práce s hranicemi, psychohygiena a prevence vyhoření.
- Peer-learning: tandemové učení, mentoring mladších žáků.
- Kultivace empatie a respektu v různorodých skupinách.

Kompetence občanská

- Porozumění veřejnému prostoru a roli občana; mapování komunitních potřeb.
- Zapojení do veřejně prospěšných akcí a spolupráce s NNO/obcemi.
- Diskuse o právech, povinnostech a odpovědnosti v demokracii.
- Bezpečné a odpovědné chování v krizových a citlivých situacích.

Kompetence k podnikavosti

- Stanovení cílů a milníků projektu; řízení času a zdrojů.
- Vyhledávání příležitostí (granty, sbírky, fundraising, partnerství).
- Tvorba jednoduchého rozpočtu a řízení rizik; vyhodnocení dopadu.
- Dokončování započatých aktivit a reflexe osobního rozvoje a kariéry.

Kompetence digitální

- Bezpečné získávání, správa a sdílení dat; digitální etika a ochrana osobních údajů.
- Využití nástrojů pro spolupráci (Google Workspace, Trello apod.).
- Tvorba a publikace digitálního obsahu (foto, video, podcast) s ohledem na přístupnost.
- Základy online dobrovolnictví (digitální mentoring, vzdálená pomoc).

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Dobrovolnictví: definice, formy, historie, přínosy a rizika; právní rámec (zákon o dobrovolnické službě), bezpečnost a etika.	rozliší formy a oblasti dobrovolnictví; uvede příklady; orientuje se v základních pojmech a právním rámci; vysvětlí etické zásady a zásady bezpečnosti.	ZSV, DEJ; PT1.4, PT2.3, PT5.5
Motivace a očekávání; osobní hodnoty; individuální cíle a plán rozvoje.	reflektuje vlastní motivaci; formuluje osobní cíle; plánuje vlastní učení a praxi.	CJL (slohové psaní), ZSV; PT1.1, PT1.2
Komunikační dovednosti: aktivní naslouchání, nenásilná komunikace, asertivita, práce s emocemi.	uplatňuje techniky respektující komunikace; odlišuje pasivní, agresivní a asertivní chování; poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu.	CJL, ZSV; PT1.3, PT1.5, PT5.2
Etika pomáhajících profesí; hranice role dobrovolníka; dilemata a rozhodování.	identifikuje etická dilemata; stanoví a respektuje hranice; volí vhodné postupy v citlivých situacích.	ZSV; PT1.4, PT3.2
Neziskový sektor a sociální práce: typy organizací, akreditace, možnosti zapojení, spolupráce s komunitou.	orientuje se v základních principech fungování NNO; naváže kontakt s organizací; popíše role a pravidla.	ZSV, GEO (komunita a region); PT2.1, PT2.3
Projektové plánování / service learning: analýza potřeb, definice cíle, plán, rozdělení rolí, harmonogram, rizika, rozpočet.	navrhne a připraví mikroprojekt; stanoví měřitelné cíle; odhadne rizika a navrhne prevenci; pracuje v týmu.	ZSV, CJL (prezentace), ICT; PT1.2, PT2.2, PT5.1

Dobrovolnictví s různými cílovými skupinami (děti, senioři, osoby se znevýhodněním, ochrana přírody).	přizpůsobí formu pomoci potřebám skupiny; jedná empaticky a inkluzivně; zná zásady komunikace.	ZSV, BIO, GEO; PT3.1, PT3.2, PT4.2
Digitální dobrovolnictví a online nástroje: správa dat, týmová spolupráce online, tvorba obsahu, bezpečnost a etika.	využívá digitální technologie k organizaci, dokumentaci a propagaci; chrání osobní údaje; zvažuje dopady digitálních médií.	ICT, CJL (styl a jazyk), VYV/HUV; PT5.1, PT5.3, PT5.4
Spolupráce s partnery: besedy s hosty, exkurze, mapování komunitních potřeb, fundraising a partnerské akce.	komunikuje s partnery; připraví otázky a záznam; podílí se na akci pro veřejnost; vyhodnotí dopad.	ZSV, GEO, CJL; PT2.4, PT2.5
Reflexe a evaluace dopadu: portfolium/deník, peer-review, evidence hodin, měření indikátorů.	vede průběžné záznamy; hodnotí svůj posun; formuluje doporučení pro pokračování.	CJL (reflexní text), ICT (tabulky/grafy); PT1.1, PT1.2
Dokumentace a prezentace výstupů: článek, poster, video/podcast, školní web/časopis.	vytvoří srozumitelný výstup; přizpůsobí sdělení cílové skupině; respektuje autorské právo a citace.	CJL, ICT, VYV/HUV; PT5.1, PT5.2, PT5.4
Závěrečné vyhodnocení a sdílení: prezentace projektu, plán udržitelnosti/napojení na další ročníky.	prezentuje výsledky a osobní učení; navrhne další kroky; reflektuje přínosy pro komunitu.	CJL (řečnické dovednosti), ZSV; PT1.5, PT2.2
Spolková činnost – principy a role (Pionýr, skaut, DDM aj.): struktura oddílu, role vedoucího a instruktora, výchovné cíle, spolupráce s rodiči.	popíše základní fungování spolku/oddílu; vymezí role a odpovědnosti; uplatní zásady respektující komunikace s dětmi i rodiči.	ZSV, VZ, TV; PT1.3, PT1.4, PT3.1, PT5.5
Metodika programů pro děti: návrh a vedení schůzky (45–90 min), kooperativní a adaptační hry, bezpečné prostředí, reflexe.	připraví a zrealizuje program pro skupinu dětí; volí vhodné aktivity podle věku; vede krátkou závěrečnou reflexi a vyhodnotí cíle.	TV (hry), CJL (instruktažní text), HV/VV; PT1.1, PT1.5, PT3.2
Akce oddílu pro veřejnost: plán, role, harmonogram, rozpočet, rizika, komunikace s partnery a rodiči; post-event review.	naplánuje a spolurealizuje akci; připraví základní rozpočet a posouzení rizik; zpracuje stručnou zprávu a doporučení do budoucna.	MAT (rozpočet), CJL, ICT; PT2.2, PT5.1, PT5.4
Bezpečnost a ochrana dětí: pravidla bezpečného chování, krizové situace a jejich řešení, práce s osobními údaji a fotografiemi.	identifikuje rizika a volí preventivní opatření; zná základní postupy při mimořádných situacích; respektuje pravidla GDPR.	VZ, BIO, ICT; PT1.4, PT5.5

Tipy, inspirace a alternativy (pro rozšíření předmětu)

- Service learning (učení službou): klade důraz na **učení a osobní rozvoj** samotného dobrovolníka.

- Mít školní systém podpory dobrovolnictví: školní webová stránka s přehledem možností a pravidel (např. přehled programů a kontaktů, nepominout též Evropský sbor solidarity (ESC) pro žákovské iniciativy a dobrovolnictví; vhodné pro motivaci pokračovat po skončení semináře).
- Rozvíjet partnerství s místními NNO a programy: spolky, dobrovolnická centra, městské organizace fromy se nabízejí – tematické workshopy a návštěvy zařízení (např. domovy seniorů), průběžné sdílení a závěrečné prezentace.

7.24. Lingvistický seminář a rétorika

Ročník	I.	II.	III.	IV
Počet týdenních hodin	0	0	2	0
Datum platnosti:	1. 9. 2025			

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář prohlubuje oblast *Jazyk a jazyková komunikace* a navazuje na očekávané výstupy předmětu Český jazyk a literatura. V jazykové části se věnuje základům obecné lingvistiky (jazyk a řeč, vývoj, typy jazyků a místo češtiny), významu a stavbě slov, tvarosloví, větné stavbě i práci s textem (soudržnost a návaznost) a běžné komunikaci (volba prostředků podle situace, zdvořilost, argumentace). Rétorická část rozvíjí plánování, psaní a přednes různých mluvených projevů, kultivuje hlas a neverbální složku, trénuje argumentaci a kritickou analýzu cizích vystoupení; součástí jsou i podcasty a debaty. Průběžně využíváme digitální nástroje (editory, prezentace, jazykové korpusy, jednoduché analyzátoře řeči) a dbáme na etické zásady jejich používání.

Časové a organizační vymezení

3. ročník gymnázia; časová dotace 2 hodiny týdně. Výuka probíhá formou semináře v učebně (lze i v učebně s možností práce na počítači). Převládají interaktivní metody (diskuse, práce s textem a korpusovými daty, minivýzkum, peer feedback, projektové bloky). Výstupy semináře mohou sloužit jako příprava k profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury nebo k dalším humanitně a filologicky zaměřeným studiím. Organizace počítá s krátkými nácviky řečnických vystoupení, příležitostnými exkurzemi (např. rozhlas, univerzitní pracoviště) a spoluprací s debatickým klubem školy.

Výchovně vzdělávací strategie (klíčové kompetence)

Výchovně vzdělávací strategie (společné postupy učitele v rámci předmětu) cíleně rozvíjejí klíčové kompetence žáků. U každé kompetence je uvedeno, co v hodinách děláme a jak to žák prokazuje.

Kompetence k učení

- učení plánujeme a reflektujeme (krátké cíle hodiny, portfolia, sebehodnoticí listy);
- učíme se vybírat a hodnotit zdroje (knihy, články, korpusy, audio/video) a tvořivě je zpracovat;
- pravidelně využíváme strategie čtení s porozuměním a akademické psaní (výpisky, anotace, recenze).

Kompetence k řešení problémů

- formulujeme jazykové otázky/hypotézy a volíme postup jejich ověření (minivýzkum, práce s daty, experiment);
- argumentujeme s oporou o důkazy, zvažujeme alternativní interpretace a rizika;
- uplatňujeme tvořivé myšlení (jazykové hry, komunikační scénáře, redesign textu/projevu).

Kompetence komunikativní

- cíleně trénujeme mluvené projevy (délka, struktura, modulace hlasu, práce s publikem) a kultivované psaní;
- rozvíjíme aktivní naslouchání a konstruktivní zpětnou vazbu;
- v různých situacích volíme adekvátní komunikační strategie a jazykové variety; rozpoznáváme manipulaci.

Kompetence sociální a personální

- spolupracujeme v malých týmech (role v týmu, plán, retrospektiva), střídáme vedení a facilitaci;
- pečujeme o bezpečné klima, stanovujeme pravidla respektu a etiky komunikace;
- rozvíjíme sebereflexi (řečnický deník, hlasový trénink, práce s trémou).

Kompetence občanská

- zasazujeme témata do společenských souvislostí, diskutujeme o odpovědnosti a dopadech komunikace;
- pracujeme s mediální gramotností a ověřováním informací;
- vedeme žáky k angažovanosti a k respektu k různorodosti názorů.

Kompetence k podnikavosti

- žáci samostatně navrhnou a realizují miniprojekty (podcast, řeč na školní akci, popularizační text);
- průběžně plánují práci, stanovují cíle, vyhodnocují výsledky a zlepšení;
- všímají si příležitostí, jak svoje dovednosti využít v praxi.

Kompetence digitální

- bezpečně a eticky využíváme digitální technologie (správa dat, ochrana soukromí, práce s AI nástroji jako pomocníky – transparentně a s citací);
- tvoříme a sdílíme kvalitní digitální obsah (text, prezentace, audio – střih, titulky, metadata);
- kriticky posuzujeme digitální stopy a vliv technologií na komunikaci a společnost.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Sociální komunikace

Morálka všedního dne

Spolupráce a soutěž

Globalizační a rozvojové procesy

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce

Žijeme v Evropě

Vzdělávání v Evropě a ve světě

Základní problémy sociokulturních rozdílů

Psychosociální aspekty interkulturality

Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Problematika vztahu organismu a prostředí

Člověk a životní prostředí

Životní prostředí ČR

Média a mediální produkce

Mediální produkty a jejich významy

Uživatelé

Účinky mediální produkce a vliv médií

Role médií v moderních dějinách

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Žák	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PRŮŘEZOVÁ TÉMATATA
Jazyk jako systém; jazyk a řeč; znakovost; jazykové rodiny a	Žák vysvětlí vztah řeči a jazyka, znakovou povahu jazyka a popíše místo češtiny v rámci	CJL, ZSV, GEO; PT3.1, PT3.3

typologie; čeština a slovanské jazyky.	slovanských jazyků; rozlišuje variety češtiny a volí je podle komunikační situace.	
Vývoj jazyka; normy a kodifikace; jazyková kultura a současné tendence.	Žák na příkladech popíše vývojové změny a vysvětlí vztah jazykové správnosti a jazykové kultury; pracuje s příručkami a korpusy.	CJL, ICT; PT2.5, PT5.2
Lexikologie a sémantika (významové vztahy, polysémie, frazeologie); tvoření slov.	Žák analyzuje významové vztahy, samostatně tvoří slova podle slovotvorných postupů a posuzuje jejich stylovou platnost.	CJL, CIJ; PT1.3
Tvarosloví (morfologie) – slovní druhy, kategorie a tvary.	Žák aplikuje znalosti morfologie ve vlastním projevu a odůvodní volbu tvarů v konkrétním kontextu.	CJL; PT1.2
Skladba a textová lingvistika – větné členy, druhy vět, valence; aktuální členění; koherence, koheze, intertextovost.	Žák strukturuje sdělení s ohledem na záměr a adresáta; prokáže porozumění principům koherence a využije prostředky textového navazování.	CJL, INF; PT5.2
Pragmatika a komunikační strategie – zdvořilost, persvaze, argumentace, manipulace.	Žák zvolí adekvátní komunikační strategii, odhalí manipulační postupy a korektně argumentuje a oponuje.	ZSV, CJL; PT1.3, PT5.4
Rétorika – žánry mluvených projevů; příprava, textace a realizace; hlasová a neverbální složka; práce s trémou.	Žák připraví, přednese a reflektuje vlastní řečnický projev (3–6 min) s ohledem na publikum; využije hlasovou modulaci a neverbální prostředky.	CJL, HUV, VYV; PT1.3
Analýza řečnických vystoupení (debata, TED/řeč, mediální výstupy), peer feedback.	Žák provede kritickou analýzu cizího projevu (struktura, argumenty, etika), poskytne a přijme konstruktivní zpětnou vazbu.	CJL; PT5.1, PT5.4
Jazykové technologie – základy práce s korpusy (např. ČNK), nástroje pro přepis a analýzu řeči (např. Praat), prezentační a audio nástroje.	Žák vyhledá a vyhodnotí jazyková data v korpusu, pořídí a zpracuje nahrávku vlastního projevu (základní analýza hlasu), vytvoří prezentaci/podcast v souladu s etickými pravidly.	INF, CJL; PT5.1, PT5.3
Jazyk a společnost – jazyková diverzita, mnohojazyčnost, sociolingvistické aspekty; jazyk a identita.	Žák popíše vybrané sociolingvistické jevy a diskutuje jejich dopad na komunikaci a porozumění.	ZSV, GEO; PT3.2, PT3.3
Minivýzkum (badatelský projekt) – návrh, sběr a analýza dat, prezentace výsledků.	Žák naplánuje a realizuje malý lingvistický či rétorický projekt a výsledky srozumitelně prezentuje (poster/podcast/řeč).	CJL, INF; PT1.2, PT5.1
Forenzní a aplikovaná lingvistika (úvodní vhled) – jazyk a právo, stylometrie, etika.	Žák na příkladových studiích popíše možnosti a limity aplikované lingvistiky; rozpozná etická dilemata.	ZSV; PT1.4

Etika komunikace a digitální bezpečí; práce se zdroji a citacemi, AI v učení.	Žák uplatní zásady bezpečnosti a autorských práv, transparentně uvádí použití digitálních nástrojů včetně AI.	INF; PT5.3, PT5.4
---	---	-------------------

Poznámky k organizaci a alternativám

Jako rozšiřující aktivity lze zařadit: účast v debatní lize, spolupráci se školním rozhlasem/podcastem, práci s Českým národním korpusem a základní hlasovou analýzu v nástroji Praat. Je možné vytvořit dvouhodinové bloky pro nácvik řečnických žánrů a průběžné minivýzkumy.

7.25. Seminář média a politika

Ročník		I.	II.	III.	IV
Počet týdenních hodin	0	0	2	0	
Datum platnosti:	1. 9. 2025				

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Seminář je zaměřen na orientaci v současném světě médií a informací, které hrají klíčovou roli v utváření veřejného mínění, politického dění i každodenní společnosti. Cílem je posílit mediální gramotnost žáků, naučit je kriticky pracovat s informacemi, rozpoznávat různé typy médií (veřejnoprávní, soukromá, alternativní) a chápat jejich fungování a vliv.

V průběhu dvou hodin týdně se žáci seznámí se základy mediální komunikace, osvojí si dovednosti potřebné k ověřování informací a porozumění mediálním sdělením. Důraz je kladen na schopnost kritického myšlení, analýzu mediálních obsahů a porozumění roli médií v oblasti zábavy, reklamy a politického života.

Součástí semináře je i orientace v základních principech mediální legislativy a regulace v České republice. Žáci se rovněž seznámí s různými formami mediálních produktů a způsoby, jakými ovlivňují veřejnou komunikaci. Seminář vede k rozvoji kompetencí nezbytných pro aktivní, informované a odpovědné občanství.

Časové a organizační vymezení:

Seminář Média a politika je určen pro žáky třetího ročníku a je realizován v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně, v souladu s výše uvedenou časovou dotací.

Výuka probíhá ve specializovaných učebnách vybavených dataprojektorem a audiovizuální technikou, která umožňuje efektivní práci s multimediálními materiály a online zdroji.

V semináři jsou využívány různé metody a formy práce, jako například řízený rozhovor, skupinová práce, samostatné studium, analýza a interpretace textu a mediálních sdělení, práce s internetem, projektové vyučování, přednášky odborníků, besedy a exkurze.

Cílem výuky je podpora porozumění mediálnímu prostředí, rozvoj kritického myšlení, schopnosti pracovat s informacemi, jejich třídění a ověřování, a zároveň posílení komunikačních dovedností žáků.

Výchovně vzdělávací strategie

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

- Žák samostatně vyhledává, analyzuje a třídí informace z různých mediálních zdrojů.
- Posuzuje důvěryhodnost zdrojů a na základě získaných dat formuluje vlastní názory a závěry.
- Propojuje získané poznatky s aktuálním společenským a politickým kontextem.

- Rozvíjí schopnost efektivní organizace práce při přípravě a realizaci projektových úkolů.
- Uplatňuje kritické myšlení při vyhodnocování informací a při reflexi vlastního učebního procesu.

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- Kriticky analyzuje mediální sdělení a rozpoznává manipulativní či zavádějící obsah.
- Navrhuje metody pro objektivní hodnocení obsahu a ověřování informací.
- Při řešení úkolů využívá různé zdroje s cílem získat více úhlů pohledu.

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence Komunikativní**:

- Dokáže formulovat své myšlenky srozumitelně, ústní i písemnou formou.
- Aktivně naslouchá názorům druhých a je schopen věcně a konstruktivně diskutovat.
- Svůj projev dokáže podpořit vhodnými podpůrnými materiály, jako jsou prezentace nebo obrázky.

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociálně personální**:

- Spolupracuje ve skupině při tvorbě projektů.
- Přijímá odpovědnost za svěřené úkoly.
- Učí se reflektovat svou práci a konstruktivně hodnotit práci druhých.

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanská**

- Chápe význam médií v demokratické společnosti.
- Uvědomuje si svá práva a povinnosti při práci s mediálním obsahem.
- Projevuje aktivní zájem o aktuální společenské a politické dění.

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika
- rozhoduje se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

V semináře Média a politika používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální**

- Žák efektivně využívá digitální technologie k vyhledávání a analýze informací z různých online médií, včetně ověřování faktů a identifikace dezinformací.
- Posuzuje důvěryhodnost online zdrojů a kriticky hodnotí kvalitu informací v kontextu politických a společenských událostí.
- Tvoří a sdílí vlastní digitální obsah (např. blogy, příspěvky, videa) s důrazem na etiku a zodpovědnost při šíření informací.
- Používá digitální nástroje pro analýzu a sledování mediálních trendů, včetně vyhodnocování vlivu médií na politické procesy.
- Reflektuje vliv digitálních médií na veřejné mínění a politické rozhodování.

Do semináře jsou začleněna tato průřezová témata:

- Multikulturní výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova

Vzdělávací obsah semináře

Rozpis učiva a realizace kompetencí

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
1) Úvod do předmětu - Definice médií a jejich význam pro společnost - Základní pojmy mediální komunikace - Historie médií od knihtisku po sociální síť - Definice politické soutěže a jednolitých procesů, které ji provázejí	1) Žák chápe význam pojmu média, chápe jejich roli ve společnosti a orientuje se v základních pojmech mediální komunikace. Získá přehled o historickém vývoji médií od knihtisku po současné digitální platformy. Současně porozumí pojmu politická soutěž a jejím hlavním procesům, včetně jejich vztahu k médiím.	1) Úvod do předmětu Mezipředmětové vztahy: - Dějepis / ZSV – vývoj médií v historickém kontextu, základy politických procesů a soutěže. - Informatika – základy digitálních médií a komunikace.
2) Typy médií a jejich funkce ve společnosti - Tištěná média - Rozhlas/rádio - Televizní média - Internetová média - Sociální média	2) Žák se orientuje v základních typech médií, rozlišuje tištěná, rozhlasová, televizní, internetová a sociální média. Chápe jejich specifické charakteristiky, způsoby šíření informací a funkce, které ve společnosti plní – od informování a vzdělávání po zábavu a formování veřejného mínění.	Průřezová témata: OSV (Osobnostní a sociální výchova) – kritické myšlení, odpovědnost za vlastní informační zdroje.
3) Vznik a šíření mediálního obsahu - Tvorba mediálního sdělení - Redakční procesy		2) Typy médií a jejich funkce ve společnosti Mezipředmětové vztahy: Informatika – technické

c. Zdroje informací d. Výběr a zpracování témat e. Distribuce mediálního obsahu f. Personalizace obsahu g. Vlastnictví médií a jeho vliv na obsah	3) Žák rozumí procesu vzniku mediálního sdělení, od výběru témat a získávání informací přes redakční zpracování až po distribuci obsahu. Chápe roli redakcí, různé zdroje informací a principy personalizace obsahu. Uvědomuje si vliv vlastnické struktury médií na tvorbu a směřování mediálního sdělení.	aspekty médií (tištěná, rozhlas, televize, internet, sociální sítě). • ZSV – role médií ve společnosti, vliv na veřejné mínění a sociální struktury. Průřezová témata: • MDV (Mediální a digitální výchova) – schopnost orientace v různých typech médií a jejich funkcích.
4) Kritické hodnocení informací a práce se zdroji a. Hodnocení důvěryhodnosti zdrojů b. Zpravodajství vs. publicistika c. Ověřování informací d. Rozpoznávání manipulativních technik e. Práce s primárními a sekundárními zdroji f. Analýza mediálního sdělení	4) Žák umí kriticky posuzovat důvěryhodnost zdrojů, rozlišuje mezi zpravodajstvím a publicistikou a ověřuje pravdivost informací. Dokáže identifikovat manipulativní techniky v médiích, pracovat s primárními a sekundárními zdroji a provést základní analýzu mediálního sdělení. 5) Žák rozumí funkci médií v demokracii, jejich roli při kontrole moci a utváření veřejného mínění. Orientuje se v principech svobody projevu, práva na informace, novinářské etiky a autorského práva. Chápe vliv médií na politiku, význam transparentnosti, regulace a profesní odpovědnosti včetně rizika střetu zájmů.	3) Vznik a šíření mediálního obsahu Mezipředmětové vztahy: • Český jazyk a literatura – tvorba a zpracování textu, redakční práce. • Informatika – technologie distribuce obsahu, personalizace. • ZSV – vlastnictví médií a jeho vliv na sdělení, média a mocenské struktury. Průřezová témata: • MDV – analytické dovednosti, rozpoznávání mediálních vlivů a manipulace.
5) Role médií v demokratické společnosti, etika a odpovědnost médií a. Média jako hlídací pes b. Média a veřejné mínění c. Transparentnost d. Právo na informace e. Vliv médií na politické rozhodování f. Novinářská etika a kodexy g. Právo na svobodu projevu h. Autorská práva		4) Kritické hodnocení informací a práce se zdroji Mezipředmětové vztahy: • Český jazyk a literatura – práce s textem, citace, ověřování zdrojů. • Dějepis – práce s primárními a sekundárními zdroji. • Informatika – ověřování informací na internetu, digitální gramotnost. Průřezová témata: • MDV – kritické myšlení,

i. Regulace a cenzura médií j. Třety zájmů v médiích k. Profesní odpovědnost a sebereflexe		rozpoznání fake news a manipulativních technik.
6) Politická komunikace v médiích a. Politická komunikace b. Politické kampaně a volební strategie c. Role médií ve volební kampani d. Veřejné mínění e. Prezentace politiků před médii f. Manipulace a propaganda v politické komunikaci g. Vliv médií na politickou kulturu 7) Politická každodennost a. Politické strany a hnutí b. Tvorba politické strany/hnutí c. Tvorba programu d. Volby, druhy voleb, volební systém e. Činnost politika ve funkci 8) Opakování	6) Žák chápe principy politické komunikace a zná základní prvky volebních kampaní a strategií. Rozumí roli médií ve volebním procesu, vlivu na veřejné mínění a způsobům prezentace politiků. Uvědomuje si rizika manipulace a propagandy a reflektuje vliv médií na politickou kulturu. 7) Žák má přehled o fungování politických stran a hnutí, dokáže popsat jejich vznik a tvorbu programů. Zvládá rozlišit druhy voleb a základní principy volebního systému. Uvádí hlavní činnosti politika v rámci výkonu veřejné funkce.	5) Role médií v demokratické společnosti, etika a odpovědnost médií Mezipředmětové vztahy: - ZSV – principy demokracie, svoboda projevu, právní rámec médií. - Právo – novinářská etika, autorská práva, regulace médií. Průřezová témata: - OSV – odpovědnost, etika v komunikaci a veřejném prostoru.
		6) Politická komunikace v médiích Mezipředmětové vztahy: - ZSV – politické systémy, volební procesy, propaganda a manipulace. - Dějepis – historický vývoj politické komunikace. Průřezová témata: - OSV – schopnost kritického posouzení politických sdělení a manipulací.
		7) Politická každodennost Mezipředmětové vztahy: ZSV – fungování

		politických stran a volebních systémů, role politiků. • Dějepis – vývoj politických institucí. Průřezová témata: • OSV – občanská angažovanost, zodpovědnost za veřejný život.
--	--	---

7.26. Science

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	2	0	2

Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obecné cíle předmětu:

Seminární předmět Science má žáky především motivovat k zájmu o přírodu a zároveň jim poskytnout základní informace o podstatě života, o rozmanitosti organismů a složitosti jejich vztahů. Jedná se o integrovaný předmět přírodovědného zaměření.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Science (SCI) realizuje obsah vzdělávacích oborů Člověk a příroda a Člověk a zdraví. Předmět je volitelný ve třetím ročníku vzdělávání.

Výuka probíhá v laboratorním prostředí, venku k dispozici je též učebna s počítači. Během školního roku si žáci doplňují znalosti na exkurzích a výukových programech.

Předmět je realizovaný coby dílčí projekty na určité téma propojující svět přírodních věd. Témata projektů určuje vyučující předmětu v daném školním roce. Předmět nemá stabilní vyučovací rozsah znalostí a tematický plán. Tematický plán se mění v závislosti zadání hlavního tématu daného školního roku. Cílem předmětu je integrace přírodovědných znalostí na konkrétně vybraný obor. Předmět bude realizován především projektovou a skupinovou výukou. Součástí výuky předmětu bude stanovení cílů a její následný pokus o realizaci a jeho následné vyhodnocení. Součástí výuky budou realizované laboratorní a terénní výzkumy.

Výchovně vzdělávací strategie:

Výuka je založena především na výkladu a porozumění textu z výukových prezentací, práci z učebnicí, diskusi, interpretaci v žákovských referátech a na samostatné práci s odbornou literaturou. Žáci pracují ve skupinách, hromadně i individuálně.

Výuka je vedena zejména k orientaci v základních formách živé a neživé přírody, k ochraně přírody, k pochopení důsledků lidské činnosti na všechny formy živé a neživé přírody a k ochraně svého zdraví.

V předmětu Science používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení:**

- žák vyhledává a třídí informace, kriticky přistupuje ke zdrojům informací, využívá je při svém studiu a praxi
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a

informací

- samostatně nebo skupinově zpracovává prezentace a snaží se o pochopení a vysvětlení přírodních jevů
- účastní se exkurzí a výukových pořadů, kde porovnává teoretické znalosti s praxí

V předmětu Science používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- žák zpracovává projekty témat probírané látky
- samostatně řeší problémy, snaží se o problému přemýšlet, navrhnout řešení a diskutovat o něm
- obhájí svůj názor, prezentuje výsledky své samostatné nebo skupinové práce

V předmětu Science používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

- žák se snaží porozumět psanému textu, nacházet zdroje informací na internetu, zpracovávat si je a samostatně prezentuje výsledky
- zvažuje jednotlivé klady a zápory variant řešení, posuzuje rizika a důsledky
- jasně a logicky se vyjadřuje
- ověřuje si různé poznatky, argumentuje, formuluje a obhájí

V předmětu Science používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociálně personální**:

- učitel podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, koriguje hledání řešení
- vede žáky ke vzájemné spolupráci, učí je naplánovat si práci
- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti a možnosti
- aktivně spolupracuje při dosahování společných cílů

V předmětu Science používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

- na základě mezipředmětových vztahů si žák uvědomuje důsledky lidských činností na přírodu
- spoluvytváří kulturní a duchovní hodnoty a chrání je
- učitel dbá na bezpečnost práce při výukových akcích či exkurzích do přírody

V předmětu Science používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**:

- žák se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním životě
- uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost
- využívá příležitostí pro svůj osobní a profesní život

V předmětu Science používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence digitální**:

- žák umí vyhledat základní informace za pomoci digitálních technologií
- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, využívá je při školní práci i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;

3. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Badatelská a výzkumná činnost v přírodovědném vzdělávání – práce ve výzkumném týmu – stanovení, ověření případně vyvrácení hypotéz – kritická diskuse nad zjištěnými výsledky a jejich aplikace do praxe – orientace v příslušné odborné literatuře – práce v laboratoři – práce v terénním prostředí	• stanovuje ve výzkumném týmu badatelské cíle • stanovuje postup k dosažení předepsaných cílů • ověřuje platnost navržených hypotéz • stanovuje příslušná opatření na základě vyzkoumaných výsledků a přenáší je do praxe • diskutuje nad odbornou literaturou • žák aktivně pracuje s laboratorní technikou a vhodnými chemikáliemi • aktivně se zapojuje do badatelských ve třídě, laboratoři a terénu • diskutuje s odborníky	MV: BIO, CHE, FYZ, GEO, ČJL, ANJ, PT: PT1.5 Spolupráce a soutěž PT4.1 Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.2 Člověk a životní prostředí PT5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií

7.27. Vylad' se pro život

Ročník		I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	2	0		2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem						

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení:

Seminář „Vylad' se pro život“ je zaměřen na osobní rozvoj a zkoumání vlastních myšlenek, emocí a chování. Cílem semináře je na základě sebepoznání ovládat své emoce, nastavovat zdravé hranice, vytvářet partnerské vztahy, posilovat sebevědomí a odolnost vůči stresu, čelit kritice, smysluplně plánovat volný čas, komunikovat svoje potřeby s respektem k sobě samému a ke svému okolí, orientovat se v krizi, dokázat čelit složitým životním situacím s ohledem na své aktuální možnosti, říci si o pomoc, když se cítím ohroženě. Některá témata semináře vedou napříč všemi vyučujícími předměty, pomáhají rozvíjet komunikační schopnosti, sebeprosazení, sebevědomí, zdravé vztahy, sebereflexi.

Časové a organizační vymezení:

Předmět je vyučován ve 3. ročníku gymnázia. Je dotován dvěma hodinami týdně.

Výchovně vzdělávací strategie:

- jsou zaměřeny na rozvoj osobnosti a klíčových kompetencí žáků:

kompetence k učení

- Aktivně vyhledává a zpracovává informace o psychohygieně, emocích a komunikaci;
- kriticky posuzuje relevantnost získaných dat a propojuje je s vlastní zkušeností.

kompetence k řešení problémů

- Samostatně i ve skupině analyzuje modelové konfliktní a stresové situace;
- navrhuje a aplikuje efektivní strategie pro jejich řešení s ohledem na vlastní i cizí emoce.

kompetence komunikativní

- Účinně a srozumitelně komunikuje své myšlenky a pocity;
- aktivně naslouchá a reaguje na názory druhých;
- používá principy nenásilné komunikace a asertivity v různých situacích.

kompetence sociální a personální

- Rozvíjí sebereflexi a realistické sebehodnocení;
- respektuje a oceňuje individuální rozdíly;
- efektivně spolupracuje ve skupinách a poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu;
- projevuje empatii.

kompetence občanská

- Uvědomuje si význam duševního zdraví jako součásti kvality života a občanského blahobytu;

- zastává se svých práv a respektuje práva druhých;
- aktivně se podílí na vytváření pozitivní atmosféry ve skupině.

kompetence pracovní

- Plánuje a organizuje svůj čas a zdroje pro efektivní práci na osobním rozvoji;
- využívá sebekoučinkové techniky k dosahování stanovených cílů a zvyšování své adaptability.

kompetence digitální

- Vyhledává relevantní online zdroje k tématům psychohygieny a seberozvoje;
- eticky a bezpečně využívá digitální nástroje pro komunikaci a sebereflexi.

Metody a formy práce:

Skupinové aktivity: Hry, diskuze, modelové situace, brainstorming.

Reflexe: Osobní zamyšlení, zpětná vazba od ostatních.

Práce s emocemi: Učení se rozpoznávat a adekvátně reagovat na vlastní i cizí emoce.

Cvičení: Zaměřená na rozvoj komunikačních a sociálních dovedností.

Do vyučovacího předmětu „Vylad' se pro život“ jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického občana

Multikulturní výchova

Environmentální výchova

Mediální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

3. ročník

Učivo	Výsledky vzdělávání Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Sebepoznání a sebereflexe Osobní motivace a cíle	- Žák si uvědomuje svoje silné a slabé stránky - Zná své hodnoty - Dokáže zvýšit svou motivaci k dosažení svých cílů :	MV: ZSV, ČJ, AJ, NJ PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Výchova demokratického občana
Mindfulness	A) stanovuje si cíle B) vytváří plán C) pracuje s odměnami D) pracuje na vytvoření podpůrného prostředí E) Preferuje pozitivní myšlení	MV: ZSV, TV, ČJ, AJ, NJ PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
Hranice - osobní prostor	- Je pozorný ke svému tělu - Praktikuje všímavost a zaměřuje se na tady a teď - Na základě všímavosti vyhodnotí své možnosti v daném okamžiku	MV: ZSV, TV, ČJ, AJ, NJ PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana

	- Dle svých zkušeností v určitých životních situacích vygeneruje svůj vzorec mysli a pomocí mindfulness technik a cvičení tento vzorec mění	MV: ZSV, ČJ, AJ, NJ PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Environmentální výchova Mediální výchova
Sebedůvěra , sebevědomí	- Vnímá a vymezuje svůj osobní prostor - Respektuje sám sebe - Chápe význam zdravě nastavených hranic pro svůj osobní život (ochrana, sebeúcta, vztahy, prevence vyhoření) - Uvede příklad špatně nastavených hranic a sestaví plán řešení a nápravy - Chápe význam slova „NE“ v osobním nastavení hranic - Definuje emoční hranice, časové hranice, materiální hranice	MV: ZSV, ČJ, AJ, NJ, TV PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana
Asertivita	- Reaguje zdravě na kritiku - Rozebere fiktivní těžkou životní situaci, najde možná východiska a naplánuje proces řešení - Pozitivně a realisticky vnímá sám sebe - Chápe význam odpovědnosti za svá rozhodnutí - Popíše, co může způsobit nízká sebedůvěra a sebevědomí - Používá techniky na posílení sebedůvěry a sebevědomí	MV: ZSV, ČJ, TV, AJ, NJ PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Environmentální výchova Mediální výchova
Práce s emocemi	- Jasné a přímo komunikuje svoje potřeby a přání - Pracuje s respektem k ostatním - Definuje pojmy asertivita, agresivita, manipulace, arogance, pasivita - Hledá konstruktivní řešení konfliktů - Chápe význam kompromisu v životě	MV: VŠECHNY PŘEDMĚTY PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Environmentální výchova Mediální výchova
Práce s krizí a traumatem		MV: VŠECHNY PŘEDMĚTY

Sebepéče Prevence syndromu vyhoření	- Analyzuje a zkoumá své emoce - Definuje pojem emoční inteligence, empatie, emoční hygiena, emoční spouštěč - Na základě sebezpozorování používá techniky ma zvládání vlastních emocí - Reguluje své emoce zdravým způsobem - Identifikuje svůj emoční spouštěč a hledá možnosti, jak s ním pracovat - Chápe význam sebepéče - Na základě sebepoznání a předchozích zkušeností ve svém životě vytváří postup zvládání stresových situací - Pomocí sebepoznání posiluje svou odolnost proti stresu - Definuje pojem krizová intervence, trauma - Hledá své vlastní zdroje pro zvládání životních krizí - Používá cvičení na stabilizaci sama sebe - V rámci nácviku komunikace s osobou v krizi používá zdrojování a žirafí jazyk - Chápe význam důvěry, bezpečí a empatie v komunikaci s osobou v krizi - Orientuje se v systému terapeutické podpory v ČR - Definuje pojmy sebepéče, syndrom vyhoření - Vyjmenuje symptomy syndromu vyhoření, popíše jeho fáze, následky léčbu - Chápe význam zdravého životního stylu pro prevenci vyhoření - Praktikuje relaxační cvičení - Chápe význam volného času a jeho náplně pro prevenci vyhoření - Rozlišuje mezi pojmy výkon X moje potřeby, záliby, zájmy	PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Environmentální výchova Mediální výchova MV: VŠECHNY PŘEDMĚTY PT: Osobnostní a sociální výchova Výchova demokratického občana Multikulturní výchova Environmentální výchova Mediální výchova
--	---	--

	- Plánuje si svůj volný čas na základě sama sebe, svých potřeb, zájmů, sebepoznání - Naslouchá svému tělu, je schopen si dělat relaxační pauzy jako přenci před vyčerpání - Zná své limity , fází si úkoly - Zmapuje volnočasové a podporující organizace ve svém okolí, v okolí školy	
--	---	--

7.28. Seminář z biologie

Ročník	I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět *Obecná biologie a botanika* rozšiřuje a doplňuje obsah vzdělávacích oborů *Člověk a příroda* a *Člověk a zdraví*.

Předmět je zaměřen na obecnou biologii, evoluční biologii, botaniku a ekologii. Žáci v rámci semináře získají podrobnější informace o buněčné biologii, buněčném dělení a základních biochemických cyklech v lidském organismu. Rozšíří své znalosti práce s mikroorganismy, především jejich praktický význam pro život člověka. V rámci botaniky a zoologie bude zacíleno na ekologické nároky druhu, vztahy druhů a základy ochranné biologie v ČR a ve světě. Rozvíjejícím tématem nad rámec středoškolské biologie budou základy evoluční biologie, teorie vzniku a zániku druhu (speciace a extince), životnost druhu, evoluční teorie a další.

Znalosti, dovednosti a postoje budou žáci rozvíjet především prostřednictvím laboratorních prací, skupinových prací, aktivizačních a kooperativních metod výuky. Seminář je určen pro zájemce o maturitu z biologie, a tudíž pro zájemce o studii obecné biologie, medicíny, fyzioterapie či ekologie na VŠ. Zároveň je seminář určen pro zájemce o učitelské směry v oborech biologie a geologie.

Časové a organizační vymezení:

Týdenní časová dotace pro jednotlivé ročníky je: 0-0-2-0.

Výuka probíhá v kmenových učebnách, v učebně ICT, popř. též na exkurzích a biologických výukových programech k daným tématům.

Mezi formy výuky patří výklad učitele, skupinová a kooperativní výuka, projektová výuka, samostatná práce, práce v terénu, individualizovaná výuka.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu **Obecná biologie a botanika** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

- žák si své učení a pracovní činnost sám plánuje a organizuje, vyhledává a třídí informace, kriticky přistupuje ke zdrojům informací, využívá je při svém studiu a praxi

- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací
- samostatně nebo skupinově zpracovává prezentace a snaží se o pochopení a vysvětlení přírodních jevů
- účastní se exkurzí a výukových pořadů, kde porovnává teoretické znalosti s praxí
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, čerpá poučení pro další práci

V předmětu **Obecná biologie a botanika** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- žák rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části
- žák vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů, zpracovává projekty témat probírané látky
- samostatně řeší problémy, snaží se o problému přemýšlet, navrhnout řešení a diskutovat o něm
- obhájí svůj názor, prezentuje výsledky své samostatné nebo skupinové práce

V předmětu **Obecná biologie a botanika** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

- žák se snaží porozumět psanému textu, nacházet zdroje informací na internetu, zpracovávat si je a samostatně prezentuje výsledky
- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu
- zvažuje jednotlivé klady a zápory variant řešení, posuzuje rizika a důsledky
- jasně a logicky se vyjadřuje
- ověřuje si různé poznatky, argumentuje, formuluje a obhájí
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem

V předmětu **Obecná biologie a botanika** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociálně personální**:

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe
- učitel podněcuje a řídí diskuse nad řešeními, koriguje hledání řešení
- vede žáky ke vzájemné spolupráci, učí je naplánovat si práci
- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti a možnosti
- aktivně spolupracuje při dosahování společných cílů

V předmětu **Obecná biologie a botanika** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

- žák zvažuje vztahy mezi zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě
- na základě mezipředmětových vztahů si žák uvědomuje důsledky lidských činností na přírodu
- spoluvytváří kulturní a duchovní hodnoty a chrání je
- učitel dbá na bezpečnost práce při výukových akcích či exkurzích do přírody
- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc

V předmětu **Obecná biologie a botanika** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**:

- žák se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním životě cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti
- uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost
- využívá příležitostí pro svůj osobní a profesní život

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Laboratorní práce • laboratorní řád • zásady BOZP v laboratoři • zásady první pomoci • mikroskopování buněk, pletiv, tkání • biologická technika • tvorba herbářů	• zvládá práci s mikroskopem a základní laboratorní postupy při práci s biologickým materiálem • pracuje samostatně i ve skupinách a dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví	MV: BIO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Sociální komunikace - PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí - PT4.1 Člověk a životní prostředí - PT4.2 Životní prostředí ČR - PT4.3
Evoluční biologie • teorie vzniku života na Zemi	• porovná významné hypotézy o vzniku a	MV: BIO, DEJ, GEO, ZSV

• evoluční teorie	evoluci živých soustav na Zemi • charakterizuje jednotlivé geologické éry	PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Sociální komunikace - PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí - PT4.1 Člověk a životní prostředí - PT4.2 Životní prostředí ČR - PT4.3
Obecná biologie • biologie jako věda a její obory, významní badatelé a objevy • vlastnosti a znaky živých soustav • prokaryotická a eukaryotická buňka, mitóza a meióza • metabolismus buňky • stavba a funkce virů • stavba a funkce bakterií a sinic • Archea, Eubakteria • významná bakteriální onemocnění - prevence, přenos, léčba	• definuje rozdíl mezi živou a neživou přírodou • rozlišuje a charakterizuje jednotlivé vědní obory biologie, zná významné badatele a jejich přínos • vymezí podstatné znaky a uspořádání živých organismů • charakterizuje organismus jako otevřenou soustavu • objasní stavbu a funkci strukturních složek a životní projevy prokaryotních a eukaryotních buněk • rozliší způsoby získávání energie autotrofních a heterotrofních organismů • charakterizuje viry, uvede způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby	MV: BIO, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Sociální komunikace - PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí - PT4.1 Člověk a životní prostředí - PT4.2 Životní prostředí ČR - PT4.3
Biologie rostlin • morfologie a anatomie rostlin • fyziologie rostlin • vodní režim rostlin	• objasní stavbu a funkci rostlinných pletiv • popíše stavbu rostlinných orgánů a popíše dle obrázku	MV: BIO, ZSV PT: OSV

• růstové regulátora rostlin • systém a evoluce rostlin • rostliny a prostředí • mykologie, stavba těla a rozmnožování hub • systém hub • lišejníky	• vysvětlí princip životních projevů rostlin a jejich rozmnožování • používá správnou biologickou terminologii • pozná a pojmenuje charakteristické představitele taxonů • zhodnotí problematiku ohrožených biologických druhů a možnosti jejich ochrany	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Sociální komunikace - PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí - PT4.1 Člověk a životní prostředí - PT4.2 Životní prostředí ČR - PT4.3
Ekologie • základní ekologické pojmy • abiotické a biotické podmínky života • ekosystémy a biosféra • biodiverzita	• používá správnou biologickou terminologii • používá správně základní ekologické pojmy • objasní základní ekologické vztahy • charakterizuje ekosystém, popíše produkci ekosystému • vysvětlí význam biodiverzity pro udržitelnost společenstev • uvede příklady organizací a orgánů státní správy činných v oblasti ochrany životního prostředí	MV: BIO, GEO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - PT1.1, Sociální komunikace - PT1.3 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí - PT4.1 Člověk a životní prostředí - PT4.2 Životní prostředí ČR - PT4.3 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy - PT2.1, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - PT2.2

7.29. Seminář dějepis

Ročník		I.	II.	III.	IV	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2	
Datum platnosti:	1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Seminář z dějepisu je součástí vzdělávacího programu 4. ročníku gymnázia a jeho cílem je prohloubit a upevnit znalosti získané v předchozích ročnících. V rámci semináře budou studenti opakovat klíčová historická témata, přičemž se zaměříme na jejich detailní analýzu a vzájemné souvislosti.

Důraz bude kladen na schopnost studentů aplikovat teoretické poznatky na konkrétní historické události a období, analyzovat jejich příčiny a důsledky a vytvářet souvislé historické interpretace.

Časové a organizační vymezení:

Světové, národní i regionální dějiny členíme na pět etap (tzv. periodizace): pravěk, starověk, středověk, novověk a dobu nejnovější. Tyto etapy vývoje lidstva jsou shrnuty jako opakování do jednoho ročníku.

Historie bude v tomto semináři chápána jako dynamický a vzájemně provázaný proces, který úzce souvisí s dalšími oblastmi, jako je zeměpis, občanská výchova, literatura a další společenskovední disciplíny. Cílem je nejen prohloubení historických znalostí, ale také rozvoj kritického myšlení, argumentace a schopnosti pracovat s různými historickými prameny a analytickými nástroji.

Výchovně vzdělávací strategie

V semináři používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové:

kompetence k učení:

- Žák samostatně vyhledává, analyzuje a systematicky třídí historické informace z různých historických zdrojů (např. knihy, články, online databáze).
- Posuzuje důvěryhodnost a relevanci historických zdrojů a na základě těchto analýz formuluje vlastní historické závěry a interpretace.
- Propojuje historické poznatky s aktuálním politickým a společenským kontextem a efektivně organizuje čas a práci při řešení historických úkolů a projektů.

kompetence k řešení problémů:

- Žák identifikuje a analyzuje historické problémy v konkrétních obdobích nebo událostech, zkoumá příčiny a následky historických konfliktů a změn.

- Kriticky hodnotí různé historické interpretace a události s ohledem na jejich dopad na společnost, politiku a kulturu.
- Využívá různé historické zdroje k nalezení optimálních řešení historických problémů a k pochopení procesu rozhodování v minulosti.

kompetence Komunikativní:

- Žák jasně a srozumitelně formuluje své názory a argumenty týkající se historických událostí a procesů v ústní i písemné formě.
- Aktivně naslouchá názorům ostatních a vede věcnou, respektující diskusi o historických tématech, přičemž respektuje různé pohledy na danou problematiku.
- Podporuje svůj projev vhodnými vizuálními a digitálními materiály (např. historickými mapami, časovými osami, prezentacemi), které pomáhají lépe ilustrovat historické události a souvislosti.

kompetence sociálně personální:

- Žák efektivně spolupracuje při řešení historických úkolů a projektů v týmu, například při přípravě prezentací o historických událostech nebo analýze historických témat.
- Přijímá odpovědnost za svěřené úkoly a plní je v souladu s pravidly týmové práce, např. při rozdělení rolí při skupinových úkolech.
- Reflexivně hodnotí svou práci i práci ostatních a poskytuje konstruktivní zpětnou vazbu, která přispívá k rozvoji skupiny a zlepšení výsledků historických analýz.

kompetence občanská

- Žák chápe význam historických událostí pro odpovědné a aktivní občanství, uvědomuje si, jak minulost formuje současné politické a společenské struktury.
- Uvědomuje si svá práva a povinnosti v kontextu historických změn a revolucí, rozumí roli občanských svobod a lidských práv v minulosti i v současnosti.
- Projevuje zájem o aktuální historické události a jejich historické paralely, sleduje, jak se historické procesy projevují v současné politické a společenské situaci doma i ve světě.

kompetence k podnikavosti

- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika
- rozhoduje se o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření

kompetence digitální

- Žák vyhledává a analyzuje historické informace z digitálních archivů, online databází a historických publikací.
- Posuzuje důvěryhodnost online historických zdrojů, ověřuje fakta a rozlišuje mezi autentickými informacemi a dezinformačními.
- Používá digitální nástroje pro vizualizaci historických dat, jako jsou časové osy, mapy a interaktivní grafy, pro lepší pochopení historických procesů.

Vzdělávací obsah semináře

Rozpis učiva a realizace kompetencí

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
1) Pravěk a. Pravěk a první lidé v Evropě – transformace a vývoj lidského rodu 2) Starověk a. Starověk a jeho civilizace – typy států, jejich přínos a vliv 3) Středověk a. Formování států v raném středověku b. Proměny společnosti v Evropě v tzv. době stěhování národů c. Kultura a život v Evropě ve středověku d. České země za vlády Přemyslovců e. České země za vlády Lucemburků f. Vrcholný středověk – problémy evropy, lidí, móda a umění g. Lidé ve středověku h. Husitské války – české země od Jana Husa po nástup Jagellonců na český trůn i. Vláda Jagellonců a nástup Habsburků v českých zemích 4) Novověk a. Novověk – obecná charakteristika, porovnání se	1) Žák porozumí hlavním etapám pravěku a vývoji lidského rodu. Bude schopen popsat změny v nástrojích, technologiích a sociálních strukturách pravěkých lidí. Dále pochopí význam migračních pohybů a adaptace na různé podmínky a kriticky hodnotí archeologické nálezy. 2) Žák se seznámí s hlavními civilizacemi starověku, jejich politickými strukturami a přínosy pro rozvoj společnosti. Bude schopen popsat různé typy států (monarchie, republiky) a jejich vliv na kulturní, právní a technologický pokrok. 3) Žák získá přehled o formování států v raném středověku a proměnách společnosti v době stěhování národů. Bude schopen popsat vývoj kultury a života ve středověké Evropě, včetně vlivu Přemyslovců a Lucemburků na české země. Dále pochopí klíčové události, jako byly husitské války, a význam panování Jagellonců a nástupu Habsburků na český trůn. Žák se zaměří i na problémy vrcholného středověku, módu, umění a každodenní život lidí té doby. 4) Žák pochopí hlavní	1) Pravěk Mezipředmětové vztahy: Biologie – vývoj lidského druhu, adaptace na přírodní podmínky, paleontologie. Zeměpis – migrace pravěkých populací, geografické podmínky života, osídlení. Výtvarná výchova – pravěké umění (malby, rytiny, plastiky), estetická hodnota. Fyzika/chemie – vývoj technologií a nástrojů (materiály, způsoby opracování). Průřezová témata: Environmentální výchova – vztah člověka a přírody v dějinách. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EG) – migrace jako historické a

středověkem, změny ve společnosti, proměna států, dopady expanze b. Evropa a Habsburská monarchie v 16. a 17. Století c. Třicetiletá válka a její důsledky d. Evropa po Třicetileté válce e. Osvícenský absolutismus v Habsburské monarchii a Evropě	charakteristiky novověku, jeho rozdíly ve srovnání se středověkem, a změn v politických a společenských strukturách. Bude schopen popsat proměny států, dopady evropské expanze a klíčové události, jako byla Třicetiletá válka a její důsledky. Dále se <u>zaměří na vývoj Habsburské monarchie v 16. a 17. století a vliv osvícenského absolutismu v Evropě, včetně dopadů na politiku a společenský život.</u>	současné téma. • Osobnostní a sociální výchova (OSV) – chápání vývoje lidského společenství, spolupráce a dělba práce.
5) Moderní doba a. Francouzská revoluce a Napoleon Bonaparte b. Průmyslové revoluce v Evropě a USA c. Rakouská monarchie a Evropa v 1. polovině 19. Století d. Rakouská monarchie a Evropa od 2. poloviny 19. století do roku 1918 e. Lidé v českých zemích v 19. Století f. Vývoj ve světě v 19. století – koloniální hospodářství, velmoci, události ve světě g. Příčiny, průběh a důsledky První světové války	5) Žák si osvojí klíčové události moderní doby, jako byla Francouzská revoluce a vzestup Napoleona Bonaparte, a bude schopen analyzovat dopady průmyslové revoluce v Evropě a USA. Dále se zaměří na vývoj Rakouské monarchie a Evropy v 19. století, včetně změn v českých zemích. Žák se seznámí s vývojem koloniálních hospodářství, rolí velmocí a významem světových událostí 19. století. Na závěr bude schopen popsat příčiny, průběh a důsledky První světové války.	2) Starověk Mezipředmětové vztahy: • Literatura – mýty, eposy (např. Epos o Gilgamešovi, Homér), psané památky. • ZSV (základy společenských věd) – vznik státu, práva, formy vlády, filozofie. • Matematika – výpočty a měření ve starověkých civilizacích (např. Egypt). • Zeměpis – vliv přírodních podmínek na vznik civilizací (např. Mezopotámie, Nil). Průřezová témata: • Multikulturní výchova (MKV) – kontakt civilizací, kulturní přínosy. • EG – kořeny evropské kultury a demokracie ve starověkém Řecku a Římě.

		• MDV (mediální výchova) – práce s historickými prameny, odlišení mýtu a reality.
		3) Středověk Mezipředmětové vztahy: • Literatura – středověká literatura, legendy, kroniky (např. Kosmas). • ZSV – feudalismus, právo, vznik států, církev a stát. • Výtvarná výchova – gotické umění, románská architektura, ikonografie. • Hudební výchova – středověká duchovní a světská hudba. Průřezová témata: • EG – proměna Evropy a její identity, vliv náboženství. • OSV – reflexe lidského života v různých historických obdobích. • MKV – soužití různých národů, náboženství, etnik v Evropě.
		4) Novověk

		Mezipředmětové vztahy: • ZSV – absolutismus, osvícenství, stát a společnost, základy moderní demokracie. • Fyzika/chemie – raně novověké objevy, počátky vědecké revoluce. • Zeměpis – zámořské objevy, kolonialismus, změna světové mapy. • Literatura – osvícenské myšlení, kritická reflexe společnosti. Průřezová témata: • EG – počátky moderního světa, evropské mocnosti a jejich vliv. • MDV – vznik veřejného mínění, média v osvícenství, propaganda. • Environmentální výchova – dopady expanze na přírodní prostředí.
		5) Moderní doba Mezipředmětové vztahy: • ZSV – ideologie 19. a 20. století, vznik občanské společnosti,

		nacionalismus. • Literatura – realistická a společenská literatura, reakce na revoluce a války. • Zeměpis – koloniální rozdělení světa, industrializace, urbanizace. • Ekonomie – průmyslová revoluce, změny výrobních systémů, kapitalismus. Průřezová témata: • EG – proměna světového řádu, globalizace, mezinárodní vztahy. • MKV – etnické napětí, migrace, koloniální dědictví. • MDV – role médií ve válkách a revolucích, manipulace a propaganda. • OSV – utváření historického vědomí, občanská odpovědnost.
--	--	---

7.30. Seminář z ekonomie

Ročník	I.	II.	III.	IV	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti:	1. 9. 2025				

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Seminář propojuje teoretické znalosti z oblasti ekonomie, podnikání a financí s praktickými dovednostmi v oblasti finančního řízení a hospodaření. Žáci se seznámí s fungováním tržní ekonomiky, formami podnikání, daňovým systémem a hospodařením domácností i podniků. Důležitou součástí výuky je praktický projekt – fiktivní podnik nebo podnikatelský záměr, na kterém žáci aplikují získané znalosti.

Časové a organizační vymezení:

Předmět je vyučován ve 4. ročníku čtyřletého studia s časovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách (počítačová učebna), případně formou exkurzí do firem, bank a dalších institucí. Používané metody zahrnují výklad, řízenou diskusi, případové studie, skupinovou práci, projektové vyučování a prezentace.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka vede k utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- plánuje a organizuje své učení a pracovní činnost
- vyhledává, třídí a hodnotí informace z různých zdrojů
- kriticky posuzuje věrohodnost a relevantnost informací
- aplikuje znalosti k řešení praktických úloh a projektů

Kompetence k řešení problémů

- identifikuje a analyzuje ekonomické problémy
- navrhuje variantní řešení a hodnotí jejich důsledky
- využívá tvůrčí přístupy při zpracování projektových úkolů

Kompetence komunikativní

- vyjadřuje se jasně a srozumitelně v písemném i ústním projevu
- používá odbornou terminologii a vizuální materiály
- prezentuje výsledky své práce a reaguje na zpětnou vazbu

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje v týmu při realizaci projektů
- respektuje názory ostatních a přispívá k dosažení společných cílů
- přebírá odpovědnost za svůj podíl práce

Kompetence občanská

- orientuje se v hospodářském životě a právním rámci podnikání
- jedná eticky a odpovědně
- posuzuje ekonomická rozhodnutí v širších společenských souvislostech

Kompetence k podnikavosti

- chápe principy podnikání a ekonomického řízení

- plánuje a realizuje podnikatelský záměr v rámci praktického projektu
- hodnotí příležitosti a rizika podnikání

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie pro tvorbu ekonomických a finančních materiálů
- analyzuje data pomocí tabulkových a prezentačních programů
- dodržuje zásady bezpečné a etické práce v online prostředí

Začleněná průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy žáka	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Základy ekonomiky a tržní mechanismus	Vysvětlí základní ekonomické pojmy a principy fungování trhu. Aplikuje znalosti na příkladech z praxe a hodnotí dopady změn nabídky a poptávky.	EKO, MAT – finanční matematika; OSV, VMEGS
Formy podnikání a právní rámec	Rozlišuje právní formy podnikání, popíše postup založení živnosti a s.r.o. Orientuje se v živnostenském zákoně a základních právních povinnostech podnikatele.	ZSV – právo; OSV, MEV
Daňová evidence a finanční řízení	Sestaví jednoduchou daňovou evidenci, provede výpočty DPH, daně z příjmu a odvodů. Posoudí vliv daňové zátěže na hospodaření firmy.	MAT, ICT; OSV
Hospodářská politika a makroekonomické ukazatele	Popíše nástroje fiskální a monetární politiky a jejich vliv na ekonomiku. Vyhodnotí makroekonomické ukazatele (HDP, inflace, nezaměstnanost).	EKO, ZSV; VMEGS
Finance a finanční gramotnost	Rozlišuje typy finančních produktů, vyhodnocuje jejich výhodnost. Sestaví osobní a podnikový rozpočet, plánuje investice.	MAT, ICT; OSV, EVV

Praktický projekt – podnikatelský záměr	Zpracuje kompletní projekt podnikatelského záměru od nápadu po prezentaci. Provede analýzu trhu, finanční rozpočet, určí cílovou skupinu a navrhne strategii. Projekt obhájí před spolužáky a vyučujícím.	Propojení všech tematických oblastí; OSV, MEV, VMEGS
---	---	--

7.31. Seminář z fyziky

Ročník		I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2		2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem						

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z fyziky realizuje obsah vzdělávacího oboru Fyzika ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda dle RVP G.

Předmět Seminář z fyziky dále rozvíjí, doplňuje, třídí a ujasňuje znalosti z vyučovacího předmětu fyzika a dovedností žáků objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Vede žáky k porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujících se v přírodě, běžném životě i v technické či technologické praxi. Předmět Seminář z fyziky dále seznamuje žáky s možnostmi a perspektivami moderních technologií, učí žáky chápat příčiny fyzikálních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popř. ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Do předmětu jsou integrována zejména tato průřezová témata a jejich tematické okruhy:

- průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova**, tematické okruhy
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- průřezové téma **Mediální výchova**, tematické okruhy
 - Účinky mediální produkce a vliv médií
- průřezové téma **Environmentální výchova**, tematický okruh
 - Člověk a životní prostředí

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z fyziky je realizován v časovém rozsahu dle výše uvedené časové dotace, hodiny nejsou děleny.

Vyučovací předmět Seminář z fyziky je vyučován v klasické učebně, případně podle možností v učebně fyziky, praktická a laboratorní cvičení jsou podle možností v laboratoři fyziky. Výuka je doplněna případnými exkurzemi.

Výuka směřuje k

- podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních fyzikálních pojmů a zákonitostí prostřednictvím využívání jednoduchých fyzikálních pokusů,
- řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích,
- vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat fyzikální jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů,
- získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů.

Výchovně vzdělávací strategie:

V předmětu Seminář z fyziky používáme pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí zejména tyto postupy:

- důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, které vedou tak žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest,
- vedení žáků k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledků práce,
- důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací jak v písemném, tak v mluveném projevu,
- důraz na respekt k práci druhého,
- podporu účasti žáků v soutěžích.

V předmětu Seminář z fyziky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

- své učení a pracovní činnost si žák sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- žák efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- žák kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- žák kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

V předmětu Seminář z fyziky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- žák rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- žák vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- žák uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- žák kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;
- žák je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- žák zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

V předmětu Seminář z fyziky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

- žák s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- žák používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- žák efektivně využívá moderní informační technologie;
- žák se vyjadřuje v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- žák prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- žák rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

V předmětu Seminář z fyziky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociální a personální**:

- žák posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- žák si stanovuje cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- žák odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- žák se přizpůsobuje měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- žák aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- žák přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;

- žák se rozhoduje na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.

V předmětu Seminář z fyziky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

- žák informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- žák respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- žák rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- žák promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- žák se chová informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, žák zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

V předmětu Seminář z fyziky používáme tyto postupy k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**:

- žák se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- žák rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- žák uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- žák získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- žák usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- žák posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- žák chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Elektřina a magnetismus Magnetické pole Střídavý proud Střídavý proud v elektronice Optika Světlo jako vlnění Zobrazení zrcadlem a čočkou Speciální teorie relativity Fyzika mikrosvěta Astrofyzika	• zopakuje si, prohloubí, rozšíří a vzájemně propojí dosud získané vědomosti a dovednosti z oblasti fyziky • zpracuje získané vědomosti a dovednosti z oblasti fyziky do maturitních okruhů	MV: Matematika a její aplikace, Chemie PT: Environmentální výchova, Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova

7.32. Seminář z geografie

Ročník		I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2		2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem						

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z geografie realizuje obsah vzdělávacího oboru Geografie a Geologie ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda RVP G. Navazuje na předměty Geografie a Geografie s aplikovaným cestovním ruchem. Seminář studentům přináší hlubší pochopení přírodních, sociálních a ekonomických aspektů současného světa. Zaměřujeme se na prohloubení základních a pokročilých geografických procesů přírodních, sociálních a ekonomických konceptů. Seminář si dává za cíl propojit informace ze vzdělávacích oborů Geografie, Dějepis, Základy společenských věd, Biologie, Tělesná výchova, Výchova ke zdraví, Estetická výchova a tím poskytnou komplexní analýzu a pohled na současný svět. Seminář se zaměřuje na současné problémové oblasti světa a základy ekonomie a geopolitiky. Rozšiřuje povědomí o globálních problémech (chudoba, voda, nerovnosti ve světě, vzdělání ... Znalosti, dovednosti a postoje budou žáci rozvíjet především prostřednictvím referátů, debat skupinových prací, aktivizačních a kooperativních metod výuky. Seminář si klade za cíl rozvíjet myšlenkové, názorové a postojové dovednosti žáka a dovednosti práce s mapou a geoinformačními systémy. Žáci se budou učit zpracovávat, vyhodnocovat a zhodnocovat základní data. Seminář je určen pro zájemce o maturitu z geografie. Zároveň je určen pro studenty, kteří by se na VŠ chtěli zabývat studii v oborech fyzická geografie, sociální geografie, regionální geografie (arabistika, sinologie, anglistika ...), kartografie, demografie, geopolitika, ekonomie, mezinárodní obchod, psychologie, sociologie, politologie, právo, ekonomie, historie. Dále pak pro zájemce o studium učitelských směrů Geografie, Geologie, Historie a Základy společenských věd.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z geografie je realizován ve 4. ročníku s časovou dotací 2 hodiny týdně

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu **Seminář z geografie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

- se systematicky a zodpovědně připravuje na vyučování. - si dokáže naplánovat a zorganizovat svou pracovní činnost. - nazírá na práci jakožto na prostředek své seberealizace a nástroj svého osobnostního růstu. - kriticky nahlíží na

způsoby a výsledky své práce. - vyhledává a třídí informace z různých zdrojů. - kriticky nahlíží na zdroje informací. - si osvojí obecně užívané termíny, informace uvádí do souvislostí.

V předmětu **Seminář z geografie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

- v rámci řešení analyzuje problém, rozpozná jeho klíčové části, odlišuje podstatné od nepodstatného. - při řešení problémů využívá své zkušenosti a dříve nabyté poznatky, schopnosti a dovednosti. - dokáže obhájit podložená fakta. - nahlíží na možná řešení problémů z různých úhlů pohledu.

V předmětu **Seminář z geografie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. - volí efektivní komunikační prostředky a způsoby komunikace. - se zapojuje účinně do diskuse a vhodně argumentuje. - v rámci komunikace s okolím dodržuje pravidla a zásady slušného chování. - dokáže veřejně vystupovat před známým i cizím publikem. - využívá informační a komunikační prostředky.

V předmětu **Seminář z geografie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociálně personální**:

- se dokáže adaptovat na samostatnou či skupinovou práci. - je schopen sebekritiky a sebereflexe. - je zodpovědný vůči zdraví svému i zdraví ostatních. - dodržuje zákonné normy. - respektuje své partnery a s ohledem na situaci i své odpůrce. - s ohledem na danou situaci volí efektivní prostředky a způsoby svého působení na okolí

V předmětu **Seminář z geografie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

- rozhoduje a koná objektivně, pracuje-li ve veřejném zájmu. - orientuje se v environmentální problematice na úrovni lokální, regionální i globální. - orientuje se v právech a povinnostech svých i druhých
- respektuje diverzitu lidské společnosti. - při svém rozhodování a konání bere v potaz své svědomí. - vnímá a analyzuje státní, evropskou i celosvětovou politiku. - vnímá a analyzuje lidské konání v místě svého bydliště.

V předmětu **Seminář z geografie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**:

- využívá zákonné prostředky k dosažení svého cíle, s ohledem na možné důsledky svého jednání. - uvědomuje si všemožná rizika spočívající v jeho jednání. - analyzuje je nastalé situace a hledá optimální východiska. - motivuje

a vede spolužáky k dosažení cíle. - využívá a rozvíjí své schopnosti a znalosti za účelem dosažení cíle.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4.ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Fyzická a planetární geografie	- Zhodnotí základní principy a procesy funkce planetárního systému - Analyzuje hlavní složky krajinné sféry a jejich vzájemnou interakci - Diskutuje vliv krajinné sféry na obyvatelstvo	MV: BIO, CHEM, FYZ PT: OSV Spolupráce a soutěž - PT1.5 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí - PT4.1
Kartografie	- Orientuje se v mapách - Pracuje s mapami a kriticky na ně nahlíží - vytváří jednoduché kartografické dílo	MV: BIO, ICT, MAT, TEV PT:
Socioekonomická geografie	- Zhodnotí základní procesy spojené s obyvatelstvem světa - Zhodnotí základní procesy spojené s ekonomikou	MV: DEJ, ZSV, CIJ, PT: OSV Sociální komunikace - PT1.3 VKEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – PT2.2 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů – PT3.1 EVV

		Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Role médií v moderních dějinách PT5.5
Politická a regionální geografie	- lokalizuje významné světové celky, - zhodnotí přírodní, sociální, ekonomický a politický potenciál jednotlivých makroregionů světa	MV: DEJ, ZSV PT: VKEGS Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce – PT2.3 Žijeme v Evropě – PT2.4

7.33. Seminář z chemie

Ročník		I.	II.	III.	IV.	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2		2
Datum platnosti: od 1. 9. 2025, počínaje prvním ročníkem						

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z chemie se realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP G. Předmět je vyučován ve 4. ročníku čtyřletého studia. Součástí jsou tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výuka chemie klade důraz zejména na poznávání základních přírodních poznatků, dále na poznávání důležitosti udržování přírodní rovnováhy a v neposlední řadě na uvědomování si užitečnosti přírodních poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Výuka chemie také významně přispívá k získávání a upevňování znalostí a dovedností odpovědně pracovat podle pravidel bezpečné práce, a to jak při pracovních, tak soukromých aktivitách. Významně se také podílí na utváření správných postojů žáků vůči prostředí, jež je obklopuje.

Žáci se seznamují na vyšší úrovni se základy obecné, anorganické a organické chemie, biochemie, makromolekulární chemie a chemie syntetických látek. Po zvládnutí této poznatkové soustavy budou žáci vybaveni klíčovými kompetencemi a všeobecným rozhledem středoškolsky vzdělaného člověka, který bude připraven pro vysokoškolské studium či jinou formu terciárního vzdělávání.

Ve vzdělávání čtyřletého gymnázia jde o další rozvíjení klíčových kompetencí, které žáci získali v základním vzdělávání. Tvorba a rozvoj klíčových kompetencí vedou žáky k formulaci přírodně vědního problému, k hledání odpovědi a řešení, k provádění pozorování, měření a experimentů, ke zpracování a interpretaci získaných dat, k předvídání průběhu studovaných procesů a možných dopadů praktických aktivit lidí na zdraví a životní prostředí.

Seminář z chemie rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti žáků osvojené v předmětu chemie.

Časové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Seminář z chemie se realizuje obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP G. Předmět je vyučován ve 4. ročníku čtyřletého studia. Součástí výuky jsou exkurze.

Výchovně vzdělávací strategie

V předmětu **Seminář z chemie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k učení**:

Žák:

- své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředku pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

V předmětu **Seminář z chemie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k řešení problémů**:

Žák:

- rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhájí podložené závěry;
- je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

V předmětu **Seminář z chemie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence komunikativní**:

Žák:

- s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;

- používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- efektivně využívá moderní informační technologie;
- vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

V předmětu **Seminář z chemie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence sociálně personální**:

Žák:

- posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
- odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
- přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
- aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
- přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
- projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a k zdraví druhých;
- rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům

V předmětu **Seminář z chemie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence občanské**:

Žák:

- informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;

- chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.

V předmětu **Seminář z chemie** používáme tyto postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčové **kompetence k podnikavosti**:

Žák:

- cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;
- posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

4. ročník

Učivo	Očekávané výstupy Žák:	Mezipředmětové vztahy Průřezová témata
Soustavy látek a jejich složení, stavba atomu, vlastnosti chemických látek a periodická soustava prvků	- Rozliší směs homogenní a heterogenní - Popíše postup dělení směsí - Charakterizuje základní modely atomů - Definuje periodický zákon - Stanoví podle protonového čísla počet protonů a elektronů v atomech	MV: FYZ, BIO, DEJ, ZSV PT: EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4

Názvosloví anorganických sloučenin a veličiny a výpočty v chemii	- tvoří vzorce z názvů sloučenin a obráceně ze vzorců vytváří názvy sloučenin	MV: FYZ, BIO, DEJ, GEO PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3
Tepelné změny při chemických reakcích	- popíše význam termochemické rovnice - aplikuje termochemické zákony při výpočtu reakčního tepla	MV: FYZ, BIO, MAT PT: EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2
Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha	- zapíše chemickou reakci pomocí chemické reakce a určí typ reakce - definuje veličinu rychlost chemické reakce - uvede základní faktory ovlivňující rychlost chemické reakce - je schopen správně pracovat s Becketovovou řadou reaktivity kovů - dokáže odhadovat podmínky pro průběh chemických reakcí	MV: FYZ, BIO, MAT PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí Životní prostředí ČR PT4.3 PT4.2
Vodík, kyslík a jejich sloučeniny, vzácné plyny	- charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí - uvede základní způsoby přípravy, výroby a využití vodíku, kyslíku, vzácných plynů - uvede základní způsoby úpravy a využití vzduchu a vody	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Morálka všedního dne - PT1.4 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4

S-prvky a jejich sloučeniny a p- prvky a jejich sloučeniny	- charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
D- a f- prvky a jejich sloučeniny	- charakterizuje významné sloučeniny a zhodnotí jejich surovinové zdroje a vliv na životní prostředí - vysvětlí pomocí poznatků o koordinačně kovalentní vazbě složení koordinačních sloučenin - objasní existenci a přípravu radioaktivních prvků a způsoby jejich využití	MV: MAT, FYZ, BIO, GEO, DEJ PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Struktura a reakce názvosloví organických sloučenin	- vysvětlí základní názvoslovné principy a způsob jejich využití - dokáže charakterizovat a zapsat příklady základních typů chemických reakcí	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2

Uhlovodíky a jejich klasifikace a jejich deriváty	- vyjmenuje významné zástupce uhlovodíků, zhodnotí jejich surovinové zdroje a využití a praxi - popíše a vysvětlí negativní působení uhlovodíků na životní prostředí a zdraví člověka - zdroje a významné lokality těžby uhlí, ropy a zemního plynu a jejich zpracování	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4 VMEGS Globalizační a rozvojové procesy PT2.1
Heterocyklické sloučeniny	- popíše význam a využití heterocyklických sloučenin - přiřadí heterocyklické sloučeniny k základním typům organických sloučenin	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Člověk a životní prostředí PT4.2 VMEGS Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT2.2
Syntetické makromolekulární látky	- charakterizuje příklady a použití uvedených syntetických makromolekulárních látek a výrobků z nich - popíše zdroje a významné lokality těžby uhlí, ropy a zemního plynu - vysvětlí metody jejich zpracování - popíše a vysvětlí negativní působení makromolekulárních	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Životní prostředí ČR PT4.3 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV

	látek na životní prostředí a zdraví člověka - popíše a vysvětlí negativní působení makromolekulárních látek na životní prostředí a zdraví člověka	Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Léčiva, pesticidy, barviva a detergenty	- užívá ve správném významu pojmy léčiva, léky a lékové formy, pesticidy, barviva, detergenty, tenzidy - vysvětlí vliv barviv, léků, lékových forem, pesticidů, detergentů, tenzidy - definuje pojem závislost	MV: MAT, FYZ, BIO, ZSV, TEV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Analytická chemie	- vysvětlí a definuje pojmy kvalitativní a kvantitativní analytická chemie a popíše jejich základní metody	MV: FYZ, BIO, DEJ PT: OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Lipidy, proteiny, kyseliny sacharidy, nukleové	- charakterizuje lipidy, sacharidy, proteiny a jejich klasifikaci, používá názvosloví - popíše výskyt lipidů, proteinů a sacharidů	MV: FYZ, BIO, DEJ, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1

	v přírodních zdrojích a metody získávání - charakterizuje a vysvětlí metabolismus lipidů, sacharidů a proteinů v organismech - popíše výskyt nukleových kyselin v přírodních zdrojích - popíše význam a využití NK - charakterizuje a vysvětlí metabolismus DNA a RNA v organismech - vysvětlí souvislost změny genetické informace se znečišťujícími faktory životního prostředí	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4
Enzymy, hormony	vitaminy, - charakterizuje enzymy, vitamíny a hormony jako biokatalyzátory - popíše výskyt enzymů, vitamínů a hormonů v přírodních zdrojích - popíše význam a využití enzymů, vitamínů a hormonů - chápe význam vitaminů pro zdraví člověka	MV: FYZ, BIO, DEJ, ZSV PT: OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT1.1 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT1.2 EVV Problematika vztahu organismu a prostředí PT4.1 VMEGS Žijeme v Evropě PT2.4 MV Účinky mediální produkce a vliv médií PT5.4

7.34. Seminář z pedagogiky

Ročník	I.	II.	III.	IV	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti:	1. 9. 2025				

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář z pedagogiky vychází z obsahu předmětu Základy společenských věd a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a společnost. Je určen studentům 4. ročníku gymnázia, kteří mají zájem rozšířit a prohloubit své znalosti z oblasti pedagogiky s ohledem na budoucí profesní směřování, zejména v oblasti humanitně a společenskovědně orientovaných oborů. Seminář přispívá k vytvoření základních odborných kompetencí, ale současně rozvíjí také hodnotové postoje, etické povědomí a odpovědnost spojenou s výchovou a vzděláváním. Obsah zahrnuje vybrané kapitoly z obecné pedagogiky, dějin pedagogiky, metodologie vzdělávání, didaktiky, psychologie učení a osobnosti učitele. Důraz je kladen na propojení teorie s praxí prostřednictvím projektů, pozorování výuky, hospitací a diskusí s pedagogy.

Časové a organizační vymezení

Výuka probíhá v posledním ročníku čtyřletého gymnázia s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Hodiny jsou vyučovány v učebnách školy, část výuky probíhá formou exkurzí, hospitací či účasti na přednáškách odborníků. Metody práce zahrnují výklad, řízený rozhovor, diskusi, skupinovou práci, projektové vyučování, práci s odbornými texty a digitálními zdroji, využití audiovizuálních pomůcek, sebereflexi a vlastní prezentace studentů.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka semináře směřuje k rozvíjení klíčových kompetencí, jak jsou vymezeny v RVP G. Vyučující využívají různé formy a metody práce, které podporují aktivní zapojení žáků, jejich kritické a tvořivé myšlení, schopnost spolupráce a efektivní komunikace.

Kompetence k učení: Žáci plánují a organizují vlastní práci, využívají různé strategie učení, kriticky hodnotí zdroje informací, reflektují proces vlastního učení a jsou vedeni k celoživotnímu vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů: Žáci identifikují pedagogické problémy, analyzují je, navrhnou řešení a argumentují při obhajobě svých závěrů; zvažují etické i praktické důsledky svých rozhodnutí.

Kompetence komunikativní: Žáci rozvíjejí písemný i ústní projev, schopnost prezentace, vedení diskuse a citlivého naslouchání; používají odborný jazyk a dokážou přizpůsobit vyjadřování různým cílovým skupinám.

Kompetence sociální a personální: Žáci spolupracují ve skupinách, reflektují vlastní roli v týmu, přispívají k řešení úkolů a podporují pozitivní klima; učí se empatii a respektu k druhým.

Kompetence občanské: Žáci se orientují v otázkách vzdělávací politiky, chápou úlohu školy ve společnosti a význam hodnot jako je demokracie, spravedlnost, tolerance a respekt k lidským právům.

Kompetence k podnikavosti: Žáci získávají zkušenosti s organizací menších vzdělávacích projektů, učí se samostatně rozhodovat a uplatňovat vlastní iniciativu; reflektují rizika a příležitosti spojené s inovacemi.

Kompetence digitální: Žáci efektivně a bezpečně využívají digitální technologie, vytvářejí a prezentují digitální obsah, reflektují vliv digitalizace na vzdělávání a dokážou posoudit etické aspekty digitální komunikace.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Učivo	Očekávané výstupy žák	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Úvod do pedagogiky, vymezení oboru a jeho vztah k jiným společenským vědám	Žák vysvětlí, co je pedagogika, uvede její hlavní disciplíny a vztah k psychologii a sociologii; chápe její hodnotový rozměr.	ZSV, PSY, PT1.1, PT1.3
Vývoj pedagogických idejí a dějin školství	Žák porovná hlavní pedagogické směry a osobnosti, vysvětlí jejich význam pro současnou školu a vlastní hodnotovou orientaci.	DEJ, ZSV, PT2.5, PT3.1
Cíle a funkce výchovy, vzdělávací systémy	Žák popíše cíle výchovy, charakterizuje školské systémy v ČR a ve světě; reflektuje jejich přínos i limity.	ZSV, GEO, PT2.4, PT2.5
Osobnost učitele a žáka, pedagogická komunikace	Žák objasní požadavky na práci učitele, význam profesní etiky a charakterizuje styly vedení výuky; uvědomuje si vliv učitele na formování hodnot žáků.	PSY, CJL, PT1.2, PT1.4
Učení a vyučování, metody a formy práce	Žák charakterizuje základní vyučovací metody, vyhodnocuje jejich přínosy a limity; navrhuje jejich využití v praxi.	ZSV, ICT, PT5.1, PT5.4
Hodnocení žáků, motivace a kázeň	Žák vysvětlí principy pedagogického hodnocení, význam pozitivní motivace a pravidel třídy; navrhne vhodné postupy řešení kázeňských situací.	PSY, PT1.2, PT1.5
Pedagogický výzkum, metody a využití	Žák se orientuje v základních výzkumných metodách, navrhne a zrealizuje jednoduchý empirický průzkum; prezentuje výsledky v digitální podobě.	MAT, ICT, PT5.2
Současné trendy ve vzdělávání (inkluzivní vzdělávání, digitální technologie, celoživotní učení)	Žák charakterizuje aktuální trendy ve vzdělávání, uvede jejich přínosy i rizika; kriticky reflektuje jejich dopad na společnost.	ZSV, ICT, PT2.2, PT4.2, PT5.5

Nadstavbová témata a náměty k využití dle možností a zájmu studentů

- Etika učitelské profese a hodnotové aspekty pedagogické práce
- Hospitace na vybraných vyučovacích hodinách a jejich reflexe
- Vedení krátkého výukového bloku studentem
- Diskuse s pedagogy a odborníky na aktuální témata ve školství
- Tvorba vlastního pedagogického miniprojektu (např. návrh výukového programu)
- Reflexe role školy v demokratické společnosti
- Mezinárodní perspektiva vzdělávání – srovnání vybraných systémů

7.35. Seminář z psychologie

Ročník	I.	II.	III.	IV	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2
Datum platnosti:	1. 9. 2025				

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář z psychologie vychází z obsahu předmětu Základy společenských věd a navazuje na vzdělávací oblast Člověk a společnost. Je určen studentům 4. ročníku gymnázia, kteří mají zájem rozšířit a prohloubit své znalosti o psychologii s ohledem na budoucí profesní směřování, zejména v humanitně a společenskovědně orientovaných oborech (pedagogika, sociologie, medicína, právo, sociální práce, žurnalistika, psychologie). Seminář přispívá k vytvoření základních odborných kompetencí v psychologii, zároveň rozvíjí hodnotové postoje, etické povědomí, sebereflexi a odpovědnost vůči sobě i druhým. Obsah zahrnuje vybrané kapitoly z obecné a vývojové psychologie, psychologie osobnosti, sociální psychologie, psychologie zdraví, psychohygieny a psychopatologie, včetně praktických aplikací. Významná je také využitelnost v osobním životě: sebepoznání, motivace, zvládání stresu, vztahy a komunikace. Důraz je kladen na propojení teorie s praxí: studenti analyzují psychologické jevy z vlastního života, provádějí jednoduché empirické šetření, diskutují kazuistiky, využívají audiovizuální materiály, reflektují vlastní zkušenosti a prezentují výsledky svých prací.

Časové a organizační vymezení

Výuka probíhá v posledním ročníku čtyřletého gymnázia s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v učebnách školy, část formou exkurzí, workshopů, účasti na přednáškách psychologů či pracovníků poradenských institucí. Metody práce zahrnují výklad, řízený rozhovor, diskusi, skupinovou práci, projektové vyučování, práci s odbornými texty a digitálními zdroji, práci s kazuistikou, využití audiovizuálních pomůcek, sebereflexi a prezentace studentů.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Žák plánuje a organizuje své učení, využívá různé strategie k získávání a zpracování informací, reflektuje proces vlastního učení, kriticky hodnotí zdroje a využívá poznatky při sebevzdělávání i v praxi. Rozvíjí schopnost celoživotního učení.

Kompetence k řešení problémů: Žák rozpozná problém, analyzuje jeho podstatu, navrhuje postupy řešení, využívá kritické a tvořivé myšlení, argumentuje a obhájí závěry. Zvažuje možné důsledky rozhodnutí a etické aspekty jednání.

Kompetence komunikativní: Žák se vyjadřuje jasně a srozumitelně v mluveném i písemném projevu, naslouchá druhým, věcně argumentuje, využívá odbornou terminologii. Prezentuje vlastní práci i sebe sama, dokáže přizpůsobit komunikaci různým cílovým skupinám.

Kompetence sociální a personální: Žák reálně posuzuje své možnosti, provádí sebereflexi, stanovuje si cíle, spolupracuje v týmu, přijímá odpovědnost za společné úkoly, respektuje druhé a přispívá k pozitivnímu klimatu skupiny.

Kompetence občanské: Žák chápe roli psychologie ve společnosti, respektuje kulturní a hodnotovou rozmanitost, orientuje se v otázkách etiky, lidských práv, prevence diskriminace a násilí. Vystupuje proti předsudkům a projevuje odpovědnost za své jednání.

Kompetence k podnikavosti: Žák využívá poznatky psychologie pro sebeřízení a plánování své budoucí profesní dráhy, uplatňuje tvořivý a aktivní přístup, rozvíjí osobní i odborný potenciál a reflektuje rizika i příležitosti spojené s inovacemi.

Kompetence digitální: Žák bezpečně a efektivně využívá digitální technologie při studiu i prezentaci, získává a zpracovává data, vytváří a sdílí digitální obsah, kriticky hodnotí zdroje, respektuje etické zásady digitální komunikace, posuzuje vliv médií a digitalizace na život jedince i společnosti.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

UČIVO	OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – Žák	MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY A PT
Psychologie jako věda, metody	vysvětlí, co je psychologie, její hlavní směry a disciplíny; orientuje se v základních metodách psychologického výzkumu; kriticky posoudí etické aspekty experimentů	BIO, CJL, ICT; PT1.1, PT5.2
Psychologie osobnosti	popíše strukturu osobnosti, temperament, charakter, motivaci a potřeby; provede základní sebepoznávací testy a interpretuje výsledky	CJL, VYV, HUV; PT1.1, PT1.3
Vývojová psychologie	porovná vývojové etapy člověka; vysvětlí změny v adolescenci; objasní vliv prostředí a výchovy; reflektuje vlastní identitu a směřování	BIO, ZDR; PT1.2, PT1.4
Sociální psychologie	objasní význam skupiny a sociálních rolí, popíše sociální komunikaci, vysvětlí předsudky a stereotypy,	ZSV, DEJ, ICT; PT1.3, PT3.1, PT5.4

	navrhne způsoby konstruktivního řešení konfliktů	
Psychologie zdraví, psychohygiena	uplatňuje zásady duševní hygieny; popíše příčiny stresu a způsoby zvládání; navrhne strategie prevence vyhoření a rizikového chování	ZDR, TEV, BIO; PT1.2, PT1.4, PT4.2
Psychopatologie	rozlišuje základní duševní poruchy a poruchy chování; chápe roli prevence a pomoci; zná možnosti odborné podpory	BIO, ZDR; PT1.4, PT3.2
Aplikovaná psychologie	analyzuje psychologické aspekty médií, reklamy, mezikulturní komunikace a pracovních vztahů; reflektuje etická dilemata	ICT, GEO, EKO; PT2.2, PT3.3, PT5.1
Závěrečný projekt (minivýzkum, kazuistika)	navrhne a realizuje jednoduchý empirický průzkum (dotazník, rozhovor, pozorování), zpracuje výsledky, prezentuje je a reflektuje přínosy a limity	MAT, ICT, ZSV; PT1.5, PT5.3

Nadstavbová témata a náměty k využití dle možností a zájmu studentů

- Psychologie sportu a umění
- Psychologie médií a digitálního prostředí
- Praktické workshopy se školními psychology či poradci
- Návštěvy odborných institucí (PPP, krizová centra)
- Vedení diskuse nad kazuistikami či filmovými zpracováními psychologických jevů
- Reflexe vlastního profesního zaměření – psychologie v různých oborech

7.36. Seminář ze ZSV

Ročník		I.	II.	III.	IV	celkem
Počet týdenních hodin	0	0	0	2	2	
Datum platnosti:	1. 9. 2025					

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Seminář ze Základů společenských věd (ZSV) vychází z obsahu povinného předmětu Základy společenských věd a přímo na něj navazuje. Je určen žákům 4. ročníku gymnázia, kteří si chtějí rozšířit a prohloubit znalosti z oblasti společenských věd a zároveň se připravit na maturitní zkoušku z občanského a společenskovědního základu. Obsah zahrnuje vybrané kapitoly z politologie, práva, sociologie, filozofie a dalších souvisejících disciplín, s přiměřeným přesahem do psychologie a ekonomie. Důraz je kladen na propojení teoretických znalostí s praktickým životem, orientaci v současném společenském dění a na rozvoj hodnotových postojů. Seminář přispívá k vytvoření základních odborných kompetencí a současně rozvíjí etické povědomí, odpovědnost a schopnost reflektovat vlastní roli občana ve společnosti.

Časové a organizační vymezení

Výuka probíhá v posledním ročníku čtyřletého gymnázia s hodinovou dotací 2 hodiny týdně. Seminář je určen pro humanitně zaměřené studenty. Hodiny probíhají v učebnách školy, část výuky formou exkurzí, přednášek odborníků, simulací (např. modelové volby, soudní jednání) a projektové práce. Používané metody: výklad, řízená diskuse, práce s textem, analýza mediálních sdělení, práce s dokumenty, projektové vyučování, skupinová spolupráce a prezentace.

Výchovně vzdělávací strategie

Výuka semináře směřuje k rozvíjení klíčových kompetencí, jak jsou vymezeny v RVP G.

Kompetence k učení: Žák si plánuje a organizuje vlastní studium, efektivně využívá různé zdroje a strategie učení; kriticky pracuje s odbornými texty a aktuálními informacemi; reflektuje svůj pokrok a usiluje o další vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů: Žák identifikuje společenskovední problémy, analyzuje je, hledá a navrhuje řešení; při obhajobě svých závěrů argumentuje s ohledem na věcná i etická hlediska; využívá poznatků ZSV k orientaci v praktickém životě.

Kompetence komunikativní: Žák rozvíjí ústní i písemný projev, kultivovaně vede diskusi, naslouchá druhým a reaguje na jejich argumenty; používá adekvátní odborný jazyk a přizpůsobuje vyjadřování různým adresátům.

Kompetence sociální a personální: Žák spolupracuje v týmu, respektuje různé role a názory, aktivně přispívá k řešení skupinových úkolů; učí se empatii, respektu a odpovědnosti v mezilidských vztazích.

Kompetence občanské: Žák se orientuje ve společenském, právním a politickém systému; chápe význam demokracie, právního státu, lidských práv a odpovědného občanství; posuzuje aktuální společenské dění a vytváří vlastní stanoviska.

Kompetence k podnikavosti: Žák projevuje iniciativu, tvořivost a odpovědnost při řešení úkolů; dokáže využít příležitosti k osobnímu a odbornému rozvoji; promýšlí volbu studia a profesní orientace s ohledem na své předpoklady a společenské potřeby.

Kompetence digitální: Žák efektivně a bezpečně využívá digitální technologie k vyhledávání, zpracování a prezentaci informací; vytváří digitální obsah, rozpoznává rizika digitální komunikace a jedná eticky a ohleduplně v online prostředí.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna tato průřezová témata

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Tematický celek	Očekávané výstupy žáků Žák	Mezipředmětové vztahy a průřezová témata
Psychologie v každodenním životě (přiměřený přesah)	orientuje se ve své osobnosti a potřebách, objasní vliv motivace a emocí na chování. Uplatňuje zásady psychohygieny a zvládání stresu, využívá poznatky pro sebepoznání, vztahy a komunikaci.	ZSV, Biologie, Výchova ke zdraví; PT1.1, PT1.2, PT1.3
Člověk ve společnosti – sociologie	objasní význam socializace, roli jednotlivce ve skupině a společnosti. Analyzuje vybrané sociální problémy (nerovnost, extremismus, média).	ZSV, Dějepis; PT3.1, PT3.2, PT3.3
Právo a stát	vysvětlí základní principy právního řádu ČR, objasní význam ústavy a principy demokracie. Rozlišuje typy státu, práva a povinnosti občana. Orientuje se v základních právních vztazích.	ZSV, Dějepis; PT1.4, PT2.4, PT2.5
Politologie a mezinárodní vztahy	vysvětlí podstatu demokracie a politického pluralismu. Rozlišuje hlavní ideologie, orientuje se v politickém spektru. Posuzuje význam EU a globalizace pro život občana.	ZSV, Geografie; PT2.1, PT2.2, PT2.4, PT2.5

Ekonomie a finanční gramotnost	chápe podstatu trhu, nabídky a poptávky. Orientuje se v základních otázkách osobních financí (rozpočet domácnosti, daně, úvěry).	ZSV, Matematika, ICT; PT1.2, PT5.2, PT5.3
Filozofie a etika	objasní podstatu filozofického tázání, porovná hlavní směry a přístupy. Rozlišuje základní etické pojmy a aplikuje je v řešení společenských dilemat.	ZSV, Dějepis, Literatura; PT1.4, PT3.1, PT3.3

Nadstavbová témata a náměty k využití dle možností a zájmu studentů

- Diskuse s odborníky (právníci, politologové, filozofové).
- Simulace voleb, soudního jednání nebo modelové OSN.
- Analýza mediálních sdělení a dezinformací.
- Projektová práce (např. anketa, průzkum, debata).
- Reflexe hodnot a jejich role v osobním a společenském životě.

8 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

8.1 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

8.1.1 Způsoby hodnocení

Základní hodnocení žáků školy je hodnocení klasifikačním stupněm. Průběžnou klasifikaci je možné doplnit tradičními motivačními znaménky vyjadřující upřesnění známky (razítka, +, -, /, *...). Výsledky vzdělávání žáka při použití klasifikace jsou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Průběžnou klasifikaci žáků je nutné provádět přímo ve vyučovacích hodinách ve třídě, ne v kabinetech.

Vyučující v rámci svých hodin používá metody formativního hodnocení.

Podkladem pro průběžnou klasifikaci je ústní zkoušení, písemné zkoušení, sebehodnocení žáků, příprava na výuku, aktivita a zapojení žáka do výchovně vzdělávacího procesu, výstupy z projektů, soutěží a dalších forem samostatné práce. Znamky jsou zaznamenány v elektronické žákovské knížce, jsou tak k dispozici jak žákovi, tak zákonnému zástupci.

Celkovým hodnocením žáka na konci prvního a druhého pololetí jsou vyjádřeny výsledky klasifikace prospěchu žáka ve vyučovacích předmětech a klasifikace chování.

8.1.2 Klasifikace dle klasifikačního řádu a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků

Průběžně hodnotí vzdělávání žáka příslušný pedagogický pracovník – učitel daného předmětu. Celkové výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných i nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí na pedagogických radách, které svolává ředitel školy.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných předmětech stanovených učebním plánem se hodnotí stupni prospěchu: výborný (1), chvalitebný (2), dobrý (3), dostatečný (4), nedostatečný (5).

Stupeň „výborný“

Žák ovládá požadované kompetence, trvale si pamatuje základní učivo, pasivně si vybavuje učivo ostatní; průběžně studuje a zná probíranou látku; má přesné logické myšlení a dobrou úroveň vyjadřování; je schopen samostatně tvořivě doplňovat poznatky; rychle a přesně se

orientuje v problematice předmětu; je schopen samostatného studia, rychle a přesně plní zadané úkoly; aktivně a se znalostí věci se zapojuje do práce v hodině

Stupeň „chvalitebný“

Žák ovládá požadované kompetence, poznatky, fakta, pojmy a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti pro řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev má menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků.

Stupeň „dobrý“

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů vyučujícího. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější chyby a nepřesnosti dokáže s pomocí vyučujícího korigovat. Jeho myšlení je v zásadě správné, ale málo invenční, v jeho logických myšlenkových postupech se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuse. Je schopen studovat podle doporučení a návodu vyučujícího. Ne vždy respektuje demokratické principy, v týmu nepracuje příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů týmu/skupiny/třídy.

Stupeň „dostatečný“

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští závažných chyb. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí, jeho myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuse. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má výrazné těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení je schopen málokdy, stejně tak hodnocení ostatních členů týmu/skupiny/třídy.

Stupeň „nedostatečný“

Žák nemá potřebné znalosti a dovednosti, podněty k práci jsou neúčinné, je nesamostatný, těžkopádný, i přes výraznou podporu či pomoc nedokáže spolupracovat s ostatními, nedokáže vybrat, utřídit nebo interpretovat informace, ani s pomocí se neumí vyjádřit, nebo jen kusým způsobem, nedokáže se samostatně připravovat na výuku. Neosvojil si požadované kompetence a poznatky, má v nich závažné a značné mezery. Jeho schopnost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky.

Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen takto:

Prospěl s vyznamenáním - není-li klasifikace prospěchu žáka v žádném z povinných předmětů (za které jsou považovány i tzv. volitelné předměty) horší než stupeň chvalitebný, průměrný prospěch z těchto předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré.

Prospěl - není-li klasifikace prospěchu žáka v žádném z povinných předmětů vyjádřena stupněm nedostatečný.

Neprospěl - klasifikace prospěchu žáka z některého povinného předmětu je vyjádřena stupněm nedostatečný, nebo žák není hodnocen z některého předmětu na konci druhého pololetí.

8.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

8.2.1 OBLASTI AUTOEVALUACE, CÍLE, KRITÉRIA A NÁSTROJE PRO JEDNOTLIVÉ OBLASTI AUTOEVALUACE, ČASOVÉ ROZVRŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

Oblast autoevaluace	Cíl autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení
Podmínky vzdělávání, vybavení školy	Průběžné zlepšování podmínek ke vzdělávání	Vybavenost školy je kladně hodnocena žáky, pedagogy i rodiči	Dotazník, pozorování	1x za rok
Průběh vzdělávání	Průběžné zlepšování současné kvality vzdělávání ve škole	Vyučující využívají aktivizační metody výuky, formativní hodnocení	dotazník pro žáky hospitace zápisy z PK	1x za rok 2x za měsíc 1x za 2 měsíce
Výsledky vzdělávání	Dosažení co nejvyšších výsledků odpovídajících možnostem žáků	Výsledky žáků u MZ Přijímání na VŠ	Analýza žákovských prací, analýza výsledků	průběžně
DVPP	Profesní růst pedagogických pracovníků	Zapojení do vzdělávacích aktivit	Rozhovor Certifikáty	průběžně 1x vyhodnocení
Školní klima	Vytvoření pozitivního klimatu, spokojenost žáků	Žáci využívají nabídek VP a MP Žáci se ve škole cítí bezpečně (75%)	Zápisy VP, MP Dotazník pro žáky	průběžně
Spolupráce s rodiči	Spokojenost rodičů se školou, s průběhem vzdělávání	Zájem o studium na škole	Rozhovor Dotazník	1x ročně